Nguyễn Ngọc Duy Hân

Những Viên Sỏi Nhỏ

Những Viên Sỏi Nhỏ

Những Viên Sỏi Nhỏ là tuyển tập gồm một số bài viết của Nguyễn Ngọc Duy Hân để ghi lại những điều muốn nói, cũng như những gì thiết tha muốn làm - dù là những công việc bé nhỏ hay những dòng chữ ngại ngùng để nhìn lại chính mình: Những gì sẽ đến và những gì đã qua đi, thái độ và trách nhiệm mình phải như thế nào? Làm sao để không thấy rằng quá khứ là một dấu chấm than, và tương lai không là một dấu chấm hỏi to tướng?
Xin được là hạt sỏi nhỏ trên con đường dài tranh đấu cho quê hương, cho tình người .....

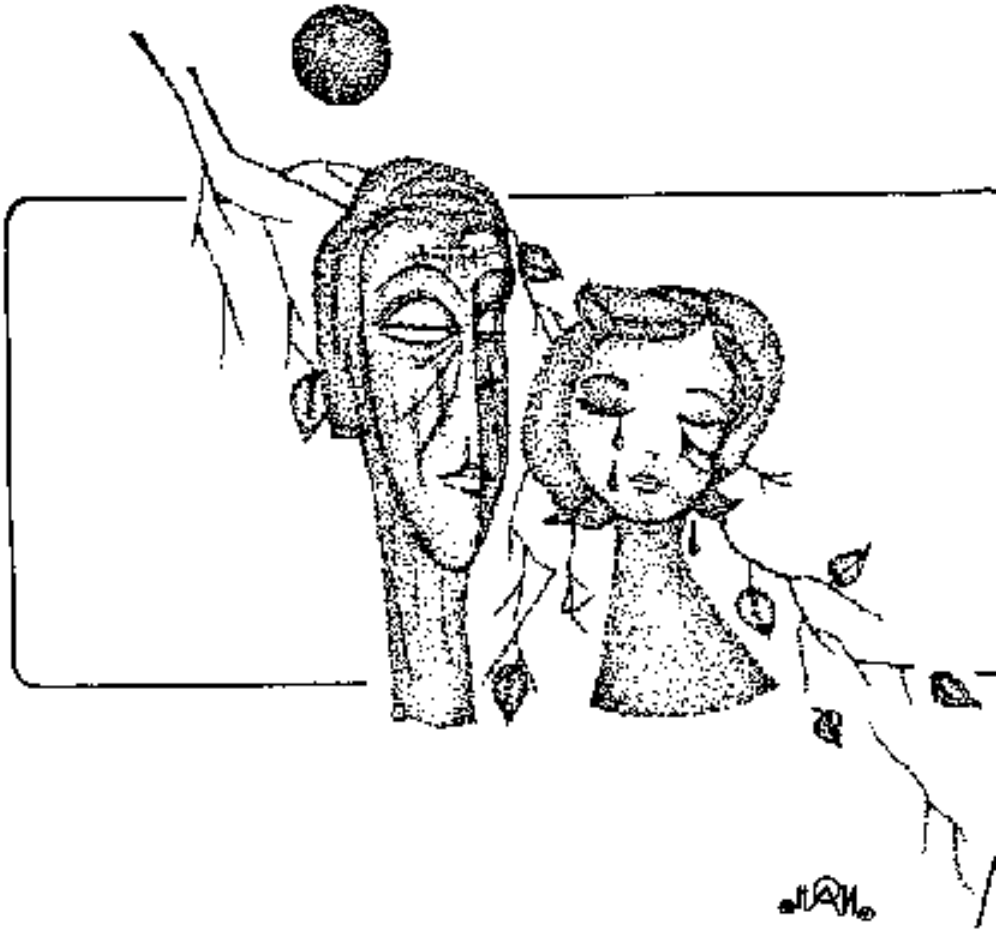
Nguyễn Ngọc Duy Hân

Mục Lục

1. Những viên sỏi nhỏ trên con đường lớn 4
2. Thư gởi Mẹ Việt Nam 11
3. Người mẹ và 6 cái bánh cam 16
4. Chuyện rất ngắn cho quê hương 20
5. Hoa Nhân Ái 27
6. Mưa Thủy Tinh 33
7. Về một chuyến đi 38
8. Say 46
9. Ngựa 57
10. Gian 74
11. Nghèo 88
12. Răn 99
13. Ghiền 110
14. Sách 115
15. Mù 126
16. Đẹp 133
17. Ghen 145
18. Xấu 154
19. Giàu 164
20. Lá Vệ Sinh 180

Vài hàng về tác giả 188
Các thân hữu trong Làng Văn Nghệ viết về Duy Hân 189

Những viên sỏi nhỏ trên con đường lớn

Quay đi quay lại mà đã hơn 30 năm lưu lạc xứ người. Thời gian trôi đi mau quá, nhìn lại tôi thấy mình mệt mỏi, già cỗi hẳn từ tâm hồn đến thể xác. Cuộc sống và thời gian đã làm tôi thay đổi khá nhiều. Ngồi ngẫm nghĩ lại, tôi thấm thía thời gian dù dằng dặc nhưng vẫn chưa dài bằng nỗi đau, nỗi nhớ. Hơn 50 năm tuổi đời trôi qua, mình đã làm được gì và sẽ phải làm gì?

Tôi vẫn nhớ về những ngày tháng bom đạn chiến tranh, chui rúc dưới hầm trú ẩn để tránh pháo kích. Trong xóm thỉnh thoảng có tiếng khóc nỉ non của gia đình người lính tử trận. Rồi tới những ngày tháng nhục nhằn sau tháng Tư năm 1975, dù bất mãn chế độ nhưng vẫn phải đóng kịch sống qua ngày. Ngày ấy tôi may mắn được tiếp tục đi học, tuy không làm cháu ngoan Bác Hồ, nhưng vẫn phải họp hành, đi thủy lợi, tham dự lao động Xã hội Chủ nghĩa thường xuyên. Sau mấy lần đổi tiền gia đình tôi trắng tay, lại phải dành dụm để thăm nuôi hai người anh trong trại "Cải tạo" thật khó khăn. Chúng tôi phải kiên nhẫn sắp hàng cả ngày để mong mua được vài ký bo bo, vài ổ bánh mì chai cứng. Chị Hai ở Bến Tre bị đuổi về vùng Kinh Tế Mới, căn nhà "tội ác của Mỹ Ngụy" do anh chị dành dụm bị lấy đi để làm Văn phòng Ủy ban Quân quản Thành phố. Chúng tôi học chữ thì ít, học chính trị lao động thì nhiều, chán nản vô cùng.
Từ từ, phong trào "Đi" được phát triển rầm rộ. Nay hay tin gia đình này đã vượt biên, mai hay tin bạn thân đã vùi mình trên biển cả, hoặc bị bắt vào tù. Xã hội nhiễu nhương đói rách, chúng tôi giao động bất an, chứng kiến nhiều câu chuyện thương tâm, gia đình tan tác. Nhà thơ Bùi Giáng đã diễu cợt chỉ tấm bảng "Tổ hợp may mặc"mà đọc là "Tổ hợp vá mặc", vì người dân đâu còn tấm vải lành nào mà may, chỉ ráng vá víu để che thân.

Tôi nhớ cảnh thăm nuôi trong trại Cải tạo, những chết chóc đói khát trên đường vượt biển. Để có được hai chữ Tự Do, biết bao sinh mạng và khổ nhục đã được đánh đổi. Rồi cuối cùng tôi cũng may mắn vượt biên được đến xứ Tự do, cũng như những người Tị nạn khác, chúng tôi phải chiến đấu với hoàn cảnh mới, sinh ngữ mới, lại thêm nhớ gia đình, quê hương…. nhiều khi buồn muốn đứt ruột.

Ngày đặt chân đến trại tị nạn Galang, tôi đã thấy những áp bức, bất công của người Indonesia đàn áp dân Việt trong trại. Tôi đã thấy người mình xu thời, cỗng rắn cắn gà nhà, những bạn gái vì hoàn cảnh, chút lợi nhuận mà phải cam lòng làm những chuyện không muốn. Tôi đã thấy những người đàn ông phải ra đi một mình, vì yếu lòng với nỗi cô đơn nên đành gán ghép với chút duyên hờ, để rồi sau này bị rơi vào cảnh gia đình lở dở khó xử.... Tôi thương cảm và xót xa, nhưng chẳng làm được gì.

Sang đến Mỹ tôi đi học, đi làm thêm, mỗi ngày ngủ rất ít, ráng kiếm tiền và học xong để có thể giúp đỡ gia đình bên Việt Nam. Do không cân bằng trong việc dùng sức, nghỉ ngơi, tôi rất yếu. Tiền chưa kiếm được bao nhiêu thì bố mẹ già ở Việt Nam qua đời, tôi kiểm nghiệm được rõ hơn cái bất lực của mình, hiểu ra rằng mình thật sự nhỏ nhoi, yếu đuối.

Cũng may từ từ rồi cuộc sống cũng ổn định, tôi lập gia đình, sanh con, nhưng niềm khắc khoải cho những đồng bào còn ở lại vẫn luôn canh cánh trong lòng.
Họ phải sống trong cùm kẹp nghèo khổ, sự thật bị bưng bít. Sau hơn 30 năm, dân tôi càng nghèo càng khổ. Ai nói Việt Nam bây giờ đã được đổi mới, giàu có sung sướng? Có chăng chỉ là một thiểu số con ông cháu cha của nhà cầm quyền. Tôi thấy các em bé ốm o, bệnh tật lang thang ăn xin hoặc bán vé số, bán hàng rong dọc đường. Tại sao các em không được cắp sách tới trường, vui đùa cùng chúng bạn trong thời thơ ấu? Tôi thấy những người đàn ông gầy còm, nét ưu phiền nặng trĩu, đổ mồ hôi kể cả roi đòn để đổi lấy chén cơm. Tôi thấy những cha mẹ già không được yên thân, trời lạnh như cắt vẫn phải mò cua bắt ốc kiếm sống, nước mắt khô cạn vì đã bao lần khóc tử biệt sinh ly.
Một người bạn của tôi vừa đi Việt Nam về, chị thấy ở bãi biển người dân cầm rổ đãi cát tìm vàng. Không phải đất Vũng Tàu có vàng như trong phim Cao-bồi ngày xưa, mà người ta chỉ mong mò tìm được nữ trang, vàng bạc của Việt Kiều làm rơi dưới biển. Sóng nước mênh mông, cơ hội nhặt được vàng bạc là bao nhiêu? Thế nhưng đói quá, không có vốn, không có công việc gì để làm, chẳng lẽ ngồi không chờ chết? Sang thế kỷ 21, người dân tôi vẫn còn phải bới rác, nhặt bao ny-lông về bán lại, thế nhưng cũng phải lén lút, vì chỉ người làm việc trong khu vực đó mới được quyền ưu tiên lượm rác. Biết bao nhiêu người cùng đường phải đi ngoại quốc bán sức lao động rồi bị lừa gạt, hà hiếp. Biết bao phụ nữ phải đứng đường bán thân nuôi miệng, hoặc vì chữ hiếu phải cam chịu làm cô dâu Đài Loan, Đại Hàn, một

mình lận đận nơi xứ người. Không những phải hầu hạ, làm việc vất vả cả ngày mà có khi còn là công cụ mua vui ban đêm cho nhà chủ. Trẻ em cũng bị bán đi lao động, đi làm con nuôi cho những người ngoại quốc hiếm muộn, thậm chí bị bán vào động mải dâm. Có bao giờ dân Việt mình cực nhục như vậy chưa? Có xã hội nào thấp kém như vậy chưa? Cộng Sản tiếp tục chà đạp nhân quyền, cướp đất hại dân đàn áp tôn giáo, biết bao sự kiện vẫn còn nóng bỏng, làm sao quên được?

Tôi vẫn hướng lòng về dân mình, nguyện cầu cho Hòa bình và Dân chủ thật sự có được trên quê hương. Mỗi năm dịp 30 tháng 4, gia đình tôi vẫn ra City Hall tham dự lễ Chào Cờ với nỗi niềm thương cảm. Trong khi hát bài quốc ca, tôi thường ứa nước mắt nhớ về những ngày còn thơ ở quê nhà, dù nghèo khổ nhưng đầy đủ mẹ cha ông bà, tự do trên đất nước của mình. Tôi nhớ những gói xôi, những mẩu khoai mì luộc nước dừa thơm phức được ăn mỗi sáng, nhớ những đứa bạn ngây thơ, những thầy cô đáng kính... Đôi khi tôi giận mình vì có một trí nhớ khá tốt - nhớ cả những gì đáng lẽ phải quên đi.
Có người hỏi tôi đi Chào Cờ để được cái gì. Tôi nghĩ ngược lại, mỗi năm đến ngày ô nhục mất nước, ngày giỗ của cả dân tộc mà vẫn không dành ra được một khoảnh khắc để hướng lòng về quê hương, thì còn mong làm được cái gì!!? Hơn nữa, hợp quần trong ngày 30 tháng 4 còn biểu lộ được tinh thần đoàn kết, cho người ngoại quốc thấy được sức mạnh của Cộng đồng Người Việt. Hãy nhìn những cộng đồng bạn Ấn Độ, Đại Hàn, Hồi Giáo… xem họ to lớn như thế nào. Trong một lần đại diện giới trẻ phát biểu trước lễ Chào Cờ, cháu Nam con trai chúng tôi đã chia sẻ "Năm nay con 23 tuổi, đã đi chào cờ ngày 30 tháng 4 tại Toronto này 24 lần, một lần khi còn ở trong bụng mẹ". Tôi cũng biết một người bạn, con gái anh sanh vào đúng ngày 30 tháng 4, hôm đó anh vào bệnh viện, an tâm thấy mẹ tròn con vuông, xong anh chạy ngay ra City Hall để tham dự lễ Chào Cờ. Tôi rất cảm kích những tâm tình này.

Cũng có người hỏi tôi đi biểu tình Trường Sa - Hoàng Sa mà chi, sức mấy mà bọn Trung Cộng chịu trả đất. Tôi biết điều này chứ, tôi chỉ là một phụ nữ yếu đuối nhỏ nhoi không thích chuyện chính trị nên suy nghĩ thật đơn giản. Nếu ăn cướp tới nhà, tôi không la làng để nó muốn lấy gì thì lấy, thì nay nó sẽ cướp thứ này, mai nó sẽ giật thêm thứ khác. Nếu tôi cúi đầu khiếp nhược, tôi sẽ tiếp tục bị ăn hiếp, đè bẹp. Cộng Sản có thể sẽ cắt thêm đất dâng cho Trung Cộng nếu không có áp lực phản

đối từ dân chúng. Nếu mọi người từ quốc nội đến hải ngoại không đồng lòng lên tiếng qua các sự kiện Thái Hà, Phương Uyên …. liệu người dân có tạm thời yên ổn như hôm nay? Tôi vốn ngại đụng chạm, muốn được yên thân, không muốn tranh giành quyền lợi. Khi có người đối xử bất công với tôi, tôi thường bỏ qua, nhưng tôi cũng học được kinh nghiệm đau thương để có thái độ với Cộng Sản, để làm một chút gì - dù bé nhỏ - để tỏ lòng quan tâm đến đất nước, đến người dân tôi. Nhớ hôm thắp nến cầu cho Nhân Quyền và Thái Hà ở Hamilton, tôi gặp một anh bạn không thân lắm. Vừa thấy tôi từ xa, anh xúc động với cặp mắt long lanh, chạy tới hỏi tôi: Chị hay cái gì chưa? Nó đánh dân mình đây nè! Vừa nói anh vừa đưa cho tôi xem hình ảnh mới nhất trên internet của những giáo dân bị hành hung. Tôi quý mến anh hơn từ hôm đó, vì anh dùng hai tiếng "*dân mình*", và đã đồng cảm trước đau khổ của "*dân mình*". Tháng Tư Đen, một số người đề ra chiến dịch tẩy chay, không gởi tiền, không về thăm Việt Nam, mục đích cho nhà nước biết được sức mạnh kinh tế của người Việt hải ngoại. Tôi hiểu đây là điều ít nhất mình có thể làm được trong lúc này. Bao nhiêu anh linh, bao nhiêu xương máu đã đổ ra cho quê hương, mình là cháu con nỡ lòng nào thờ ơ? Tôi mong có người lãnh đạo tốt, tôi mong có cơ hội đóng góp nhiều hơn cho đồng bào tôi bớt khổ, cho đất nước Việt Nam có ngày vinh sáng.

Dù gì đi nữa tôi luôn nhủ lòng - Mình phải chiến đấu với hoàn cảnh, vươn lên chu toàn bổn phận với bản thân, gia đình và góp phần xây dựng một cộng đồng Việt Nam bé nhỏ nhưng đoàn kết yêu thương, nhưng cuối cùng xét lại, trong tôi chỉ còn một chút lòng thành - và chỉ có thế. Dù tôi thiết tha muốn nói, dù tôi thiết tha muốn làm - dù là những công việc bé nhỏ, dù là những dòng chữ ngại ngùng để nhìn lại chính mình. Những gì sẽ đến và những gì đã qua đi, thái độ và trách nhiệm mình phải như thế nào? Làm sao để không thấy rằng quá khứ là một dấu chấm than, và tương lai không là một dấu chấm hỏi to tướng? Tôi ước mong mình là viên sỏi nhỏ mong manh, nằm khiêm nhu nhưng không thể thiếu trên con đường vạn dặm.

Khi con cái đi học bắt đầu khôn hơn, chúng tôi có thêm chút giờ để tham gia vài sinh hoạt trong Cộng đồng và nhà thờ, nhưng sự nhiệt thành và thiện chí không hẳn là yếu tố đem lại ích lợi, niềm vui trong công việc. Vợ chồng tôi đã nóng nảy cãi cọ nhau vì bất đồng ý kiến và mệt mỏi. Đối với anh em, có lẽ vì muốn đạt đến mục đích tốt nhất cho việc chung, nên đã có hiểu lầm, giận hờn vì cách làm việc và cái

nhìn khác nhau. Tệ hơn, tôi cũng đã thấy được một vài cá nhân thiếu thiện ý, vì chút tự ái cá nhân mà gây chia rẽ nội bộ, trở ngại cho Đoàn thể, công việc chung. Tôi đã chán nản và thất vọng. Tôi cũng từng nhủ lòng sẽ bỏ mặc mọi sự, chỉ lo cho mình và gia đình mình là đủ. Rồi lại khi ấy, chính tôi cũng thấy những gương hy sinh chịu đựng, kiên trì của người khác và được họ nâng đỡ, lôi kéo vào những sinh hoạt chung trở lại.

Tôi nhớ cũng lâu lắm rồi, trong một lần Hội chợ Tết của Cộng đồng, gia đình tôi có tham gia trong gian hàng cứu lụt của một Hội đoàn. Mọi chuyện tương đối tốt đẹp, gian hàng có vẻ thu hút thì một chuyện không hay xảy ra. Có hai trẻ em Việt Nam vào khoảng 15, 16 tuổi đã cầm dao đâm nhau trong Hội Chợ, và cảnh sát địa phương đã cấm không cho gian hàng tiếp tục hoạt động, vì dù sao cách gây quỹ của chúng tôi cũng dính líu tới trò chơi có đặt tiền. Những con em trong Hội đi bán hoa hồng gây quỹ cũng bị xua đuổi, cấm bán hoa bên Hội trường Văn nghệ vì Ban Tổ chức không muốn khán giả đem hoa lên tặng các ca sĩ, gây trở ngại trên sân khấu. Tôi thật sự mệt và chán, thiện chí tiêu tan, quyết định năm tới sẽ không tham gia gian hàng Hội chợ nữa. Năm nào Việt Nam cũng bị thiên tai bão lụt, lòng nhân ái cũng phải tiêu hao, hơn nữa đồng tiền kiếm được ngày càng khó khăn, đứng ra xin hoài cũng thấy áy náy. Nhưng tối về, nghe đứa con trai út cầu nguyện trước bữa ăn mà tôi suy nghĩ. Cháu cảm ơn Chúa đã cho ngày qua làm được việc tốt, và xin cho năm sau đi bán hoa đừng bị người ta đuổi nữa để bán được nhiều bông. Tôi ngạc nhiên hỏi con chưa mệt, chưa chán sao mà còn tính chuyện năm tới tham dự gian hàng. Nó hăng hái nói mình phải ráng lại lần nữa chứ mẹ. Năm tới mình có kinh nghiệm sẽ tổ chức khéo léo hơn để tránh những khó khăn như năm nay. Tôi cảm kích lòng nhiệt thành của cháu. Tôi xúc động nhìn đôi bàn tay non trẻ trầy trụa vì bị gai đâm. Chúng đã mua hoa giá sĩ chưa cắt gai, tự gói lấy để giá được rẻ. Tôi nhớ cảm giác thất vọng của mình ban chiều khi thấy hai trẻ cầm dao đâm nhau rồi bị bắt đem đi. Tôi biết chuyện này hôm sau sẽ được báo chí khai thác, người đọc sẽ thấy chán nản vì tuổi trẻ Việt Nam Hải ngoại đã làm chuyện xấu. Tôi đã quên rằng ngoài hai em nhỏ nóng nảy làm chuyện đáng tiếc, vẫn còn có rất nhiều thiếu niên khác đang làm những việc thiện nguyện đầy ý nghĩa. Ít nhất cũng có mười mấy em trong Hội đi bán hoa, đi trực gian hàng, cố gắng góp phần vào việc xoa dịu nỗi đau khổ của những đồng bào kém may mắn. Còn biết bao em Hướng đạo, Sinh viên, Thanh niên Phật giáo, Công giáo .... đang đóng góp cho cộng đồng, sinh hoạt xã

hội. Bên gian hàng đồ ăn, cũng có những người con, người em hăng hái phụ giúp cha mẹ buôn bán, kiếm tiền cho gia đình.... Tôi cũng biết một số bạn bè, nhất là những người trẻ đã không quản ngại khó khăn tốn kém, luôn góp công sức trong việc chung mà không hề so đo, đòi hỏi một chút danh lợi, bù đắp. Tôi có quen những bác lớn tuổi nhịn hút thuốc, uống bia để giúp người nghèo khổ và luôn luôn hoài cổ, yêu tổ quốc trên hết.

Những việc này có lẽ sẽ không được tờ báo địa phương nào đặc biệt nhắc tới. Nó như những viên sỏi nhỏ trắng tinh lót trên con đường thiên lý, nếu tôi có cơ hội nhặt những hòn sỏi này lên ngắm nghía, sẽ thấy chúng tròn trịa xinh đẹp dường bao. Tôi biết mình nên vững tin vào thế hệ mới, vào tuổi trẻ với những tinh hoa hấp thụ được của cả Đông và Tây. Tôi đã hiểu được phần nào những cá tính, cách sắp xếp công việc, hoàn cảnh sống khác nhau không là trở ngại trong việc chung. Miễn là mình biết hòa đồng với mọi người, đặt lợi ích chung lên trên thì kết quả sẽ tương đối tối đẹp. Tôi không còn mong sự tuyệt đối, không bắt mọi người phải giống mình, tôi bắt đầu thực hành bài học nhẫn nại, kiên trì và lạc quan trong cuộc sống. Tôi cố gắng bắt đầu - dù là một bắt đầu đã muộn - để thay đổi trong suy nghĩ, việc làm. Hãy là một chiến sỹ chiến đấu với chính những yếu điểm của mình.

Tôi thật lòng cảm kích những bác lớn tuổi không quản ngại đường xa, sức khỏe yếu kém, luôn có mặt và đóng góp cho việc chung. Tôi ngưỡng mộ những anh chị đấu tranh không mệt mỏi để ủng hộ cho các phong trào Dân chủ tại Việt Nam. Tôi trân trọng những bài viết, những sáng tác nhạc đã góp phần nâng cao tinh thần tranh đấu, ca ngợi tình thương nhân loại. Tôi biết mình cần phải có một tấm lòng, từng chút từng chút một để làm đẹp cuộc sống. Một ngọn gió mong manh không làm lung lay nổi cành cây gai góc to lớn, nhưng nhiều ngọn gió góp sức, có thể lay động làm gãy từng cành, từng nhánh rồi có ngày đạt được mục đích tốt đẹp. Tôi biết mình cần phải tích cực học hỏi, có hành động cụ thể thay vì ngồi im chờ đợi hoặc lên tiếng trách cứ, kết tội người khác. Vẫn có những tên "công an mạng", những người xấu viết lời chửi bới làm nản lòng mọi người trên các diễn đàn, nhưng nói chung tinh thần đoàn kết, sắt son với quê hương, với dân tộc vẫn luôn triển nở.

Gần đây một số người bạn chúng tôi bên Boston, USA chuẩn bị mừng 30 thành lập Hội Diên Hồng, ngày ấy Lịch sử đã vang rền câu nói Quyết chiến tại Hội Nghị Diên Hồng, dù nước yếu vẫn không sờn lòng chống ngoại xâm. Ngày nay bọn Tàu Cộng cũng đang xâm lăng Việt Nam theo lối mới, trong khi nhà cầm quyền Cộng Sản lại bán đất cầu vinh, đàn áp người yêu nước, câu nói Quyết chiến lại càng cần hơn nữa để bảo vệ đất nước. Thành lập và duy trì Hội trong chặng đường 30 năm không phải dễ, tôi tin chắc họ cũng trải qua bao khó khăn, mệt mỏi, nhưng cuối cùng Hội vẫn còn, tinh thần đấu tranh và bảo tồn Văn hóa mãi tiếp tục. Tôi xin chúc mừng và cầu mong tinh thần Diên Hồng luôn còn mãi. Mai này khi đất nước thật sự Tự Do Dân Chủ, thanh bình no ấm, chúng ta vẫn cần tinh thần Diên Hồng để "quyết chiến" với những thói quen xấu, tinh thần tiêu cực của chính mình, để chúng ta chiến thắng trong tinh thần, trong văn hóa và tình người.

Tôi thương người dân Việt Nam cùng khổ, tôi quý màu Cờ Vàng đất nước. Ước gì mọi người cùng đoàn kết, cùng góp một bàn tay để làm một chút gì cho quê hương, cho thế giới. Chúng ta cùng nắm tay, cùng nhìn lại để vươn lên, có sức mạnh nào bằng sức mạnh của sự yêu thương và đoàn kết.....

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Thư gửi Mẹ Việt Nam

Mẹ Việt Nam của con,

Đêm nay sóng vỗ rì rào, từng ngọn gió biển se sắt thổi về làm tung bay tóc rối, lòng con bỗng nhiên chùng xuống, nghĩ về mẹ thật nhiều.

Mẹ ơi,
Con là con của mẹ. Theo kiểu Việt Nam mình, thương thì để trong lòng, trong gia đình với nhau cần gì nói tiếng cám ơn, nhưng tối nay, con thấy mình thiếu sót thật nhiều vì chưa bao giờ lên tiếng tỏ lòng yêu thương mẹ. Hy vọng tối nay con sẽ chia sẻ với mẹ những suy tư mà con đã ấp ủ, để mẹ biết con cần và thương mẹ thật nhiều…

Trước hết, con cám ơn mẹ - Mẹ trùng dương đã cho chúng con muối trắng mặn mòi, từng đàn tôm cá bơi lượn giữa san hô sắc màu tươi thắm. Con cám ơn mẹ của núi đồi với những cây to, với hoa bướm tô điểm cuộc đời. Cám ơn mẹ của rừng già với muôn thú oai hùng, các loài chim xinh đẹp lạ lùng. Mẹ vỗ về núi cao, thổi về đồng bằng những ngọn gió cho lúa rập rờn trĩu hạt, cho trái cây chín tới thơm hương ngào ngạt … Mẹ còn dạy chúng con biết yêu thương nhau, biết thế nào là Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín, thế nào là Công, Dung, Ngôn, Hạnh. Chúng con hiểu gia đình là quan trọng, biết đặt quyền lợi chung lên trên, thay vì chỉ nghĩ tới lợi ích cá nhân. Mẹ dạy con trai phải sống hào hùng độ lượng, làm trụ cột cho gia đình. Mẹ dạy con gái nết na thủy chung, biết khéo léo sáng tạo, từ những vật liệu đơn giản có thể làm thành các loại thức ăn, bánh mứt ngon đẹp. Con biết nấu canh mồng tơi với cua đồng, cá bống kho tiêu - ăn vào ấm bụng mà lại rẻ tiền. Mẹ dạy chúng con nhớ ơn ông bà tổ tiên, khi có giỗ chạp, biết làm các món đặc biệt hơn như chả giò, phở, bún, bánh xèo…, chứng tỏ nét văn hóa đặc thù của Việt Nam, ai cũng thích.

Biển đêm nay thật hùng vĩ tuyệt vời, vài con ốc nhỏ khiêm nhu phơi mình nơi bãi cát. Nhưng mẹ ơi, dù sóng nước xanh thẳm bề ngoài rất đẹp, nhưng con biết trong

đó đã có pha rất nhiều nước mắt của mẹ, nên chẳng trách chi nước biển mặn đắng, từng đêm dài biển than thở nỉ non.

Nhớ ngày xưa ấy lúc vừa lập quốc, mẹ đã phải lần đầu chịu cảnh chia ly. 100 trứng nở ra trăm con, nhưng vì thuộc dòng giống Tiên Rồng, mẹ phải đem 50 con lên núi, còn Lạc Long Quân đem 50 con xuống biển. Từ đó như mắc phải lời nguyền, anh em chúng con luôn phân tán, tư tưởng bất đồng. Là một người mẹ hiền, chắc mẹ đau lòng biết bao. Trong Lịch Sử nước mình, mẹ cũng đã đau khổ thật nhiều vì dân tộc đã phải chịu hơn một ngàn năm làm nô lệ cho giặc Tàu. Trưng Trắc, Trưng Nhị, Hưng Đạo Vương, Ngô Quyền… là tiêu biểu cho những đứa con oai hùng của mẹ, dám đứng lên tranh đấu, nhưng tiếc thay vì thân phận nhược tiểu, bao anh hùng cuối cùng rồi cũng phải khuất phục số mệnh.

Rồi tới một trăm năm bị giặc Tây đô hộ. Người Pháp áp dụng chính sách "Chia để Trị" nhằm gây chia rẽ, cắt đất nước ra làm ba miền, mà ảnh hưởng còn tới bây giờ, cộng với chính sách "Ngu Dân", hạn chế giáo dục để loại bớt những người trí thức biết chống đối. Rồi họ bắt dân làm phu, hãm hiếp phụ nữ. Những đứa con lai bất đắc dĩ đã chào đời, mở to đôi mắt xanh biếc mà nhìn đời mình đen tối. Người Nhật sau đó cũng tàn ác không kém, họ bắt phá ruộng trồng đay tạo nên nạn đói năm Ất Dậu, khiến hai triệu người chết thảm. Mẹ kiệt sức không còn giọt sữa, đã hy sinh chính những giọt máu của mẹ cho con bú để sống sót.
Lịch sử tiếp nối, anh em chúng con luôn sống trong căng thẳng, để rồi tới năm 1954 phải ký hiệp định chia đôi đất nước. Chứng kiến cảnh đàn con bỏ quê lũ lượt vào Nam trốn Cộng Sản, gia đình chia lìa, mẹ xót xa lắm phải không mẹ? Thế nhưng tính ra những đứa con này lại may mắn, vì những người còn ở lại ngoài Bắc đã phải chịu đấu tố, sống trong đói khổ, sự thật bị bưng bít.

Cuộc đời lại tiếp tục xoay vần với hơn hai mươi năm nội chiến. Từng đêm nghe đại bác vọng về, con thì đứa còn đứa mất, sinh Bắc tử Nam. Hình ảnh những bé thơ đẫm máu khi bị pháo kích tại Cai Lậy như vẫn còn đâu đây. Súng đạn nào biết đâu là trường học, đâu là nhà thờ, chùa chiền mà tránh? Từng đêm dài mẹ âu lo, chắp tay cầu nguyện nhưng chồng vẫn mãi biệt tăm, con trai vẫn phải gian khổ nơi sa trường. Mắt mẹ đã mờ vì ánh hỏa châu đêm đêm dọi về, lung linh hình ảnh thần chết và nước mắt. Ban ngày mẹ xiêu vẹo gánh từng gánh hàng rong đi bán, ban

đêm vai mẹ oằn nặng những mất mát, âu lo. Mẹ đã quen với khắc khoải đợi chờ, nhưng sao đêm nào cũng quá dài khó thể chợp mắt, ngày thì lại quá ngắn làm không hết việc, chưa hề có một nụ cười vui.

Biến cố Tết Mậu Thân 1968 với những mồ chôn tập thể thật khủng khiếp, không ai tin được mẹ có những đứa con ác độc như thế. Con hiểu mẹ rất đau lòng vì những đứa con ngỗ nghịch, nhưng lòng mẹ luôn bao la, con cái càng sai lỗi mẹ lại càng phải quan tâm, thương xót hơn phải không mẹ? Mẹ lại phải lê bước trên Đại Lộ Kinh Hoàng năm 1972, đâu đâu cũng là xác người, để lại trong tim mẹ những vết thương oan nghiệt vẫn hoài rỉ máu. Rồi tới năm 1975, đàn con mẹ lại một lần nữa phải ly tán, trốn ra nước ngoài vì hai chữ Tự Do. Những ngày vượt biên, băng rừng ấy quá hãi hùng. Hàng triệu người đã mất mạng. Mẹ lại phải chứng kiến trên biển cả mênh mông, những đứa con gái của mẹ bị hãm hiếp dập vùi. Biển của mẹ Việt Nam thì hiền hòa êm ái, còn biển của những tên cướp Thái Lan sao quá hung tàn. Chúng chém cả những người dám ra sức bảo vệ người thân mình. Nước biển đúng ra phải trong xanh, nhưng biển của những ngày đó đục ngầu màu máu, tiếng oan hồn nức nở như vẫn còn đâu đây. Nhắc lại mà con sợ quá, và hẳn mẹ cũng đang run rẩy trong tiềm thức, từng đêm thảng thốt bật dậy mà tưởng như vẫn còn trong cơn ác mộng.

Khi tới được bến bờ tự do, niềm vui cũng không trọn vẹn. Vì gia đình chia lìa, những đứa con của mẹ đã phải vá víu tạm bợ với người khác, mong quên đi nỗi buồn nơi đất khách quê người, rồi sinh ra cảnh ngang trái trong gia đình. Mẹ hiểu chúng con, nhưng mẹ cũng không biết làm sao để giải quyết thực tế đau lòng này phải không mẹ. Rồi còn biết bao chiến sĩ, nhân tài bị vùi dập trong các trại tù cải tạo, không còn quyền sống. Những đứa con gái, con dâu của mẹ phải bán đi tất cả những gì còn sót lại để thăm nuôi, đút lót cho cán bộ hầu mong chồng mình được thả về - mà khi được về thì gần như thân tàn ma dại. Anh hùng gặp lúc gian nan, đành ôm hận nước nhà mà cõi lòng tan nát. Những ngày cháy nắng trên vùng kinh tế mới, bị ép buộc đi đào kinh thủy lợi, bị nhồi nhét chính trị, bán chính máu mình để đổi gạo nuôi con vẫn còn hằn vết trong trí nhớ con. Cuộc sống vật chất quá khó khăn làm chúng con trở nên nhỏ nhen thấp hèn, tranh giành từng lon gạo, từng hạt muối để sống còn. Niềm tin và lòng tự trọng từ từ biến mất, nhường chỗ cho đố kỵ, tính toán.

Mẹ lại phải đau lòng nhìn hơn 80 triệu dân ở tại Việt Nam chịu những đau đớn nhục nhã hơn bao giờ. Biết bao con gái của mẹ phải bán thân làm cô dâu Đài Loan, Đại Hàn, cởi quần áo cho người ngoại quốc lựa chọn như những con vật, bị quảng cáo trên các trang internet như một món hàng. Có bài thơ tình nào đủ hay để diễn tả được những mối tình tươi đẹp đã chết tức tưởi vì vấn nạn này? Nghĩ tới những cô gái một thân một mình nơi xứ lạ, ngôn ngữ bất đồng, làm việc cực khổ, có khi phải làm công cụ mua vui cho bọn đàn ông, ngày ngày hướng về đất mẹ mà lòng quặn thắt. Làm sao mơ được ngày về, bao giờ có một ngày thanh bình trên quê hương như những ngày xưa ấy? Con gái thì vậy, còn con trai thì cũng không khá gì hơn. Họ đã từng phải đi thanh niên xung phong, bỏ mình trên chiến trường Cam-Bốt, rồi phải bán sức lao động, chịu "xuất khẩu" ra nước ngoài với bao cực nhục vất vả. Những cha mẹ già thân gầy như hạc mà vẫn phải lội bùn mò cua bắt ốc dưới trời gió lạnh. Đàn trẻ thơ không được tới trường, phải đi lượm rác, bán vé số, đánh giày nuôi thân, chúng đói khát tội nghiệp biết bao. Vì không được giáo dục, chúng ăn nói thô tục, thái độ khiếm nhã. Nhìn đàn cháu chắt như thế, làm sao mẹ chịu được? Tệ hơn nữa là rất nhiều cô gái - và cả các em bé ngây thơ nữa - đã bị lừa gạt để bán vào các động mãi dâm tại Campuchea, Thái Lan, Mã Lai… Ôi những thiên thần phải sống nơi địa ngục, thế giới đang đi về đâu, người dân Việt sao phải chịu quá nhiều đắng cay nghiệt ngã?

Cuộc sống nhiễu nhương, người ta đã quên đi căn bản đạo đức. Họ sẵn sàng trộn các hóa chất độc hại vào thức ăn, bỏ tiền ra mua bằng cấp, bán tình dục, dùng tiền khuynh đảo, hưởng thụ, tạo nên một xã hội hỗn loạn. Nạn tham nhũng, lọc lừa đã nâng lên tới hàng quốc gia. Từ trên xuống dưới, ỷ có chút quyền hành là bóc lột hà hiếp người khác, không ai dám tin ai. Giới trẻ học đòi vọng ngoại, vong bản. Đàn con mẹ vẫn ngày ngày sống đói khổ, áp bức bất công, tôn giáo vẫn bị đàn áp, dân oan khắp nơi. Trường Sa, Hoàng Sa, Thái Hà, Cồn Dầu, Vinh … những địa danh với những nỗi đau làm tan nát trái tim mẹ. Ngày nay một số người không còn đường sống đã phải trốn sang Thái Lan tị nạn, chịu đựng bắt bớ khó khăn, cô thân cô thế, tương lai họ sẽ về đâu?

Con biết mẹ buồn lắm với những đứa con hư bán nước cầu vinh, đang tâm làm tay sai cho Nga, cho Tàu, hoặc những đứa ù lì ích kỷ, không biết suy nghĩ. Thay vì góp

phần xây dựng gia đình, cộng đồng, nâng cao đời sống lại chửi bới lẫn nhau, thiếu tinh thần đoàn kết, không kể tới mẹ già đang đưa cánh tay gầy ra ngăn cản, khản giọng kêu gọi yêu thương.
Mẹ ơi! Nghe mẹ thở dài con đau lòng lắm, nhưng hãy ráng vui và an tâm mẹ nhé. Không phải tất cả chúng con đều vô tâm tàn nhẫn với mẹ. Vẫn còn biết bao anh chị em đang vươn lên để mong phần nào xoa dịu vết thương của mẹ. Chúng con sẽ cố gắng để có một ngày mới trên quê hương, để thấy được nụ cười trên môi mẹ. Xin mẹ hãy làm nên những cơn sóng cuốn trôi đi những tị hiềm, cho chúng con biết thể hiện tình bầu bí anh em một nhà. Xin mẹ thổi những cơn gió mới, để chúng con không phân biệt già trẻ tôn giáo, cùng nắm tay bảo vệ mảnh đất quê hương - Mảnh đất chữ S mà biết bao anh linh đã bỏ mình để bảo vệ, cho con cháu tránh được kiếp nô lệ mới cho ngoại bang sau này, cho chúng con được ôm mẹ và hãnh diện vì mình là người Việt Nam.

Mẹ yêu thương!
Ngòi bút và ý con đã cạn, nhưng tình thương vẫn luôn mãi đầy tràn. Con xin tạ tội vì những buồn phiền con đã đem tới cho mẹ. Thật lòng con thương mẹ, nhưng con luôn yếu đuối, biếng lười, chính con đã làm mẹ thất vọng biết bao nhiêu. Ngày ngày con lo đi làm để trả nợ áo cơm, con đã quên những món nợ tinh thần mà con phải trả cho đất nước, cho cha mẹ, cho những người chung quanh. Tinh thần Quốc Gia và lòng yêu nước của con như thế nào? Các chiến sĩ đã bỏ mình, bỏ một phần thân thể để bảo vệ Tự Do Dân Chủ,con đã làm gì để tri ân họ? Khi có người dám đứng lên tranh đấu cho Công Lý, nói những điều cần phải nói, con có dám ủng hộ họ không, hay chỉ cúi đầu im lặng để được yên thân? Biết bao nhiêu người ra sức làm việc thiện, đấu tranh vì chính nghĩa, con có góp một bàn tay, hay chỉ than rằng "Tôi bận quá" rồi ngồi yên, chờ người khác làm xong thì phê phán. Trách nhiệm dạy dỗ cho con cháu biết mẹ Việt Nam là ai, văn hóa như thế nào, con làm được bao nhiêu? Ngay trong nhà, con có đủ hy sinh, khôn ngoan để xây dựng gia đình chính mình không? Con xin lỗi mẹ, con còn quá nhiều thiếu sót. Con sẽ phải sửa đổi, cố gắng nhiều hơn nữa, tất cả chúng con phải cùng hợp sức hợp lòng. Mẹ hãy mở lượng khoan dung và vững lòng chờ chúng con mẹ nhé…

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Người mẹ và 6 cái bánh cam

Bánh cam người miền Bắc gọi là bánh rán, tròn như trái cam, trong có nhân đậu xanh, bên ngoài làm bằng bột nếp chiên vàng, là món quà vặt tuy rẻ tiền nhưng ngọt ngào ngon miệng. Bánh thường chỉ to bằng trái quít hay lớn hơn trái chanh, nhưng được gọi là bánh cam nghĩ cũng lạ. Nhưng điều mà tôi muốn nói với bạn hôm nay không phải là bánh cam làm như thế nào, ai đặt tên như vậy, mời bạn lắng lòng để cùng tôi chia sẻ nhé.

Gần đây người trong và ngoài nước hết sức phẫn nộ, đồng loạt lên tiếng qua việc nhà cầm quyền Cộng Sản bỏ tù thêm hai thanh niên trẻ Nguyễn Phương Uyên và Đinh Nguyên Kha, chỉ vì lòng yêu nước của các cháu. Tuổi đôi mươi nhưng cương trực đầy hào khí, các cháu là niềm hãnh diện cho mọi người. Tôi tin trong tương lai tinh thần Phương Uyên và Nguyên Kha còn phát triển hơn nữa để góp phần nói lên sự thật, giành lại công lý cho quê hương.
Cách đây không lâu, nhạc sĩ Việt Khang, Trần Vũ Anh Bình và nhiều người yêu nước khác cũng đã bị bắt bớ, cầm tù nhiều năm. Các buổi biểu tình chống Tàu Cộng đã bị trù dập, công an đánh đập dã man những người dám lên tiếng. Tôi biết được một người đầy nhiệt huyết bị kết án 15 năm tù, anh không nổi tiếng và được truyền thông nhắc tới như các trường hợp khác, chỉ là một trong rất nhiều tù nhân âm thầm tại Việt Nam. Anh đã khẳng khái lên án chế độ, mạnh mẽ chống đối bọn công an cướp đất hại dân, dâng đất của cha ông cho Tàu. Vào tù anh vẫn cương quyết giữ vững lập trường yêu nước nên luôn bị đòn thù của đám quản giáo và bị cùm cả hai chân, bị biệt giam đói khát rất khổ. Từ một thanh niên cao lớn khỏe mạnh, nay anh chỉ còn da bọc xương. Mẹ anh rất nghèo, con đi tù không còn ai làm việc cáng đáng gia đình nên cuộc sống lại càng khó khăn hơn.

Tình mẹ bao la, bà ráng lặn lội đường xa xin vào tù thăm con, món quà bà mang theo chỉ có vỏn vẹn 6 chiếc bánh cam. Bà biết con đói khát nhưng tiền đâu? Cái bánh nhỏ ngọt ngào như tình mẹ, đơn sơ nghèo nàn như đất nước Việt Nam, tôi nghe chuyện mà lòng xót xa thương cảm. Ngày xưa anh tôi là sĩ quan đi tù "cải tạo", khi được thăm nuôi, gia đình tôi dù nghèo vẫn lủ khủ nào là thuốc men, nào là

thịt kho mặn, chà bông đường sữa... để đi thăm. Mấy cái bánh cam giúp được bao nhiêu trước cái đói khổ, đau đớn của 15 năm dài tù đày? Bà mẹ chắc cũng đau lòng lắm vì khả năng không có trong khi con bị hành hạ. Cầm túi quà thăm tù với mấy cái bánh trong tay, có lẽ bà thấm thía hơn hết thế nào là nỗi uất hận của người dân đen thấp cổ bé miệng trước sức đàn áp của bạo quyền. Dù biết rằng cuộc viếng thăm của mình không đem lại được bao nhiêu trợ giúp về thể chất, nhưng tình thương của người mẹ vẫn vượt lên trên tất cả. Bà kiên trì góp nhặt để đi "thăm nuôi" con, dù ý nghĩa "thăm" nhiều hơn "nuôi". Bà vất vả lắm mới lo được tiền xe, còn quà tiếp tế thì chỉ vậy, có chăng là chút an ủi về tinh thần để tiếp sức cho đứa con khốn khổ. Nay bà đã xấp xỉ 70, lưng còng sức yếu, chẳng biết rồi bà sẽ tiếp tục đi "thăm nuôi" được bao nhiêu lần nữa, hay sẽ kiệt quệ và gục ngã trước khi được đón con về. Con về được thì mừng, nhưng thật ra cũng chỉ là từ một nhà tù nhỏ ra tới nhà tù lớn hơn thôi! Tôi cũng nhớ tới một Trương Văn Sương đã chết gục dưới song sắt sau hơn 30 năm lao tù, đã và sẽ còn bao nhiêu người nữa, công cuộc đấu tranh cho Dân chủ tại Việt Nam rồi sẽ ra sao? Tôi là người may mắn vượt thoát và có được cuộc sống tự do nơi hải ngoại, xót xa trước thân phận những người yêu nước, tôi phải làm gì để chia sẻ phần nào nỗi thống khổ của những người này? Họ đã can đảm hy sinh bản thân mình để mong một ngày mai tươi sáng hơn cho người dân Việt, với tôi, họ là những anh hùng.

Không hiểu sao cứ nghĩ tới mẹ con anh thanh niên và mấy cái bánh là tôi không cầm được xúc động, đang làm việc trong công ty tôi phải lén vào nhà vệ sinh khóc thút thít, trở ra mắt đỏ hoe. Người bạn Canada kế bên nhìn tôi thắc mắc, tôi ấp úng giải thích mùa này *allergy*, bị dị ứng dữ quá. Tôi không dám nói thật mình bị dị ứng với Cộng Sản, với bất công, dị ứng trước những cảnh tù nhưng không có tội. Trước đây tôi thấy mình mang nợ những chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa đã can đảm chiến đấu bảo vệ an ninh cho mình, giờ đây tôi cũng thấy mình thiếu món nợ ân tình những nhà đối kháng này. Họ đã dám lên tiếng vì công lý, vì người dân, là ngọn lửa dù leo lét trong canh tù nhưng vẫn rọi sáng con tim để tinh thần đấu tranh được khơi động và tiếp diễn. Rồi còn biết bao cảnh đói khổ trên quê hương tôi, những nàng Kiều thời đại phải làm cô dâu Đài Loan, Đại Hàn với bao tủi nhục. Đài truyền hình Pháp đã làm phóng sự về tệ nạn này, chưng ra quảng cáo của con buôn Tàu hứa sẽ tạo dễ dàng cho người nào mua phụ nữ Việt, không hài lòng với cô này sẽ đổi cho cô mới, nếu bỏ trốn sẽ đền người khác ngay, nhân phẩm của con người

trước chế độ Cộng Sản là như vậy đó. Đàn ông thì phải bán sức lao động, bị bóc lột khi chịu "xuất cảng" làm việc nơi xứ người. Trẻ em không được đến trường, một số phải đi bán hàng rong, lang thang bán vé số kiếm sống, có khi còn bị lừa bán làm nô lệ tình dục dù chỉ là một em bé gầy còm. Người già thay vì an nhàn với con cháu vẫn phải mò cua bắt ốc hay buôn thúng bán bưng. Xã hội đảo điên, tình người và lương tâm im tiếng. Trước đây nếu quá nghèo có người phải bán máu nuôi con, bây giờ dân nghèo còn phải bán cả nội tạng - bán trái thận hay một phần cơ thể để kiếm sống. Cướp bóc, tội ác khắp nơi, người ta sẵn sàng lừa dối miễn sao có tiền, vô tâm vô cảm trước đau khổ của người khác, trước vận mệnh đất nước - Chủ trương của cấp lãnh đạo Cộng Sản là vậy mà. Nhà nước thì tham nhũng hối lộ giàu khủng khiếp, trong khi dân đen bị kềm kẹp, cướp đất, khổ sở không biết kêu cùng ai. Công an còn có khi hống hách đánh chết người dân vì lý do hết sức nhỏ nhoi vô lý.

Tại hải ngoại điều kiện tốt hơn, tự do và nhân quyền được tôn trọng hơn, nhưng hành động thiết thực để ủng hộ những nhà đối kháng tại Việt Nam, hỗ trợ việc phá vỡ xiềng xích Cộng Sản được thể hiện như thế nào? Tôi biết rất nhiều người có lòng, thiết tha với quê hương, nhưng ngược lại cũng không thiếu những người hờ hững, thậm chí phá hoại tinh thần đoàn kết đấu tranh của người khác. Nhiều khi tôi nản lòng muốn buông xuôi, mệt quá, xuống tinh thần quá! Tôi thật sự không ngại cực khổ, nếu phải thức khuya làm thêm chút việc thiện nguyện cho Cộng Đồng, góp chút công của, lên tiếng dùm người bị đàn áp tôi sẵn lòng, nhưng trong khi làm việc thì gặp nhiều khó khăn, vừa anh em cùng nhóm bất đồng trong phương cách làm việc, vừa đụng chạm với suy nghĩ hành động của người ngoài cuộc. Có lẽ họ không có cơ hội tìm hiểu nên không biết, hơn nữa ai cũng đã quá bận rộn trước cuộc sống, còn tinh thần đâu để lo thêm việc "vác ngà voi". Chính tôi cũng rất ngại ngùng khi phải kêu gọi người khác đóng góp cho việc chung, nhiều trách nhiệm quá ai chẳng mỏi mệt tránh né! Nhiều đêm trăn trở khó ngủ tôi thấy mình rất cô đơn, phân vân muốn trốn tránh để được yên thân. Thế nhưng hôm nay nghĩ tới mấy cái bánh cam, nghĩ tới bao nhiêu người yêu nước đang trong tù, tôi thấy mình chẳng là cái gì và những va chạm gặp phải không thấm thía gì với hy sinh của họ. Tôi không được quyền nản lòng trước thử thách. Có lẽ những nhà đối kháng này cũng đã từng thấm thía cái cô đơn, tuyệt vọng vì không biết hy sinh của mình có ý nghĩa gì, đem lại được kết quả ra sao. Thân nhân của họ cũng bị liên lụy cả về vật

chất lẫn tinh thần. Họ cũng bị người chung quanh dè bỉu, chê cười - Ai biểu bày đặt chính trị chính em làm gì cho khổ! Tôi cũng nhớ chuyện của Paulus Lê Sơn. Anh là một thanh niên Công Giáo trẻ ở Vinh, cũng vì yêu nước mà bị cầm tù, vợ con cô đơn cực nhục. Mẹ của Lê Sơn thương con, không muốn con bị tù nhưng cũng rất can đảm không chấp nhận Sơn nhận tội để mong được "khoan hồng", bà đã an ủi khuyến khích Lê Sơn rất nhiều, rồi bà qua đời rất sớm trong héo hắt xót xa. Ngày tang lễ, dù gia đình đã làm nhiều đơn xin, nhưng bọn cầm quyền cũng không cho Sơn về thọ tang mẹ. Trong tù, chắc Sơn cảm thấy cô đơn đau khổ biết bao nhiêu.

Tôi cũng nhớ chuyện hai mẹ con cùng đường phải cởi quần áo ra như vũ khí cuối cùng để chống đối bọn công an tới cướp đất, nhưng nào có được tha. Ôi quê hương Việt Nam, ôi những đắng cay của cuộc đời... Nếu giỏi nhạc, tôi sẽ viết một ca khúc về người mẹ và mấy cái bánh cam, đem 7 nốt nhạc ra chia cho 6 cái bánh, cộng thêm một nốt tròn như viên nước mắt để khóc cho thân phận người mẹ Việt Nam. Nếu giỏi làm thơ, tôi sẽ dùng một bài lục bát hay ngũ ngôn để ca ngợi tinh thần dũng cảm của người yêu nước bị tù đày. Nếu giỏi văn, tôi sẽ viết một bài hịch kêu gọi mọi người tỉnh thức để nhận được bộ mặt thật của Cộng sản, cùng nắm tay đòi quyền sống. Nếu có tài ăn nói, tôi sẽ đọc một bài diễn văn hùng hồn để khuyến khích tinh thần mọi người, cổ động cho ngày quê hương vinh sáng. Nếu có nhiều tiền, tôi sẽ đóng góp để giúp các thân nhân người tù để ít nhất họ đủ sống mà chờ đợi người thân trở về, hoặc yểm trợ phương tiện cho các nhóm đang ráo riết tranh đấu cho Dân chủ tại Việt Nam. Tiếc thay tôi quá nhỏ nhoi yếu đuối nên chẳng làm được gì – có chăng là một chút lòng thành.

Chân thành ước mong đồng bào Việt Nam trong và ngoài nước cùng đoàn kết góp phần vào việc tranh đấu cho quê hương, để người dân Việt được thở chút không khí của độc lập tự do thật sự, và nguy cơ đất nước bị Tàu xâm chiếm không còn nữa. Ước gì mọi người cùng thông cảm bỏ qua các khác biệt để cùng nhau dốc lòng góp sức cho mục tiêu tối thượng, là TỰ DO DÂN CHỦ cho quê hương Việt Nam, và TOÀN VẸN LÃNH THỔ đối với ngoại bang. Khi ấy dân ta sẽ cùng xây dựng cuộc sống mới tốt đẹp, nhất là trau dồi giá trị tinh thần. Khi ấy trẻ em có thể hát bài đồng dao thanh bình tới trường, người già có thể ăn một cái bánh cam với mùi vị ngọt ngào của tình người, với cái dẻo của bột nếp làm từ lúa gạo thơm hương đồng nội.

Khi ấy tôi sẽ bùi ngùi kể lại cho con cháu nghe về sự tích của người mẹ và 6 cái bánh cam đau khổ hôm nay.....

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Những chuyện rất ngắn cho quê hương

Hình ảnh

Tui hổng khoái chụp hình chút nào, vì biết mình không đẹp trai cũng chẳng ăn ảnh. Hồi mới từ trại tị nạn sang Cali, bà xã xin riết nên tui có chụp một tấm gởi về Việt Nam. Vài năm sau vợ tui biên thơ xin nữa, nói là nhớ quá và muốn xem tui lúc này ra sao. Tui lục tủ gởi hình đi, sau đó bà xã cho biết tui đã gửi về tấm hình y hệt tấm trước!

Lẫm đẩm mà đã gần 30 năm, tui đã bảo lãnh được vợ con sang Mỹ và nay đã có cháu. Hôm nay cháu ngoại hỏi xin tấm hình của ông để làm bài về gia đình nộp cho cô giáo, tui tìm mãi không ra tấm nào. Nhìn trong kiếng tui thấy ông già nào lạ hoắc nhìn mình. Chèn ơi tui đây sao, nhận hổng ra! Dù sao chắc cũng phải chụp một "bô", vừa đưa cho cháu làm bài, vừa để sẵn rủi chết có tấm hình chưng bàn thờ.

Tui bỗng nhìn lại cuộc đời mình, không những hình dáng bên ngoài mà hình ảnh tui trong lòng mọi người coi bộ tệ quá. Vợ tui khóc riết vì tui luôn cho mình là gia trưởng có quyền làm vua làm chúa. Con tui hồi nhỏ cũng khổ sở vì tui khó tánh, không thông cảm với tuổi trẻ bên đây. Với cộng đồng thì tui rất dị ứng. Thiệt ra những năm trước tui cũng có tham gia sinh hoạt hội này hội kia, nhưng tui nóng thiên hạ nên chửi cho đã rồi rút lui. Ra khỏi Hội rồi mà tui còn tức, viết thơ nặc danh, kiếm chuyện trên diễn đàn làm nản lòng mọi người. Tui chẳng ưa ai nên có ai ưa tui đâu, chắc chỉ có bọn Cộng Sản là thích vì tui đã vô tình làm lợi cho chúng.

Hôm nay chạnh lòng nghĩ lại, tui thấy mình đã trên 60, chắc phải làm gì để hình ảnh trong lòng vợ con, bạn bè coi cho đỡ tệ một chút, coi vậy chứ tui cũng biết mắc cở.

Ôi hình với ảnh! Tui quyết tâm sửa mình, để ráng thử xem sao!

Mộng dữ

Tôi không thể giải thích cho Michelle hiểu điều mình nghĩ, nên lặng lẽ nhìn em. Tôi thương vợ thật nhiều, những năm sống chung, tôi thường mang lại cho em những giây phút hụt hẫng, buồn sầu bất chợt vì tâm lý bất ổn của mình. Tôi sinh ra với tâm hồn mẫn cảm, thể chất yếu ớt, chưa lớn thì đất nước rơi vào tay Cộng Sản. Cha trong trại tù cải tạo, mẹ cố gắng dành dụm để mang tôi đi vượt biên - chuyến hải trình đầy máu và nước mắt. Tôi vẫn thảng thốt ngồi bật dậy nửa đêm mà tưởng mình còn đang lênh đênh giữa biển. Bọn hải tặc đã chém người, cưỡng hiếp và bắt má đi. Lúc đó tôi là thằng bé 10 tuổi, chỉ biết khóc. Tôi yêu Michelle vì em có nụ cười giống hệt miệng cười của má, dù em là người Canada.
Hôm nay Michelle rủ tôi đi du lịch Thái Lan, vé máy bay đang rất rẻ. Tôi lắp bắp:
-Anh không đi Thái Lan.
Michelle cười, không nhận ra tôi đang bị giao động:
- Nước Thái đẹp lắm, lại có nhiều chùa chiền, anh thích đi Chùa lắm mà!
Tôi muốn nói Thái Lan có nhiều Chùa, mà cũng có rất nhiều hải tặc, nhưng tôi biết Michelle sẽ không hiểu. Sẽ không một dân tộc nào, không một ai hiểu được nếu chưa một lần qua cơn ác mộng như tôi.….

Oan hồn

Tôi tên Trần Văn Tiến, sinh tại Phát Diệm miền Bắc. Năm 1954, bố mẹ dắt tôi vào Nam trốn cộng sản. Tôi lớn lên tại Saigon, trở thành sĩ quan, lấy vợ có con đời sống thật tốt đẹp. Năm 1975, tôi "đi" - nhưng không phải ra hải ngoại mà là khăn gói đi "cải tạo".
Gọi là "học tập" mà suốt ngày bị nghe sỉ nhục và làm việc vất vả. Bắt đầu là Đá Bạc, Cà Mau để khai hoang vùng U Minh. Khai hoang xong khoảng hai năm chúng tôi bị chuyển sang Nam Thái Sơn, Rạch Giá. Ngày ngày dưới chân núi Thất Sơn đào kinh thủy lợi "*mút chỉ*". Nơi đây nước phèn trong veo chua lè không có cọng rau, con cá nào sống được ngoại trừ chuột. Anh em cải tạo phải uống nước phèn lọc qua tro củi và bắt chuột ăn cho đỡ đói.
Tôi cắn răng chịu đựng mong ngày mãn tù về với gia đình, thân phận người lính mất vũ khí biết làm sao hơn. Một hôm trên đường lao động gánh nước, tôi thấy bóng con rắn khá to bò phía trước. Tôi biết nó là rắn hiền, của này mà bắt được thì

no mấy bữa. Tôi mê mải đuổi theo rồi lạc mất, tìm mãi không thấy đường về. Sẵn không thấy quản giáo, tôi trốn trại tìm về hướng nhà dân, cứ liều biết đâu thoát! Nhưng sau mấy ngày đói khát, lên cơn sốt rét và chứng kiết lỵ kinh niên, tôi chết gục bên bờ kinh.
Tôi chết tức tưởi không siêu thoát được, hồn vất vưởng mãi ở con kinh. Nếu có ai tốt bụng muốn làm phước, xin tới phía nam núi Thất Sơn, bên cạnh cây tràm lớn nhất có gốc cây chẻ làm ba, sẽ thấy xương cốt tôi ở đó. Xin đem tôi về chôn cất dùm, vợ con tôi đã vùi thây trên biển khi vượt biên, tôi không còn ai là thân nhân cả.

Trị bệnh

Làm nghề trị bệnh tâm lý tính ra cũng khổ dù lương tương đối cao. Suốt ngày phải lắng nghe bệnh nhân ca kệ than thở, có khi mình cũng bị khủng hoảng tinh thần theo. Nhưng cái khó không phải ở chỗ nghe bệnh nhân nói, mà là làm sao để nắm được điều con bệnh chạy trốn sự thật, dấu diếm không dám nói ra. Khi trút được những gì thầm kín thì coi như có cơ hội chữa lành rồi.
Lần này bệnh nhân của tôi là người Việt Nam. Chị rất dễ thương tuy ít nói và bị trầm cảm rất nặng. Chị dùng quá nhiều thuốc an thần nên người phờ phạc lơ láo. Chị bị chồng bỏ, nhưng tôi thấy rõ chị không bệnh vì tiếc chồng. Chị coi thường ông và sống rất tự lập sau ngày ly thân. Qua nhiều ngày theo dõi và gợi ý, tôi nhận ra chị bị khủng hoảng vì ông chồng đã nhắc lại chuyện chị bị cướp biển làm nhục trên đường vượt biên. Ông diễu cợt, bươi móc chuyện cũ để có lý do về Việt Nam lấy bồ nhí. Chị đau lắm vì những ám ảnh cũ lại hiện về làm mất ngủ, thậm chí chị trốn tránh không tiếp xúc với ai.
Biết được nguyên nhân căn bệnh, tôi chuyển chị cho thầy tôi, một Bác sĩ Tâm Lý người Canada giàu kinh nghiệm. Chị năn nỉ:
- Tôi thấy mến cô lắm, tiếng Anh lại không rành, cô giúp tôi đi đừng giao cho người khác.
Tôi cười nghẹn ngào, tôi không thể nói mình không trị bệnh cho chị được vì chính bản thân cũng từng bị hải tặc dày vò. Bao nhiêu năm nay tôi vẫn còn sợ và không dám lấy chồng, cũng chưa hề thổ lộ chuyện này với người khác. Không trị bệnh cho mình được, tôi còn dám mong chữa trị cho ai!

Bố tôi

Bố tôi là một công chức thời Việt Nam Cộng Hòa, có tiếng là thanh liêm. Sau 30 tháng 4, 1975, căn nhà đang ở bị tịch thu làm cơ quan nhà nước, gia đình phải đi Kinh Tế Mới. Đi "cải tạo" nhiều năm về, bố yếu và buồn hơn bao giờ, nhưng ông vẫn luôn an ủi mẹ: Cả nước còn mất, thì những cái mình mất đâu thấm thía gì! Ông ra sức làm rẫy, chống chõi với cuộc sống khắc nghiệt. Cũng may, cuối cùng cả nhà được qua Mỹ theo diện HO, dù muộn màng nhưng chúng tôi rất vui bắt đầu cuộc sống mới.

Bố đã già nên chỉ ở nhà lo các việc lặt vặt. Ông giành rửa chén vì mẹ đã phải nấu ăn, vì muốn để con dâu được rảnh rỗi lo cho cháu. Chúng tôi cũng xót ruột, nhưng ông bảo: Bố thấy mình vô tích sự, hãy để bố làm chút việc cho khuây khỏa.

Ngày ngày ông đọc sách báo, xem tin tức trên computer, quan tâm tới sinh hoạt cộng đồng, tình hình tại quê nhà. Ông xót xa khi biết dân nghèo khổ, phải bán thân làm cô dâu Đài Loan, Đại Hàn, phải đi lao động nước ngoài rồi bị chèn ép. Ông đau lòng vì nạn hối lộ, bất công khắp nơi. Dân nghèo nằm la liệt tại hành lang các bệnh viện nhưng không được chữa vì không thuộc diện ưu tiên cán bộ. Chưa lúc nào cuộc sống tệ như bây giờ!

Gần đây mắt quá kém không xem tin tức được, nên ông chờ chúng tôi đi làm về để hỏi thăm tình hình thế giới. Những ngày cuộc Cách Mạng Hoa Lài bùng nổ tại Tunisia, Ai Cập, rồi lan qua Lybia, ông vui mừng ra mặt. Ngày nào cũng hồi hộp hỏi tin, mong ánh sáng lan tới Việt Nam. Tết năm nay, tôi mua tặng bố chậu bông lài, bố thích lắm ngày ngày chăm bón, mong lài trổ bông.

Thế nhưng bố ra đi bất ngờ trong một cơn đau tim, để lại trong lòng chúng tôi nhiều thương tiếc. Mỗi khi đi thăm mộ, chúng tôi đều đem hương hoa tới cắm. Tôi mong có ngày Việt Nam thật sự đổi mới, để tôi được cắm trên mộ phần bố một bó hoa lài tươi trắng ý nghĩa, bố dưới suối vàng chắc cũng vui lây …

Chiếc vòng đeo tay

Bà Hai thổi nến trên bánh sinh nhật, mỉm cười hạnh phúc trong tiếng vỗ tay, trong sự sum họp của con cháu, bạn bè. Tay bà đeo cái vòng bằng thiếc rất đơn sơ, đứa cháu gái ngây thơ hỏi: "Bà ơi, sao bà đeo cái này xấu quá vậy!" Khách tham dự chắc cũng thầm thắc mắc, gia đình bà giàu có tới mấy đứa con bác sĩ, tổ chức sinh nhật lớn như vậy, sao bà không đeo vòng vàng kim cương khoe của. Bà Hai nhìn cái vòng thương mến, ký ức lại hiện về….

Ngày ấy ông Hai đi "cải tạo". Thì cũng như bao nhiêu người đàn bà Việt Nam khác, bà Hai phải gồng gánh gia đình, chắt bóp tiền mua quà "thăm nuôi" chồng nơi trại cải tạo. Nhà thì cán bộ Cộng Sản đã tịch thu để làm Cơ Sở Uỷ Ban Quân Quản Thành Phố, may mà bên ông Hai còn chút đất trên rẫy, mẹ con bà kéo nhau ra đó lấy lá lợp nhà, làm rẫy sinh sống. Từ một bà Đại Uý, bản thân là y tá trở thành một nông dân không phải dễ, nhưng bà đã làm được. Cực nhục bao nhiêu bà cũng ráng chịu đựng, chỉ thương chồng nơi tù đày. Bà biết tánh ông rất cương trực, vào trại thế nào cũng bị đánh, bị biệt giam. Ngày 29 tháng 4, 1975 nếu không vì bà và đàn con, ông đã tuẫn tiết chết theo Tướng. Cấp bậc Đại Uý có thể được "khoan hồng" cho về sau 5, 10 năm, nhưng ông Hai mút mùa trong trại cải tạo 15 năm, cũng vì không khuất phục, không làm ăng-ten hại bạn. Được thả về thì ông run rẩy như ông già, chỉ kéo dài mạng sống được vài tuần rồi mất. Món quà ông tặng bà khi còn trong trại là cái vòng này. Sau giờ "lao động" ông lượm được miếng thiếc, mài dũa gọt đẽo, khắc hình hoa lan là hoa bà thích trên cái vòng để tặng bà. Bà biết tất cả yêu thương, nhung nhớ ông Hai đã gởi gấm trong đó. Khi con cái bảo lãnh sang Mỹ, bà Hai đem theo cái vòng này, khi chết bà cũng sẽ mang theo…

Ông Hai là hình ảnh của người chiến sĩ Việt Nam oai hùng, luôn vì dân vì nước. Bà Hai không hiểu một số người cũng từng trong Quân Lực xưa, sao qua tới hải ngoại lại thay đổi: không đoàn kết, không vì việc chung, chửi bới chụp mũ nhau chí chóe. Ông Hai nếu còn sống và qua được đất Mỹ, có sẽ như vậy hay không? Bà tin là không. Bà mong mọi người hãy nhớ về ngày xưa, ngày còn trong trại Cải Tạo, để kiên trì như chiếc vòng thiếc mỏng manh này, dù bao khó khăn thử thách vẫn luôn hiện hữu làm đẹp cuộc đời.

Đàn gà

Bé Khánh ngồi ngắm đàn gà con mới nở, chúng kêu chíp chíp, quanh quẩn bên gà mẹ dễ thương hết sức. Nhưng tội nghiệp, trong đàn có một chú gà con ốm yếu luôn lạng quạng sắp té. Mấy ngày nay Khánh quan sát đàn gà rất kỹ. Chú Út này sanh sau nở muộn, chân lại bị tật bước thấp bước cao. Chú vừa định mổ một hạt thóc, thì bị các anh chị khỏe mạnh chạy tới cướp mất, có con lại mổ lên đầu chú một cách tàn nhẫn. Chú cất tiếng kêu yếu ớt, Khánh không chịu được, bắt riêng chú Út ra nhốt vào lồng và cho một khẩu phần đặc biệt. Chú ăn chậm chạp rồi lại nhìn quanh quất, tìm cách thoát ra khỏi lồng để được về bên mẹ và đàn. Lạ chưa! Chú được ăn no, an toàn nhưng hình như chú lại buồn hơn, chú nhớ mẹ, nhớ bầy. Khánh hiểu "tâm sự" gà con lắm nhưng không dám thả ra, sợ chú bị gà anh gà chị ăn hiếp.

Khánh chợt nhớ tới dì Hoan hôm rồi ở Canada về chơi. Dì thật sang trọng quý phái. vượt biên từ lâu nhưng dì bảo ở ngoại quốc buồn lắm, nếu không có Cộng sản chắc dì sẽ về Việt Nam ở luôn. Khánh thắc mắc ghê, tại sao đồng bào cùng một nước mà lại tạo ra chiến tranh, để rồi những người như dì phải lưu vong trên xứ người. Khánh nhớ đôi mắt long lanh của dì khi nói "*Chiều chiều ra đứng ngõ sau, ngó về quê mẹ ruột đau chín chiều…"* Khánh chợt thấm thía và thấy thương dì hơn bao giờ.
Đôi mắt dì và tiếng kêu thê thiết của gà con theo Khánh suốt đêm, làm Khánh chập chờn khó ngủ.

Món quà gia bảo

Trong một đám cưới sang trọng, mọi người hồi hộp chờ cô dâu mở món quà gia bảo: Đây là quà cưới đặc biệt lưu truyền từ mấy đời.
Cô dâu bỗng phá ra cười, vì đó là một món nữ trang rẻ tiền làm bằng tay. Hạt ngọc trai bé nhỏ lu mờ trước viên kim cương trên ngón tay cô - dù trông cũng khá mỹ thuật. Cô không biết đây là kỷ niệm, là sính lễ của ông cố bên chồng ngày xưa. Ông đã chắt chiu để tự làm đôi bông tai này xin cưới bà cố, và đã xây dựng sự nghiệp để lại cho con cháu hôm nay bằng tất cả hy sinh, nhiệt huyết của mình.
Mọi người xì xào bàn tán, con trai tôi cũng cười cho là cô dâu này hời hợt ngốc nghếch, không hiểu biết giá trị tinh thần.

Con ơi! Tự nhiên ba liên tưởng tới việc ba mẹ đã phải bỏ Việt Nam ra đi với hai bàn tay trắng, mà bây giờ di sản để lại cho con chỉ là lá Cờ Vàng - biểu tượng của Tự Do và Tình Người, niềm hy vọng còn sót lại của cuộc đời Tị nạn. Ba yêu thương và trân trọng lá cờ này lắm, và muốn trao tặng lại cho con, con có cười ba không?

--

Cứu lụt

Thảo ôm chặt gói quà cứu trợ trong tay. Với thùng mì và gói gạo này, gia đình Thảo sẽ có được mấy ngày no bụng. Nạn lụt miền Trung năm nay lại làm khổ mọi người, nước mênh mông cuốn trôi nhà cửa vật dụng, may mà gia đình Thảo còn đông đủ chưa ai bị lũ cuốn đi. Chờ nước xuống, Thảo và gia đình lại trở về nhà cũ, vá víu xây dựng lại cuộc sống, bao nhiêu năm nay khổ sở cũng đã quen, biết trách ai bây giờ.

Có mấy người trong ban Cứu Trợ đến để quay phim, phỏng vấn, Thảo vui vẻ trả lời và bày tỏ lòng biết ơn, ôm gói quà chuẩn bị đưa ba má cất giữ. Nhưng đoàn Cứu Trợ vừa đi khỏi, Thảo được cán bộ xã ra lệnh tịch thu quà lại, nói là sẽ có kế hoạch phân phối cho hợp lý sau! Vậy là cán bộ chỉ phát quà để quay phim, che mắt người tặng, sau đó họ thu hồi lại làm của riêng. Thảo không tin chuyện có thể xảy ra như vậy, nhưng biết có lên tiếng cũng chẳng được gì, họ nắm chính quyền, càng thắc mắc họ càng "đì" cho chết! Thảo đưa mắt nhìn đám cán bộ lăng xăng, lòng căm phẫn nhưng mắt ráo hoảnh, Thảo không khóc được.

Ước gì có một ngày đời sống tốt hơn, chính phủ tốt hơn...

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Hoa Nhân Ái

Tôi vẫn nhớ câu chuyện về bé Phúc Lâm. Em sống tại Trung Tâm nuôi dưỡng các người nhiễm HIV trong giai đoạn cuối tại Củ Chi, Việt Nam. Vì nhiễm vi trùng AIDS qua người mẹ, từ lúc sanh ra Phúc Lâm đã mù, câm và điếc. Mẹ em đã qua đời và em sống thoi thóp được tới 10 tuổi. Những ngày cuối cùng em thường oằn oại trong đau đớn, khóc không rõ tiếng, mỗi ngày một lịm dần đi. Có anh thanh niên sau giờ làm việc thường đến thăm, ôm em vào lòng và hát cho em nghe, người ta thắc mắc:
-Em bé mù, câm điếc mà anh hát, liệu có ích lợi gì không?
Anh trả lời:
-Em không nghe được bằng tai nhưng sẽ cảm nhận được từ trái tim!
Rồi Phúc Lâm mất trong vòng tay yêu thương của các Soeur, của những người chung quanh em tại Trung Tâm.
Câu chuyện cứ vấn vương trong lòng, tôi vẫn hằng bi quan, cho rằng cuộc sống ngày càng khó khăn, kinh tế eo hẹp, thiên tai bệnh tật xảy ra liên tục, lòng từ ái con người nếu có cũng phải hao mòn. Thế nhưng từ bé Phúc Lâm đã khơi dậy biết bao tấm lòng yêu thương, hy sinh đã đến để phục vụ em và những người khác trong trung tâm. Nhờ những bông hoa nhân ái, tình yêu thương luôn triển nở nên đau khổ, khó khăn trên đường đời đã được phần nào xoa dịu. Ngồi suy nghĩ, tôi thấm thía và nhận ra rằng "*Bông hoa còn đẹp, lòng chưa thấm mệt"*(thơ Phạm Thiên Thư).

Tại Toronto, gần đây có lẽ ai cũng biết một em bé 10 tuổi khác, em Phạm Hoàng Sơn. Em ở viện Mồ côi Hải Dương gần Hà Nội và được Children's Bridge Foundation bảo lãnh qua Toronto để chữa trị. Sơn có một cái bướu rất lớn trên mặt, che mất miệng và mũi, người Canada mô tả là một *football-sized tumor*. Bướu càng ngày càng phát triển, to lớn hơn tấm vai gầy còm của em.

Lần đầu tiên được biết về Sơn qua internet, tôi xót xa lắm nhưng cũng không mấy quan tâm. Đến khi gia đình Hoàng Anh Tuấn nhận nuôi em trong thời gian chờ bệnh viện Sick Kids khám nghiệm, tôi mới bắt đầu để ý hơn. Vợ chồng Tuấn &

Thùy là người thân quen, chúng tôi xem như em trong nhiều năm nay. Khi ông xã tôi đề nghị đến nhà Tuấn thăm Sơn, tôi lưỡng lự không dám. Tôi vốn chết nhát không dám xem TV đánh đấm, mổ xẻ máu me, không dám tiếp xúc với những gì mình thấy lạ và biết mình không nên tỏ thái độ khác thường làm đau lòng người khác, nên cố tình né tránh. Đến khi anh Duy bảo sẽ mời Sơn và gia đình Tuấn tới nhà ăn cơm, tôi biết mình không thể thoái thác được. Tôi tập từ từ, tôi mở hình Sơn trong internet ra xem, mới đầu thì chỉ chừng vài giây là tôi đóng lại ngay, sau đó tôi nhìn em kỹ hơn. Tôi nhất định tập để khi gặp em thật sự, tôi có thể tự nhiên ôm em vào lòng và vui vẻ với em.

Bữa cơm gia đình thật vui, có thêm vài người bạn cùng tới dự. Gặp Sơn thì càng xót xa, thương mến em hơn. Tôi cũng hay gặp em trong các buổi lễ Chúa Nhật tại nhà thờ Việt Nam, tôi bắt đầu nhớ tới em trong lời cầu nguyện, bắt đầu thật sự ngưỡng mộ những yêu thương, những đóa hoa Nhân Ái nở tươi làm đẹp cuộc đời qua sự có mặt của Sơn.

Tuấn và Thùy có bốn con nhỏ trạc tuổi Sơn. Sơn đến ở với gia đình Tuấn thật không còn gì tốt đẹp hơn vì các em đều biết nói tiếng Việt, có thể chơi với nhau. Chỉ chừng một tuần lễ đầu tiên làm quen, các em đã thân mật và đối xử với nhau như anh em một nhà, không hề phân biệt hình dáng, tính tình. Tôi phải học ở các cháu điều này. Vượt xa vạn dặm tới Âu Mỹ nhưng Sơn chỉ thích mì gói, những món thịt cá khác Sơn ăn rất ít. Tuy ăn uống khó khăn nhưng em vẫn có thể tự cầm muổng đũa, tự tắm rửa vệ sinh cá nhân cho mình. Theo các bài báo Canada, Sơn cũng rất hảo ngọt, thích kẹo - đứa trẻ Việt Nam nào mà chẳng thèm kẹo, nhất là trong viện Mồ côi! Cuối tháng Mười vừa qua, lần đầu tiên và có lẽ cũng là lần cuối trong đời Sơn đi xin kẹo ngày Halloween với các con của Tuấn & Thùy, khỏi cần nói cũng hiểu em vui như thế nào.

Sơn có khả năng học tập bình thường, giỏi tính nhẩm. Em hồn nhiên và can đảm chấp nhận, rất ít khi tủi thân than khóc. Hàng tuần có anh Long, thiện nguyện viên lái xe từ Tây sang Đông thật xa đến để kèm toán và Anh văn cho em. Sơn nói khó nghe vì khuyết tật và dùng ngôn ngữ đặc thù miền Bắc. Em rất thích chạy xe đạp, có lần đạp xe lên dốc về nhà, Tuấn bảo em *'say Hi'*, chào người hàng xóm Canada của Tuấn, em mệt quá nên vừa thở vừa trả lời: *"Hi cái zì mà hi, nhọc quá rồi đây*

này!" Chúng tôi mắc cười mãi và sau này thường bắt chước Sơn dùng chữ nhọc thay cho chữ mệt.
Sơn sang được Canada là kết quả đấu tranh, hy sinh của biết bao cơ quan, bao người tốt bụng đã quan tâm làm việc, đóng góp hữu hiệu cho em. Cháu John Mitchell ở Halifax đã dành trọn $50 định mua dụng cụ chơi hockey tặng hết cho Sơn. Có lần anh Duy dắt Sơn đi mua kem, ông bán xe kem là người Việt, ông đã mời Sơn ăn kem và tặng cháu thêm tiền. Số tiền quỹ xin được khắp nơi cho Sơn lên tới gần hai trăm ngàn.

Tiếc thay, sau bốn tháng tới lui bệnh viện, qua nhiều khám nghiệm, bệnh viện Sick Kids chính thức cho biết không làm được gì cho Sơn và sẽ thu xếp để Sơn trở về Việt Nam. Tôi òa ra khóc khi được tin, xong rồi tôi giận bệnh viện, trách các bác sĩ sao quá dở, không làm được nhiều cũng chẳng làm được ít! Tôi kiếm lý lẽ bắt bẻ các chi tiết đọc được về tin tức này, cuối cùng tôi phải chấp nhận sự thật. Sơn có những sợi thần kinh quá lớn trên mặt ảnh hưởng tới mắt, tai, mũi, sẽ rất nguy hiểm khi mổ xẻ. Dù nếu giải phẫu có thành công, suốt đời Sơn sẽ phải thở bằng hai ống ở cổ, rất dễ bị nhiễm trùng nguy hiểm tới tính mạng. Bệnh viện và các cơ quan Thiện Nguyện hứa sẽ theo dõi và giúp Sơn cũng như viện mồ côi Hải Dương nhiều trong tương lai. Chị Mai, cô giáo được chọn đi Canada chăm sóc Sơn sẽ nhận Sơn về làm con trong gia đình, chồng và ba đứa con gái của chị cũng rất thương mến Sơn, em ít nhất sẽ có một mái ấm gia đình khi trở về.

Tôi bắt đầu suy nghĩ nhiều hơn về lòng bác ái, về ích lợi thật sự cho em và không trách người nữa, ngược lại tôi chỉ trách chính mình. Trong khi biết bao nhiêu người hy sinh, đóng góp làm việc tích cực, tôi đã thật sự làm được gì? Có khi trên mặt chỉ bị mọc vài mụn nhỏ, tôi đã nhăn nhó không vui. Biết bao gương nhân ái ngay trước mắt mà tôi thấy được, tôi sẽ học như thế nào?

Tôi có hai người bạn khá thân- vợ chồng Tôn Nữ Diệu Liên và Minh. Liên đã bỏ việc làm với City Hall Toronto (công việc mà tôi rất thích nhưng không được nhận) để về Việt Nam theo phái đoàn mổ mắt, giúp các em mồ côi, khuyết tật qua chương trình Mắt Thương Nhìn Cuộc Đời, quý vị có thể tìm hiểu qua webpage www.eyesofcompassion.org. Liên hay đi công tác các nơi xa xôi hẻo lánh bằng

đường bộ hoặc xe thồ, ngủ đường ngủ chợ để đến gần mọi người, Minh ít đi hơn, anh ở lại Totonto làm việc nhưng luôn ủng hộ Liên về mọi mặt.

Toronto cũng vừa thành lập được chương trình cho các Thiếu nhi Dị Tật tại Việt Nam, tổ chức các buổi gây quỹ rất có kết quả, đã và sẽ làm việc hữu hiệu hơn.

Tôi cũng biết thím Tâm Mai Nguyễn Trọng Phu, mình hạc xương mai nhưng luôn tích cực đem tiền của Hội Thân Hữu Quảng Ngãi, nhóm Hướng Việt, thân hữu về tận Việt Nam để cứu lụt, giúp mổ mắt và nhóm đã làm sáng được rất nhiều người. Thím luôn phải bù thêm tiền riêng vì đến nơi thấy thương quá, không cầm lòng được. Khó ai có thể tin được chỉ vì hoàn cảnh khó khăn, thiếu tiền, nhiều người sống phải trong tối tăm gần hết đời người một cách vô lý.

Chúng tôi có quen anh chị Nguyễn văn Thông, anh Thông cũng nhận nuôi cháu Trung từ Việt Nam sang Boston để mổ hoàn chỉnh khuôn mặt. 17 năm Trung bán vé số, sống lê lết bên vỉa hè với khuôn mặt méo mó mất hàm trên, không có mũi, trán và miệng khuyết tật. Cơ quan thiện nguyện Mỹ đã đem Trung sang Boston. Em may mắn được chỉnh hình thành công và đã trở về với khuôn mặt tốt đẹp hơn nhiều. Nhờ anh chị Thông và hai con trong suốt thời gian ở Mỹ, cháu Trung học hỏi được nhiều, được ăn thức ăn Á Đông và không thấy bơ vơ, khó khăn trong khi giao tiếp.

Tôi cũng có cơ hội tiếp xúc các cháu Hướng Việt, hàng năm dù bận rộn học hành vẫn tập dợt, tổ chức văn nghệ để gây quỹ giúp đỡ các thiếu nhi kém may mắn khác.

Rồi Chương trình Hoa Tình Thương giúp các thương phế binh Việt Nam của anh chị Võ Thành Tân & Nga, hàng năm với tiệc gây quỹ đã giúp được bao anh lính chiến khi không còn nguyên vẹn hình hài.

Tôi biết tới cha Hùng trong chiến dịch *"Cô Dâu Đài Loan"*. Cách đây mấy năm, khi xem phim về các phụ nữ Việt xấu số, tôi đã bức xúc nói với đứa con trai:
-Có tới bốn mươi ngàn phụ nữ bị lừa qua Đài Loan làm nô lệ, người ta đang cần thiện nguyện viên, mẹ mới thất nghiệp, mẹ sẽ tính chuyện đi giúp, bố và tụi con có để mẹ đi vài tháng không?

Cháu tủm tỉm cười chọc quê tôi:
-Ngày mai *statistic* sẽ cộng thêm *victim* số bốn mươi ngàn lẻ một là mẹ!
Tôi quê lắm nhưng biết cháu có lý, tôi vốn yếu đuối, nói cho hay chứ sẽ chẳng làm được gì!

Còn biết bao chùa chiền, nhà thờ, thánh thất... biết bao cơ quan, chương trình cứu trợ, các trại cùi, Mái ấm Thiên Ân cho người mù khắp nơi, chương trình Việt Phi SOS...những đóa hoa Nhân Ái luôn nở tươi góp phần xoa dịu đau thương nhân loại. Có người đứng ra đề xướng, cũng cần có người hưởng ứng, đóng góp công của và hổ trợ thì mới có kết quả được. Tạ ơn đời đã có những tấm lòng âm thầm đóng góp theo khả năng mình.

Tôi cũng nghiêng mình cảm phục những người ngoại quốc nhân từ khôn ngoan, không quản ngại biên giới đi Việt Nam, đi Phi Châu, đi khắp nơi để giúp người. Ký giả Kevin Carter đã phải tự tử chết vì bị ám ảnh sau khi chụp xong tấm hình được giải Pulitzer, tấm ảnh con kên kên đang chờ em bé da đen ốm đói chết hẳn để ăn thịt.

Tôi biết mình nên mở lòng ra, tin tưởng và học hỏi nhiều hơn. Linh mục Phêrô Chu Quang Minh đã dạy chúng tôi: "*Nhân đức là do thói quen, thói quen là do lập đi lập lại"*. Tôi không cần đi đâu xa, tôi có thể nhìn ngay vào những gương lành bên cạnh để tập và bắt chước. Các cháu con của Tuấn, của anh Thông, chắn chắn sẽ học và thực hành yêu thương bằng việc làm nhiều hơn trong tương lai. Tuấn cũng đã học được lòng nhân từ nơi người mẹ thân yêu. Bác Yến khi còn sống đã có tiếng là rất nhân ái. Tôi biết mình yếu đuối, còn bị nhiều cám dỗ nhưng với chút lòng thành (và chỉ có thế) tôi sẽ cố gắng tích cực hơn trong tương lai. Không phải chỉ một mình Sơn, Trung, nhưng là hàng trăm, hàng ngàn các em, các người khác cần được quan tâm giúp đỡ mọi mặt. Cầu xin Chúa ban sức mạnh cho tôi, nếu có chút khó chịu vì phải hy sinh, đụng chạm trong khi làm việc, tôi nhủ lòng sẽ cố gắng chấp nhận và bỏ qua.

Trời bắt đầu lạnh, mùa đông lại sắp về, ngày 15 tháng 12 sắp tới Giáo Xứ Các Thánh Tử Đạo Toronto sẽ có một chương trình Lễ Hội Tình Yêu Giáng Sinh chào đón Noel thật ấm cúng tươi vui, giúp chúng tôi củng cố đức Tin, đức Mến, giúp

mọi người không phân biệt tôn giáo được gặp nhau để chia sẻ niềm vui và yêu thương. Tôi sẽ ghi danh và sẽ cùng hàng trăm thiện nguyện viên khác nắm tay trong công việc. Tôi sẽ phấn khởi học và thực hành yêu thương - dù chỉ là một công việc rất bé nhỏ.

Mấy ngày nay, tôi cũng nghe được nguồn tin là các cơ quan thiện nguyện, bác sĩ đang tìm hiểu để đem Sơn sang Mỹ nếu có điều kiện Y khoa tốt hơn. Cháu sẽ từ Halifax sang Boston thường xuyên để ít nhất có thể làm cho bướu teo nhỏ lại. Phần trăm hy vọng chưa biết sẽ là bao nhiêu, nhưng tôi tin chắc chắn sẽ có thêm những bông hoa nhân ái nở tươi để giúp Sơn nơi chốn em sắp tới, và tình yêu thương nhân loại sẽ mãi tồn tại....

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Mưa Thủy Tinh

Những ngày gần Noel 2013, thành phố Toronto - Canada nơi tôi cư ngụ bị một cơn bão lớn. Khi nói tới bão, thường ta nghĩ tới mưa gió giông bão hoặc nếu mùa đông thì có bão tuyết, nhưng lần này lại là cơn bão nước đá (ice storm). Trời mưa gặp lạnh, đông đặc thành nước đá bao phủ đường sá, nhà cửa....

Đặc biệt nước mưa bám vào cành cây đông lại thành những tảng đá rất nặng, cành dù to cũng không chịu nổi nên rách toác, gẫy đổ nghiêng ngã khắp nơi. Các dây điện cũng bị nước đá bao bọc trĩu nặng, bị cành cây đè sập nên khoảng nửa triệu dân vùng Toronto phải chịu cảnh mất điện. Dù các nhân viên nỗ lực làm việc liên tục, kể cả các chuyên viên ở xa cũng được huy động tới trợ giúp, nhưng nhiều nơi đã không có điện trong 6, 7 ngày trời, thiệt hại lên tới 10 triệu đô Canada. Trước giờ bão tuyết, bão nước đá vẫn hay xảy ra nhiều nơi trên thế giới, nhưng đây là lần đầu tiên tôi tận mắt chứng kiến một thiên tai ngay nơi mình ở.Trời mùa đông mà không có điện để lò sưởi hoạt động nên một số người phải "tị nạn" tạm trú ở những trung tâm có điện trong thành phố để được sưởi ấm. Giao thông tắc nghẽn vì cành cây choán mặt đường hoặc vì hệ thống đèn xanh đèn đỏ bị hỏng. Nhiều khoảng đường cảnh sát phải dùng dây băng vàng rào vòng quanh lại trong khi chờ dọn dẹp, trông cứ như đang có tội phạm hoành hành khắp nơi trong thành phố.

Đường đi trơn trợt, không có điện để nấu ăn, không có nước nóng để tắm, nhiều người ở chung cư phải đi bộ lên xuống mười mấy tầng thang lầu vì thang máy không chạy. Nhiều chuyến bay bị trễ, bị hủy bỏ. Bạn tôi về thăm gia đình dịp Giáng Sinh, máy bay không thể đáp xuống cứ bay lần quần trên trời 6 tiếng đồng hồ, cuối cùng phải trở về phi trường cũ, đền lại tiền vé cho khách hàng chờ chuyến đi khác khi thời tiết tốt hơn. Một người bạn khác ráng ăn bánh mì lạnh, nấu nước bằng lò ăn lẩu để pha nước tắm sơ chạy tới nhà thờ dự lễ, nhưng không mở cửa garage lấy xe ra được. Một số cây xăng, cửa hàng phải đóng cửa. Hệ thống alarm báo động trong nhà của các gia đình cũng ngưng hoạt động, cũng may hầu như không có trộm cướp lợi dụng cơ hội này để vào nhà cướp của hại người. Gia đình chúng tôi may mắn ở khu có điện, nhưng nguyên sân trước đóng băng trơn láng đi

lại rất khó khăn, lái xe thì bồng bềnh như chạy trên mây. Chúng tôi ráng tới hai chợ khác nhau ba lần nhưng không mua thêm được muối để rải đường cho tan nước đá vì người ta bán hết rồi. Khi đi chợ thì thấy nhân viên đang đẩy biết bao xe kem (ice-cream), yogurt, thức ăn đông lạnh đem bỏ thùng rác vì chợ trước đó bị cúp điện, những thức ăn này bị tan ra mất phẩm chất.

Thế nhưng ngoài những thiệt hại và nguy hiểm, cũng có một vài suy nghĩ tích cực mà tôi nhận ra trong trận bão nước đá này. Đầu tiên là các ban ngành, cảnh sát khắp nơi đã làm việc rất vất vả, không hẳn là vì tiền nhưng để có điện, để giải quyết các khó khăn cho thành phố, cho người dân được mừng Noel tốt đẹp. Một vài người bạn chia sẻ trong mấy ngày cúp điện, gia đình bỗng thấy gần gũi nhau hơn, mấy đứa con không "*ôm*" computer, máy chơi game, xem TV được nên đã đi dọn dẹp trong phòng, xong ngồi đọc sách, rồi gia đình cùng quây quần quấn chung mấy lớp chăn ngồi nhắc lại kỷ niệm cũ. Mọi người quan tâm đến nhau hơn, các cháu biết quý những ngày bình thường có điện nước, có tiện nghi hơn. Bình thường các cháu "*rúc*" trong phòng riêng, "*chat*" với bạn bè khắp nơi, dễ gì ra nói chuyện với cha mẹ! Một anh bạn mua muối, nhưng không nhân thể mua nhiềuđể dành mà chỉ mua vừa đủ để phần cho người khác, đã làm đứa con học được bài học chia sẻ mà trước giờ cháu không nghĩ tới. Những người khác gọi phôn, tìm cách liên lạc thăm hỏi, chia sẻ thức ăn, mời bạn bè tới nhà mình tạm trú đỡ trong khi chờ có điện, tình cảm thân thiết hơn bao giờ.

Một vị mục sư Tin Lành kể chuyện nhà thờ của mục sư phải cử hành nghi thức mừng Noel trong bóng tối, chỉ vài cây đèn cầy đủ soi sáng đường đi, hát những bài thánh ca quen thuộc vì không đọc được, nhưng chưa bao giờ họ cảm nhận được sự ấm áp của tình Chúa, tình người như hôm ấy. Mới đầu ai cũng tiếc vì ca đoàn đã tập hát công phu nhưng hệ thống âm thanh không có, phải hoàn toàn yên lặng và chú ý mới lắng nghe được, thế nhưng những bài hát, lời chia sẻ hôm đó đã đi vào trái tim để mọi người thấm thía ý nghĩa Giáng Sinh rõ hơn bao giờ trong ánh nến lung linh. Thì ra khi không còn những tiện nghi, những suy nghĩ phức tạp trong não trạng, người ta chỉ còn điều chính yếu: đó là tấm lòng và sự quan tâm đến nhau.
Các thiện nguyện viên, các trung tâm phục vụ tăng cường làm việc nhiều hơn dù chính họ cũng cần nghỉ lễ ăn mừng. Một vài công ty thực phẩm lớn đã tặng hơn

200 ngàn đô "Gift Card" để những gia đình bị hư đồ ăn trong tủ lạnh có thể mua thức ăn khác.
Nhìn những hàng cây thủy tinh khắp các con đường sáng lấp lánh dưới ánh mặt trời, người ta thấy được những cây Noel mà thiên nhiên đã trang trí cách đẹp nhất, có lẽ chưa từng có cây Noel nào lạ và đẹp hơn. Tạ ơn Chúa, tạ ơn đời dù trong khó khăn, cơn mưa thủy tinh đã làm tình người lấp lánh như kim cương, chiếu rỡ ràng sắc màu pha lê của sự quan tâm và yêu thương.

Cũng trong mùa Giáng Sinh năm nay, tôi có dịp đọc một câu chuyện ngắn rồi khóc sướt mướt dù đang làm việc trong công ty. Chuyện kể đơn giản thôi, một cậu bé ung thư máu phải nằm bệnh viện nhưng vẫn muốn có quà Noel cho mẹ. Em đã dùng hết sức lực để tự mình xuống tiệm nhỏ dưới nhà thương mua cho mẹ một món quà. Em phải lén y tá bước đi chập choạng với dây rợ, nước biển đầy người tìm mua hộp sô-cô-la nhân trái anh đào đúng loại mà mẹ em thích. Giáng Sinh mà không có quà thì không phải là Giáng Sinh, em hãnh diện giải thích và trao hộp sô-cô-la cho mẹ. Đó là món quà cuối cùng bà mẹ nhận được, em đã chết trong vòng tay yêu thương nuối tiếc của người thân. Bà mẹ nhắn nhủ mọi người hãy trao nhau quà cho nhau trong mọi dịp trước khi quá trễ.

Nghĩ tới hình ảnh đứa bé cố gắng hết sức để thể hiện tình thương, trong khi biết bao nhiêu dịp tôi có thể dễ dàng mua quà cho người thân, cho người chung quanh nụ cười nhưng tôi không làm vì hờn, vì... ghét, tôi mủi lòng rơi nước mắt. Thật thế, đã biết bao nhiêu cơ hội tôi có thể nói lời dịu dàng, bỏ qua cho người khác những điều tôi cảm thấy bị tổn thương vì có lẽ họ không cố ý, nhưng tôi đã không mở miệng. Đã biết bao nhiêu lần tôi nên rộng mở con tim, hành động tích cực hơn, nhưng tôi bực bội không làm. Tôi đã giận hờn so sánh, đòi hỏi chồng con, người khác quan tâm tới mình trong khi chính mình hờ hững. Khi góp tay sinh hoạt trong nhà thờ, trong cộng đồng, tôi cũng hay tiêu cực làm ảnh hưởng người khác. Tôi nên học gương em bé trong câu chuyện này để luôn có chút quà cho mọi người - Món quà có thể không lớn, không giá trị tiền bạc nhưng với hết con tim và sự cố gắng. Ước gì những giọt nước mắt hôm nay sẽ như những cơn mưa thủy tinh gột rửa cho tâm hồn tôi đơn sơ hơn, tốt đẹp hơn, để tôi có thể góp phần xây dựng gia đình, thăng tiến nội tâm mình rồi thấy đời sống dễ thương hơn.

Và cũng mấy ngày trước lễ Giáng Sinh, những tin tức, hình ảnh về sự ra đi của Việt Dzũng cũng nhiều như mưa rào làm đầy hai hộp thư email của chúng tôi. Ai cũng bàng hoàng thương tiếc. Biết bao đoạn phim, bài viết về người nghệ sĩ tài hoa này. Biết bao người đã lên tiếng, thăm viếng, tỏ lòng cảm phục người chiến sĩ can trường này.
Việt Dzũng sinh ra với đôi chân yếu ớt suốt đời phải chống đỡ bằng cây nạng gỗ, nhưng bước đường anh đi vững vàng và dài hơn ai hết dù với cuộc sống ngắn ngủi 55 năm. Việt Dzũng sinh ra với trái tim có vấn đề về thể lý, nhưng con tim anh to lớn và vẫn còn đập mãi nhịp điệu của dân tộc, của tình người. "Vấn đề" trong tim anh là làm sao giúp được đồng bào, làm sao góp phần chống Tàu Cộng xâm lăng, làm đẹp cuộc đời qua truyền thông, thơ nhạc, Hưng Ca.

Qua cái chết của anh, tôi thấy được tình yêu thương người ta không những chỉ dành cho cá nhân anh mà còn là sự quan tâm, trân trọng dành cho chính nghĩa, cho lý tưởng quê hương dân tộc. Mọi người không thờ ơ vô cảm, không quên người dân Việt đang còn sống trong tăm tối khó nghèo, mọi người cần góp sức để có Tự Do Dân Chủ trên đất Mẹ. Khi thấy Việt Dzũng được vinh danh, tôi bỗng lấy làm tiếc cho nhiều nhạc sĩ, nhân vật nổi tiếng khác đã luồn cúi Cộng Sản, dù sự nghiệp lúc sống lớn hơn Việt Dzũng nhiều nhưng khi chết đi không được ai cảm phục. Mong nhiều người hơn nữa sẽ nối tiếp con đường và lý tưởng Việt Dzũng đã chọn, để mẹ Việt Nam không còn rơi nước mắt xót xa tủi hổ.

Tôi cũng xin viết thêm một chút về các ý kiến trái ngược trong đám tang Việt Dzũng. Riêng việc có nên làm lễ phủ cờ trên quan tài anh hay không cũng tốn nhiều giấy mực. Có người theo đúng lễ nghi quân cách, bàn là không nên lạm dụng làm mất đi ý nghĩa nguyên thủy của việc phủ cờ.Có người bảo nếu không phủ cờ chính là "*bức tử"* Việt Dzũng – "*Người chết hai lần, thịt da nát tan*" – Có người cả quyết hơn: Không phủ cờ cũng chính là làm mấtđi nhuệ khí và cơ hội để vinh danh lá cờ - biểu tượng của người Việt tỵ nạn, của Tự Do và Dân Tộc, không làm thì thật là tức và tiếc! Cũng có nhiều người đề nghị mở ngân quỹ với tên của Việt Dzũng, nhân cơ hội này mọi người sẽ đóng góp vào làm các việc ích lợi cho Việt Nam, giúp đỡ các nhà Dân Chủ. Tất cả đều tỏ lộ sự quan tâm và rất thực tế đáng trân trọng, nhưng chúng ta đừng vì khác biệt trong quan niệm, cách tổ chức mà việc đang tốt thành xấu. Trong nhiều sinh hoạt khác cũng thế, vì cách làm việc khác

nhau, cá tính khác nhau mà hay sinh ra bất đồng, thậm chí thù hằn chia rẽ. Có nên để thiện ý trở nên như thế không? Lại còn bọn"*công an mạng*" luôn rình mò giả mạo thư từ, quậy cho việc chung tan tành, nếu không khôn ngoan cảnh giác rất dễ bị rơi vào mưu mô phá hoại của chúng. Riêng với chúng tôi, có làm lễ Phủ Cờ hay không Việt Dzũng vẫn là Việt Dzũng, tình cảm trân quý dành cho anh vẫn không thay đổi trong tâm tư mỗi người. Nếu có lòng đóng góp, muốn có "*Một Chút Quà Cho Quê Hương*" như chính Việt Dzũng đã để lại món quà cho quê hương, chúng ta đều có thể đóng góp qua nhiều hình thức khác. Rất nhiều việc cần làm, cần bàn tay của mọi người, trước Việt Dzũng và sau Việt Dzũng sẽ vẫn còn những người bất khuất dám sống cũng như dám chết cho lý tưởng. Biết bao nhiêu người vẫn đang miệt mài làm việc, tranh đấu cho đất nước, biết bao nhiêu quỹ tốt đẹp đã được tổ chức: Quỹ giúp các thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa, Quỹ giúp các tù nhân lương tâm, Quỹ yểm trợ các nhà dân chủ tại quốc nội....

Cơn bão nước đá tại Toronto đến nay đã dịu lại, các nỗ lực dọn dẹp, xây dựng vẫn còn đang tiếp diễn để thành phố sinh hoạt tốt đẹp hơn. Dư âm ngày lễ Giáng Sinh cũng chỉ còn một chút, mọi người tiếp tục hối hả mừng Tết Dương Lịch, rồi Tết Nguyên Đán... Các tin tức, hình ảnh về đám tang Việt Dzũng rồi cũng sẽ bớt dần, nhưng tôi tin lý tưởng của anh sẽ không bao giờ bị rơi vào quên lãng. "*Lời Kinh Đêm*" của anh vẫn luôn được vang lên nguyện cầu cho ngày quê hương vinh sáng.

Mong những hình ảnh đẹp của hàng cây thủy tinh, những tâm tình được tưới mát bằng cơn mưa thủy tinh mùa Noel năm nay sẽ còn mãi, để mọi người luôn hướng tới và cho nhau những tinh thể sáng lấp lánh của hy sinh và tình người....

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Về một chuyến đi

Thấy người ta đi đi về về Việt Nam như cơm bữa, tôi thật là nôn nao. Chuyện về thăm Việt Nam đối với tôi như một giấc mộng khó thành. Suốt 24 năm, lúc nào cũng có rất nhiều lý do ngăn trở, nào là công việc, nào là tiền bạc, nào là con cái, nào là chính trị, gia đình ..... Các cháu bên Mỹ rủ ren khích bác mãi làm tôi rất nhột, có đứa trêu chọc "Út sợ cậu không biết nấu cơm ăn sao mà không dám về, cậu không chịu đi thì Út đi một mình, các dì bên đó yếu lắm rồi, không về thăm sẽ hối hận". Mặt khác, bạn bè khắp nơi lần lượt đi chơi về kể biết bao chuyện vui, khoe đủ thứ quần áo quà cáp mua rất rẻ từ quê nhà. Tôi rất bối rối và mong về thăm nhà một lần cho biết, theo ông xã chừng nào tới 2005 - tức là 30 năm sau ngày mất nước mà vẫn không có gì thay đổi trên quê hương thì anh sẽ chịu thua để tôi về - Anh chỉ muốn về Việt Nam khi đất nước vinh quang tươi đẹp không còn Cộng Sản.

May thay (!!!), đúng năm 2005 tôi thất nghiệp nằm nhà nhưng vẫn lãnh lương *severance package*, gia đình ở Việt Nam trông ngóng vì sắp đám cưới đứa cháu gái, hai con trai lại đúng dịp nghỉ hè, thôi thì thiên thời địa lợi, tôi quyết tâm xách gói ra đi. Gần tới ngày mua vé máy bay, ông xã lại ca một câu cải lương: "Em và con đi, anh ở nhà rất buồn". Trước đây anh hay lấy lý do này lý do khác ngăn cản không muốn tôi về Việt Nam, tôi không nản lòng chút nào, nhưng khi anh xuống nước than thở, tôi bỗng mủi lòng và quyết định không đi nữa. Thế rồi một ngày đẹp trời, *lòng chợt từ bi bất ngờ*, anh lại bảo tôi: "Thôi em và con đi Việt Nam đi, kẻo rất khó có cơ hội khác". Tôi vội vàng mua vé máy bay, chuẩn bị trong vài ngày rồi lên đường, để lại chồng và cha mẹ chồng mà lòng bồi hồi lo lắng. Lần đầu tiên vợ chồng tôi xa nhau thời gian lâu như vậy - gần một tháng trời. Hy vọng người ở lại sẽ thích câu hát *Lên xe tiễn em đi, chưa bao giờ buồn thế* hoặc bài *Chiều nay em đi, biển nhớ tên em gọi về....* Riêng tôi thì chuẩn bị tinh thần, 27 đêm sẽ liên tục hát câu *Đêm nay, ai đưa em về....*

Lần đầu tiên gặp lại các chị tại phi trường thật là cảm động, gia đình người bạn thân cũng lặn lội ra đón, ôi tình nghĩa thắm thiết, ôi 24 năm trời xa cách. Có lẽ vì mệt nên tôi thấy các chị thật già, thật khác, không giống hình ảnh các chị ngày xưa.

Ngược lại các chị cũng quở tôi ốm quá, giọng nói kỳ kỳ (chắc là tế nhị không nỡ chê già!!)
Tuần đầu tiên ở Saigon thật vui, bốn chị em chúng tôi và các cháu đi thăm mộ ba má, mộ anh Ninh, nhắc lại biết bao kỷ niệm cũ, khóc cười như trẻ thơ. Đứng trước mộ ba má, tôi bỗng nhớ quái kiệt Trần Văn Trạch trong bài nhạc cảnh nói về một em nhỏ đi xe lửa về quê thăm má. Sau bao vui buồn dọc đường, rốt cuộc em về đến nhà và hát *'Má má má ơi, con về đây má ơi!'* nhưng má của em đã qua đời, chỉ còn thăm được phần mộ. Khi ấy tôi còn rất bé, nhưng đã biết lén má và các chị quẹt nước mắt khóc - Tôi thuộc loại nhậy cảm, mau nước mắt từ bé - Các chị hay chọc tôi những nhẻo nhất nhà, được má cưng làm các chị ganh tị (Tiếc là tôi không được xếp loại xinh nhất nhà!). Rồi tôi hối hả đi chụp hình, đi mua sắm, ghi danh đi du lịch. Niềm vui chợt lung lay khi ra đường, tôi bắt đầu thấy nhiều cảnh nghèo khổ đau lòng. Rất nhiều các bà mẹ bế con, các em bé ngây thơ đi bán vé số lang thang dưới trời nắng cháy. Nghề bán vé số có vẻ phổ thông ở đây - khi người ta không thể hy vọng vào một sự thay đổi nào do chính mình có thể tạo nên, thì chỉ trông vào trúng số. Tôi phỏng vấn thử một em, được biết em kiếm khoảng $40000 mỗi ngày, tức là được hơn 3 đô. Em hãnh diện trả lời em không thích đi học, và sẽ đi bán vé số suốt đời. Tôi bần thần không dám hỏi thêm em khác, vì nếu em trả lời em thích được đi học, tôi có thể làm gì để giúp em? Cho mỗi em vài dollars ăn quà, có nghĩa lý gì? Buổi trưa ngồi trong nhà, nghe từng tiếng rao buồn bã bán bánh giò, bán ve chai, mời gọi mài dao ...., những phụ nữ trạc tuổi tôi cong oằn lưng trên chiếc xe ba-gác nặng nề, chở từng xe chuối, xe bắp, bánh trái đi bán, những thanh niên chạy xe ôm, khiêng vác, vất vả lao động dưới trời nắng cháy... tất cả làm đêm về tôi băn khoăn khó ngủ, suy nghĩ thế nào là hạnh phúc, thế nào là đau khổ - Tôi những tưởng Saigon sau 30 năm bây giờ thay đổi, giàu có lắm như lời người ta kể. Tôi cũng đi ngang qua trường cũ, tìm được góc lớp nơi tôi hay đứng mơ mộng ngắm xe qua lại dưới đường trong giờ ra chơi. Bạn bè thân bây giờ chỉ liên lạc được vài đứa, mà mấy đứa đã ly dị, cuộc sống vất vả, hoặc đã đi Mỹ, đi Đức thật xa không thể liên lạc. Tôi vẫn nhớ rất rõ những kỷ niệm, sinh hoạt cũ, dù biết rằng phải cố quên đi mà sống, *tô son lên môi lạnh lùng.*

Tuần thứ hai ba mẹ con tôi ra Vũng Tàu và Long Khánh thăm bên gia đình chồng. Đa số đều nghèo túng, cuộc sống thấp kém thiếu tiện nghi, đất đai khô cằn, gia đình hay bị tai nạn, thử thách. Tôi bắt đầu bị những con bọ, con thằn lằn, con gián

làm phiền, và bị muỗi tấn công tới tấp. Tôi có lạ gì những con vật này, nhưng chúng luôn xuất hiện đột ngột làm tôi giật mình, có lần hoảng sợ run cầm cập. Buổi sáng ra sàn nước ngồi đánh răng, một con cóc bất ngờ nhảy ra nhìn tôi thách thức, miệng mấp máy như muốn nói điều gì. Con bọ gì thật to không biết tên, không biết từ đâu tới lao vào người... Tức cười là khi ở Saigon và Vũng Tàu thì không sao, khi vào Long Khánh là nơi nương rẫy kém tiện nghi thì tôi lại bị Tào Tháo rượt. Tôi hỏi người bà con nhà vệ sinh, chị nhìn tôi rồi thật thà bảo:
- Cô không dám đi đâu, cô hỏi tài xế chạy xe trở ra cây xăng đi!
Tôi buồn cười nhớ lại trước khi đi, tôi đã xin một Linh mục thân quen cầu nguyện cho tôi về Việt Nam khỏi bị đau bụng, cha ân cần khuyên tôi nên đem theo thuốc, cha sẽ cầu xin cho tôi chuyện khác!!
Tôi rất cảm phục hai đứa con trai, chúng không phiền hà khi phải đi đường xa ngày nào cũng thăm bà con, viếng phần mộ, mà xe thì chật, đường ổ gà đất đỏ gập ghình, chúng vui vẻ cùng tôi trò chuyện với những người thân chưa bao giờ gặp mặt. Khi bắt tay từ biệt một bác thì tôi hơi khựng vì ông bị mất một ngón tay giữa, nhưng con tôi thân thiện nắm lấy rất tự nhiên. Tôi xấu hổ về chuyện này và càng cảm phục hơn những dì phước, những thiện nguyện viên đã hy sinh sống bên cạnh những người ghẻ lở tật nguyền, phung cùi, dị hình dị dạng....

Gần một tuần lễ với gia đình chồng trôi qua, tôi hiểu hơn và thương gia đình hơn, tận mắt thấy được cảnh nghèo, cảm động vì chân tình mọi người dành cho gia đình tôi. Tôi cũng đi thăm các bạn cũ của chồng như lời căn dặn, họ nhận ra tôi và bảo tôi rất giống trong hình chụp đám cưới - Hơn hai mươi năm rồi, làm sao mà giống!!
Chúng tôi ghé hồ nước nóng thiên nhiên ở Bình Châu, được quảng cáo có tắm bùn, ngâm chân trong hồ nước nóng, luộc trứng gà bằng nước suối.... Khi đến nơi, Bình Châu đang được sửa chữa, không có bùn, không có nước, chỉ còn hồ nuôi cá sấu là còn mở cửa, trở ra mới thấy tấm bảng 'Vé vào cửa mua rồi không được trả lại!'
Chúng tôi cũng được đi tắm biển Vũng Tàu, bước chân lên bãi Dâu, dù không phải là Bãi Dâu ở Huế, tôi cũng nhớ đến bài hát của Trịnh Công Sơn: *Chiều đi qua bãi Dâu, hát trên những xác người, tôi đã thấy, trên con đường người ta bồng bế nhau chạy trốn...* Ôi quê hương Việt Nam, máu chảy thành sông, xác người là suối, tử biệt sinh ly, dù sao cũng hãy mừng vì chiến tranh đã tạm thời chấm dứt.

Tuần thứ ba chúng tôi đi tour du lịch miền Trung. Nhóm du lịch gồm hơn 30 người đến từ khắp nơi trên thế giới, có cả vài người đang sinh sống tại Việt Nam. Một tuần lễ ăn chung, đi chơi chung, chúng tôi thân nhau và mến nhau thật nhiều. Tôi rời Việt Nam vượt biên năm 20 tuổi, nhà nghèo nên chưa hề được đi chơi xa, đây là lần đầu tiên tôi được đặt chân đến Đà Nẵng, Huế, Hội An, Quảng Trị, Quảng Bình... Cảnh thiên nhiên thật đẹp, nếu có ông xã cùng đi chắc tôi đã vui hơn và có cái nhìn lạc quan hơn. Núi Bà Nà thật đẹp với mây trời bảng lảng, bướm bay rộn ràng, bông hoa tươi thắm, những tượng Phật cao hơn 30 mét, những ngôi chùa xây cất thật hùng vĩ trên đỉnh núi. Lòng tôi bỗng chùng xuống khi nghe người tour guide giải thích về lịch sử núi Bà Nà. Thời đó quan lại Pháp bắt dân mình tìm những chỗ tốt cho họ nghỉ mát, và núi Bà Nà đã được khám phá. Dân mình đã phải xây dựng biệt thự, cõng hoặc khiêng võng họ lên tận đỉnh núi để vui chơi hưởng thụ. Ôi thân phận nhược tiểu, ôi nỗi khổ của người dân bị đô hộ: *Một ngàn năm nô lệ giặc Tàu, một trăm năm nô lệ giặc Tây....*

Chúng tôi cũng được đi qua những nơi có tên trong lịch sử như đại lộ kinh hoàng ở Quảng Trị. Quốc lộ 1A này đã từng chứa đầy xác người, đầy bi thương, đầy kinh hoàng trong những ngày chiến tranh thảm khốc. *Bên xác người già yếu, có xác còn thơ ngây....* Dừng chân bên sông Thạch Hãn, nơi trao đổi tù binh ngày xưa giữa Cộng Hòa và Cộng Sản, tôi bỗng chạnh lòng nhớ tới Đài Phát thanh Mẹ Việt Nam trước 1975, ngày ngày đọc danh sách những quân nhân sanh Bắc tử Nam với tiếng chuông trầm lắng làm xoáy lòng người. Chúng tôi cũng đi ngang sông Gianh, nơi Chúa Nguyễn và Chúa Trịnh dùng để phân chia Đàng trong Đàng ngoài, rồi cầu Hiền Lương, vĩ tuyến 17 nơi chia đôi đất nước sau hiệp định Geneve. *Chia đôi dòng sông sâu, nước bên đục bên trong, nước ân tình đổi thành ra nước oán thù.*

Khi tới Quảng Trị thăm đất Thánh Lavang, tôi đã khóc thật nhiều. Nhóm du lịch chỉ có mẹ con tôi và gia đình anh chị sắp thành thầy Sáu là Công giáo, tôi không dám khóc thỏa thê, sợ người trong đoàn không hiểu chọc quê. Tôi vẫn lơ là với việc hành hương, lười đọc kinh, nhưng không hiểu sao dưới trời nắng nóng, dưới chân tượng Mẹ tôi bỗng xúc động mãnh liệt, hối hận cúi đầu xin lỗi Mẹ. Hôm soạn hành lý đi Việt Nam, tôi đã bỏ bớt lại nước Thánh Lộ Đức, dầu Đền Thánh Giuse Montreal mà thay bằng kẹo chocolate, tôi nghĩ người ta sẽ thích kẹo chocolate hơn. Về đến nhà mới biết bạn của chị tôi toàn là các Soeur, và các soeur chỉ thích nước

Thánh, không thích kẹo bánh!! Tôi xin Mẹ hãy thương đến người dân Việt nam còn lầm than đói khổ quá nhiều, thiên tai thử thách. Ngày xưa Mẹ đã hiện ra để giúp con Mẹ trong cơn cùng khổ, nay xin Mẹ hãy đến lần nữa để giúp đời bớt cảnh thương đau. Đời là bể khổ thật sao, kể cả những bạn bè anh em tại Mỹ, tại Canada, cuộc sống vật chất tuy có phần ổn định nhưng nhiều nỗi đau lòng ly tan, bệnh tật, con cái ngỗ nghịch, chịu đựng lẫn nhau trong đau khổ.... Tôi cũng có nhiều nỗi buồn, như vậy mọi người cùng khổ, cùng cần Mẹ đoái thương an ủi.

Trên đường đi, tôi đã gặp nhiều cảnh nghèo đói, đi ngang qua những ngôi nhà rách nát tối tăm, kể cả những em bé trần trụi không manh áo che thân, khi đoàn du lịch đi ngang em biết mắc cỡ nhảy ùm xuống sông giấu thân hình mong manh trần trụi - Những Chữ Đồng Tử của thế kỷ 21, tiếc là không hề có may mắn gặp công chúa Tiên Dung! Nghe kể rất nhiều nhà không có manh áo mặc cho con, vì lo ăn còn chưa nổi nói gì đến lo mặc, trong khi tôi thì biết bao quần áo xanh đỏ tím vàng còn muốn mua thêm. Ba má của cháu dâu tôi ở miền Bắc, trồng trọt cực khổ 3 tháng trời mới thu hoạch được ít sản phẩm, bán đi không được tới 20 dollars. Những cụ già bán nước trà, quà vặt trên các bến xe, vất vả tới sáng không được bao nhiêu tiền, con cái đứa còn đứa mất trong bom đạn, bệnh tật. *Ôi quê hương đã lầm than, sao còn, còn chiến tranh....* Rời Lavang lên xe đi Quảng Bình mà tôi còn xúc động không kềm được nước mắt, may là tôi ngồi băng chót của xe đò nên không ai thấy. Tôi thấy mình thật bé nhỏ, yếu đuối, bất lực trước mọi việc. Nhưng tôi mong sự xúc động, những giọt nước mắt chân thành vừa qua sẽ là đóa hoa lòng dâng lên Mẹ, để Mẹ *đoái thương xem nước Việt Nam, trời u ám chiến tranh điêu tàn....* Tôi cũng cầu xin được quyết tâm làm việc siêng năng hơn, bớt tiêu xài để chia sẻ với người nghèo khổ cách hữu hiệu hơn. Tôi biết yếu đuối của mình, vài bữa về Canada có bạn rủ mua đồ sale, chắc tôi lại hớn hở đi shopping mua sắm. Gặp các em bé tật nguyền, tôi bỗng nhớ câu chuyện bé Phúc Lâm. Phúc Lâm bị nhiễm trùng AIDS từ lúc mới sinh, sống lây lất tới năm 10 tuổi, bé câm điếc, yếu đuối, một anh thiện nguyện viên đã ôm và hát ru bé khi bé hấp hối. Người ta hỏi anh hát làm gì mất công cho một em bé điếc, anh trả lời bé không nghe được tiếng hát, nhưng sẽ cảm nhận được từ sự chân thành của trái tim anh. *Xin Chúa cho con trái tim bằng thịt biết rung động*. Tôi không thể ôm hát cho các em bé trước mặt, tôi chỉ có thể gởi lại ít tiền thuốc men, có ai hiểu được lòng tôi đang thật sự thổn thức, tủi hổ. Tôi đã quá sung sướng mà cố tình không biết, tôi đã hưởng thụ và nuông chiều bản

thân, không dám hy sinh để chia sẻ phần nào với người bất hạnh. Và một lần nữa, tôi nghiêng mình cảm phục những tu sĩ, những người dám ra đi trực tiếp giúp đỡ những đau thương nhân loại - Nguyện xin ơn Trời ban ơn lành cho tất cả.

Đoàn du lịch đang đi đến động Phong Nha, thuộc về miền Bắc Việt Nam. Động thật đẹp, cảnh thần tiên chắc chưa đẹp bằng. Tiếc là tôi chỉ lủi thủi một mình, không có người đàn ông yêu thương che chở bên cạnh. Chúng tôi cũng được đi thăm Nội thành Huế, chèo thuyền trên sông Hương, đi qua núi Ngự, thăm chùa Thiên Mụ, chùa Non Nước, chợ Đông Ba, các lăng tẩm các Vua ...., lòng bâng khuâng với các di tích, các câu chuyện lịch sử. *Tiếng chuông Thiên mụ, canh gà Thọ xương*. Đứng ngắm cầu Tràng tiền *Cầu bao nhiêu nhịp, em sầu bấy nhiêu*. Nghe nói có bữa Cơm Vua, tức là bữa ăn thịnh soạn với rất nhiều món đặc biệt và các màn văn nghệ cung đình xuất sắc. Tôi lưỡng lự nửa muốn ghi danh nửa không. Ghi danh thì phải đóng tiền khá mắc, tôi cũng muốn được xem văn nghệ, muốn 2 con tham dự cho biết, nhưng cũng ngại phải làm Hoàng hậu trong khi nhiều người đói khổ (không có vua vì vua còn ở Canada!!), may thay bữa cơm Vua không tổ chức được tối hôm đó vì thiếu người, nên tôi không phải *make a tough decision*.

Về lại Saigon tôi còn gần 1 tuần để tiếp tục mua sắm, đi chơi, xem kịch, xem ca nhạc, uống cafe, lêu bêu xuống phố... nhưng không hiểu sao tôi không còn hứng thú và muốn đổi vé về Toronto ngay lập tức. Thật ra thì cũng có nhiều lý do, thứ nhất hai đứa con đứa thì ho rất nhiều, đứa thì muỗi cắn sưng mình mẩy tay chân, tôi cũng không được khỏe, phải bỏ bớt không tham quan vài địa điểm trong chuyến du lịch dù đã đóng tiền (rõ ràng số tôi không được làm Hoàng hậu, tôi bệnh nằm khách sạn không đi lăng vua Tự Đức nổi, nên đã hụt không được mặc áo giả Hoàng hậu chụp hình!), thứ hai tôi nhớ nhà kinh khủng, thứ ba tôi đã ... hết tiền, thứ tư công việc ở nhà bận bịu, một mình ông xã cáng đáng trong nhà ngoài tiệm trong khi mẹ con tôi đi chơi, tôi rất nóng ruột muốn về. Hơn nữa các chị ở Saigon lúc nào cũng lo lắng, không hiểu sao "Việt kiều" ăn ít, ngủ ít, tôi thấy thật ngại ngùng. Hai đứa con cũng đồng ý, thế là chúng tôi lên máy bay về sớm hơn dự định 5 ngày, không cho ông xã biết trước. Tội nghiệp khi email, anh không dám than buồn, than nhớ, sợ tôi mủi lòng về sớm (thế mà tôi trách anh viết thư lạnh nhạt, hờ hững, không nói được lời nhớ thương!).

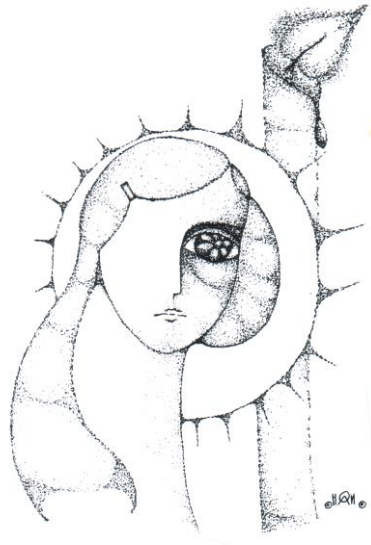
Khi đi đổi vé máy bay, tôi có được kinh nghiệm trời mưa ở Việt Nam rất khó quên. Tôi phải đi xe ôm lên trung tâm thành phố vì hà tiện tiền taxi, nửa đường thì trời mưa, đang lúng túng không biết làm sao thì ông tài xế mời: "Cô mặc áo mưa nhé", tôi sung sướng thầm khen dân xe ôm ở Việt Nam lịch sự, kinh nghiệm, có sẵn cả áo che mưa cho thân chủ. Ông ta dừng xe lại, khoác chiếc áo mưa duy nhất vào đầu và trùm tôi lại kín mít phía sau, tức là 2 người cùng *share* một cái áo. Trời mưa nhưng rất hầm, rất nóng, mùi mồ hôi từ lưng ông toát ra, tôi lại bị che tối thui ngộp thở không biết mình đang được chở đi đâu. Kiểu này thì bỏ bu, chắc không còn xác mà về Canada, tôi hoảng hốt tung áo mưa ra, vụng về làm bay mất cái mũ. Xuống xe tôi vẫn ướt như chuột lột, ông tài xế nhìn tôi thắc mắc!!

Lên xe ra phi trường mà lòng tôi buồn tênh, ôm từ giã các chị mà nước mắt rơi lả tả. Cháu tôi bên Cali nói đúng, các dì yếu đuối, nhiều bệnh quá. Ông xã và bạn bè cũng nói đúng, tôi không nên về lại Canada sớm, biết bao giờ mới có cơ hội trở lại lần nữa. Quả vậy, có lẽ tôi sẽ không về Việt Nam nữa trừ khi có lý do đặc biệt. Những gì tôi muốn làm khi đến Việt Nam đã làm được gần đầy đủ, những người, những chỗ nên đi thăm, mộ bia hai họ tôi cũng đã tới. Khi thăm người bà con cuối cùng trong danh sách, tôi đã thở phào thầm nghĩ *mission accomplished.* Chưa được đi thăm Hà Nội, vịnh Hạ Long miền Bắc, nhưng tôi thật sự không thấy thiết tha. Tôi cũng rất sợ đoạn đường thật dài trên máy bay, tôi cũng rất ghét những nhân viên phi trường, quan liêu và đòi hỏi hối lộ. Tôi bất lực nhìn những bất công, khác biệt giàu nghèo mà khoảng cách không thể nào lấp nổi. Xin lỗi các anh chị, các cháu, người thân..., không về không có nghĩa là không thương yêu, không vui vẻ. Tôi thật sự vui và thỏa mãn với chuyến đi, và mang ơn tất cả mọi người mọi vật, mọi nơi chốn đi qua, kể cả những món ăn đậm đà quê hương, ly nước mía ngọt ngào đã được nếm lại, và nhất là những ân tình, thì giờ, sự chăm sóc cưng chiều đặc biệt của mọi người dành cho chúng tôi. Tất cả sẽ là những kỷ niệm đẹp mà tôi sẽ ghi nhớ mãi. Tôi tin chắc những người từng về Việt Nam đã có những cảm giác và suy nghĩ như tôi, có điều cuộc sống quá phức tạp, ai cũng đành chấp nhận, giúp đỡ trong khả năng mình và quên đi để sống, tôi lần đầu tiên về thấy quan tài nên đổ lệ cũng là chuyện bình thường.

Ôi những nẻo đường Việt Nam, tạ ơn những nơi chốn được hân hạnh ghé thăm, tạ ơn những bông hoa, những cánh bướm làm tôi sống lại thời thơ ấu - Ôi quê hương

là chùm khế ngọt, tạ ơn những anh chị, những đứa cháu, những bà con, bạn bè bên Việt Nam đầy ắp ân tình, cảm ơn chồng (sau chuyến đi tôi thấy anh dễ thương hơn), cám ơn hai con đã cùng đi với mẹ và gần gũi mẹ thật nhiều trong suốt 3 tuần lễ, mẹ rất hãnh diện vì các con, tạ ơn anh chị em, người thân, bạn bè ở khắp nơi đã lo lắng, chỉ dẫn, quan tâm theo dõi chuyến đi của 3 mẹ con, tạ ơn Chúa đã cho con sống sung sướng và hiểu nhiều hơn về cuộc đời, về Đức Tin, về lòng thương yêu, sự chia sẻ, tạ ơn đời đã một lần được thăm nơi mong ước, trở về mái nhà xưa.
Xin được tạ ơn, tri ân tất cả về một chuyến đi .....

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Theo tích xưa, Ngọc Hoàng trên trời cũng uống rượu, thế nên mới có chuyện các tiên nữ lỡ tay làm rơi chén ngọc bị đày xuống trần gian làm người. Các đệ tử Lưu Linh cũng có thể coi mình là ông Trời con vì có câu: *Hiu hiu gió thổi đầu non, mấy thằng cha uống rượu là con ông Trời*.

Rượu bia đã có lịch sử từ sáu ngàn năm trước tại Ai Cập. Chữ "cồn" - alcool tiếng Pháp, alcohol tiếng Anh - có nghĩa là làm cho êm dịu. Chữ "spirit" nghĩa là linh hồn cũng được dùng cho chất nước lên men này. Các danh từ như sâu rượu, bợm rượu, con gái rượu, túy ngọa, túy ca, túy quyền… được xài thường xuyên. Tương truyền vua Kiệt đổ rượu thành ao rồi cho thuyền đi lại trên ao để ngắm cảnh. Vua cũng cho dùng bã rượu đắp thành núi để mong thấy bảy ngôi sao Bắc Đẩu trên trời. Rượu luôn có trong các lễ nghi phong tục Việt Nam, người ta thường mời nhau: *Xin vui lòng đến dự tiệc Rượu, chung vui cùng gia đình chúng tôi*. Uống thì say, say xỉn mức độ và ảnh hưởng như thế nào, mời bạn cùng tôi "*tiêu khiển một vài chung lếu láo*" (thơ Cao Bá Quát) nhé.

Đầu tiên là chuyện say trong lịch sử Việt Nam: Vua Đinh Tiên Hoàng vì say rượu đã bị Đỗ Thích ám sát lúc đang ngủ. Kế tới là vua Lê Long Đĩnh khi lâm triều phải nằm vì tiệc tùng rượu chè quá sức, nên được gọi là Lê Ngọa Triều. Long Đĩnh rất ác, chẳng hạn tìm vui khi róc mía trên đầu nhà sư, rồi giả bộ lỡ tay hạ dao vào sọ. Sử ghi rõ Lê Ngọa Triều chết năm 24 tuổi vì say mê tửu sắc.

Đời nhà Lý chấm dứt với Lý Huệ Tôn năm 1225 khi nghe lời em vợ là Trần Thủ Độ, truyền ngôi cho Lý Chiêu Hoàng. Cô bé công chúa được dạy nhường lại ngôi cho chồng là Trần Cảnh mới tám tuổi. Trước cơ đồ ngả nghiêng, Huệ Tôn say sưa điên dại rồi tàn đời trong tăm tối.

Riêng nhà Trần đã để lại những trang sử vẻ vang đánh bại quân Tàu xâm lược, nhờ tinh thần đoàn kết và cũng nhờ nghe theo hịch Trần Hưng Đạo: *Chén rượu ngon*

không làm cho giặc say chết, một số dân đã theo lời khuyên đó bỏ rượu để lo chiến đấu.
Đến thời Pháp thuộc, toàn quyền Doumer ép ta uống rượu theo chiến dịch mê dân và ngu dân để làm hại thể xác lẫn tinh thần. Nhà yêu nước Phan Bội Châu lúc đó đã bày tỏ uất ức: *Rượu ta nấu nó cho rượu lậu, muối ta làm nó bảo muối gian*. Cũng may 100 năm nô lệ giặc Tây rồi cũng qua.

Một trong Ngũ giới của Phật giáo mà Phật tử phải tránh là không được uống rượu. Với đạo Công Giáo, có thể uống rượu nhưng không được say sưa. Phép lạ đầu tiên Chúa Giêsu làm là hóa nước thành rượu trong tiệc cưới tại Cana. Buổi tiệc cuối cùng của Chúa theo tục lệ Do Thái cũng có rượu và sau này trong các Thánh Lễ, người tín hữu Công giáo tưởng nhớ việc Chúa chết qua nghi thức truyền phép của Linh Mục để bánh rượu thành thịt và máu Chúa.

Qua thơ văn xưa, Lý Bạch được coi là thi tiên, ông say rượu nên nhảy xuống sông ôm bóng trăng chết đuối. Lưu Linh đời Tam Quốc cũng được nhắc đến nhiều với tài uống hàng trăm chén mà không say. Lưu Linh là bạn chí thân với Trương Tịch. Tịch cũng thường uống say khướt vì cho rằng cuộc đời đáng chán, công danh sự nghiệp chỉ là phù vân. Chẳng biết có phải nhờ uống nhiều rượu quý hay không, mà Trương Tịch có đôi mắt rất lạ: khi tiếp người quân tử thì mắt ông xanh đen; khi gặp người tầm thường đáng ghét thì mắt ông toàn tròng trắng. Những mồi nhắm của các vị này là thịt rồng, thịt phượng: "*Phanh long, bào phượng ngọc chi khấp*" (Hãy xẻ thịt rồng, nướng thịt chim phụng cho mỡ trắng như ngọc trong nồi phải khóc than), riêng thời nay người ta biết chế biến nhiều món mồi nhậu rất khoái khẩu. Thế nhưng nếu thiếu mồi cũng chẳng sao, như lúc ở rừng có thể rút dao quắm rồi liếm lưỡi dao để lấy mùi tanh mà cạn ly. Hoặc có khi chỉ cần trái khế, miếng ổi, lát chuối xanh rồi làm hớp rượu cũng “đã” lắm! Trước khi uống rượu phải cụng ly chúc tụng nhau, người nhỏ tuổi không nên đưa chén rượu của mình cao hơn người lớn tuổi để tỏ lòng kính trọng.
Trong bài Lạc nhật, Đỗ Phủ đã ca tụng thần ma men:
Rượu kia ai chế ra mày
Uống xong một cuộc tan ngay nghìn sầu.
Sầu tan, nhưng có khi mất mạng như Trương Phi vì say xỉn mà để thành Từ Châu

lọt vào tay Lữ Bố, rồi cũng do say mà họ Trương bị kẻ yếu sức hơn mình cắt mất đầu thật đáng tiếc.

Trong chuyện chưởng Kim Dung, hầu như nhân vật nào uống rượu cũng đều có tâm hồn phóng khoáng như Lệnh Hồ Xung, Kiều Phong, Hồng Thất Công, Đan Thanh ... Đoàn Dự khi đi tìm Vương Ngọc Yến, thấy Kiều Phong ngồi uống rượu ở Tùng Hạc lâu nên chung chén rồi kết thành huynh đệ. Bang chủ Hồng Thất Công do ham nhậu nhẹt nên bị Hoàng Dung lừa phải truyền Thập bát chưởng cho Quách Tĩnh. Ngay cả một tên dâm tặc như Điền Bá Quang cũng đã lên đỉnh Hoa Sơn cùng đối ẩm với Lệnh Hồ Xung, ly rượu của họ lúc này là phương tiện để tỏ ra ý hợp tâm đầu. Nhưng thật ra tình nghĩa mới là quan trọng chứ không phải vì chất rượu, như Kiều Phong trong Lục Mạch Thần Kiếm ngồi tại quán nghèo không có rượu, nghe A Châu thổ lộ tâm nguyện suốt đời muốn theo mình, ông thật sự cảm động nâng chén không lên cao, ngửa cổ thưởng thức chén tình nồng, và có lẽ ông đã say dù không giọt rượu.

Trong văn chương Việt Nam, nàng Kiều của cụ Nguyễn Du đã phải hầu rượu vì cái ghen của Hoạn Thư:
Vợ chồng chén tạc chén thù
Bắt nàng đứng trực trì hồ hai nơi
Thúc Sinh đau lòng lắm, uống rượu với Hoạn Thư mà ngậm đắng nuốt cay chẳng làm được gì để bảo vệ Thúy Kiều. Điều này làm tôi nghiệm lại chuyện nhiều ông ngon ngọt tán gái rất hay, nhưng thực tế khi đụng chuyện thì khép re, sợ vợ chẳng dám lên tiếng cho tình yêu. Vậy các chị, các em nhớ cẩn thận đừng nghe lời dụ dỗ của những ông có vợ nhé, mà nếu "*chửa vợ*" thì cũng phải coi chừng, chớ khá hiến thân trước khi chín chắn "*nắm đằng chuôi*"!
Kim Trọng sau khi tái hợp với Thúy Kiều, đã bất chấp những thành kiến để cùng nàng chung sống chuỗi ngày hạnh phúc:
Khi chén rượu, khi cuộc cờ
Khi xem hoa nở, khi chờ trăng lên...

Riêng nhà thơ Nguyễn Công Trứ thì vui vẻ tuyên bố:
Còn trời, còn nước, còn non
Còn cô bán rượu ta còn say sưa

Thi hào Nguyễn Khuyến biết rõ chính mình hơn ai hết:
Hé miệng nói ra gàn bát sách,
Mềm môi chén mãi tít cung thang!

Khi nghe tin bạn là cụ Dương Khuê từ trần, Nguyễn Khuyến đã khóc:
Rượu ngon không có bạn hiền…
Thật vậy, uống rượu mà không có bạn bên cạnh thì ly rượu nhạt nhẽo không mùi vị gì.
Cụ Nguyễn Bỉnh Khiêm viết:
Rượu đến gốc cây ta sẽ nhắp
Nhìn xem phú quý tựa chiêm bao

Thi sĩ Tản Đà đưa ra triết lý sống:
Trời đất sinh ra rượu với thơ
Không thơ không rượu sống như thừa
Và ông tự bào chữa cho mình:
Say sưa nghĩ cũng hư đời,
Hư thì hư vậy, say thì cứ say,
Đất say đất cũng lăn quay,
Trời say mặt cũng đỏ gay ai cười?

Tác phẩm đầu tay của Vũ Hoàng Chương là tập Thơ Say xuất bản năm 1940. Họ Vũ không cần trăng để say như Lý Bạch:
Không trăng có hề chi!
say sưa tràn miệng cốc
Hoặc:
Em ơi lửa tắt bình khô rượu
Đời vắng em rồi say với ai?
Tuy hỏi vậy nhưng ông vẫn uống dù không có nàng bên cạnh, rồi ông "*quắc cần câu*" mà than rằng "*đất trời nghiêng ngả mà thành sầu không sụp đổ*".

Một số nhà thơ, nhà văn thường phải mua chịu rượu, sổ nợ là cái cột nhà, mua một lít gạch một nét, gạch nát cả gốc cột như nát cả tâm can mà nỗi buồn vẫn chưa cạn, ấy vậy mà vẫn không bỏ được tật ham uống.

Riêng hơi rượu trong thơ Hàn Mặc Tử thì khác lạ:
A ha hả! Say sưa chê chán đã
ta là ta hay không phải là ta?
....hồn vội thoát ra khỏi bờ trí tuệ

Trong Mê Hồn Ca của Đinh Hùng, thơ mang một âm điệu quyến rũ lạ lùng:
Ta bắt em cười nói, bắt em say…
Ôi! Ly rượu em dâng toàn huyết đỏ

Rồi tới Cung Trầm Tưởng trên nước Pháp mộng mơ:
Mùa Thu Paris,
Trời buốt ra đi
Hẹn em quán nhỏ,
Rưng rưng rượu đỏ tràn ly...
Ôi vị của rượu gồm đủ cả những chua, chát, đắng, ngọt của cuộc đời, như đàn bà với đủ sắc thái hờn ghen, giận dỗi, âu yếm, nũng nịu làm chơi vơi bao đấng mày râu, một *nỗi đau dịu dàng,* muốn bỏ mà không bỏ được.

Nhà thơ Thâm Tâm đã nhủ lòng:
Người đi! Ừ nhỉ, người đi thực ...
Em thà coi như hơi rượu cay

Nguyễn Vỹ cũng đã nói lên cái uất hận của mình:
Ngồi buồn lấy rượu uống say sưa ...
Mẹ cha cái kiếp làm thi sĩ!
Riêng Nguyễn Bính uống say và đã thấy:
Thoáng bóng em trong cốc rượu đầy
Anh uống cả em và uống cả
Một trời quan tái mấy cho say…

Trong nhạc thì có lẽ ai cũng thuộc bài *Ly Rượu Mừng* của nhạc sĩ Phạm Đình Chương: *Ngày xuân nâng chén ta chúc nơi nơi..* Tết mà thiếu rượu, thiếu lời chúc Xuân thì còn gì là Tết. Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn trong *Phôi Pha* cũng thú thật: *Chén*

rượu cay một đời tôi uống hoài. Có lẽ ông uống hoài để quên đi lầm lẫn lớn của đời mình là theo Cộng Sản, mà nhiều lần tỉnh rượu ông đã thất vọng tràn trề phải an ủi chính mình: *Đừng tuyệt vọng, tôi ơi đừng tuyệt vọng*! Hãy nghe triết lý của Giao Tiên trong nhạc phẩm Say mà rất nhiều ca sĩ đã hát: *Uống rượu mà không say nào hay. Xin mời anh nâng ly cùng tôi. Nào ta cùng uống…*

Bây giờ tôi xin điểm qua vài chai rượu mắc nhất thế giới, như Vodka Diva - Giá hơn $1 triệu đô Mỹ, trông giống như một lọ nước hoa. Rượu được chưng cất đặc biệt, lọc qua các loại đá quý, vỏ chai cũng chạm ráp kim cương ngọc thạch lấp lánh quyến rũ.

Mắc hơn là chai Cognac Henri IV Dudognon khoảng hai triệu đô Mỹ. Rượu phải 100 năm tuổi, rồi ủ trong thùng sấy khô không khí 5 năm trước khi sử dụng. Vỏ chai được nhúng trong vàng và bạch kim kèm với 6500 viên kim cương chạm trổ. Uống ly cognac này vào bảo đảm tối tăm mặt mũi, trời đất lăn quay vì không biết kiếm đâu ra tiền để trả nợ.

Một vài kỷ lục khác là dân Cuba đã cho trình làng ly cocktail Daiquiri khổng lồ 275 lít.

Một trong những chai rượu whisky lớn nhất do hãng Glenturret làm nhân dịp kỷ niệm 107 năm công ty thành lập cao 1.7 mét, nặng 50 ký, chứa trên 200 lít rượu.

Bia Vieille Bon Secours là là loại bia mắc nhất hiện nay, bán tại Bierdrome ở thủ đô Luân Đôn. Chai bia rất to, 10 năm tuổi, khoảng một ngàn đô Mỹ một chai. Mua chai này về phải mời bạn bè anh em đến uống chung, chứ một mình không biết có xơi nổi 12 lít không?

Bia Samuel Adam's Utopias mắc thứ hai, với nồng độ là 25%, trong khi các bia thông thường chỉ 5%. Kỳ lạ hơn là bia làm từ tinh hoàn con bò của hãng Wynkoop ở Mỹ có tên Rocky Mountain Oyster Stout, uống vào có lẽ sẽ mạnh như… bò!

Công ty rượu tại Đức mang tên G-Spirits gần đây đã cho ra mắt một sản phẩm rượu được đổ xuống ngực của các phụ nữ trẻ đẹp trước khi đóng chai.

Alexa Varga - một cô gái gợi cảm được giải trong cuộc thi Playmate of the Year 2012 - Hungary là một trong 3 người mẫu xinh đẹp sẽ đổ rượu lên ngực của mình. Chai rượu Tửu Sắc hòa hợp này giá chỉ khoảng 150 đô Mỹ, bảo đảm phù hợp tiêu chuẩn về vệ sinh thực phẩm, nếu bạn muốn thử thì dễ thôi phải không? (Xin nhớ cho biết hương vị ra sao)

Sách Guinness cũng ghi nhận bộ sưu tập rượu vang và champagne lớn nhất thế giới cho bà Sophia Vaharis, ở Athens Hy Lạp với hơn 15 ngàn loại rượu khác nhau.
Chai rượu vang Screaming Eagle Cabernet đời 1992 đã được bán đấu giá nửa triệu đô Mỹ tại California vì mục đích từ thiện.

Những chú bò Pháp đang phê vì được uống hai chai rượu vang đỏ mỗi ngày nhằm tạo ra loại thịt bò ngon nhất châu Âu qua công nghệ chăn nuôi Vinbovin.

Một cuốn sách vừa xuất bản có tên "Những hầm rượu đẹp nhất thế giới" cũng bán rất chạy.

Tại Luân Đôn nước Anh, chai bia Lowebrau còn sót lại sau tai nạn nổ khinh khí cầu Hindenburg - Đức năm 1937 đã được bán với giá $16,000 đô, coi như chai bia mắc nhất thế giới. Tại Tustin - Mỹ, quầy rượu Auld Dubliner Irish đã làm ra một chiếc ly cao gần 2 mét rưỡi để đựng 1500 lít bia.

Vỏchai rượu hiệu Chambord mắc nhất thế giới khoảng 2 triệu đô vì có gắn 1100 viên kim cương quý, làm với mục đích quảng cáo cho Tuần lễ Thời trang Luân Đôn.

Đã có quán rượu làm bằng băng nước đá ở thủ đô Stockholm, Thụy Điển. Mặc dù nhiệt độ bên ngoài lên tới hơn 30 độ C, những du khách vào quán đều phải mặc áo ấm bởi nhiệt độ bên trong lạnh tới -5 độ C. Toàn bộ những thứ trong quán rượu cũng đều làm bằng nướcđá như bức tường, quầy, bàn, ly uống rượu... Chúng tôi ở Canada mùa đông lạnh buốt, chẳng cần trả tiền cũng được cảm giác uống rượu trong băng giá này, như vậy cũng không nên than phiền phải không bạn?!

Theo An Ninh Thế Giới, một chuyện khá hy hữu đã xảy ra khi Chủ tịch Quốc hội

Bỉ quyết định hủy buổi ăn trưa với phái đoàn ngoại giao Iran, khi bên Iran từ chối không uống rượu mà cũng không muốn thấy rượu trên bàn tiệc. Đối với người Hồi giáo uống rượu là một trong những điều cấm kỵ, do đó Iran đã yêu cầu Bỉ tôn trọng tín ngưỡng của họ. Nghĩ cũng lạ, không uống thì để người khác uống, mình muốn người khác theo quy luật mình, nhưng chính mình lại không tôn trọng thói quen sở thích của người khác, ngoại giao như vậy có khôn ngoan không?
Theo Guiness thế giới, Steven Petrosino đã chiến thắng cuộc thi khi uống cạn 1 lít bia chỉ trong vòng 1.3 giây. Tài thật, cho tôi đổ bia xuống ống cống cũng chưa biết có nhanh được như vậy hay không!

Loại bia mạnh nhất 55 độ được bán với giá 765 đô, có tên là The End of History (Tận cùng của lịch sử).

Một người đàn ông Trung Hoa đã tạo ra kỷ lục đặc biệt khi lái chiếc xe hơi trên hai hàng vỏ chai bia dài hơn 60 mét trong hơn 8 phút.

Tháng 6 năm 2010, John Evans đã làm thành chuyện lạ khi giữ thăng bằng được với 237 ly đầy bia trên đầu.

Mới đây lễ hội bia lớn nhất thế giới Oktoberfest đã chính thức khai mạc vào ngày 22.9.2012 tại thành phố Munich (Đức) và kéo dài suốt 16 ngày, thu hút hàng triệu lượt người từ khắp thế giới tham dự.

Lễ hội Oktoberfest lần đầu tiên được tổ chức cách đây 202 năm, và đã phát triển rộng tại Trung Hoa, Ba Tây, Canada, Mỹ, Nga và Úc.

Riêng tại Kitchener/Waterloo, Canada những năm vừa qua đã có sự góp mặt của cộng đồng Việt Nam tại lễ hội Bia này. Cờ Vàng và các cựu quân nhân Việt Nam Cộng Hòa cũng như giới trẻ đã góp mặt trong buổi diễn hành Oktoberfest với xe hoa hình cô gái Việt ba miền, làm hãnh diện người Việt tị nạn tại Canada.

Bacardi là loại rượu Rum sử dụng hình con dơi làm logo vì Rum làm từ mía, mà dơi có công diệt các côn trùng làm hại mía.

Cocktails là thức uống rất phổ biến trên thế giới, do pha chế các loại rượu và nước trái cây chung với nhau theo các công thức đặc biệt, vừa ngon ngọt vừa nghệ thuật với các tên hấp dẫn như Angel's Kiss, Sex on the beach (Cái hôn của Thiên thần, Yêu nhau trên biển) … Ly đựng cocktails cũng phải đẹp và đúng, thí dụ không thể lấy ly cao của Singapore Sling mà đựng cho Daiquiri được. Sambuka phải rót trong chung cao và nhỏ, trước khi uống đốt lửa trên mặt rồi lấy ống hút cả lửa và rượu vào cho ấm cõi lòng. Cái đặc biệt của rượu cần, rượu Sake chắc ai cũng đã biết.

Mới đây hãng Coca-Cola đã bị tố cáo là có pha rượu vào coke dù dung lượng rất nhỏ, tuy nhiên hãng đã đính chính rằng nếu có - thì rượu này được phát sinh sau quy trình sản xuất, chứ công ty không hề có chủ ý pha rượu vào coke, chứng minh hùng hồn là vài loại trái cây cũng có chứa sẵn một lượng rượu thiên nhiên, đâu có ai "*quởn*" mà thêm rượu vào!

Uống chút rượu vang khi ăn tối sẽ làm dễ tiêu, tốt cho sức khỏe. Hải Thượng Lãn Ông đã khuyên "*Bán dạ tam bôi tửu, lương y bất đáo gia"*nghĩa là nửa đêm uống ba ly rượu, thầy thuốc không phải đến nhà. Ly này là cái chung bé xíu, không phải ly cối to tướng đâu bạn nhé! Vợ ông Tô Đông Pha được tiếng là hiền đức cũng vì đã biết để dành vò rượu ngon đem ra thết đãi bạn bè. Thế nhưng uống quá độ sẽ hại cho sức khỏe và tinh thần rất nhiều. Nhiều người đã say sưa đánh vợ đợ con, tuyên bố lung tung mất lòng nhiều người, hay ít nhất lái xe bị phạt, có khi mất bằng lái hoặc ngồi tù vì "*drink & drive*". Cái chết bất ngờ trong bồn tắm của nghệ sĩ nổi tiếng Whitney Houston vì ma túy và rượu có lẽ ai cũng xót xa. Ca sĩ người Anh Amy Winehouse cũng rơi vào cảnh nghiện ngập và mất mạng vì ngộ độc rượu. Tại Mỹ từ năm 1920 tới 1933 luật pháp đã cấm uống rượu, bán rượu vì những tiêu cực của say xỉn.

Bạn tôi sau đám cưới mua vé đi hưởng tuần Trăng Mật, được bao ăn uống thả cửa. Anh chị có thích rượu đâu, nhưng thấy rượu "free" không uống cũng uổng nên làm vài ly cho vui. Vui thì vui thật, nhưng uống vào *lơ tơ mơ* không nhớ mình đã làm gì, chỉ biết là sau khi honey moon về bị bể kế hoạch hóa gia đình - *thất kinh nàng chửa* - làm chương trình học thêm và để dành tiền mua nhà bị tan tành vì phải lo cho con nhỏ. Anh chị này tức những ly rượu free đó quá sức.

Cũng có chuyện ngụ ngôn kể rằng anh kia bị quỉ dữ đòi mạng, thấy anh van xin khẩn thiết quỉ đồng ý tha nếu anh chọn một trong ba điều kiện: uống rượu, đốt nhà hoặc giết vợ. Dĩ nhiên anh ta chọn uống rượu vì xem như dễ dàng vô hại. Tiếc thay khi uống quá say không làm chủ được mình, anh đã cãi nhau với vợ, nóng giận đốt nhà rồi giết luôn cả vợ. Khi tỉnh rượu thì đã muộn, hối hận cũng không kịp.

Câu chuyện khác kể nhóm người có "máu mặt" trong làng tổ chức họp mặt đón Xuân, ai cũng phải mang theo chai rượu quý cùng đổ vào chum lớn để chia sẻ. Một ông mánh mung quyết định tráo nước lạnh vào, như thế chum rượu sẽ nhạt đi một chút nhưng ông ta sẽ còn rượu quý để uống riêng. Ngày khai tiệc, ai nấy tái mặt vì tất cả chất uống trong chum chỉ là nước lã, vì ai cũng tính toán như ông kia muốn để dành rượu thật cho mình. Thì ra nếu bạn muốn uống rượu, bạn phải cho rượu; muốn đón nhận điều tốt từ người khác, chính bạn phải mang hạnh phúc cho họ trước.

Trong Gia Huấn Ca Nguyễn Trãi đã viết:
Đua chi chén rượu câu thơ
để căn dặn chúng ta đừng tranh đua say sưa làm hại gia đình. Goethe - đại văn hào Đức vào thế kỷ 19 nhận xét: "*Nhân loại có thể đạt tới những thành tựu vô song nếu tỉnh táo hơn, không uống rượu*". Jack London - nhà văn Mỹ cũng đã viết: *Thật khủng khiếp, rượu thọc bàn tay vào để tha hóa tâm hồn, không còn sót lại một chút gì cao thượng, tinh hoa trước đây cả*. Về mặt sức khỏe, rượu làm xơ gan, chảy máu dạ dày và nhiều bệnh thần kinh khác. Biết bao triệu người đã chết vì rượu. Rượu không màu nhưng làm đỏ mặt mũi và làm đen danh dự.
Ca dao Việt Nam có câu:
Ở đời chẳng biết sợ ai
Sợ người say rượu nói dai nói khùng
Đó là còn chưa kể đến những thủ thuật xấu đang được áp dụng tại Tàu và Việt Nam để thêm lợi nhuận mà làm ngộ độc chết người, như dùng phân đạm để ủ men rượu cho nhanh hơn, dùng thuốc trừ sâu chấm vào để tăng nồng độ, thậm chí còn có cả công nghệ sản xuất rượu đế bằng cồn khô methynol pha vào nước để có rượu bán với giá rẻ. Xã hội ngày nay lừa đảo dối gian, đạo đức không có, người cầm quyền chỉ biết thủ lợi, say máu, say danh lợi bán nước hại dân, chẳng biết rồi đây dân tộc sẽ đi về đâu.

Hiện nay, thống kê cho thấy dân tại Việt Nam đã uống nhiều bia rượu nhất nhì thế giới, có lẽ vì khí hậu quá nóng, mà cũng vì quá chán chế độ, bất lực trước thời thế muốn buông xuôi. Như thế nhà nước lại càng mừng, càng say xỉn tìm quên họ càng dễ cai trị, ngu gì mà giáo dục sửa đổi!

Lúc còn ở trung học, tôi đã thích và thuộc bài thơ Hồ Trường của Nguyễn Bá Trạc, âm hưởng và nỗi niềm của tác giả khiến tôi suy tư mãi. Bây giờ tóc đã phai màu, tôi vẫn thích và thuộc bài thơ này, nhưng tâm tư có nhiều thay đổi. Đã 30 năm lưu vong, gần 40 năm mất nước, trên 50 tuổi mà vẫn chưa làm được chút gì cho quê hương. Người đồng cảm hiểu mình, nặng nợ nước non còn được bao nhiêu? Mà có còn thì cũng đã làm được gì, thực tế vẫn mãi quá khó khăn, tàn nhẫn. Nhiều đêm trăn trở thương dân, giận mình thân nữ nhi yếu đuối tài hèn, muốn khóc mà không khóc được, muốn uống cho quên sầu mà cũng không biết uống! Thôi thì cũng như Kiều Phong, tôi xin nâng ly trống mà hỏi bạn rằng:
Trời đất mang mang ai người tri kỷ,
Lại đây cùng ta cạn một hồ trường.
Hồ trường! Hồ trường!
Ta biết rót về đâu?
Tôi cũng ước rằng:
Có rượu Trung Sơn cho ta uống
Tỉnh ra hỏi đã thái bình chưa?

Thật vậy, phải chi có rượu Trung Sơn uống vào để say rồi thức giấc được thấy cuộc sống bừng dậy tươi đẹp, thấy thanh bình yêu thương triển nở trong hồn người, khi ấy tôi chắc cũng ráng tập uống để bên ly rượu đỏ tràn trề, hân hoan chia sẻ niềm vui của ngày Hội lớn.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Ngựa

Khi chuẩn bị để viết một chút tản mạn về ngựa, tôi nghĩ ngay đến chuyện ngắn "Người ngựa, Ngựa người" của Nguyễn Công Hoan đọc đã lâu rồi. Đại khái chuyện kể trong đêm giao thừa, một người phu xe ráng chạy thêm giờ để có tiền đem về ăn Tết. Anh gặp một cô gái hết thời không có nhà để về bắt anh kéo xe đi lông nhông rồi đề nghị trả công bằng "chuyện ấy" thay vì tiền kéo xe: Một người phải làm ngựa kéo xe và một "*con đĩ ngựa*" trong phận làm người, thật là chua xót. Sau này nhà văn Xuân Vũ cũng viết chuyện "Ông Chủ Xe Thổ Mộ và Chú Ngựa Già", mô tả con ngựa gầy yếu phải làm việc vất vả mà không được cho ăn đầy đủ, chủ có đánh đau mấy ngựa cũng không đi nổi. Chủ liền nghĩra kế cột mớ cỏ non trên gọng xe làm mồi nhử để nó ráng kéo. Ngựa đâu hiểu nó có ráng mấy cũng không với được bó cỏ, vì thực chất của Xã hội Chủ Nghĩa là nghèo khổ lừa dối, những chiếc "bánh vẽ" chỉ để ngắm nhìn ca tụng, không ăn được!

Thế nhưng chuyện về ngựa không phải chỉ là hai câu chuyện buồn như thế, cũng có chút vui vui, nhất là trong dịp đầu năm Ngọ mình cũng nên quên đi những phiền muộn, quên đi "*Vết thù trên lưng ngựa hoang*" để cùng vui Xuân. Vậy mời bạn "*Khớp con ngựa ngựa ô*", cùng tôi "*Ngựa phi đường xa*" trong "*Vó ngựa giang hồ*"trên những con đường thênh thang "*Ngựa xe như nước, trên đường vẫn qua mau*"và dù "*Ngựa hồng đã mỏi vó, chết trên đồi quê hương*" cũng xin vững dây cương trên lưng con "*Ngựa Hồng*" mà tặng nhau một "*Bông Hồng Cho Người Ngã Ngựa*". Vâng, dù có khi thất bại ngã ngựa, nhưng "*Ngựa vẫn hí vang đường xa, vọng suốt đất trời kia*"... bạn nhé.

Tôi xin bắt đầu với các con ngựa trong thần thoại Tây Phương. Thời ấy, hình ảnh con Nhân Mã đầu người mình ngựa rất phổ biến, trong Thiên Văn cũng có chòm sao tên là Nhân Mã và trong mười hai quẻ bói Tây Phương cũng có con bài Nhân Mã. Riêng con ngựa của người khỏe vô địch Hercules mang tên Arion thì có chân người, nói tiếng người và chạy rất nhanh. Thủy Vương Neptune có biệt tài tạo ra những loài ngựa pha giống kỳ lạ như loài Hyppocampus với thân mình của rồng

hay cá, chỉ có hai chân trước. Con ngựa thần *unicorn* xoãi cánh, đầu có một sừng ở giữa trán cũng là hình ảnh con ngựa trong thần thoại rất đẹp.
Kế tới con ngựa gỗ thành Troy (Troia) cũng rất nổi tiếng. Cuộc chiến dai dẳng 10 năm tại vùngđất Hy Lạp cuối cùng chấm dứt nhờ mưu kế của Odyssey. Odyssey cho làm một con ngựa gỗ khổng lồ rồi để lính vào trốn trong bụng, khi quân thành Troy mở cửa nhận ngựa làm chiến lợi phẩm cũng chính là khi họ rước quân địch vào.

Sau con ngựa gỗ này, trong văn chương Pháp nổi tiếng có nhà văn Alexandre Dumas (cha) với bộ chuyện "Ba Chàng Ngự Lâm Pháo Thủ"(Les Trois Mourquetaires) đã được làm thành phim ảnh cũng như phim hoạt họa. Hình ảnh ba chàng lính vẫy vùng trên lưng ngựa với thanh gươm làm câu chuyện thật sống động. Với khẩu hiệu "Một người vì mọi người, mọi người vì một người", các chàng ngự lâm tính khí hào hùng đã làm "*vang bóng một thời*". Câu chuyện này đã được cụ Nguyễn Văn Vĩnh trong nhóm Đông Dương Tạp Chí dịch ra Việt Ngữ năm 1921. Tôi nhột lắm vì khẩu hiệu của các tay ngự lâm này tôi chỉ thực hiện được về sau, tức là "mọi người vì một người". Tôi chỉ muốn người khác phục vụ để ý tới mình, còn mình thì ngại khó, ơ hờ không theo tinh thần "một người vì mọi người". Ước gì tất cả chúng ta đều có tinh thần hy sinh yêu nước, vì việc chung để nước Việt khá hơn.

Con ngựa nổi danh khác trên thế giới là con Bucephalas của vua Alexandros. Chuyện kể rằng có người lái buôn Ba Tư dắt con hắc mã đến bán cho vua Philippos II của Macedonia, nhưng tất cả các tay kỵ mã tài giỏi nhất đều chịu thua con ngựa bất kham này. Hoàng tử Alexandros lúc đó hãy còn nhỏ, đã đi chậm rãi đến bên ngựa, dịu dàng đưa tay vỗ nhẹ vào cổ, khẽ lái ngựa hướng về phía mặt trời, nhờ thế ngựa không còn sợ bóng của chính mình và cuối cùng đã trở thành tuấn mã. Vị vua trẻ cỡi con Bucephalas chinh phục cả nước Ba Tư để dựng lên một đế quốc mới ở châu Á.Đọc xong chuyện này tôi rút ra bài học là muốn trị những người nóng nảy khó tính, mình phải "dịu dàng" và tìm cách hướng người đó về điều không làm họ nổi điên lên nữa. Nói vậy nhưng không dễ các bạn nhỉ, nhẹ nhàng thì cũng phải có giới hạn, có lẽ vì thế nên biết bao cặp đã phải ly dị vì hết kiên nhẫn để "dịu dàng" với nhau.

Chuyện vua Darius của nước Ba Tư lên ngôi cũng lạ. Sau khi hoàng đế Smerdis băng hà, tất cả người trong hoàng tộc đều đồng ý nếu sáng hôm sau ngựa của người nào lên tiếng trước thì người đó sẽ được làm vua. Ngựa của Darius vốn mến chủ, vừa trông thấy ông đã hí vang để chào mừng, nên Darius được lên ngôi hoàng đế. Thế mới biết lời chào quan trọng như thế nào, tôi phải học kinh nghiệm này để luôn nhanh nhẩu thăm hỏi người khác, tỏ sự quan tâm không thờ ơ vô cảm.

Qua tới thời Hán Sở tranh hùng, con ngựa được nhắc tới là con Ô Truy - một con ngựa chứng xuất hiện tại núi Đồ Sơn - đã phá phách xóm làng, làm hại mùa màng không ai trị được. Hạng Võ nghe tin đã dùng thần lực để khuất phục Ô Truy, sau đó cùng thần mã tạo ra nhiều chiến công oanh liệt. Sau này vì trúng kế của Hàn Tín và tiếng sáo Trương Lương, Hạng Võ đã bị vây tại Cửu Lý sơn. Vợ của Hạng Võ là Ngu Cơ đã phải tự sát để chồng rảnh tay phục nghiệp, nhưng Hạng Võ nghĩ mình đã làm 8000đệ tử đất Giang Đông bị hại nên thua buồn tự vận. Con Ô Truy không phục ai nênđã nhào xuống sông chết theo chủ. Riêng nàng Ngu Cơ sau khi chôn cất, trên mộ lại mọc lên một loại cỏ sắc xám rất đẹp mà người ta gọi là Ngu Mỹ Nhân thảo. Cũng như Ngu Cơ, xưa nay nước ta đã có biết bao nhiêu người vợ hiền hy sinh tất cả cho chồng con, nhất là trong thời chồng đi tù "*Cải tạo*", không biết bao nhiêu bông hoa, bao nhiêu ngọn cỏ quý mới đủ để vinh danh những người phụ nữ Việt Nam này.

Đời Hậu Hán, trong cuộc chia ba chân vạc giữa Tây Thục - Bắc Ngụy - Đông Ngô; Lưu Bị đã được con ngựa Đích Lư cứu thoát khỏi cuộc mưu sát của vợ Lưu Biểu và Sái Mạo. Ngựa đã vượt qua một dòng suối nhỏ tên là Đàn Khê khi bị truy binh đuổi theo rất nguy ngập. Sau này thi sĩ Tô Đông Pha nhà Tống đã làm bài thơ vịnh với tựa đề "Dược mã Đàn Khê" để ghi nhớ sự kiện này. Đích Lư dưới mắt có chỗ trũng như chứa nước mắt, cạnh trán lại có điểm trắng nên nhiều người xem tướng bàn với Lưu Bị không nên dùng. Lưu Bị không tin, cho là người ta sống chết có số. Quả vậy, Đích Lư cứu chủ chứ đâu có hại chủ, nếu bạn tin bói toán phong thủy bạn cũng nên cân nhắc lại nhé. Gần 90 triệu người Việt đâu có sanh cùng ngày mà sao phải cùng chịu khổ, chịu đàn áp dưới chế độ hiện tại?

Ngựa Xích Thố của Quan Vân Trường cũng đã giúp chủ tạo ra nhiều chiến công giúp Lưu Bị tạo dựng sự nghiệp. Sau này do mưu kế Đông Ngô, Quan Vân Trường

bị mất thành Kinh Châu, phải lấy cái chết để đền ơn tri ngộ. Xích Thố dù được bên địch "o bế" rất kỹ, nhưng đã nhịn ăn chết theo Quan Công chứ nhất định không cho ai khác cưỡi. "*Một con ngựa đau cả tàu không ăn cỏ*", thì ra không phải chỉ loài chó mà loài ngựa cũng rất trung thành.
Nói tới lòng thủy chung của ngựa cũng nên nhắc tới câu nói "*Ngựa Hồ, Chim Việt"*. Tích xưa kể rằng khi dân Hồ ở phương Bắc mang triều cống Hán Võ Đế con Thiên Lý Mã, vua cho chăm sóc đặc biệt tại vườn Thượng Lâm nhưng ngựa luôn buồn rầu, chỉ khi nào thấy gió Bắc thổi tới thì mới hí lên vui mừng. Sau đó ngựa bỏ ăn và chết. Đọc những điển tích này tôi thấy rất xấu hổ, vì mình là con người nhưng lòng thủy chung, son sắt với quê hương như thế nào? Biết bao nhiêu người đã vì lợi danh mà phản bội người có ơn với mình, hoặc từng "*ăn cơm Quốc gia mà thờ ma Cộng sản*", hình thức này hình thức khác đã làm hại đất nước; không lẽ lại nặng lời mắng họ là còn thua loài trâu ngựa!

Gia Cát Lượng thì biết sử dụng trâu gỗ, ngựa máy. Ngựa của Gia Cát tiên sinh là thứ ngựa máy có thể thay thế ngựa thật để vận tải quân lương, giúp thành công trong việc chia ba thiên hạ. Ngoài ra dã sử Trung Hoa cũng chép chuyện vua nước Lương có ngựa quý chạy ngàn dặm, tên là Tiêu Sương. Khi Tiêu Sương bị vua Tống đánh cắp đem về, nó nhớ chủ cũ bỏ ăn rồi chết. Đường Huyền Tông cũng nổi danh là ông vua mê ngựa, ông có đến bốn vạn con ngựa quý.
Vừa qua là chuyện ngựa thế giới, riêng ngựa Việt Nam ta lại hay hơn nhiều vì đã góp phần trong việc chống quân Tàu xâm lăng, tôi xin trích vài chuyện tiêu biểu.

Trước hết, có lẽ không ai không biết chuyện con ngựa sắt của Thánh Gióng. Chuyện vào đời vua Hùng Vương thứ sáu khi có giặc Ân từ phương Bắc qua xâm phạm bờ cõi, thế giặc quá mạnh nên vua phải kêu gọi hiền tài trong nước chống đỡ. Lúc đó tại làng Phù Đổng - thuộc tỉnh Bắc Ninh ngày nay - có chàng trai đã xin vua đúc con ngựa sắt và thanh gươm để giết giặc. Người thanh niên này rất lạ, lúc ba tuổi vẫn chưa biết nói biết cười, cứ nằm im như cục bột, thế nhưng khi hay tin giặc tới, đứa bé ăn nhiều, lớn lên như thổi và đột nhiên nói được rồi cưỡi ngựa sắt xông pha ra trận. Phá xong giặc Ân, Gióng đã phi ngựa lên núi Sóc Sơn bay về trời. Tương truyền rằng vó ngựa sắt in dấu rất sâu, tạo thành các ao hồ từ vùng Kim Anh, Đa Phúc cho đến Sóc Sơn. Vua Hùng nhớ ơn nên cho lập đền thờ và phong chàng là Phù Đổng Thiên Vương, tức là Thánh Gióng.

Lịch sử Việt Nam còn nhiều chuyện kể về công lao của ngựa trong việc bảo vệ tổ quốc như nhờ kỵ binh mà vua Lê Đại Hành đã giết chết Hầu Nhân Bảo - tướng nhà Tống tại ải Chi Lăng. Cũng nhờ kỵ binh phối hợp mà Lý Thường Kiệt đã đại phá ba châu là châu Khâm, châu Liêm và châu Ung của nhà Tống và đánh tan quân Chiêm Thành.

Chiến công lừng lẫy của vua Quang Trung dịp đầu xuân Kỷ Dậu 1789 cũng đã được ghi vào lịch sử. Vì quân Thanh qua xâm lăng nước ta lần này mang theo rất nhiều kỵ binh cỡi ngựa, nên vua Quang Trung đã có sáng kiến dùng voi để chống lại. Quả thế, ngựa quân Thanh thấy voi Việt thì mất vía tan hàng, Sầm Nghi Đống đành treo cổ tự vận ở Đống Đa. Tôn Sĩ Nghị đang đêm nghe tin bỏ cả ấn tín, người không kịp mặc giáp, ngựa chẳng kịp đeo yên chạy rút về Tàu để thoát thân.

Ngoài ra còn có một địa danh liên hệ tới ngựa mà ta nên hãnh diện nhắc tới: Đó là núi Mã Yên - còn gọi là gò Yên Ngựa tại Chi Lăng. Trong trận chiến kháng Minh, dưới sự lãnh đạo của anh hùng áo vải Lam Sơn - tức Bình Định Vương Lê Lợi, trận chiến cuối cùng để giải ách nô lệ cho dân Việt sau gần 20 năm đô hộ của quân nhà Minh là trận chiến xảy ra tại núi Mã Yên này.

Ngày xưa, các sĩ tử đậu ông nghè ông cống đều được Vua ban ngựa để cỡi về quê vinh qui bái tổ, ngựa này sẽ được thắng kiệu vàng, tra khớp bạc: "*Ngựa anh đi trước, võng nàng theo sau*". Thế nên theo phong tục Việt Nam khi gửi thiệp mời đám cưới, trên các tấm thiệp thường in hình ảnh cô dâu, chú rể cỡi ngựa che lọng rước dâu về nhà chồng. Còn theo phong tục Tây Phương thì người ta tặng móng ngựa cho cô dâu chú rể trong ngày cưới. Những câu "*Cân đai xe ngựa, Lên xe xuống ngựa*" để nói về những người có sự nghiệp lớn. Khi phải ra hầu tòa người ta nói là phải đứng trước vành móng ngựa, có lý do tại sao lại dùng nhóm chữ "*Vành móng ngựa*" nhưng bài dài quá rồi, nếu bạn chưa biết thì chịu khó "*gú-gồ*" nhé. Trong các chứng bệnh nguy hiểm có bệnh "Thượng mã phong" cũng nên nhắc tới cho đủ bộ phải không các bạn.

Một trong những nhục hình ngày xưa có hình phạt "*Tứ mã phân thây*" tức là cột tứ chi của tội nhân cho bốn con ngựa kéo về bốn phía khác nhau để chết thật là đau đớn, nạn nhân điển hình là Kinh Kha khi mưu sát hụt Tần Thủy Hoàng. Dưới thời Cộng Sản, bọn cầm quyền tuy không thi hành bản án tứ mã phanh thây nhưng đã

bắt bỏ tù, trấn dập hành hạ người dám lên tiếng cho Nhân Quyền bằng những cách tàn ác không kém. Thương thay cho những anh hùng ngã ngựa, dù chết trong lao tù nhưng tôi tin tinh thần bất khuất của họ sẽ sống mãi để làm gương cho hậu thế.

Ngựa được xem là loài động vật có đôi mắt to nhất, đặc biệt ngựa thích ngủ đứng, ban đêm bất kỳ khi nào đi xem xét, người ta luôn thấy ngựa đứng nhắm mắt ngủ. Tội nghiệp ghê, ngủ vậy có mỏi chân và ngon giấc không nhỉ? Ngựa lại biết xem dự báo thời tiết, nếu đang đi bỗng nhiên ngựa dừng lại, đập mạnh móng xuống đất thì trời sắp mưa hoặc có mạch nước ngầm ở vùng đó. Ngày nay với máy móc phương tiện phát triển cao, nhưng người ta vẫn lấy "sức ngựa" (mã lực) làm tiêu chuẩn tính sức mạnh của động cơ. Lông đuôi ngựa làm sợi dây kéo đàn vĩ cầm tốt và hay hơn bất kỳ các dây đàn làm bằng chất khác.

Trong cuộc sống hằng ngày, nhiều câu nói, điển tích liên quan tới ngựa đã được xài thường xuyên hầu như ai cũng biết. Chẳng hạn khi muốn nói tới chuyện phúc họa khó lường, được hôm nay nhưng mất ngày mai, người ta dùng câu "*Tái ông mất ngựa*". Nói về sự phản bội, cha ông ta có câu: "*Thay ngựa giữa dòng*", nói về lòng tham vô đáy thì có "*Được đầu voi, đòi đầu ngựa*". Để đo lường ý chí biết vượt qua thử thách người ta dùng câu "*Đường dài mới biết ngựa hay". "Ngưu tầm ngưu, mã tầm mã*" ý để nói người xấu luôn tìm tới với nhau để làm chuyện xấu. Riêng về gia đình, vợ chồng thì có câu "*Gái có chồng như ngựa có cương*", rồi thì "*Đầu trâu mặt ngựa", "Làm thân trâu ngựa", "Ngựa dập voi giày", "Nhưngựa bất kham", "Cỡi ngựa xem hoa", "Lên xe xuống ngựa"*... Nếu sống không định hướng, không có mục đích rõ ràng người ta ví "*lông bông như ngựa chạy*", người phụ nữ nào hư thân trắc nết thì có thể bị bà con chửi là "*Con Ngựa Thượng Tứ*".Gái điếm trở về làm ăn lương thiện thì ví là "*ngựa hoàn lương*". Ba gai, bất trị thì được tặng danh hiệu "*ngựa bất kham*". Mặt chảy dài buồn rầu lo lắng thì bị ví là "*mặt dài như mặt ngựa*".Con cái hư hỏng, không giáo dục được gọi là "*ngựa đứt dây cương*"…tất cả đều được dùng rất thường xuyên trong đời sống, đủ để thấy vai trò của ngựa quan trọng như thế nào.

Ngựa cũng có tình mẫu tử rất cao. Chuyện kể rằng khi quan nước Thi Lợi muốn thử xem nước Xá Vệ có người tài hay không, bèn đem hai ngựa mẹ và ngựa con giống hệt nhau để bắt phân biệt. Bên Xá Vệ xem xét tỉ mỉ từ tai đến chân nhưng

không có cách nào nhận ra, may thay có cô gái hiến kế là hãy mang một ít cỏ tươi đến sẽ biết kết quả. Thật thế, khi ngựa mẹ thấy cỏ liền nhường cho con ăn trước; trong khi ngựa con thì "vô tư" nhai ngấu nghiến ngay, Xá Vệ thắng cuộc nhờ cách thử này. Ngoài ra giống ngựa cũng rất tinh khôn, biết phân biệt được gia đình dòng tộc của chúng. Dù cho ngựa bị đem đi lưu lạc phương xa nhưng nếu gặp lại nhau, chúng ngửi mùi mồ hôi thì biết có họ hàng với nhau hay không, nên loài ngựa thì không có chuyện loạn luân ăn ở với nhau lung tung xèng như các giống vật khác. Loài người chúng ta nếu cứ loạn luân, đem thân "*cho không biếu không*" thiếu lý trí thì có đáng xấu hổ không nhỉ?

Thịt ngựa khôngđược nhắc tới nhiều như món ăn quý, ngoại trừ cao xương ngựa trị được chứng đau nhức xương khớp, làm mạnh gân cốt nhờ ngựa có nhiều loại acid đặc biệt và protein. Thế nhưng người ta có một món trà rất quý gọi là "Trảm Mã trà": Trên núi Vân Vụ bên Tàu có trồng nhiều trà, buổi sáng người ta cho ngựa nhịn đói phi lên núi ăn đọt trà. Sau khi ăn no thì giết chết ngựa lấy trà trong dạ dày ra. Nhờ dịch vị trong dạ dày ngựa, trà đã được biến hóa thành loại trà quý. Thì ra ngoại trừ café cứt chồn và café cứt voi, món trà Trảm Mã này xem ra cũng là sản phẩm đặc biệt mà có lẽ chỉ chú Ba Tàu mới nghĩ ra được, chắc là ngon và thơm vì không phải mang tên cứt ngựa và không phải đi qua khâu cuối ở chỗ đó! Nói tớiđây tôi phải nhắc tới màu xanh rêu đậm cũng được gọi là màu cứt ngựa. Có lần tôi hỏi con trai cái quần màu cứt ngựa của con đâu rồi, nó tiếng Việt vu vơ nên trố mắt ra nhìn, khi nghe giải thích xong nó hờn dỗi bảo: "Con không muốn mẹ nói quần con là cứt ngựa!"

Trong Kinh thánh Cựu ước xưa cũng có nhắc tới bốn con ngựa của Apocalypse: Chúng là biểu tượng của sự chinh phục, chiến tranh, nạn đói và cái chết. Trong sách Khải Huyền của Thánh Gioan, 4 con ngựa này được coi là dấu hiệu của sự phán xét trong ngày tận thế. Chúng có màu trắng, đỏ, đen và xanh xám. Tại Ấn Độ, thần Kalki - biểu tượng của tương lai - là hình ảnh một con ngựa. Trong đạo Hồi, thánh Mohamet lúc giáng trần cũng cưỡi bạch mã. Hình ảnh Chúa Giêsu cỡi lừa và tay phải cầm chiếc gậy khi vào thành Jerusalem là một hình ảnh rất ý nghĩa. Còn theo đạo Phật, khi Thích Ca ra đi tìm sự giác ngộ cũng đã cưỡi ngựa trắng và khi tạo đạt rồi thì chỉ thấy ngựa, không thấy ngài đâu nữa, tức là Phật Thích Ca đã hóa thân vào con ngựa của ngài.

Trong chuyện chưởng, ngựa là phương tiện giao thông hàng đầu, các nhân vật trong chưởng đều phi ngựa như bay, làm hình ảnh họ càng thêm anh hùng. Riêng anh chàng Vi Tiểu Bảo thì nhờ ma lanh nên đã thắng cá cuộc đua ngựa với Ngô Ứng Hùng cả vạn lạng bạc. Tiểu Bảo thừa biết loại ngựa Vân Nam của Ứng Hùng sẽ ăn đứt bầy ngựa của mình, nên bày mưu đút lót, rủ rê lính chăm sóc ngựa đi uống rượu chơi gái, rồi tìm cách cho bầy ngựa Vân Nam ăn bả đậu để chúng đau bụng tiêu chảy, nhờ thế ngựa của Tiểu Bảo thắng cuộc chạy đua. Vua Khang Hy cũng phải lắc đầu khen Bảo khôn lanh. Riêng tôi thì không ưa nhân vật Vi Tiểu Bảo, có lẽ vì hắn ma lanh, hay cà rởn, thế mà lúc nào cũng được bao nhiêu mỹ nữ yêu thương giúp đỡ!

Bây giờ trở lại chuyện thực tế, tôi xin nhắc tới một trong những trò vui Xuân là phi ngựa đuổi theo bắt lại mũi tên đang bay, kỵ sĩ phải vừa dũng cảm vừa khôn khéo mới điều khiển được tuấn mã, và dĩ nhiên ngựa phải phi nhanh hơn tên bay mới mong thắng cuộc.

Hàng năm vào ngày 16 tháng 8 là ngày Tết Ngựa được tổ chức ở thành phố La Haye, Hòa Lan. Vào ngày này, ngựa được chiều chuộng cho ăn những món đặc biệt hơn ngày thường. Xem ra ngựa ở đây còn sướng hơn những người dân Việt nghèo khổ, dù ngày Tết tới vẫn đói rách thèm thuồng.

Người Hungary cũng có các ngày hội truyền thống để người ta có dịp xem cầu thủ ngựa ra sân thi đá banh. Hai đội bóng toàn là ngựa không có người điều khiển đã được huấn luyện đặc biệt để đá quả banh vào khung gỗ tranh tài, coi bộ cũng lý thú quá nhỉ?

Ở Việt Nam từ thời vua Hùng cũng có tổ chức các cuộc đua ngựa, đặc biệt là thi cưỡi ngựa làm cơm. Người dự thi được phát một bó đuốc, một ống nứa trong đó sẵn gạo nếp và nước. Sau một hồi trống lệnh, các kỵ sĩ phải vừa cho ngựa chạy vừa lấy lửa đốt đuốc làm sao cho chín ống cơm. Cơm chín trước và ngon thì thắng cuộc được thưởng, dĩ nhiên là không được vụng về làm cháy bờm ngựa. Binh lính thời Lê Trung Hưng và thời Tây Sơn cũng đã áp dụng cách nấu cơm độc đáo này để vừa hành quân vừa nấu được cơm ăn tiết kiệm thì giờ. Ừ nhỉ, ở hải ngoại thì giờ

quý hiếm mà mỗi ngày lái xe về nhà hay bị kẹt xe, nếu mình có nồi điện trên xe để vừa nấu cơm vừa lái thì tốt biết mấy!

Trong binh chủng Không Quân Việt Nam Cộng Hòa, 5 phi đoàn trực thăng được mang 5 năm danh hiệu của loài ngựa mỗi khi bay hành quân như Bạch Mã 217, Hắc Mã 211, Hồng Mã 225, Phi Mã 227 và Hải Mã 255. Quân nhân của các phi đoàn này phải dùng những danh hiệu trên để liên lạc với đài radar "Paddy" mỗi khi phi cơ cất cánh.

Tượng Đức Trần Hưng Đạo cỡi ngựa - Thánh Tổ Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa tại Bến Bạch Đằng Saigon, tượng Lê Lai cỡi ngựa mặc hoàng bào cứu Chúa, tượng Thánh tổ ngành Truyền Tin Trần Nguyên Hãn cũng cỡi ngựa, đã là những hình ảnh oai hùng trong lịch sử Việt.

Cảnh sát các nước Mỹ, Úc, Canada... ngày nay vẫn còn cỡi ngựa đi tuần trên đường phố, làm dàn chào danh dự, dẫn đầu các cuộc diễn hành trong các ngày đại lễ. Quan tài của các cố Tổng Thống Kennedy, Reagan hay công nương Diana đều được đoàn xe ngựa kéo tới thánh đường rồi ra nghĩa trang, sau đó mới chuyển bằng xe về an táng tại quê nhà.

Bây giờ tôi xin được nói qua một chút về chuyện ngựa trong văn học nghệ thuật. Ngựa được xem như điểm mốc của thời gian, nên trong Bích Câu Kỳ Ngộ, Giáng Kiều đã khuyên Tú Uyên: "*Bóng câu cửa sổ dễ cầm được ru*", từ đó người ta hay ví thời gian trôi đi quá nhanh như "*bóng câu qua cửa sổ*". Câu ở đây nghĩa là con ngựa, không phải con chim bồ câu như lúc bé tôi vẫn tưởng. Ngoài ra trong Chinh Phụ ngâm cũng nhắc tới ngựa: "*Chí làm trai dặm nghìn da ngựa, Gieo Thái Sơn nhẹ tựa hồng mao*", hay cụ đồ yêu nước Nguyễn Đình Chiểu cũng đã từng ca ngợi sự hy sinh của nghĩa sĩ Cần Giuộc thời chống Pháp qua câu: "*Một giấc sa trường rằng chữ hạnh, nào hay da ngựa bọc thây".*

Gần hơn một chút có bà huyện Thanh Quan với câu: "*Lối xưa xe ngựa hồn thu thảo*".
Đặc biệt trong truyện Kiều, ngựa được nhắc tới 13 lần trong 12 câu, xin điểm một vài câu tiêu biểu: Để diễn tả nét đẹp hài hòa giữa người và ngựa tạo nên tác phong

của Kim Trọng, thi hào Nguyễn Du đã viết: "*Tuyết in sắc ngựa câu dòn, Cỏ pha màu áo nhuộm non da trời*", hoặc: "*Nẻo xa mới tỏ mặt người Khách đà xuống ngựa tới nơi tự tình","Bóng tà như giục cơn buồn, Khách đà lên ngựa người còn ghé theo","Người lên ngựa, kẻ chia bào, Rừng phong thu đã nhuốm màu quan san*".

Kim Trọng cưỡi ngựa đeo chuông, Từ Hải đeo gươm trên lưng ngựa chiến oai hùng, còn Sở Khanh thì quất ngựa truy phong, cũng là ngựa nhưng tính cách rất khác nhau, thật là lý thú.

Bài "Chùa Hương" của Nguyễn Nhược Pháp mà sau này Trần Văn Khê phổ nhạc cũng có hình ảnh rất thơ mộng: "*Thầy theo sau cưỡi ngựa*". Trong bài "Mỏi Mòn" theo lối vấn đáp của của Thanh Tịnh cũng nói tới ngựa: "*Có bóng tình quân muôn dặm ruổi, Ngựa hồng tung bụi cõi xa mơ*". Gần đây trong bài "Đổi Cả Thiên Thu Tiếng Mẹ Cười" của Trần Trung Đạo cũng có lời thơ thật đẹp: "*Ngựa rừng xưa lạc dấu sơn khê*".

Về tiểu thuyết thì cũng nên nhắc tới chuyện dài "Vết thù hằn trên lưng ngựa hoang" của nhà văn Duyên Anh, đã được làm thành phim, hay cuốn "Ngựa chứng trong sân trường" cũng của Duyên Anh, rồi tập chuyện "Ngựa nản chân bon" của Nguyễn Mộng Giác ... Hồi bé tôi có xem cuốn "Chuyến xe thổ mộ" của Bích Thủy và "Thần Mã" của Hoàng Đăng Cấp do Tuổi Hoa xuất bản. Nhớ lại cái thời học sinh mê đọc sách, mê đọc tiểu thuyết, dù thức khuya bị mắng vẫn không sợ, thấy thật vui. Tuổi trẻ bây giờ hình như không thích đọc sách nữa, chúng mê phim ảnh, mê trò chơi điện tử hơn.

Về âm nhạc, ngựa đã xuất hiện trong rất nhiều bài nhạc Việt. Như phần đầu bài, tôi đã nhắc tới các bài hát quen thuộc của Phạm Duy, Trịnh Công Sơn, Dân ca, Lê Uyên Phương... mà có lẽ ai cũng biết, không cần phải ghi chú. Tôi có anh bạn rất thích bài Đạo Ca 3 thơ Phạm Thiên Thư, Phạm Duy phổ nhạc. Anh nghe đi nghe lại nhiều lần rồi ghen tức với họ Phạm. Tôi tưởng anh ghen vì nghe nói vợ cả của Phạm Thiên Thư rất đặc biệt, tự tay cưới vợ lẽ cho chồng, nhưng anh bảo không phải. Anh tức vì Phạm Thiên Thư đã quá may mắn trong vai chàng dũng sĩ cỡi con ngựa vàng, mà cuối cùng ngựa vàng đã hóa thân thành người yêu, trong khi anh thì

ngược lại, người yêu đang là người lại hóa thành ngựa! Thấy tôi vẫn tối tăm không hiểu anh giải thích rằng lúc mới cưới, vợ anh là cô gái đáng yêu làm sao, nhưng sau này lúc nào nàng cũng hí, cũng la hét, phi thật nhanh đi...shopping xài tiền, lại thích trang điểm sexy, điệu đà nhìn rất "*ngựa*", không từ người hóa ngựa là gì! (Xin lỗi các chị, tôi chỉ lập lại lời anh than thở, và không chịu trách nhiệm về sự so sánh của anh!).

Trong Rong Ca 9 của Phạm Duy cũng có bài Ngựa Hồng khá nổi tiếng, rồi bài Vó Ngựa Giang Hồ của Lê Mộng Nguyễn, Ngẫu Hứng Ngựa Ô của Trần Tiến... Trong bài Ghé Bến Sàigòn, nhạc sĩ Văn Phụng đã miêu tả "*Ngựa xe như nước rộn ràng"* hoặc trong bài Sàigòn của Y Vân: "*Ngựa xe như nước trên đường vẫn qua mau*"…Thế nhưng người nhắc tới ngựa nhiều nhất trong nhạc có lẽ là Trịnh Công Sơn, với những câu như: "*Ngựa hồng đã mỏi vó chết trên đồi quê hương...Ngựa buông vó người đi chùng chân đã bao lần…Ngựa hí vang đường xa, vọng suốt đất trời kia…Đời vẽ tôi tên mục đồng, rồi vẽ thêm con ngựa hồng"*...Tôi vẫn tiếc cho tài sáng tác âm nhạc của họ Trịnh, nếu anh không bị chủ nghĩa Cộng Sản làm lầm lạc thì hay biết mấy. Ngoài ra, một cô bạn đã nhắc tôi nếu viết về ngựa trong âm nhạc, đừng quên nói tới câu "*Em tan trường về, anh theo Ngọ về*", tôi không biết có thích hợp hay không, dù rất có thể cô Hoàng Thị Ngọ này sanh vào năm ngựa.

Rất nhiều nhà điêu khắc, họa sĩ nổi tiếng đã tạc tượng, vẽ tranh ngựa in trên sách báo, trưng bày các viện bảo tàng, đền đài lăng tẩm... Hầu hết các thành phố lớn trên thế giới đều có tượng danh nhân ngồi trên lưng ngựa đặt trang trọng ở các quảng trường, công viên hay trong những lâu đài. Tượng ngựa đá tạc nơi sườn núi Stone ở Mỹ, tượng ngựa Zizeka ở Czech là hai bức tượng công phu nhất thế giới. Được nhắc tới nhiều là nghệ sĩ Albert (Đức) chuyên khắc ngựa trên gỗ, Reni (ltalia) chỉ vẽ ngựa trên tường, Jerico (Pháp) chuyên vẽ ngựa đua, ngựa chiến. Họa sĩ Trung Hoa Từ Bi Hồng đã vẽ hàng trăm bức tranh ngựa với tư thế khác nhau rất sinh động, tranh ngựa của ông có mặt ở khắp nơi kể cả các nước Âu Mỹ, cho thấy loài ngựa rất được yêu quý. Riêng các bức tranh "Mã đáo thành công" thường được tặng cho những ai mới khai trương cửa tiệm hoặc để chúc thuận lợi cho người lập công danh trên quân trường. Hình ngựa cũng được vẽ làm tem thư khắp nơi trên thế giới.

Ngựa được dùng trong giao thông liên lạc, khi săn bắn kể cả thay trâu bò cày ruộng. Phi nước đại là cách vận chuyển rất nhanh của ngựa, kỷ lục chạy nhanh nhất của ngựa ở cự ly 150 mét là 66km/giờ. Giống ngựa Ả Rập có thể chạy liên tục 250 km suốt ngày đêm trong những điều kiện khó khăn. Ngựa còn được huấn luyện biểu diễn trong các gánh xiệc. Ngựa có thể nhảy theo điệu nhạc, đi bằng hai chân sau, đứng thẳng bằng hai chân trước, khéo léo đi trên một quả cầu lớn mà không ngã hay mạnh dạn nhảy qua vòng lửa.

Nói chuyện ngựa thì cũng nên nhắc tới giống bọ ngựa hay còn gọi là ngựa trời, dù bé nhỏ mỏng manh nhưng con cái có gan ăn thịt con đực sau khi giao cấu xong, lý do là cần chất bổ trong lúc bụng mang dạ chửa. Một số phụ nữ Việt Nam bị "trọng nam khinh nữ", bị các ông *đì*, kiếp sau đầu thai làm bọ ngựa cái coi bộ có lý à nhe!

Bạn chắc đã từng làm chủ ít nhất một "con ngựa sắt" trong đời, riêng tôi khi ở Việt Nam ngày nào cũng cỡi xe đạp đi học, đi chơi, con ngựa sắt này là tài sản quý giá mà gia đình đã sắm cho tôi. Tôi cũng hay chở ba tôi bằng xe đạp đi thăm bà con đoạn đường khá xa vì không có tiền đi xích-lô, tội nghiệp ông già phải ngồi phía sau hai chân đâu thoải mái. Ông Nguyễn Văn Hương thời ấy đã nổi tiếng vì dù là Đô Trưởng Saigon nhưng vẫn cỡi ngựa sắt đi làm, tức là đạp xe đạp chứ không thèm ngồi xe hơi. Một anh bạn nhắc tôi phải viết về kỷ niệm của các người cha khi chơi trò cỡi ngựa với con, tức là ông bố bò lom khom làm ngựa cho con trai phi trên lưng, con cười làm bố mẹ vui theo. Chắc hẳn khi lớn đứa con vẫn nhớ mãi sự thương yêu chiều chuộng mà người cha đã dành cho mình.

Con ngựa với chiều cao hơn 2 mét Luscombe Nodram đã đạt kỷ lục ngựa cao nhất thế giới. Nó thuộc giống ngựa Shire và nặng gấp 3 lần trọng lượng của các con ngựa thông thường. Chú ngựa khổng lồ này đã cùng cô chủ Jane Greenman đến tham dự các show biểu diễn ngựa Sydney Royal Easter ở Brisbane và Melbourne, Úc. Hiện trên thế giới giống ngựa Shire chỉ còn gần 2.000 con, có nguy cơ tuyệt chủng.

Con ngựa mắc nhất là con Shareef Dancer, giá 40 triệu đô Mỹ nhờ đua 5 lần đã thắng giải nhất 3 lần và một lần hạng nhì. Chú ngựa Annihilator đứng hạng nhì với

giá 19 triệu, kế tới là con Green Monkey với giá 16 triệu đô Mỹ khi chú vừa tròn 2 tuổi.

Con ngựa nhỏ nhất thế giới tên là Einstein, khi sanh ra nặng chưa đến 3 ký và cao chỉ khoảng 35 cm. Chú ngựa nhỏ nhì tên Thumbelina, khi 7 tuổi nó cao 43 cm và nặng 26 ký; Thumbelina sống chỉ 17 năm vì nhỏ con. Quả vậy, nhỏ con coi bộ khó sống dai, bằng chứng là mấy ông Tây ông Mỹ bự con sống thọ và sung sướng hơn dân An-na-mít ta nhiều.

Suốt hơn 150 năm, bất kể mưa hay nắng vào ngày thứ ba đầu tiên của tháng Mười Một, hàng trăm ngàn người đã hội tụ tại trường đua Flemington để theo dõi Melbourne Cup. Hàng triệu người trên thế giới cũng theo dõi cuộc đua này qua truyền hình, đài phát thanh. Melbourne Cup bắt đầu từ năm 1861, từ từ trở thành ngành kinh doanh lớn tại Úc với giải thưởng vào khoảng năm triệu đô Úc. Chú ngựa mang tên Archer là nhà vô địch đầu tiên và đã phải đi 800 cây số từ Nowra, New South Wales đến trường đua để ứng thí. Tuy nhiên, con ngựa nổi tiếng nhất Melbourne lại là Phar Lap. Cái tên Thái Lan này có nghĩa là tia chớp và điều đó cũng rất đúng. Phar Lap đã thắng 37 trên 51 cuộc đua mà nó tham dự. Nghe đồn rằng nó bị đầu độc nên chết vào năm 1932. Cơ thể của nó được trưng bày tại ba viện bảo tàng khác nhau: Bộ da của Phar Lap được để tại Melbourne, bộxương thì ở New Zealand và trái tim thì chưng bày tại Canberra. Người Úc vẫn ví von có trái tim như Phar Lap bởi trái tim của nó to gấp đôi bình thường. Các chị có mong quý ông tim to như thế không? Tôi cũng hơi ngần ngại, tim to 9, 10 lỗ mà lại chứa hình ảnh các phụ nữ khác thay vì tha nhân, vợ con thì chẳng thà tim nhỏ còn tốt hơn, các chị nhỉ? Ngựa muốn tham dự Melbourne Cup phải từ ba tuổi trở lên, trọng lượng tối thiểu 49 ký. Có hàng trăm chú ngựa được đề cử tham gia mỗi năm nhưng cuối cùng chỉ 24 con được chọn ra thi. Melbourne Cup là sự tự hào của người Úc, không chỉ bởi giải thưởng lớn mà còn hội tụ tính chất đặc sắc của một lễ hội truyền thống có giá trị văn hóa.

Hội đua ngựa Sài Gòn ra đời từ năm 1893, do một nhóm sĩ quan Pháp, chủ đồn điền, thương gia thành lập. Trường đua Phú Thọ ra đời năm 1932. Tại trường đua Phú Thọ Saigon, con ngựa nổi tiếng tên là Thoại Lan. Trong các năm 1970-1972, Thoại Lan gần như không có đối thủ lúc nào cũng về nhất.

Một cô ngựa nữa mà nhiều người biết đến là Makybe Diva. Diva là con ngựa duy nhất giành ba giải vô địch của Melbourne Cup vào các năm 2003, 2004 và 2005. Một bức tượng bằng đồng của Makybe Diva đã được tạc tại vùng quê của chủ nó tại thị trấn Port Lincoln miền Nam Úc. Con của Makybe Diva đã được trả năm triệu đô-la Úc bởi vì người ta hy vọng rằng nó sẽ thành một con ngựa nòi và sẽ về nhất như mẹ nó sau này. Viết tới đây tôi chợt nghĩ tới một nhóm nhỏ ở Montreal cùng với Toronto, Canada đã được thành lập để tạo học bỗng, giúp phương tiện cho con của các nhà dân chủ Việt Nam bị chết, bị cầm tù được có cơ hội học hành, vươn lên. Thật thế, ngoại trừ lý do nhân đạo mà mình cần giúp các cháu, những đứa con khốn khổ này biết đâu sẽ mang dòng máu bất khuất của cha mẹ, tương lai sẽ là nhân tài cho đất nước.

Chiếc váy ngắn "mini-ríp" (miniskirt, đôi khi viết với dấu nối: "mini-skirt") cũng được bắt nguồn từ cuộc đua ngựa. Vào năm 1965, cô người mẫu nước Anh Jean Shrimpton đã làm nhiều người chú ý khi cô mặc một chiếc váy trắng rất ngắn đến xem Melbourne Cup. Lúc đó chiếc váy này đã gây phản cảm và bị cho là quá hở hang. Tuy nhiên cơn sốc cũng qua nhanh và váy ngắn đã được nhiều cô khác bắt chước mặc, riết rồi cũng quen mắt. Ngày nay, người đến xem đua ngựa cũng mặc đủ thứ trang phục từ cổ điển với mũ hay nơ kẹp trên đầu, đến các mốt mới kể cả các trang phục lạ mắt quái đản. Thật là một ngày hội tưng bừng không chỉ cho ngựa, cho dân đánh cá ngựa mà còn cho mọi người phô diễn thời trang. Người tới trường đua có khi không để xem ngựa, mà để ngắm người, khoe xem ai ăn mặc tóc tai "ngầu" hơn ai!

Theo tài liệu của Liên đoàn đua ngựa thế giới IFHA, tổng thu hàng năm của kỹ nghệ cờ bạc qua các cuộc đua ngựa lên đến gần 120 tỉ Đô và riêng tại Mỹ là 14 tỉ. Các vụ cá ngựa chỉ riêng trong hai tuần tại Kentucky Derby đã lên đến hơn 100 triệu Đô, tạo ra hàng trăm ngàn công ăn việc làm. Cá độ qua đua ngựa là môn cờ bạc hợp pháp, có luật lệ đàng hoàng. Người ta có thể đánh cá nho nhỏ khoảng 10 đô lên đến hàng chục ngàn, không những mua độ trực tiếp tại các trường đua, ta còn có thể bắt độ các cuộc đua khắp thế giới nhờ máy điện toán (off-track betting-OTB), hay chơi game đua ngựa điện tử. Nhưng như các môn cờ bạc khác,đây cũng là cách làm tán gia bại sản cho nhiều người. Xem ra rất dễ ăn nhưng cũng rất dễ phải nhảy lầu tự tử vì thua cá! Tôi cũng nhớ người bạn xưa, hồi đó anh mê đua

ngựa bằng máy game đặt tại các quán cafe. Anh thua cháy túi, lấy luôn cả tiền thuê nhà đem đi cúng... ngựa, cô vợ nhất định đòi ly dị. Chúng tôi lúc đó thương bạn, nhất là hai đứa bé nên đứng ra xin dùm và cho anh mượn 1 tháng tiền nhà để vợ con không bị đuổi ra khỏi chung cư. Anh hứa bỏ đua ngựa làm lại cuộc đời, nhưng không được bao lâu. Căn bệnh ghiền đã thấm vào máu anh nên rốt cuộc họ vẫn ly dị và chúng tôi mất toi tiền cho mượn! Thật ra thì người ta không phải chỉ chơi cá ngựa, mà còn đánh cá tất cả các cuộc thi đá banh, bóng rổ, boxing...Ngay cả vị nào sẽ được bầu lên chức Đức Giáo Hoàng hoặc cô Kate vợ hoàng tử Anh sẽ sanh trai hay gái mà người ta còn đem ra cá độ, thì chuyện gì khác mà người ta không đánh cuộc!

Nếu bạn nằm mơ thấy ngựa và muốn đánh số đề thì mua số 12 - 52 - 92. Trò chơi "Cờ cá ngựa" gồm bàn cờ, hột xí ngầu và các chú ngựa chờ vào "chuồng" để thắng cuộc cũng như các games ngựa của người tây phương cũng rất thu hút.

Thịt ngựa rẻ hơn thịt bò, nên thỉnh thoảng người ta cũng trộn thịt ngựa vào thịt bò bán rồi bị khám phá, chẳng hạn cơ quan An toàn thực phẩm Anh (FAS) đã phát hiện sản phẩm thịt bò xay đông lạnh nhãn hiệu Findus (Thụy Điển) và Tesco (Anh) với tỉ lệ trên 60% là thịt ngựa. Tesco đã phải xin lỗi và thu hồi các sản phẩm "bị lỗi".Sản phẩm Lasagne Beef của hãng Findus cũng bị phát hiện có chứa phần lớn thịt ngựa. Thế mới biết làm cái gì gian cũng có thể bị lộ tẩy không dấu lâu được - chỉ có tại các nước Cộng sản là sự thật bị bưng bít không tỏ lộ ra được thôi! Riêng xứ Mít ta lại có món độc đáo là tiết canh ngựa, nhưng báo có đăng tin một số người ở Lào Cai đã bị ngộ độc do ăn món huyết ngựa sống này. À, sẵn nhắc tới tiết canh tôi mới nhớ, hôm đó chúng tôi và mấy người bạn làm tiết canh vịt, các anh cá nếu tôi dám ăn một dĩa sẽ "chung" $200 đô Canada, tôi thích tiền quá nhưng chịu thua, bạn có tiếc dùm tôi không?

Cô Sarah Butler sống tại Yorkshire, nước Anh cũng nổi tiếng vì có bộ sưu tập đặc biệt với hơn 1000 chú ngựa nhồi bông làm đồ chơi. Tôi cũng rất thích các con thú nhồi bông, nhưng tính đủ các con gấu, chó, mèo mình có được chỉ khoảng 100 con, đa số là do mấy đứa cháu lớn rồi không thèm chơi nữa đem cho bác, cho mợ, chừng nào mới tạo được "record" đây!?

Một chuyện cũng khá thú vị là ngựa được dùng để dẫn đường cho người mù thay vì chó. Mona Ramouni - một cô gái mù sống tại Michigan - Mỹ, không nuôi chó dẫn đường vì cô theo đạo Hồi, cho rằng chó là một loài vật mang lại sự ô uế. Thế nên cô đã nhờ chú ngựa nhỏ dẫn đường, chú ngựa này được huấn luyện ngoài việc dẫn đường rất tốt, khi cần còn cho Ramouni cỡi đi chơi, hơn cả chó vì không cỡi chó đi công chuyện được!

Bình thường chúng ta hay thấy chó và mèo được cho mặc quần áo, nhưng cũng không ít người đã cho ngựa mặc những bộ trang phục rất đẹp và mắc tiền. Rõ khổ, người dân nước tôi nghèo đói rách rưới, thiếu ăn thiếu mặc trong khi ở xứ Tự Do người ta tốn không biết bao nhiêu tiền may mặc cho thú vật.
Nói về gây giống, chú ngựa Alflora của ông Peter Hockenhull ở Shrophire đã lập kỷ lục ngựa giống sản xuất nhiều con cháu nhất nước Anh. Trong "sự nghiệp" 16 năm, Alflora đã phối giống sản xuất tổng cộng 1331 con, với giá 3000 bảng Anh một lần. Được biết, mặc dù đã bước sang tuổi 23 nhưng chú ngựa này vẫn rất khỏe đem nhiều lợi nhuận cho chủ. *Song le*, kỷ lục của Alflora đang bị thách thức bởi những chú ngựa đua trẻ trung và khỏe mạnh khác như con ngựa Fair, 14 tuổi, đã giành chiến thắng ở lễ hội Cheltenham phối giống tạo ra 150 con trong năm và sẽ còn nhiều nữa.

Chú ngựa thông minh nhất thế giới tên là Lukas. Lukas đã được sách Kỷ lục Guinness công nhận về khả năng biết đếm, biết phân biệt chính xác 19 con số.

Mới đây, một tác phẩm điêu khắc được thực hiện bởi nghệ sĩ Tone Dew, East Yorkshire nước Anh đã được nổi tiếng vì ông đã dành hơn 1 năm để tạc chú ngựa gỗ xinh đẹp và khổng lồ. Rồi tới chú ngựa gỗ cho trẻ em cỡi tên là Bigger Bertie, cao 5m, nặng 2 tấn với danh hiệu ngựa đồ chơi lớn nhất thế giới.
Nếu có đến Nam Úc, bạn hãy đi thăm con ngựa gỗ cách Adelaide khoảng 40 cây số ở phố Gumeracha, được mệnh danh là con ngựa lớn nhất thế giới cao bằng một căn nhà lầu 3 tầng.
Con ngựa của Denys d'Argos tuy rất đẹp nhưng chỉ là ngựa trong tranh. Tương truyền D'Argos vẽ bức tranh ngựa này giống đến nỗi có một đàn ngựa thật trông thấy đâm ra mê mẩn, bứt đứt dây cương xô đến làm bức tranh chút nữa bị phá hỏng.

Thôi nãy giờ dông dài đã nhiều, cảm ơn quý vị đã cùng tôi dong ruỗi trên xe ngựa từ Đông sang Tây, từ cổ sang kim, tôi xin "*dừng bước giang hồ*" tạm kết thúc ở đây. Chúng ta rời "*chuyến xe thổ mộ*" ghé vào chợ mua cành mai, vài cái bánh chưng chuẩn bị ăn Tết nhé.

Vâng, ngày Xuân gần kề, dù "kiêng" không muốn nhắc tới chuyện buồn, nhưng lòng tôi vẫn vấn vương khi nghĩ tới đại đa số người dân Việt thế kỷ thứ 21 mà vẫn lầm than trong kiếp "trâu ngựa" nghèo khổ. Tại hải ngoại thì vật chất có thể tốt hơn, nhưng nghĩ tới kiếp lưu vong xa nhà mà Từ Công Phụng trong bài Như Chiếc Que Diêm đã than: "*Xót dùm cho tấm thân ta ngựa bầy đã xa"*, lòng tôi cũng chùng xuống. Dù sao tôi cũng thân chúc tất cả trong năm mới này sẽ có những tâm tình mới, tích cực vươn lên để hạnh phúc hơn. Chúc quý vị nguyên năm giữ được miệng lưỡi luôn nói lời chân thành, uy tín vì "*Nhất ngôn ký xuất, tứ mã nan truy*", một lời đã nói ra, bốn ngựa phi theo không kịp. Chúc quý vị có những thay đổi mới, đừng như "*Ngựa quen đường cũ", "Ngựa non háu đá*" mà hãy "*Thẳng như ruột ngựa"*và luôn trọn tình trọn nghĩa như câu: "*Khuyển, Mã chí tình".*

Trạng Trình Nguyễn Bỉnh Khiêm trong bộ sấm ký đã có câu: "*Mã đề dương cước anh hùng tận, Thân Dậu niên lai kiến thái bình*". Năm nay lại là năm Ngựa, chúng ta thử kiểm nghiệm xem sao. Cầu xin ơn Trên cho bọn chóp bu nhà nước, bọn công an "*đầu trâu mặt ngựa" "ác với dân, hèn với giặc*" sớm bị loại bỏ để người dân Việt được hưởng mùi Tự Do No Ấm thật sự. Riêng quý vị sẽ giữ vững dây cương trên cuộc hành trình tìm hạnh phúc, và khi tìm được rồi sẽ biết cách nắm giữ để san sẻ hạnh phúc của mình với người chung quanh.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Hồi còn bé chị em chúng tôi giận nhau hoài vì đang chơi vui bỗng có đứa hờn dỗi la lên "Mày chơi ăn gian, không thèm chơi nữa!". Lớn lên một chút thì biết tới chuyện quay cóp khi làm bài thi, rồi bắt đầu mơ mộng "*Yêu nhau cởi áo cho nhau, về nhà dối mẹ qua cầu gió bay*". Muốn gian thì phải dối, phải nói xạo để che đậy cái bất chính của mình. Trong tiếng Việt có rất nhiều chữ Gian: gian dối, gian lận, gian tham, gian xảo, gian dâm, gian hùng, gian tà, gian trá, gian manh, Việt gian, Hán gian, Đại gian ác... Các bài hát "Dối lòng", "Tình gian dối" nói về "*tình đời thay trắng đổi đen*" nghe thật buồn, nhưng thảm nhất là câu "*Tôi xin người cứgian dối, nhưng xin người đừng lìa xa tôi*" (Kiếp Đam Mê - Duy Quang), thật là lụy tình đến mức thượng thừa, thôi cũng đành bó tay. Trong cuộc sống ngày nay, chuyện gian xảo quá tinh vi, khó mà phân biệt được "*khoai lang khô xắt lát, em tưởng Cao Ly sâm bên Tàu*".

Mình nói dối ta, mình hãy còn son,
Ta đi qua ngõ, ta thấy con mình bò.
Con mình những trấu cùng tro,
Ta đi xách nước tắm cho con mình!

Mời bạn cùng tôi đọc lại một số trang sách báo cũ, để điểm lại một số chuyện gian dối xưa và nay nhé, hy vọng bạn không bị ai lừa và chính mình cũng không phải gian dối với ai cả.

Chuyện dối trá đầu tiên phải kể là chuyện Trọng Thủy lừa Mỵ Châu để lấy nỏ thần. An Dương Vương dù thương con gái nhưng vì quyền lợi quốc gia nên đã gạt bỏ tình riêng, rút gươm chém chết con mình. Trọng Thủy cũng không dè mình đã hại người yêu chết thảm nên đã trầm mình xuống giếng, thật là một câu chuyện bi hùng. Hy vọng họ sẽ gặp nhau dưới suối vàng, quên đi dã tâm của Triệu Đà để sống yêu thương không còn gian dối. Đây có lẽ là chuyện tráo hàng giả đầu tiên trên đất Việt, để từ đó bắt đầu có các loại hàng giả, hàng nhái khác.

Trong truyện Kim Vân Kiều của thi hào Nguyễn Du, Sở Khanh chuyên đi lừa gái nhờ có "*hình dong chải chuốt, áo khăn dịu dàng*". Kiều đã tin tưởng hết lòng, định cùng Sở Khanh trốn khỏi lầu Ngưng Bích, nhưng cô nào ngờ mình đã rơi vào lưới do Tú bà giăng sẵn để giữ cô vĩnh viễn ở lại lầu xanh.

Bạc tình, nổi tiếng lầu xanh,
Một tay chôn biết mấy cành phù dung!

Ấy thế phụ nữ chúng ta phải coi chừng, xem cái mã bề ngoài bảnh trai chải chuốt nhưng chưa biết dã tâm bên trong thế nào, cẩn thận kẻo bị chàng lừa rồi *quất ngựa truy phong* các chị nhé.

Kế tới là câu chuyện Con Ngựa của thành Troy – Trojan Horse. Khi vợ vua Spartan của Hy Lạp là Helen bỏ trốn với hoàng tử Paris của thành Troy, chiến tranh đã bùng nổ và kéo dài suốt 10 năm. Với tính toán giảo quyệt, người Hy Lạp đã làm một con ngựa gỗ khổng lồ có chiếc bụng rỗng rồi nói rằng con ngựa này là món quà cầu hòa. Người dân thành Troy đã vui mừng nhận quà đem vào trong thành. Đêm hôm đó, khi dân thành Troy ngủ say, lính Hy Lạp trốn bên trong bụng ngựa đã lẻn ra tấn công. Đây là một trong những mánh lới lừa gạt thành công được biết tới trong lịch sử xưa. Ấy thế nên khi nhận quà của ai mình phải coi chừng, nuốt vào có thể mắc quai. Hiếm có ai tự nhiên tặng mình cái gì mà không đòi hỏi ngược lại, chớ mềm lòng bạn nhé!

Nguy hiểm hơn là hạng ngụy quân tử, miệng nam mô mà lòng dạ hiểm độc hơn rắn rết. Trong chuyện chưởng Kim Dung khét tiếng có Nhạc Bất Quần và Thành Khôn.

Nhạc Bất Quần xuất hiện như một vị quân tử chính cống, nhưng từ từ người đọc thấy mọi hành động của ông đều ẩn chứa những mưu đồ thâm hiểm. Lợi dụng sự ngây thơ xinh đẹp của con gái là Nhạc Linh San, ông đã tạo mối liên hệ với Lâm Bình Chi, cũng như kích động trong bóng tối để phe Thanh Thành tiêu diệt Phước Oai, rồi giả bộ đưa tay cứu vớt tiểu tử mặt trắng, không tốn chút công sức nào mà thành ra có ơn sâu trời bể để thực hiện mưu kế của mình. Ông thật là tay đại gian ác.

Sau Nhạc Bất Quần là Thành Khôn, người thầy đầu tiên của Tạ Tốn - về sau trở thành hòa thượng Viên Chân, rồi cuối cùng là tên tay sai cho nhà Nguyên. Ban đầu Thành Khôn là người thầy đáng kính của Kim Mao Sư Vương, về sau mới bắt đầu lộ diện bản tính gian ác. Chính Thành Khôn đã cưỡng hiếp vợ đệ tử, rồi giết cả gia đình 13 người của Tạ Tốn. Trong cuộc đấu cuối cùng giải quyết ân oán mấy chục năm, TạTốn đã để Thành Khôn đánh 3 chưởng đầu tiên cho trọn ân nghĩa thầy trò. Ngày nay, hạng người như Nhạc Bất Quần và Thành Khôn vẫn có, nhiều người mới quen thấy rất đạo mạo, có lòng, nhưng lòng gian thay vì lòng tốt, giả làm Thánh sốngđể lừa gạt người khác, ấy là chưa kể tới nào là công an lại đi bảo kê cho băng nhóm xã hội đen, thẩm phán, luật sư lại nhận tiền chạy án, nhà báo "cách mạng gộc" mà lại trở thành bồi bút tiếp tay cho tội phạm, hoặc nhà giáo mà nhận tiền đút lót bán đề thi, kẻ luôn to tiếng giáo huấn về tham nhũng lại nhận hối lộ, lãng phí hơn ai hết.... Vấn đề là mình làm sao để sáng suốt nhận ra ai thật ai gian tà, và nhất là chính mình không bị lôi cuốn mà làm chuyện lọc lừa gian dối. Tôi vẫn tin Thiên bất dung gian, lưới Trời lồng lộng khó thoát, dù nghèo nhưng xin được hai chữ Bình Yên.

Rồi tới Tào Tháo trong Tam Quốc Chí cũng nổi tiếng là một nhân vật gian hùng, tuy tài trí thông minh, biết nhìn người nhưng đa nghi và gian ác hơn ai hết.

Chú bé người gỗ Pinocchio với cái lỗ mũi bị dài ra sau mỗi lần nói dối đã trở nên rất gần gũi với mọi người. Câu chuyện được hãng phim hoạt họa Walt Disney vẽ thành phim làm say mê không những trẻ em mà cả người lớn nữa. Mới đầu Pinocchio rất hay nói xạo, cũng may nhờ sự giúp đỡ của con dế Jiminy và tận mắt chứng kiến hậu quả dành cho những đứa trẻ hư, Pinocchio đã kịp thời tỉnh ngộ. Chú bé người gỗ đã biết hi sinh để cứu cha, hiểu được ý nghĩa của sự trung thực, dũng cảm và không bao giờ nói dối nữa. Tôi rất thích câu chuyện có tính cách giáo dục này, ước gì loài người khi nói dối lỗ mũi cũng bị dài ra, để người khác thấy ngay nên không bị lừa!

Trong thiên nhiên, nhiều giống côn trùng như kỳ nhông, bọ lá, ngài (một loại bướm) ... cũng biết giả trang, tự đổi màu cho giống khung cảnh chung quanh để không bị nhận diện. Có nhiều loài chim biết bắt chước giọng hót của các loài chim khác để thu hút bạn tình. Chim Thiên Cầm có thể nhái lại những âm thanh như

tiếng cưa xích, tiếng còi xe báo động và ngay cả tiếng chớp của máy ảnh. Loài chồn Ecmin có thể nhảy múa rất hay, làm thành mê hồn trận khiến con mồi hoa mắt trước khi trở thành mồi ngon cho chồn. Lại cũng có chuyện con chó được huấn luyện để mỗi sáng ra sạp báo "bợ" một tờ về cho chủ đọc. Tội nghiệp con chó chắc tưởng đang chơi trò gì với chủ, đâu biết mình đang hành nghề ăn cắp.

Trở lại chuyện thực tế loài người, thì có George Psalmanazar được mệnh danh là kẻ nói dối tài năng nhất từ trước đến nay. George đã mê hoặc cả nước Anh trong một thời gian dài với những câu chuyện bịa đặt vô cùng hấp dẫn. George tự nhận mình là người đến từ hòn đảo Formosan xa xôi, bị một bộ lạc bắt làm tù binh, và kể lại rất tỉ mỉ về nhưng phong tục tập quán kỳ lạ ở đó.

Ông viết sách và đi nhiều nơi để thuyết trình về lịch sử và ngôn ngữ của vùng đất này. Trò bịp bợm kết thúc vào năm 1706 khi bản thân Psalmanazar cảm thấy quá mệt mỏi với vở kịch "tự biên tự diễn" của mình rồi thú thật với bạn bè. Sự "ba xạo" của mình đã làm chính mình chán ngán, thì còn ai chịu nổi nữa! Ông nên hát câu "*Tôi đang lừa dối em, mà sao em không biết*" của Phạm Duy hoặc câu "*Lời nào gian dối cũng xin qua rồi*" của Trường Sa để diễn tả tâm trạng mình.

Kế tới là Victor Lustig sinh năm 1890 tại Bohemia, thông thạo nhiều ngoại ngữ. Victor được mệnh danh là tên tội phạm to lớn nhất về nghệ thuật lừa đảo với 45 tên giả. Chỉ riêng tại Mỹ, Victor đã bị bắt 50 lần, nhưng lần nào ông cũng được thả vì không có đủ bằng chứng để kết tội.

Dân gian ta có câu "*bán Trời không mời Thiên Lôi*", tại xứ Tây, tháp Eiffel của Pháp cũng hai lần bị Victor rao bán sắt vụn. Chuyện là vào năm 1925, tình cờ Victor Lustig đọc báo thấy có nói về khó khăn tài chính của Tòa ThịChính Paris trong việc bảo trì tháp Eiffel. Victor liền cho thuê phòng sang trọng tại khách sạn làm nơi tiến hành các buổi họp với các nhà buôn sắt vụn. Hắn thông báo về quyết định đấu thầu tháo gở ngọn tháp với khối lượng khoảng 7000 tấn thép phế liệu. Andre Poisson - một trong những nhà đầu tư lúc đó đã bị cắn câu. Poisson chuyển 70,000 đô Mỹ cho vị thứ trưởng dỏm là đồng bọn với Victor. Chưa đầy một giờ sau khi đút túi 70,000, Victor đã quay trở lại nước Áo, an toàn xài tiền vì Poisson sợ bị thiên hạ cười vào mũi, nên đã "*ngậm bồ hòn làm ngọt*" không dám thông báo cho

nhà chức trách. Đầu năm 1930, Victor Lustig quay trở lại Paris và tiếp tục bài bản lừa bán tháp Eiffel một lần nữa, lần thứ hai này cũng trót lọt và y đã thu được 75,000 US tiền mặt.

"*Đi đêm cũng có ngày gặp ma*", cuối cùng Victor kết thúc sự nghiệp lừa đảo của mình ở nhà tù Alcatraz – California, Mỹ vào năm 1935 sau khi bị kết án 15 năm tù vì tội làm tiền giả và thêm 5 năm vì tội trốn tù. Năm 1947, Lustig chết trong tù vì bệnh sưng phổi.

Hàng loạt ngân hàng, tổ chức tài chính trên thế giới như Santander của Tây Ban Nha, ngân hàng Anh HSBC, ngân hàng Hoàng gia Scotland, ngân hàng BNP của Pháp, ngân hàng Nomura Nhật Bản, những tổ chức nhân đạo… đã phải xác nhận họ đã sập bẫy của Bernard Madoff. Thủ đoạn của Madoff không mới: *mượn đầu heo nấu cháo*, lấy tiền của nhà đầu tư mới trả cho người cũ, khác cái là ông tài tình tới nỗi năm 2008, quy mô của vụ lừa đảo đã lên tới 65 tỷ Mỹ kim. Khi sự việc đổ bể, ông bị bắt vào nhà tù ở North Corolina với bản án 150 năm, trong tù ông bị bạn tù đánh đập rất nặng. Mark Madoff, con trai của ông cũng đã treo cổ tự vẫn ở tuổi 46 - hai năm sau ngày cha vào tù. Hai anh em Andrew và Mark cũng từng bị điều tra trong vụ "siêu lừa Ponzi" mà cha là tác giả, dù có dính líu nhưng cả hai không bị tù. Kết quả của bao nhức đầu, suy tính để lừa gạt là như thế đó, câu trả lời đã rõ là có nên lừa gạt thiên hạ hay không.

Lou Pearlman là trùm âm nhạc có công thành lập những ban nhạc lớn của thập niên 1990 như Backstreet Boys, NSYNC, O-Town… Tuy nhiên, Lou chỉ thực sự khét tiếng khi dàn dựng chương trình lừa đảo Ponzi quy mô 300 triệu US. Để che mắt chính quyền và nhà đầu tư, Lou đã lập ra một công ty hàng không "ma". Việc này bị phát giác năm 2006, ông tìm cách bỏ trốn sang Indonesia nhưng không thoát và phải gỡ 25 cuốn lịch.

Vào năm 2008, Cảnh sát Đại Hàn đã khám phá ra vụ lừa gạt tài chính lớn nhất nước này. Thủ phạm là người đàn ông 51 tuổi có tên Cho Hee Pal. Pal đã chiếm đoạt 2,6 triệu US của hơn 50,000 người đầu tư. Trước đó năm 2004, Pal thành lập công ty BMC, cung cấp dịch vụ và thiết bị cho các bệnh viện, nhà tắm công cộng và các Beauty Salon. Ông hứa trả tiền lời 32% trong vòng 8 tháng. Đối tượng bị gạt

đa số là các phụ nữ ít hiểu biết về tài chính và dễ lóa mắt vì lợi nhuận cao. Qua việc này ta nhận ra "*thấy đỏ chưa chắc là chín"*, nếu không kinh nghiệm rất dễ bị lừa, nên hỏi lại những chuyện "*too good to be true*".

Năm 2012, chính quyền Iowa - Mỹ đã bắt giữ ông Russell Wasendorf, 64 tuổi, là lãnh đạo công ty chứng khoán lớn PFGBest vì tội gian lận, biển thủ 215 triệu US. Russell toan tự tử nhưng không thành. Số tiền bất hợp pháp được ông dùng để mua máy bay riêng, tậu nhà sang trọng và ... đóng góp từ thiện. Ăn cắp, lừa gạt tiền nhưng cũng có lòng tốt đem cho từ thiện, thế nhưng đồng tiền bất nghĩa này đâu còn ý nghĩa cao quý gì nữa.

Mới đây nhất tại Bắc Mỹ, nhiều người trong đó có người Việt mình đã bị mất tiền bởi công ty Zeek Rewards, cũng theo nguyên tắc góp tiền cho họ đầu tư kiếm lời, mà các cách để tiền đẻ ra tiền của họ nghe rất có lý, rốt cuộc đây cũng là một vụ lừa đảo không hơn không kém.

Thần tượng Lance Armstrong cũng được kể tới là kẻ gian lận lớn nhất trong giới thểthao.

Nhờ dùng thuốc kích thích Lance đạt được nhiều thành tích kỷ lục trong các cuộc đua xe đạp như "Tour de France" từ năm 1999 đến 2005, cũng như nhiều giải nổi tiếng khác trên thế giới. Lance đã qua khoảng 500 lần xét nghiệm Doping mà vẫn qua mặt được không bị khám phá. Cuối cùng sự thật vẫn là sự thật, sự lừa dối của Lance cuối cùng đã bị lòi ra mặt thật, ông bị truất mất 7 chiến thắng tại "Tour de France", bị cấm thi đấu suốt đời và phải miễn cưỡng lên TV trong show "Oprah Winfrey" để đau khổ thú nhận: *Tôi là kẻ phản bội lại những người đã tin tưởng tôi*, đặc biệt với đứa con trai 13 tuổi luôn bảo vệ, tin tưởng mình, Lance đã nói "*Condừng bênh vực bố nữa*". Cậu bé trả lời: "*Bố vẫn là bố của con*".

Dù sao cũng không thể phủ nhận Lance đã đóng góp rất nhiều khi lập ra Quỹ chống ung thư Livestrong, quyên góp được hơn 500 triệu US để giúp các bệnh nhân ung thư khác. Nhiều người cho là đừng làm sụp đổ thần tượng, lỡ rồi thì dấu bặt đi, vì có những sự thật rất đau lòng, bạn nghĩ sao?

Tổng thống Mỹ Richard Nixxon cũng đã phải từ chức sau vụ gian dối đặt máy nghe lén tại Watergate, cũng như ngài Bill Clinton tuy không mất chức tổng thống nhưng cũng xính vính khi khai láo trong liên lệ cô ký điệu Monica, để rồi sầu thảm thú nhận "*Tôi sẽ hối hận suốt đời về việc dối trá này"*.

Thế giới cũng rúng động trước tin hãng dược phẩm lớn GlaxoSmithKline (GSK) bị phạt 3 tỉ đô vì tội quảng cáo gian và hối lộ bác sĩ kê toa. Vụ lừa đảo y tế lớn nhất lịch sử nước Mỹ này đã vạch trần bộ mặt của những kẻ nhân danh bảo vệ sức khoẻ con người nhưng thực chất là những kẻ buôn bán bệnh tật. Một trong các chuyện đổ bể là GSK đã quảng cáo láo thuốc Wellbutrin có thể chữa cả chứng lên cân và làm giảm ham muốn tình dục, trong khi thuốc chỉ giúp được bệnh trầm cảm. Hãng này cũng đã che giấu về sự an toàn của thuốc chữa bệnh tiểu đường Avandia. Họ quảng cáo sử dụng Paxil cho trẻ em trong khi nghiên cứu cho thấy thuốc có nguy cơ khiến trẻ em muốn tự tử. Qua điều tra của cơ quan Quản lý thực phẩm và dược phẩm Mỹ (FDA), sự thật đã được phơi bày ra ánh sáng.

Cũng chuyện thuốc men, năm 2001 hãng thuốc Bayer đã phải thu hồi loại statin có tên Baycol khi sản phẩm này làm 52 người thiệt mạng và hơn 6 triệu người trên thế giới bị tác dụng phụ. Có nhiều bằng chứng cho thấy hãng Bayer biết rõ những nguy cơ trên, nhưng họ vẫn lơ đi vì yếu tố lợi nhuận. Hãng Bayer đã phải bồi thường bạc tỉ cho những nạn nhân dùng thuốc, tính già hóa non!

Riêng các vụ gian lận "medical" tại Cali và vài tiểu bang khác tại nước Mỹ, trong đó các bác sĩ, dược sĩ Việt Nam dính líu đã làm cộng đồng Việt Nam Hải Ngoại mang tiếng không ít. Tại quê nhà, một số y tá bác sĩ bán thuốc giả, chích ngừa giả, sử dụng các vật dụng y khoa dỏm rẻ mạt mà chém bệnh nhân với giá cắt cổ. Không chỉ dối gạt trong lãnh vực y khoa, người ta còn gian lận housing mướn nhà, gian lận trợ cấp xã hội, gian lận... đủ thứ, thật là cả gan!

Cơ quan Kiểm soát và Bảo vệ Biên giới Hoa Kỳ (CBP) đã tịch thu được rất nhiều túi xách giả mang nhãn hiệu nổi tiếng Hermès, Louis Vuitton, Coach... nhập vào Mỹ từ xứ ba Tàu. Số hàng giả này nếu tung ra thị trường có thể thu vào mấy chục triệu. Năm quốc gia có hàng giả xâm nhập nước Mỹ nhiều nhất là Trung Cộng, Hong Kong, Singapore, Ấn Độ và Đài Loan. Khi tới phi trường Pháp, Thụy Sĩ, nếu

nhân viên quan thuế khám phá ra bạn mang theo bóp giả, hàng giả, họ sẽ tịch thu và phạt tiền gấp đôi giá trị thật của món hàng. Ngoài ra theo hiệp hội Công nghiệpđồng hồ Thụy Sỹ, hàng giả và nạn đánh cắp bản quyền gây tổn thất cho nước này khoảng một tỷ Mỹ kim mỗi năm. Hàng điện tử giả như điện thoại di động, máy nghe nhạc, máy chụp ảnh cũng gây thiệt hại rất lớn. Hàng năm các vụ làm thẻ tín dụng giả, ăn cắp thẻ đã khiến công ty Visa, Master Card bị thất thoát lợi nhuận rất nhiều.

Tại Việt Nam, các chợ, cửa hiệu bán "thần Chết" nhan nhản khắp nơi khi người dân sáng ăn phải phở thịt thối, trưa dùng bún chả dơ, nem chua làm từ da heo hư thúi, trái cây tẩm hóa chất Tàu để chín nhanh, đẹp mắt, rượu giả có pha thuốc rầy... Ăn uống vào như thấm thuốc độc rồi chết từ từ, *song le* không ăn cũng chết, biết phải làm sao ở xã hội này đây!?

Báo chí cũng lên tiếng khi Trung Cộng ngang nhiên vớt dầu cặn từ cống rãnh và thức ăn thừa từ các nhà hàng, mang về lọc và phù phép trở thành những chai dầu ăn mới tung ra thị trường. Gạo giả làm từ bột khoai và nhựa tổng hợp cũng được bày bán tràn lan. Đồ chơi Tàu cũng tràn ngập thị trường Việt Nam với màu sắc rực rỡ và trên hết là giá rẻ. Những loại đồ chơi này thường có phthalates - chất được dùng làm tăng độ dẻo cho nhựa, nếu trẻ em dính chất phthalates này sẽ rất nguy hại. Thật là một môi trường độc hại, gian dối, dân chúng nhiều nước trên thếgiới những năm gần đây đã đẩy mạnh phong trào tẩy chay hàng hóa Tàu để bảo vệ sức khỏe và công ăn việc làm nội địa, còn dân Việt chúng ta thì sao?

Nói tới chuyện gian, chắc ai cũng đã đọc các tin tức hằng ngày về việc buôn lậu ma túy, đặc biệt những phạm nhân là người Việt ở khắp nơi trên thế giới: Đức, Mỹ, Canada, Hungary, Ba Lan, Úc, Anh, Ireland, Czech... có thể nói ở đâu cũng có người Việt bị bắt vì tội trồng, buôn lậu á phiện, lý do là vì lợi nhuận rất cao. Một ngôi nhà trồng cây cần sa có thể kiếm được nửa triệu đô Mỹ một năm, nếu bị phát hiện, sẽ dễ dàng thiết lập lại ở những nơi khác, luật lệ xử phạt ở một số nước còn nhẹ, có vào tù cũng còn tốt chán. Tuy vậy ở một số nước như Singapore, đụng vào ma túy là có thể bị tử hình, và một vài người Việt đã mất mạng vì bản án này.

Có rất nhiều cách tinh vi để mang bạch phiến lậu vào trong nước, như ma túy được quấn băng keo màu vàng, phủ lớp cà phê bên ngoài, hoặc ép mỏng giấu giữa 2 lớp bìa của thùng carton đựng quần áo, hoặc chứa trong những chiếc nút áo, hoặc ép vào gỗ của các tủ bàn khảm xà cừ nhập cảng, hoặc giả làm bà bầu với vài ký bạch phiến trong bụng. Có người còn nuốt những bao bì bạch phiến vào bụng, cách nào thì hầu như cũng bị khám phá ra. Ngoài buôn lậu thuốc phiện, người Việt cũng có dính líu tới việc buôn lậu ngà voi, sừng tê giác, bắt trộm các động vật đang bị nghiêm cấm, để rồi bị phạt rất nặng.

Sang tới chuyện cờ gian bạc lận ở các sòng bài cũng là những chuyện bi đát. "T sẹo" với mười một ngón đòn của các quân bài lá: đòn thửa, đòn nhặt, đòn tháp, đòn chuyền, đòn chớp… Để có thể luyện được những thủ thuật này, T đã phải ngồi thiền và luyện đến chai cả tay giống như người ta khổ công luyện võ. Kết quả vẫn là bị khám phá và "*in trouble*". Nhiều casino nổi tiếng trên thế giới cũng đã phát hiện ra nhiều mánh khóe gian lận, như chuyện các *dealer* chia bài người Việt đã lén đưa những lá bài tốt cho người Việt khác, tiền thắng chia nhau. Chúng tôi có quen một bác gái, bác rất khổ sở vì đứa con trai duy nhất mê cờ bạc, cứ cuối tuần là vào casino đốt hết tiền đi làm trong tuần, em còn lấy cả tiền già của bác làm mồi đen đỏ. Không cách nào ngăn cản được, bác chỉ còn cầu nguyện thì một ngày đẹp trời đứa con bị cấm hẳn không được đặt chân tới sòng bạc nữa. Số là khi thấy cây bài mình thắng, thừa lúc người chia bài không để ý, em lén lùa thêm "chip" vào và được chung một chồng tiền cao nghệu thấy ham. Người dealer quả là không để ý, nhưng máy camera của sòng bài lại để ý và thâu phim được, thế mới có chuyện. Cao cấp hơn là chuyện ở sòng bạc nước Úc với vụ lừa đảo lên tới 33 triệu đô Mỹ, giống như trong bộ phim nổi tiếng Ocean's Eleven. Theo tờ Herald Sun ở Melbourne, một người nước ngoài đến chơi tại sòng bài Crown Casino đã truy cập vào hệ thống camera giám sát của sòng bài, lấy hình ảnh thu được từ máy quay phim chuyển thành tín hiệu, qua đó biết được bài của dealer và thắng lớn. Sòng bài Crown đã sa thải một nhân viên trong khu VIP và nhân viên làm ở khu camera vì tội làm nội gián.

Trong giới sinh viên học sinh cũng không thiếu những chuyện gian lận như bịa ra lý do để nghỉ học hoặc copy, quay bài, viết tiểu luận dùm người khác. Những hành vi gian dối khi làm việc như ăn cắp ý tưởng của đồng nghiệp, khai bệnh xạo để

nghỉ dài hạn, khai man số tiền chi cho công ty.... cũng xảy ra thường xuyên. Những chuyện giả bệnh, giàn dựng tai nạn xe hơi để ăn tiền bảo hiểm cũng không thiếu, nên có một chuyện diễu là tại Cali, khi hai xe đụng nhau, một người đi bộ gần đấy thấy thế tới nằm giữa 2 xe, giả làm nạn nhân. Khi chủ xe hỏi ông đang làm gì, người ấy trả lời cho tôi ké ăn tiền bảo hiểm với!

Tại Việt Nam, biết bao vụ hối lộ, tham nhũng với những số tiền và thiệt hại khủng khiếp, nhưng vì sự gian dối lên tới hàng quốc gia nên đa số là trót lọt, bưng bít, chỉ một số ít chuyện bị đem ra tòa như một hình thức để chứng tỏ nhà nước ta *chí công vô tư*. Ra tòa thì tiếp tục được đút lót, bao che như việc ông Tổng giám đốc công ty Xây dựng Thủy lợi # 4 với tội lạm dụng chức vụ, nhận hối lộ. Khi xử án, ông được bào chữa là đã bị chứng bệnh "rối loạn cảm xúc" nên mới không điều khiển được hành vi của mình rồi chỉ bị phạt 36 tháng tù. Nếu bị bắt cứ khai là có bệnh "rối loạn cảm xúc" thì sẽ được giảm án, bệnh này chắc chỉ có ở Việt Nam!

Hãng mỹ phẩm L'Oreal, Lancome và Olay cũng bị kiện vì quảng cáo xạo, dùng hình chụp những người nổi tiếng với gương mặt không tì vết để quảng cáo cho các mỹ phẩm làm đẹp, trong khi sự thật những hình này đều là sản phẩm của Photoshop.

Chi hàng triệu đô Mỹ để quảng cáo rằng khí gas của mình là tốt với môi trường nhờ ở dạng "tinh thể sạch", Amoco muốn lợi dụng việc bảo vệ môi trường đang được ủng hộ tại Mỹ để bán khí gas, tuy nhiên, những lập luận vô căn cứ của hãng đã bị phạt vì không có thật. Thế mới biết không phải cứ nói lông bông "*vô thưởng vô phạt*" thì không ai "*ke*", không ai kiểm chứng. Nhân đây cũng xin nhắc tới chuyện vài tờ báo, vài người "phe ta" trong cộng đồng đã vì bất đồng ý kiến mà có những lời vu khống, nặng nhẹ với nhau đến nỗi phải thưa kiện ra tòa, tốn tiền, mất tiếng, mất cả bình an.

Thêm một chuyện nữa là chuyện hãng hàng không Air Canada bị kiện tới 20 chục triệu đô Mỹ. Số là vào năm 2011, một chuyến bay chở 95 hành khách bị rung như sắp rớt làm ai nấy hú vía. Sau đó nhân viên "*announce*" là tại "turbulence", tức là vì bay xuyên qua "ổ gà", nhưng thật ra lý do là vì ông phụ tá phi công ngủ gục, giật mình bẻ tay lái quá mạnh. Hành khách biết chuyện nên đã đâm đơn kiện. Nói xạo

chỉ một câu mà tốn 20 chục triệu, đọc xong tin này tôi ớn quá vì không biết mình đã phải tốn bao nhiêu trăm triệu cho những lần khỏa lấp sự thật, cả vú lấp miệng em của mình.

Sử dụng hình ảnh của Kim Kardashian, Skechers quảng cáo rằng loại giày của hãng có thể giúp người mang giảm cân mà chẳng cần luyện tập. Hãng này đã bị phạt 40 triệu US vì thực tế chẳng có đôi giày nào quý hóa như thế! (Chà, nếu có tôi cũng mua một đôi mang cả ngày!) Tương tự, Reebok cũng từng bị phạt 25 triệu đô vì loại áo và giày EasyTone "ba xạo" của mình. Thế mới biết khoác lác thì mang họa vào thân, tốn tiền bồi thường chứ không phải cứ nói cho sướng miệng.

Một chuyện lừa đảo trong giới sinh vật học cũng bị phát giác. Khi Arthur Woodward và Charles Dawson tuyên bố với thế giới rằng họ đã phát hiện ra một hóa thạch của người tiền sử, cũng như tìm thấy các công cụ bằng đá, hóa thạch của động vật có vú và cả một bộ xương voi. Thế nhưng sau đó họ bị lộ chân tướng vì các nghiên cứu hóa học cho thấy hóa thạch không đầy 50,000 năm tuổi, không phải 1 triệu năm như Dawson và Woodward từng tuyên bố. Tôi vẫn thắc mắc không biết người ta dùng cái gì để kiểm chứng những chuyện "trên trời dưới đất" như vầy, thế mới biết cái gì cũng có bậc cao minh tay ấn giỏi hơn mình, chớ khá ba hoa chích chòe thế nào cũng có ngày lộ tẩy.

Các nhà sư "quốc doanh" đội lốt thầy tu lấy tiền bá tánh làm việc xấu, các linh mục giả cũng không thiếu. Mới hôm bầu cử Đức Giáo Hoàng Francis, Ralph Napierski - người Đức đã cả gan giả làm Hồng Y để dự cuộc bầu cử, dĩ nhiên là bị phát giác.
Ngày nay, khoa học đã chế ra được máy phát hiện nói dối (Lie detector), là một dụng cụ đo phản ứng sinh lý như huyết áp, nhịp tim, sự biến đổi thân nhiệt trong khi người đó đang trả lời một số câu hỏi, nếu trả lời gian thì máy sẽ biết. Tại một số quốc gia, máy nói dối được sử dụng khi điều tra những người tình nghi tội phạm, tuy nhiên hiệu quả vẫn còn nhiều tranh cãi. Theo điệp viên Nga Aldrich Ames, nếu ngủ ngon, bản tính lì lợm biết kiểm soát sự giao động của mình thì sẽqua mặt được lie detector. Ames đã bán những bí mật quốc phòng của Mỹ cho Nga trong suốt 7 năm, thu về 4, 6 triệu đô Mỹ, dù bị kiểm tra bởi máy nói dối nhưng Ames đã lừa được cả máy.

Không biết cái *lie detector* này mắc bao nhiêu, quý bà chúng tôi cũng muốn có một cái trong nhà để kiểm soát chồng con hiệu quả, không bị các ông ba xạo lừa dối.
Thật ra người Trung Hoa cổ xưa cũng đã phát minh ra cách kiểm tra nói dối bằng những hạt gạo. Đại khái khi người kiểm tra hỏi: "Tên anh là Chiang à?" Câu trả lời là"Phải". Người hạch hỏi liền đưa cho Chiang một nhúm gạo đã được đếm kỹ từng hạt: "Hãy ngậm vào miệng trong 3 giây rồi phun ra". Số gạo Chiang phun ra được đếm kỹ. "Anh có ăn trộm gà không?" "Không". "Hãy ngậm gạo vào miệng trong 3 giây rồi phun ra". Nếu số hạt gạo phun ra nhiều hơn lần phun trong câu hỏi đầu thì đích thị Chiang là kẻ trộm gà. Vì sao? Khi nói dối, Chiang căng thẳng hơn nên miệng tiết ra ít nước bọt hơn, số gạo dính lại miệng ít hơn, phun ra nhiều hơn. Cách phun gạo này coi bộ rẻ tiền, dễ thực hiện, hôm nào mình thử thí nghiệm xem sao, nhất là sau khi quý ông chồng về Việt Nam, có nhiều nghi vấn phải gạn hỏi cho ra lẽ! Thế nhưng cũng không chắc phé được đâu vì có những ông miệng dẻo như kẹo kéo, phun gạo như phun lời đường mật một cách dễ dàng!

Ngoài ra cũng có cách khác như nhìn thẳng vào mắt người, nếu đồng tử co rút bất thình lình thì rất có thể là người đó đang nói dối. Có lẽ nhờ biết nguyên tắc này nên nhạc sĩ Trường Sa đã khôn ngoan "*Xin lời cuối không dối gian trong mắt em*". Ông không xin lời từ miệng phụ nữ, mà thẳng thắn nhìn vào mắt nàng và chắc là vừa nghe vừa "*check"* đồng tử xem mức độ co giật trong mắt nàng như thế nào!
Tệ hơn là các vụ lừa đảo bên Việt Nam, gạt gẫm tìm người giúp việc với lương cao, dụ mời đi du lịch nước ngoài rồi đem bán các nạn nhân cả tin làm gái mại dâm. Thật là ác độc không thể tưởng.

Mới đây sự kiện Mỹ Yên cũng đã làm bao nhiêu người bất nhẫn. Nhà cầm quyền địa phương đã toa rập với công an và xã hội đen lừa gạt giáo dân Mỹ Yên để rồi bắt bớ, trù dập không thương tiếc. Tại quê nhà cũng như hải ngoại, nhiều người đã đồng lòng lên tiếng, thắp nến hiệp thông cho công lý. Thế nhưng mỗi ngày tại Việt Nam đã có biết bao chuyện nhà cầm quyền dối trá, hại dân hại nước, dân oan thấp cổ bé miệng làm được gì? Trách nhiệm góp phần tranh đấu cho Dân Chủ tại quê hương luôn nặng trĩu, tôi vẫn luôn thiết tha nhưng cũng rất đau lòng mà nhận rằng khả năng mình còn quá yếu đuối bất lực.

Hồ Chí Minh là một sự lừa đảo "vĩ đại" nhất ai cũng biết, viết ra thêm bực mình. Những gì mà Cộng sản đem lại cho người dân chỉ cần một chữ là diễn tả được: đó là chữ Dối. Từ đó tạo ra một xã hội làm ăn giả dối, giáo dục bưng bít sai sự thật, con người trở thành bần cùng xấu xa, tất cả đều dối trá. Chủ tịch nhà nước Trương Tấn Sang đã khoác lác khi công bố tại Đan Mạch rằng: Chúng tôi có 86 triệu dân, trong đó trên 30 triệu người sử dụng internet hằng ngày, tỷ lệ đó biến đổi hàng giờ, không có sự ngăn cấm nào cả... Ngoài ra Việt Nam có khoảng trên bốn triệu bloggers, rất tự do… Nói mà không ngượng miệng: Tự do nghèo đói, bị bắt vào tù, bị ngăn cản trù dập thì có!

Không ai có đủ bao dung để chấp nhận mãi sự lừa dối của một người. Tôi cũng suy nghĩ nhiều, lòng băn khoăn vì thấy trong cuộc sống hằng ngày lắm khi vô tình mình đã làm chuyện sai sự thật mà không ý thức. Có người tham rẻ mua đồ lậu, đồ ăn cắp. Có người ăn cắp văn, ăn cắp nhạc, "chôm" tư tưởng sáng tạo của người khác. Hoặc nhẹ nhàng hơn, bảo con cái nói là mình không có ở nhà vì không muốn trả lời điện thoại, hay lấy vài nickname trên email để vào các diễn đàn ba hoa, chửi bới làm hại việc chung, khi "quởn" viết vài cái thư nặc danh phao truyền bêu rếu. Khi mình hứa cuội không giữ lời, nhận việc mà không làm, đổ lỗi cho người khác cũng chính là khi mình làm chuyện không đúng với lương tâm. Nếu người bán hàng lầm lẫn thối lại nhiều tiền, bạn và tôi sẽ phản ứng ra sao? Khó thấy hơn nhưng cũng là chuyện sai sự thật khi thích nghe người khác ca tụng mình dù không xứng đáng, hoặc *thêm mắm thêm muối* câu chuyện mà không lường được tai hại khi người khác nghe được. Ngoài ra khi thấy cảnh bất công, gặp người ngay bị hãm hại mà không dám lên tiếng bênh vực cũng là khi mình không sống tốt.

Tôi sợ lắm vì mình cũng thường hay vi phạm vào những điều trên, là người đạo Công Giáo, tôi tin Chúa và luôn nhớ câu Ngài tuyên xưng "*Ta là Đường, là Sự Thật*" để noi theo. Viết tới đây tôi lại nhớ chuyện anh bạn lái xe quá tốc độ bị cảnh sát phạt rất nặng. Anh nghe chúng tôi khuyên nên ra tòa để được bớt phạt. Theo luật tòa, đầu tiên anh phải để tay lên cuốn Kinh Thánh mà thề sẽ nói sự thật, thế là anh bỏ tòa về ngay để chịu đóng phạt. Thoát khỏi Việt Nam sống được ở nước Tự Do, tôi luôn cảm tạ ơn Trời vì hoàn cảnh bắt buộc phải nói dối hầu như không còn, tôi thôi phải sợ hãi xưng tụng Đảng và Nhà nước, làm bảng tự kiểm nữa.

Cuộc sống dễ dàng tốt đẹp hơn cũng làm tôi dễ trở nên thành thật hơn. Các phương tiện truyền thông, khoa học kỹ thuật tốt cũng giúp mình có thể kiểm chứng sự việc hữu hiệu hơn, không bị lừa để tin vào chuyện bá láp. Mỗi ngày tôi ráng thực hành ăn nói đơn giản, không lập lờ, không mỉa mai. Tôi cũng ước ao mình tích cực hơn để góp tay giúp người dân Việt được thấy ánh sáng của Sự thật và Dân chủ.

Nguyện chúc bạn luôn tươi vui chân thành, tránh xa được những chuyện giả dối dù với hình thức nào, để bạn có thể hát câu "*Con tim chân chính không bao giờ biết đến nói dối".* (Đêm Nguyện Cầu – Lê Minh Bằng)

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Nghèo

Tôi sinh ra và lớn lên trong gia đình nghèo. Hồi còn bé, tôi chỉ có một cái áo dài trắng mặc để đi học. Những ngày Tây Ninh mưa dầm phơi áo không được, phải dùng bàn ủi là đi là lại cho áo mau khô, hình ảnh cái áo bốc khói tôi vẫn còn nhớ mãi. Bạn nghĩ sao về câu nói của Sholom Aleichem: *Cuộc sống là giấc mơ của người thông thái, là trò chơi của kẻ ngu, là màn hài kịch của người giàu và là tấn bi kịch của kẻ nghèo khốn*.
Bạn đang đóng vai trò nào? Riêng tôi vốn bi quan nên thường cho đời là một bi kịch. Hôm nay viết về đề tài nghèo, tôi thấy thật gần gũi vì nó là chuyện ngay bên cạnh tôi chẳng cần tìm đâu xa vời: Mất nước, đàn ông trong nhà đi tù cải tạo, sau khi bị đổi tiền vài lần thì gia đình tôi hầu như trắng tay. Tôi nhớ có lần mình đứng sắp hàng trước tổ dân phố, tới trưa thì được mua một chai bia 33, tôi đem chai bia bán chợ đen ngay mới có tiền đi chợ. Các cháu ở Bến Tre thì tự động bảo nhau nấu cháo ăn cho đỡ tốn gạo, đứa nào đứa nấy ốm nhom. Ông xã tôi khi từ trại tỵ nạn Galang sang Toronto vào giữa mùa đông 1981, chỉ mặc một bộ quần áo mỏng và đôi dép, (không áo khoác, không vớ). Thời gian đầu chúng tôi phải mua quần áo cũ ở Goodwill, dè xẻn hết sức để có tiền gởi về Việt Nam. Tính ra bây giờ dù sao chúng tôi cũng "giàu" hơn xưa nhiều.

Dường như cái nghèo luôn đeo đẳng đa số người dân Việt Nam. Trong kho tàng ca dao có rất nhiều câu than thân trách phận:
Bởi chưng bác mẹ tôi nghèo
Cho nên tôi phải băm bèo thái khoai.
Hoặc câu:
Con vua thì lại làm vua
Làm con sãi chùa lại quét lá đa.

Một số nhân vật thành tài nổi tiếng cũng đã xuất thân từ chốn hàn vi, như Chử Đồng Tử không có cả cái khố mà mặc, phải trầm mình xuống nước. Ông Châu Trí

phải đốt lá đa lấy ánh sáng thay đèn để học bài, Phạm Ngũ Lão phải làm nghề đan sọt đan rổ kiếm sống.

Các nhà Nho nổi tiếng như Trần Tế Xương cũng đã làm thơ nghèo rất bi thảm:
Van nợ lắm khi tràn nước mắt
Chạy ăn từng bữa toát mồ hôi

Nguyễn Công Trứ đã phải tự hỏi:
Nợ nần dan díu bấy lâu nay
Có lẽ ta đâu mãi thế này?

Và Hàn Mặc Tử cũng phải kêu Trời:
Trời hỡi! Nhờ ai cho khỏi đói
Gió trăng có sẵn làm sao ăn?
....
Áo ta rách rưới trời không vá
Trong văn xuôi, đã có Thạch Lam với câu chuyện gia đình bác Lê nghèo khổ nheo nhóc. Chí Phèo và Thị Nở trong tác phẩm của Nam Cao bần cùng đến không còn gì để nói, sẵn sàng ăn vạ "thí mạng cùi". Chị Dậu của Ngô Tất Tố phải bán con để có tiền đóng thuế Thân cho chồng. Tác phẩm Những Kẻ Khốn Cùng của Victor Hugo cũng làm xót xa bao nhiêu người trên thế giới.

Rồi tới âm nhạc, biết bao nhiêu ca khúc khóc than cái nghèo như Phạm Đình Chương với Xóm Đêm: *Đường về canh thâu, đêm khuya ngõ sâu như không màu.* Rồi ông xây mộng "*Mong sao cho duyên nghèo mai nắng reo thềm*"

Lam Phương cũng nổi tiếng với bài hát Kiếp Nghèo: *Đời nghèo lòng nào dám mơ tình chung, ...và một ngày mai mưa không nghe tiếng khóc trong đêm dài*. Người nghèo than khóc để nỗi sầu khổ vơi đi, nhưng tiếng khóc thường ít ai nghe, chỉ khi "*vai mang túi bạc kè kè*", thì nói quấy nói bậy mới có *người nghe rầm rầm.*

Điệu nhạc Phố Buồn của Phạm Duy với câu: *Nhìn vào khe song trông anh ốm yếu ho hen* ai nghe qua chẳng xót xa. Đói quá thì ốm yếu, thiếu chất kháng thể nên dễ mắc phải bệnh tật, đó là chuyện đương nhiên. Những bài nhạc nghèo này mà để

Trường Vũ rên rỉ với khuôn mặt rầu rầu thì "đạt" không thể tả. Ấy thế nhưng cũng nhờ hát nhạc nghèo mà Trường Vũ có tiền lắm đó!

Nhạc sĩ Trúc Phương với các bài "nhạc vàng" như Nửa Đêm Ngoài Phố, Tàu Đêm Năm Cũ đã phải sống lang thang tại bến xe, chết co ro trong manh chiếu rách mà đôi dép nhựa là tài sản duy nhất còn sót lại. Bác của Châu Đình An - tác giả Đêm Chôn Dầu Vượt Biển - có 18 miệng ăn trong nhà nhưng chỉ có một trái chuối, nên phải cắt thành khoanh nhỏ chia nhau.

Trong Kinh Thánh Công Giáo cũng có nhắc nhiều tới người nghèo, như chuyện hai đồng xu của bà góa nghèo là đồng tiền quý giá nhất, vì bà đã cho tất cả những gì mình đang có. Chúa Giêsu cũng quan tâm tới cái đói của dân, nên đã làm phép lạ hóa bánh ra nhiều để mọi người được no nê.

Đức Phật là Thái tử sinh ra trong gia đình giàu có, nhưng đã từ bỏ tất cả để đi tìm chân lý giải thoát con người.

Các học trò của Khổng Tử như Nhan Hồi, Quản Ninh, Trang Tử... đều không ham phú quý, tiền tài.

Trong thế giới giang hồ của chuyện Chưởng, những hành khất ăn xin đã tụ tập thành Cái Bang có luật lệ đàng hoàng. Ăn mày nhưng sẵn sàng cho đi, sẵn sàng ra tay nghĩa hiệp. Các Bang Chủ của Cái Bang như Uông Kiếm Thông, Tiêu Phong, Hồng Thất Công, Hoàng Dung, Lỗ Hữu Cước... đã rất giỏi võ công và lập nên nhiều kỳ tích lý thú.

Hồi nhỏ tôi rất mê vở cải lương Tướng Cướp Bạch Hải Đường do Hùng Cường và Ngọc Giàu đóng vai chính. Bạch Hải Đường lấy của người giàu đem cho người nghèo, xoa dịu bớt khoảng cách trong xã hội. Mỗi khi "làm ăn" xong, tướng cướp để lại hiện trường một bông hải đường màu trắng rồi biến mất, cảnh sát thời ấy cũng điên đầu.

Nghèo thường hay mắc cái eo, luôn bị thiên tai bão lụt rồi bị nạn đói thường xuyên. Nạn đói năm Ất Dậu 1945 tại miền Bắc Việt Nam đã làm khoảng 2 triệu người

chết. Thời Mao Trạch Đông bên Tàu năm 1958-1961 có gần 36 triệu người chết đói. Tổ chức FAO (Food and Agriculture Organization) đã hội họp thường xuyên để thảo luận tìm cách làm giảm nạn đói trên thế giới, hơn 100 các quốc gia hội viên đã đóng góp hàng tỉ Mỹ Kim, nhưng số người đói khổ vẫn còn khoảng 20 triệu người mỗi năm, mỗi ngày vẫn có khoảng 30 ngàn người chết đói tại Phi Châu.

Riêng cái nghèo đói ở Việt Nam thì thê thảm lắm. Có chuyện kể về một tù nhân tại Lạng Sơn vì tội đầu độc giết người, khi được thả ra năm 1985, ông đã khẩn khoản xin ở lại với lý do trong tù còn được bữa đói bữa no, ra ngoài làm sao mà sống. Vợ ông đã chết vì đói để lại đứa con nhỏ. Không có gì để ăn, không có cách gì để sống, ông ăn cắp gạo của người em nấu cháo trộn thuốc độc để bố con ăn rồi chết. Trong khi chờ cháo chín ông lại ngủ quên, nên người em lén lấy cháo ăn rồi ngộ độc. Ông bảo: Tôi giết em tôi làm gì, đúng ra nó đã "ăn cắp" cái chết của bố con tôi!

Đó là chuyện tù tại Việt Nam, chuyện tù tại Indonesia kết thúc có hậu hơn. Một bà cụ bị bắt vì tội ăn cắp, quan tòa phạt 1 triệu Rupiah, dĩ nhiên bà không có tiền đóng phạt. Hoàn cảnh bà cụ thật đáng thương: nhà nghèo, con trai bệnh tật, đứa cháu đói ăn ốm yếu nên bà phải đánh liều đi trộm khoai. Ông Tòa bảo: Tôi phải thi hành Pháp Luật, nếu không có tiền đóng phạt thì đi tù. Bà cụ rơm rớm nước mắt, bà nhận tội sẵn sàng đi tù nhưng rồi con cháu ai lo? Ông Tòa nói tiếp: Nhưng là người đại diện Công Lý, tôi cũng tuyên phạt người có mặt trong phiên xử này mỗi người 50,000 Rupiah, vì ở trong một thành phố văn minh, mà lại để có người nghèo khổ đến nỗi phải đi trộm khoai như bà cụ này. Ông Tòa chuyền cái nón đi, mọi người bỏ tiền vào, rốt cuộc bà cụ được khá nhiều tiền. Ai cũng khen ông Thẩm Phán không những đã dùng trí óc mà còn dùng con tim để xét xử rất hay. Đọc chuyện này xong tôi cũng hơi nhột, sống tại Canada tự do may mắn, tôi đã làm được gì cho người khác? Tôi sẽ phải "nộp phạt" bao nhiêu lần vì trách nhiệm liên đới tới người chung quanh?

Người ta thường ví nghèo *rớt mồng tơi* hoặc nghèo phải *cạp đất mà ăn*. Thế nhưng còn có nắm đất để "cạp" cũng còn có phước lắm, vì một số người Việt tại Campuchia đã không có lấy một tấc đất để đặt chân, sống lênh đênh trên những chiếc thuyền con từ đời này sang đời khác tại "Làng Nổi". Khi kể cho con trai tôi nghe về những mảnh đời bất hạnh này, cháu đã bật khóc. Đó là những em bé không

được tới trường, không một miếng giấy tờ lận thân, nấu ăn trên thuyền, ngủ trên thuyền, câu cá trên thuyền, chiều chiều cầm chén cơm ngồi xổm ăn trên chiếc thuyền mong manh, nhìn xuống dòng nước đen kịt như cuộc đời mình. Ngày nào đánh được cá thì no, ngày nào nước động dông bão thì đói. Đó là chưa kể tới các thiên thần nơi địa ngục, tức là các em bị bán cho các động mãi dâm nơi đây. Cháu đã đi thăm Làng Nổi Campuchia và luôn ước ao được trở lại để ủy lạo, làm việc thiện nguyện tại đây.

Tại Việt Nam, hằng ngày biết bao người dân bị đói khổ: Các em bé lang thang tại vỉa hè bán hàng rong, bán vé số. Các cụ già ốm yếu run rẩy vẫn phải mò cua bắt ốc dưới trời giá rét, biết bao thanh niên phụ nữ phải bỏ quê đi làm lao động tại các nước Bắc Âu, Đại Hàn... để rồi bị bóc lột tận xương tủy. Rồi các nàng Kiều thời đại vì gia đình quá nghèo phải cam lòng làm vợ cho người Đại Hàn, Trung Cộng với biết bao tủi nhục. Mới đây đài truyền hình Pháp đã chiếu phóng sự về tệ nạn này, lái buôn Tàu còn quảng cáo mua bán gái Việt trên mạng với giá hạ, điều kiện dễ dàng như cứ xài thử, không thích có quyền đổi lại, bỏ trốn sẽ đền cô khác. Dân oan bị hà hiếp bóc lột kêu than khắp nơi, làm sao để chống chõi với một xã hội quá nhiều bất công, tội lỗi?

Nói chuyện nghèo của dân mình buồn quá, nên thôi hãy nói về những người giàu có, nổi tiếng trên thế giới đã xuất thân trong chốn nghèo hèn, hy vọng sẽ vui hơn chăng!?

Đầu tiên là chuyện cuộc đời của Charlie Chaplin. Từ 10 tuổi, Charlie và anh trai đã phải lang thang kiếm sống trên phố London. Cha mất sớm, mẹ mắc bệnh tâm thần phải vào nhà thương điên, Charlie đã cố gắng vượt bực để thực hiện những phim câm Sặc-lô nổi tiếng tới bây giờ, ông cũng là nhạc sĩ rất tài ba.

Rồi tới nữ diễn viên từng được giải Oscar trong phim "Monster's Ball" (Vũ hội của quỷ - 2001) Halle Berry đã từng sống trong khu nhà dành cho người vô gia cư khi cô 20 tuổi.

Daniel Craig cũng thường phải ngủ trên ghế đá công viên ở London, lây lất chờ các phim trường gọi đóng những vai phụ sống qua ngày. Mãi sau này Daniel mới được chọn đóng vai chính trong phim Điệp viên 007.
Nam diễn viên hai lần giành giải Quả Cầu Vàng - Jim Carrey đã từng phải sống trong xe tải hay những căn lều di động. Jim cho biết chính nhờ trải nghiệm nghèo khổ thời gian này nên anh mới có được óc khôi hài để thực hiện các phim diễu về sau.

Từ một đứa trẻ sống trong khu ổ chuột tồi tàn ở Brazil, Maria Foster hiện là nữ CEO đầu tiên của công ty dầu mỏ to lớn Brazil Petrobas. Mẹ của Maria làm lao công trong khi cha ghiền rượu, Maria đã phải nhặt vỏ chai và giấy đem bán để có tiền đi học.
Không những là Chủ tịch kiêm CEO của Xerox - hãng làm máy photocopy và máy in - Ursula Burns còn là phụ nữ Mỹ gốc Phi đầu tiên lãnh đạo một công ty trong Fortune 500. Khi còn hàn vi, bà và mẹ phải sống tại nhà xã hội tại Manhattan - ổ của các băng đảng tội phạm.

George Soros thì sống sót sau cuộc càn quét của Phát-xít Đức tại Hungary năm 13 tuổi, George giờ là một trong những nhà đầu tư giàu nhất thế giới. Sau khi học xong, George phải đứng bán hàng tại một quầy lưu niệm, liên tục viết thư gởi các ngân hàng tại London cho đến khi được nhận. Ông nổi tiếng vì biết cách đầu tư vào thị trường chứng khoán, kiếm được 1 tỷ đô Mỹ chỉ trong một đêm - đó là đêm 16 tháng 9, 1992, khi ông *short selling* đồng bảng Anh.

Tác giả bộ truyện Harry Potter đã phải sống nhờ trợ cấp welfare trước khi thành tỷ phú. Năm 1990, Rowling ly dị chồng và nuôi con một mình nhờ tiền chính phủ. Truyện về cậu bé phù thủy được bà viết trong các quán cà phê sau khi đi dạo với con gái.

Cầm ly cà-phê Starbucks thơm ngát trên tay, bạn hãy nhớ ông chủ Schultz lớn lên trong khu ổ chuột tại New York. Schultz giỏi thể thao nên được nhận vào Đại học Michigan nhờ học bổng bóng đá. Tốt nghiệp ngành truyền thông, nhưng Schultz lại mở quán cà phê nhỏ mang tên Starbucks để kiếm sống. Hiện Starbucks có hơn 20

ngàn cửa tiệm trên khắp thế giới, ngay tại Việt Nam cũng mới có chi nhánh. Schultz sở hữu khối tài sản trị giá 2 tỷ Mỹ kim.

Li Ka-Shing được cho là người giàu nhất Đông Á. Gia đình Li rời Trung Hoa đến Hồng Kông năm 1940. Cha mất vì bệnh lao khi Li chỉ mới 15 tuổi, để phụ giúp gia đình, Li xin nghỉ học làm cho hãng đồ nhựa. Năm 1950, Li lập công ty riêng có tên Cheung Kong Industries. Hiện tài sản của ông được *Forbes* định giá 26 tỷ Mỹ kim. Trước khi thành lập công ty Wal-Mart, Sam Walton từng đi vắt sữa bò và bán tạp chí ở Oklahoma. Nữ hoàng truyền hình Oprah Winfrey lúc bé đã phải mặc váy may từ bao bố đựng khoai tây.

Trong các đức Hồng Y được đề cử làm Giáo Hoàng thay thế đức Benedicto 16 có đức Hồng Y Angelo Scola, Ý - đã xuất thân trong giới lao động với cha là tài xế chở hàng. Đức Hồng Y Angelo Bagnasco là con của một người thợ làm bánh mì. Riêng đức Tân Giáo Hoàng Francis sinh trong một gia đình 7 con tại Argentina. Cha của ngài là một nhân viên đường sắt còn mẹ là người nội trợ. Đức Giáo Hoàng nổi tiếng là một nhân vật thương yêu và bảo vệ người nghèo, cũng như luôn sống tinh thần nghèo khó.

Có lẽ ai cũng biết nhạc sĩ người Đức Beethoven bị điếc nặng, nhưng ít người biết cuộc sống ông gặp nhiều khó khăn về tiền bạc. Beethoven đã viết trong một bức thư vào tháng 7, 1823 khi ông 53 tuổi, than thở về bệnh tật và cảnh túng tiền. Bức thư này vừa được công bố tại Viện Brahms ở Lubeck, miền Bắc nước Đức.

Warren Buffett nổi tiếng với tính tiết kiệm dù ông có trong tay 50 tỷ đô Mỹ - là người giàu thứ ba trên thế giới. Khi vợ Buffett sinh đứa con đầu tiên, ông đã tự tay chế một chiếc nôi từ ngăn kéo cũ của tủ quần áo. Lần khác ở khách sạn, ông đặt mua đồ uống bên ngoài vì không muốn trả chi phí của khách sạn rất mắc. Ông cũng từng lái một chiếc Volkswagen cũ kỹ. Thật vậy, tinh thần cần kiệm rất cần thiết, nếu bạn ghiền mua sắm những thứ không cần dùng, chẳng bao lâu bạn sẽ phải bán những thứ chính bạn cần dùng! Ở Việt Nam nếu túng quá phải mượn nợ thì tiền lời khủng khiếp. Ở Mỹ và Canada, trung bình mỗi người dân xài 3 tới 4 cái thẻ tín dụng. Riêng tại Canada tổng số tiền nợ của các loại thẻ mượn tiền lên tới gần 74 tỷ đô trong 2012.

Tổng thống Uruguay (2009) đã từ chối ngôi nhà sang trọng do nhà nước cấp mà chọn sống ở nông trại nghèo nàn của vợ. Tổng thống Mujica tặng khoảng 90% lương tháng của mình cho từ thiện, ông được mệnh danh là tổng thống nghèo nhất thế giới.
Phía Việt Nam ta cũng có nhiều gương thành công sau khi vượt qua thời khó khăn nghèo khổ. Một thí dụ là Tiến sĩ Võ Tá Đức hiện làm việc tại phòng thí nghiệm quốc gia Los Alamos - lớn nhất nhì thế giới. Ông Võ Tá Đức khi còn nhỏ đã phải đạp xích lô ở Tuy Hòa để kiếm tiền giúp nuôi 14 miệng ăn trong gia đình.

Phía phụ nữ thì nên kể cô Lê Duy Loan, nhận giải thưởng của Texas Instrument với nhiều bằng sáng chế. Chị đến Mỹ năm 12 tuổi với "năm không": không cha, không tiền, không ngoại ngữ, không nhà, không tình thương… nhưng đã thành công vượt bực. Sunflower Mission do chị và các bạn thành lập vào cuối năm 2002 đã tạo rất nhiều học bổng, giúp đỡ người kém may mắn. Đây chỉ là hai điển hình trong rất nhiều hoàn cảnh khác nhau để chứng minh dù nghèo, người ta vẫn có thể vươn lên nếu biết cố gắng.
Viết về đề tài nghèo thì cũng nên nhắc tới Linh mục Nguyễn Sang, người được mệnh danh là "*Tiếng Hát cho Người Nghèo*". Là một Linh mục trẻ, nhưng cha đã luôn quan tâm giúp người nghèo khổ và đã dùng tiếng hát để gây quỹ Từ thiện.

Nhiều chuyện "thiên hạ sự" cũng lạ, như chuyện cầu thủ Mario Balotelli lãnh lương cao nhất tại Manchester vẫn để cho mẹ ruột sống trong điều kiện nghèo khổ. Có lẽ vì anh giận mẹ đã đem mình cho người khác làm con nuôi khi anh 3 tuổi. Nghĩ cũng tội, cái khó bó cái khôn, lúc đó cuộc sống gia đình quá khó khăn, nên bà mẹ mới đành lòng đem Balotelli đi cho một gia đình giàu hơn.

Không ăn uống thì đói, thì chết, nhưng một người 76 tuổi bên Ấn đã không ăn uống suốt 65 năm mà vẫn khỏe re. Prahlad Jani cho biết năm 11 tuổi ông đã được một nữ thần ban phước. Người ta làm 10 ngày thí nghiệm, sau đó các bác sĩ xác nhận ông Jani đã không hề ăn uống chút gì mà vẫn sinh hoạt bình thường. Đây là bí ẩn không giải thích được, cũng không bắt chước được. Ừ nhỉ, nếu không phải ăn uống, cuộc sống con người có lẽ bớt phức tạp hơn nhiều.

Cuốn phim cổ tích thời nay "Pretty Woman" kể về chuyện tình của một cô gái nghèo phải bán thân, may gặp được người yêu rất giàu có thương yêu bảo bọc, ai xem cũng thích. Nhưng đó chỉ là chuyện hư cấu, chuyện thực sự xảy ra vào cuối tháng 8, 2012 tại California - Mỹ, khi Jennifer Vasilakos tận tâm chỉ đường cho một người, mà không biết đó là Ty Warner, tỷ phú sản xuất đồ chơi. Jennifer bị suy thận nhưng không có tiền để mổ, Warner sau đó tặng cô $20,000 đô để làm giải phẫu.

Một cậu bé người Phi mới 13 tuổi đã được giải International Children's Peace Prize, trị giá $130,000 đô Mỹ vào tháng 9, 2012. Kesz đã lập nên Championing Community Children, tranh đấu cho các trẻ em sống ngoài đường phố. Bản thân Kesz cũng đã sống lang thang không nhà tại các bãi chứa rác.
Mới đây mọi người cũng xôn xao với chuyện người ăn xin tại Kansas - USA. Khi cho Billy Harris tiền, bà Sarah Darling đã vô tình làm rớt chiếc nhẫn kim cương vào lon của ông. Billy không tham lam đã trả nhẫn lại cho khổ chủ. Sau đó người ta đã quyên góp được $175,000 đô Mỹ để Billy mua nhà, không phải sống vô gia cư nữa.

Gần đây có tin người nghèo sống tại California có thể xin cấp điện thoại di động miễn phí, sử dụng 250 phút gọi và 250 tin nhắn mỗi tháng, đúng là chuyện chỉ có thể xảy ra ở Mỹ!

Khi không còn gì để hy vọng, người ta thường mua vé số để mong chút ánh sáng le lói cuối đường hầm, có lẽ vì vậy tại Việt Nam hằng ngày không biết bao nhiêu loại vé số được bán ra. Tỷ lệ trúng số rất thấp, nhưng gia đình của Hege Jeanette, người Na Uy đã được kỷ lục thế giới vì có tới ba thành viên trúng số, ngộ nghĩnh là tất cả đều xảy ra trong thời gian cô mang bầu. Cách đây 6 năm, bố của Hege trúng $700,000. Ba năm sau Hege trúng 1.4 triệu và năm nay cậu em trai trúng gần 2.1 triệu. Cô nên ráng mang thai mấy đứa nữa rồi mua vé số xem sao.

Trên đời, người may mắn cũng có mà người xui xẻo cũng có. Maureen O'Connor, 66 tuổi, cựu thị trưởng thành phố San Diego - California lại rất đen đủi. Bà "chôm" 2.1 triệu đô từ quỹ từ thiện của chồng để cờ bạc, mong gỡ được số nợ cũ nhưng lại

thua tất! Trong 10 năm, Maureen đã thua hơn 1 tỉ đô, từ giàu sang trở thành nợ nần như chúa chổm. Tỷ phú Mexico - Carlos Slim đã mất gần 2 tỷ Euro chỉ trong vài tháng khi giá trị stock xuống khoảng 50%. Tôi rất sợ đầu tư vào chứng khoán, nhiều người đã thua stock đến phải nhảy lầu, bán nhà. Đối với tôi chơi stock là một hình thức cờ bạc cấp cao.

Tại thành phố Mumbai của Ấn Độ, hàng ngàn người thuê nhà nghèo khổ tự nhiên có tiền, không phải đô-la trên trời rơi xuống nhưng do các công ty bất động sản trả để họ rời khỏi căn nhà đang thuê. Tại Âu Mỹ, nhiều người cũng được đền bù khi phải dời nhà để chính phủ làm đường hoặc xây dựng các công trình đặc biệt, họ như trúng số vì số tiền bồi thường rất lớn, không như Việt Cộng cứ cướp đất, đuổi nhà dân chúng một cách trắng trợn. Lý thuyết Cộng Sản chủ trương không có giàu nghèo, tất cả đều bình đẳng không còn bóc lột, nhưng thật sự thì tại Việt Nam khoảng cách giàu nghèo ngày càng lớn, đàn áp bóc lột ngày càng trắng trợn, đất nước trở thành địa ngục thay vì thiên đường.

Cái Bang của Kim Dung thì nhân nghĩa giúp người, còn Cái Bang như một nhóm ở Sàigòn bây giờ thì rất ác. Họ làm các em nhỏ bị thương tật hoặc rèn luyện để giả làm người tật nguyền, gạt người tốt bụng kiếm tiền. Bần cùng sinh đạo tặc, tại Việt Nam nhiều vụ cướp của giết người nghe qua phải rùng mình sợ hãi. Thật là chính xác khi nói ở Việt Nam cái gì cũng giả, chỉ có sự gian dối là thật! Bức tranh xưa của đất nước "thời thái bình cửa thường bỏ ngỏ" là chuyện thần thoại. Gần đây có người bị cướp ở Saigon, ông dùng hết sức mới giành với kẻ gian lấy lại được giỏ tiền, nhưng chẳng may giỏ rách tiền bay xuống đất. Những người chung quanh thay vì giúp đỡ, lại lượm tiền đút túi mình rồi bỏ đi. Giữa người cướp trước và người lấy tiền sau, không biết ai đáng trách hơn ai!
Ông bà mình nói: *Nghèo nhân, nghèo nghĩa thì lo*
Nghèo tiền, nghèo của chưa cho là nghèo.
hoặc*: Đói cho sạch, rách cho thơm*
Vâng, tôi tin điều ông bà dạy là đúng và vẫn cố gắng thực hành dù cũng chịu nhiều cám dỗ. Nếu sống tốt và "tri túc" thì chắc chắn sẽ có hạnh phúc không cần nhiều tiền. Có người rất khá nhưng keo kiệt không những chẳng cho ai đồng nào, mà còn hà tiện không dám xài cho chính mình, như vậy có khác chi đang nghèo.

Trong cuộc sống ngày nay, ngoài cái khổ vì nghèo đói về thể xác còn phải kể tới cái nghèo đói trong tinh thần. Chúng ta đói khát công lý hòa bình, đói khát tình thương và lòng cảm thông tha thứ. Có nhiều câu nói hay như chúng ta có nhà nhưng không có mái ấm, nhà thì rộng lớn nhưng tâm hồn vẫn nhỏ bé. Chúng ta có phương tiện giao thông nhưng ngại tới thăm nhau, người già thèm một lần viếng thăm nhưng có khi chết khô không ai biết. Trẻ em đói tình thương, giới trẻ thiếu tinh thần luân lý, có khi vội vàng tới nỗi chưa biết tên nhau đã cùng nhau lên giường. Khuynh hướng hưởng thụ, so bì áo quần, kiểu tóc kiểu phôn lên cao, giá trị tinh thần bị lãng quên. Nếu Trời bắt nghèo không đủ manh áo che thân thì đã đành, một số người tốn nhiều tiền mà vẫn phải mặc rất ... nghèo, thiếu vải chẳng che được bao nhiêu! Nhiều cô nhiều bà tại các nước Âu Tây còn thả nổi đi nghêng ngang với quan niệm tốt khoe, xấu mới phải che, quê mùa như tôi mới không hiểu. Tôi cũng rất thích định nghĩa người giàu không phải là người có nhiều, mà là người cho nhiều. Không lấy bậy của ai nghĩa là giàu, không bị nhục với ai nghĩa là sang. Người vui vẻ không phải là người không gặp chuyện buồn, mà là người không để những niềm đau ấy khống chế mình.

Chúc bạn là người giàu có vì biết cho đi, cũng như biết cách làm mình và người khác sống vui, không bị tiền tài danh tiếng làm ảnh hưởng.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Rắn

Mỗi khi Xuân về, người ta thường dành những câu nói hay ho để tặng nhau. Chẳng hạn có người dùng tên các con thú mà chúc: Xuân về, chúc mọi người vui vẻ như chim Sẻ, mạnh khỏe như Đại Bàng, giàu sang như chim Phụng, làm lụng như chim Sâu, sống lâu như Đà Điểu! Hoặc chúc mọi người khoẻ như Hổ, sống lâu như Rùa, mắt tinh như Đại Bàng, nhanh nhẹn như Thỏ, phúc lộc nhiều như Châu Chấu tràn về. Ấy thế nhưng nay là năm Rắn, mà chưa thấy ai chúc về Rắn như thế nào. Trong Truyện Kiều của thi hào Nguyễn Du, người ta đếm trong thi phẩm có 49 loài vật tất cả, thí dụ Uyên, Phượng, Rồng, Hùm, Sói ... nhưng không hề nói tới con Rắn. Thôi thì năm Rồng sắp hết, năm Rắn đang tới, tôi xin được chia sẻ đôi điều tìm được về con vật này, hy vọng sẽ thay cho lời chúc để gởi đến các bạn trong dịp Xuân Quý Tỵ 2013 này.

Có khoảng 3,500 loài rắn trên thế giới, trong đó có 300 loài mang nọc độc. Châu Á là nơi có nhiều loài rắn độc nhất. Rắn to nhất là Đại Mãng Xà có thân to, dài đến 10 mét. Loài nhỏ nhất là rắn giun Typhlops Braminus, dài chưa quá 10 cm. Trăn nước Nam Mỹ nặng khoảng 250 ký.

Nói tới Rắn, người ta thường chia ra hai loại: rắn hiền và rắn độc. Rắn hiền như rắn Nước, rắn Học trò… Rắn độc có rắn Hổ Mang, rắn Cạp Nia, rắn Lục ... Tôi thích lối phân loại này, vì con người cũng có thể chia làm hai loại: Ác hoặc Lành (mong mỗi người trong chúng ta đều thuộc nhóm Lành).

Rắn thuộc ngành bò sát, giống như thằn lằn, tắc kè nhưng rắn không có chân. Vảy chính là "chân" của rắn. Khi rắn muốn trườn tới thì những chiếc vảy hơi dựng lên, cà sát lên mặt đất đẩy rắn bò tới. Vảy cứng nên không thể phát triển theo thân rắn được. Do đó, cứ vài tháng rắn lột da một lần. Rắn có thể nuốt con mồi to hơn đầu nó gấp 10 lần, như nguyên con nai nặng 60 ký. Thế nhưng tính ra rắn ăn rất ít, chúng chỉ cần ăn chừng 5, 7 lần rồi nhịn cả năm vẫn sống. Nếu vậy để chúc các cô muốn giữ eo, mình chúc "*Ăn như rắn*" được lắm chứ!

Có rắn không ăn uống, ngủ liền một mạch 4 năm mà vẫn sống, "nội công" hơn hẳn loài gấu chỉ ngủ mùa đông. Hầu hết loài rắn đều đẻ trứng, chỉ trừ một vài loại đẻ con như rắn Lục, Đẻn Kim, Đẻn Sọc Dưa… Thức ăn của rắn là sâu bọ, cá, giun, trứng chim, chuột, thú vật… Đặc biệt rắn Cạp Nong ngoài ếch nhái, nó còn ăn… rắn. Có lẽ vì giống rắn này lười đi tìm mồi nên phải ăn thịt đồng loại (cũng giống như Cộng Sản, giết hại, làm giàu trên chính … đồng bào của mình). Rắn Đuôi Chuông sau khi sinh nở, đã ăn trứng hư và rắn con. Nhiều người chê giống rắn cái này ác, vì hùm dữ còn không ăn thịt con! Của đáng tội, rắn mẹ chỉ ăn chừng 11% rắn con và trứng hư vì biết đằng nào nó cũng sẽ hư, sẽ chết. (Giống cái có suy nghĩ, tính toán hơn thiệt lắm chứ lỵ!) Con người gần đây mới đông lạnh tinh trùng để thụ thai, nhưng có giống rắn từ xưa đã biết giữ tinh trùng để dành xài khoảng 5, 6 năm, chẳng cần giống đực tại hiện trường, ê sắc ế vẫn tự đẻ được! Nhiều loại rắn rất độc, người bị cắn chỉ đi được vài bước rồi chết, nên được đặt tên là rắn "Hai Bước" hoặc "Năm Bước". Ngày nay người ta đã tìm thấy vài con rắn dị biệt có chân hoặc có hai đầu.

Rắn ngủ mà mắt vẫn thao láo vì không có mí mắt, có mũi nhưng không ngửi được bằng mũi mà phải nhờ bộ phận khác, không có tay chân nên phải nuốt trọng đồ ăn, chẳng nhâm nhi xé phay được, cũng không có vành tai, thế mà vẫn sống ngon lành, có khi tới 40 năm. Tuy vậy rắn vẫn thua loài gián, vì có con gián đầu lìa khỏi cổ mà vẫn sống thêm mấy ngày. Nhưng lạ hơn cả là Cán bộ Cộng Sản, không óc, không tim mà vẫn sống, vẫn có thể dùng bạo quyền cai trị dân lành!

Khi thấy ông Ấn Độ thổi sáo rồi đôi rắn độc uốn éo chui ra khỏi miệng giỏ, bạn đừng nghĩ rắn biết nghe nhạc rồi nhảy Lambada nhé. Rắn chỉ phản ứng theo sự chuyển động, nếu anh Chà Và không lúc lắc cây sáo, rắn sẽ đứng yên đưa mắt nhìn. Thật ra, mấy "Thầy Rắn" này đã cho rắn ăn thật no để trở nên chậm chạp, hoặc đã nhổ mất nanh độc rồi.

Tính ra, trong các loài động vật thì rắn có liên hệ với con người sớm nhất. Kinh Thánh đã ghi chuyện bà Eva bị rắn cám dỗ ăn Trái Cấm rồi tỉ tê để ông Adam ăn theo. Với những người theo đạo Thiên Chúa, rắn là loài bị chúc dữ, tượng trưng cho sự cám dỗ, giận dữ và ghen tị.

Khoảng năm 1250 trước Công Nguyên, Thiên Chúa đã chọn ông Môi Sen để giải phóng dân Israel khỏi nô lệ Ai Cập. Chúa cho ông Môi Sen cây gậy có thể hóa thành con rắn để dân chúng tin theo. Thủ lãnh Môi Sen đã đem dân Israel ra khỏi Ai Cập, băng qua Biển Đỏ để vào Đất Hứa, nơi chảy tràn trề sữa và mật ong. Thế nhưng dân không biết ơn lại phiền trách Chúa, Ngài nổi giận cho những con rắn lửa có cánh cắn chết nhiều người. Môi Sen lại phải khẩn cầu cho dân và Chúa đã phán: *"Ngươi hãy làm một con rắn lửa và đặt nó trên cán cờ. Ai bị rắn cắn mà nhìn thấy nó thì sẽ được sống"*. Cây trụ với con rắn bằng đồng này còn tồn tại mãi đến đời vua Hezekiah của Do thái.

Trong thần thoại Ấn Độ, quỉ Kaliya đã biến thành rắn Hổ Mang giết hại nhiều người, cuối cùng thần Krishna mới giết được Kaliya và nhảy múa trên đầu con quỷ ấy.

Rồi tới thần thoại Hy Lạp, có ba chị em Gorgones bị biến thành quái vật. Chúng có cánh, thân mình giống như phụ nữ với bộ tóc là những con rắn còn sống đang ngo ngoe. Ai nhìn vào mắt chúng thì bị biến thành đá.
Trong đạo Phật, có chuyện kể về con rắn rất hung dữ đã tự ý quấn nhiều vòng, làm thành cái bệ cao cho Đức Phật an tọa mà tham thiền, tránh cho Phật khỏi bị tê thấp và tỏ sự quy phục Ngài.

Dân Campuchea tin rằng vương quốc Khmer là do vua Rắn sáng lập. Rất nhiều đền đài tại xứ này được tạc hình rắn trên tường.
Đọc cổ tích Việt Nam, có chuyện chàng thợ săn tên Dã Tràng nhìn thấy một cặp rắn. Khi rắn cái lột da thì rắn đực đi tìm đồ ăn mang về nuôi, nhưng khi rắn đực lột da thì rắn cái bèn bò đi tìm chàng khác mà hẹn hò. Dã Tràng bất bình nên bắn chết rắn cái. Rắn đực trả ơn bằng cách cho Dã Tràng một viên ngọc rắn, mỗi lần anh ngậm viên ngọc này thì có thể nghe và hiểu được tiếng nói của loài vật.

Rồi tới chuyện Thạch Sanh & Lý Thông, với con rắn khổng lồ bắt phải nộp người cho nó ăn thịt, nếu không nó sẽ gây tai họa cho cả làng. May nhờ Thạch Sanh ra tay trừ diệt con rắn tàn ác, làng mới được an vui.

Thánh Patrick là người Ái Nhĩ Lan - nổi tiếng với việc giải thích mầu nhiệm Chúa Ba Ngôi qua thí dụ một cành có ba cái lá - Theo truyền thuyết, Thánh Patrick đã có công đuổi loài rắn ra khỏi đất nước này.

Trong văn học Việt, Lê Quý Đôn là một thần đồng nổi tiếng. Ngay từ lúc tóc còn để chỏm, Lê Quý Đôn đã tỏ ra tài tình xuất chúng, nhưng phải cái lười biếng và nghịch ngợm quá sức. Thân phụ của ông phải đánh đòn để răn dạy. Bị đòn đau, Đôn khóc xin tha, thân phụ ông nói:
-Tha cũng được, nhưng phải làm một bài thơ liên hệ đến rắn.
Lê Quý Đôn ứng khẩu đọc ngay:

Chẳng phải LIU ĐIU cũng giống nhà
RẮN đầu biếng học lẽ không tha
Thẹn đèn HỔ LỬA đau lòng mẹ
Nay thét MAI GẦM rát cổ cha
RÁO mép chỉ quanh lời dối trá
LẰN lưng chẳng quản vệt dăm ba
Từ nay CHÂU LỖ xin chăm học
Kẻo HỔ MANG danh tiếng thế gia
Cha của Lê Quý Đôn phải vui vẻ mà tha cho.

Anh của Đoàn thị Điểm là Đoàn Doãn Luân một hôm muốn thử tài em gái, bèn lấy một câu trong Sử Ký của Tư Mã Thiên nói về Lưu Bang (Hán Cao Tổ) làm đề tài để cho bà đối đáp. Câu ấy như sau:
Bạch xà đương đạo, Quý bạt kiếm nhi trảm chi
Nghĩa là con rắn trắng đón đường, ông Quý (Lưu Bang) liền rút gươm ra chém, con rắn đứt làm hai khúc. Bà Đoàn Thị Điểm rất nhanh trí, cũng dùng một câu trong Sử Ký đời vua Nghiêu Thuấn, nói về vua Hạ Vũ, sau này nối ngôi vua Thuấn, để đối lại như sau:
Hoàng Long phụ châu, Vũ ngưỡng thiên nhi thán viết
Nghĩa là: Con Rồng vàng đội chiếc thuyền, ông Vũ nhìn trời mà than! (Hay thật, các bà thường hay nhanh nhẹn, thông minh thế đấy!)

Rắn là con vật tượng trưng cho tháng 5 theo lịch phương Tây, nếu nằm mơ thấy rắn có thể đánh đề số 32 hoặc 72.

Biểu tượng của ngành Y là hình con rắn quấn quanh một chiếc gậy (The Rod of Asclepius). Nó bắt nguồn từ bức tượng người và rắn ở Hy Lạp, nhằm tôn vinh thủy tổ của nghề Thuốc là Esculape. Esculape nhờ học được ở một kỳ nhân - không những trị bệnh cứu người mà còn làm cho người chết sống lại. Thời đó, con rắn cũng đã góp phần trong việc chống lại bệnh dịch, nên khi dựng tượng để tưởng nhớ công đức của thần Y Esculape, thì con rắn được vẽ quấn quanh cây gậy nguyệt quế của ông.

Trong chúng ta có lẽ ai cũng biết chuyện Nguyễn Trãi bị tru di tam tộc vì giết lầm gia đình rắn trong vườn, rồi bị rắn trả thù. Mãi 22 năm sau, vua Lê Thánh Tôn mới xét lại vụ án, thấy nhiều điểm oan ức cho vị khai quốc công thần, nên truy phục chức của Nguyễn Trãi, cho con cháu ông làm quan. Riêng Thị Lộ, nhiều người cho rằng nàng là hóa thân của rắn Hổ Mang, có thù oán sâu nặng với vua Lê Thái Tôn nên tìm cách trả thù. Chỉ khổ cho Nguyễn Trãi, đã vì nàng mà bị vạ lây.

Người ta thường nghĩ rắn là loài ác, xấu, nhưng thật ra rắn có công và ích lợi rất nhiều. Có một thời kỳ tại Ấn Độ, người ta đổ xô đi giết rắn, chẳng bao lâu thì rắn hầu như tuyệt nòi. Mùa lúa năm đó chuột bọ sinh sôi nẩy nở rất nhanh, cắn nát mùa màng. Dân Ấn lại phải lo nuôi cho có rắn trở lại. Theo thống kê mỗi năm, số người chết do ong chích còn nhiều hơn số người chết do rắn cắn.
Thịt rắn là món ăn đặc sản dân gian thích khẩu:
Cần chi cá lóc, cá trê
Thịt chuột, thịt rắn nhậu mê hơn nhiều

Rắn được chế biến thành rất nhiều món ăn khác nhau như: Súp da rắn, Rắn xào xả ớt, Rắn bằm xúc bánh tráng, Da rắn chiên dòn, Chả rắn bọc lá lốt, Nem thịt rắn, Lòng rắn xào miến, Xôi mỡ rắn, Cháo trứng rắn, Rắn tiềm thuốc Bắc, Rắn xé phay, Rắn xào lăn, Cháo rắn đậu xanh...
Indonesia là một quốc gia có nhiều loài rắn, nên nổi tiếng với loại bánh mì kẹp thịt rắn (hamburger thịt rắn) rất ngon và lạ.

Da rắn có thể làm thành bóp, dây nịt, giày... cho các bà quí phái.
Đặc biệt cả Đông và Tây Y đều coi rắn là thần dược để chữa bệnh phong thấp. Thịt rắn làm thông kinh mạch bị bế tắc và trừ phong hàn, nó cũng có khả năng chữa trị chứng tê ngoài da, ngứa, làm hạ áp huyết. Rượu rắn được xem là một loại thuốc bổ dưỡng rất quý, nọc rắn dùng để chế tạo các loại huyết thanh kháng độc khi bị rắn độc cắn.
Lúc còn bé, chắc chúng ta ai cũng biết chơi trò Rồng Rắn rất vui, hoặc thuộc các câu đồng dao:
Bao giờ cho đến tháng ba
Ếch cắn cổ rắn tha ra ngoài đồng
Hùm nằm cho lợn liếm lông...

Có câu đố:
Con gì không chân đi năm rừng bảy rú, con gì không vú nuôi chín mười con
Câu trả lời sẽ là:
Con rắn không chân đi năm rừng bảy rú, con gà không vú nuôi chín mười con.
Hoặc có các câu ca dao:
"Đôi ta như rắn liu điu, nước chảy mặc nước ta dìu lấy nhau".

"Con quạ đen, con cò trắng.
Con ếch ngắn, con rắn dài.
Em trông anh trông mãi trông hoài.
Trông cho thấy mặt thân này mới yên".
Sấm Trạng Trình (Nguyễn Bỉnh Khiêm 1491 - 1585) cũng có nhắc tới năm Tỵ :
Rắn qua sửa soạn hết đời Sa-tăng
Ngựa hồng quỷ mới nhăn răng
Hy vọng năm Rắn mà Trạng Trình nói tới là năm Quý Tỵ 2013, để quỷ Sa-tăng, tội ác chuẩn bị «*hết đời*» và đến năm Ngọ 2014 thì "*nhăn răng*" chết tốt cho bà con nhờ.

Truyện Trạng Quỳnh vẽ rắn cũng rất thú vị. Muốn làm nhục người Việt ta, quan Tàu bày ra cuộc thi vẽ thú vật, xong ba tiếng trống là phải vẽ xong. Trạng Quỳnh ung dung dùng 10 đầu ngón tay nhúng mực họa ra cả 10 con rắn, quan Tàu tức lắm nhưng thua lý đành phải chịu.

Trong dân gian cũng có Vui Cười về con rắn vuông. Chuyện rằng anh chàng luôn phóng đại sai sự thật một hôm về khoe với vợ mình thấy được con rắn dài trăm thước, ngang 40 thước. Dĩ nhiên vợ không tin, thấy không "hù" được vợ nên anh nói bớt xuống:
-Chắc dài 80 thước thôi!
Vợ cũng không tin, anh bớt xuống nữa:
-Chắc tôi sợ quá nên tính lộn, rắn chừng 60 thước.
Vợ cũng không nói gì, anh tự động rút lại:
-Chắc chắn là rắn dài 40 thước, ngang 40 thước
Vợ phì cười:
-Như vậy con rắn anh thấy hình vuông nhỉ?!!

Chuyện Thanh Xà, Bạch Xà kể về hai con rắn màu trắng và xanh tu luyện thành mỹ nữ cũng rất nổi tiếng, được làm thành phim bộ với nhiều chi tiết hấp dẫn.

Trong truyện chưởng Anh Hùng Xạ Điêu của Kim Dung, có Tây Độc Âu Dương Phong là kẻ độc ác, nhiều thủ đoạn. Âu Dương Phong thường dùng một cây gậy có hai rắn độc ở đầu làm vũ khí. Ông bắt vài ngàn con rắn về luyện thành một đoàn binh rắn có cấp bậc đàng hoàng, lấy tiếng tiêu làm hiệu lịnh tiến tới hay rút lui. Khi quyết đấu với Hồng Thất Công, Âu Dương Phong bị thua được tha chết nhưng lại lén thả rắn độc ra cắn Hồng Thất Công bị thương nặng. Tây Độc này quá "độc". Trương Vô Kỵ trong Cô Gái Đồ Long đã học được nghề y nên cứu sống được người bị Linh Chi Xà mổ.

Về lịch sử, năm Quý Tỵ 207 trước công nguyên sau khi kháng chiến chống quân Tần thắng lợi, Thục Phán xưng là An Dương Vương, đóng đô ở Cổ Loa, phát triển nước Văn Lang của các vua Hùng. Năm Kỷ Tỵ 111 trước công nguyên, dưới sự lãnh đạo của Tây Vu Vương (hậu duệ của Thục Phán), người Việt nổi lên khởi nghĩa làm lung lay ách đô hộ của Triệu Đà.

Trong sử cũng có ghi chuyện Thiên Hộ Dương ở Đồng Tháp Mười, dụ quân Pháp vào hang rắn độc lớn, khiến không ít giặc Pháp bị thiệt mạng. Người dân cho rằng Thiên Hộ Dương có đạo binh "Rắn Thần" trợ chiến.

Trên thế giới năm Tân Tỵ 1941 có sự kiện Trân Châu Cảng, việc sụp đổ của bức tường Berlin xảy ra vào năm Kỷ Tỵ 1989 hoặc vụ New York bị bọn khủng bố tấn công vào ngày 11 tháng 9 năm Tân Tỵ 2001.
Ai có lòng dạ nham hiểm thì người ta gọi họ là lòng dạ rắn rết. Những người lừa phỉnh người khác, nói cho hay nhưng lại làm ác thì bị gọi là "*khẩu Phật, tâm xà*". Nếu miệng lưỡi độc ác, chuyên môn bỏ vạ cho người khác thì gọi là "*Ngậm máu phun người*". Con nít hư đốn, ngỗ nghịch thì gọi chúng là "*Rắn đầu, rắn mặt*".
Ngoài ra cũng có rất nhiều thành ngữ liên hệ tới rắn:
- *Cõng rắn cắn gà nhà*: Nhằm chê trách kẻ phản bội, đồng nghĩa với câu "*Rước voi giày mả tổ*". như vua Lê Chiêu Thống cầu viện quân Tàu xâm lược nước nhà.
- *Rắn rết bò vào, cóc nhái bò ra*: Ám chỉ kẻ độc ác như rắn rết không thể sống cùng với người ngay được. Do vậy trong cuộc sống ta phải tránh loại người hung ác, hiểm độc như rắn rết.
- *Vẽ rồng vẽ rắn, Vẽ rắn thêm chân*: Nhằm chế diễu kẻ chẳng làm nên việc gì mà còn bày vẽ tốn công sức tiền của, có khi còn có hại.
- *Rắn mất đầu*: Ý nói khi người lãnh đạo đã mất, thì các cấp bên dưới không làm gì được nữa.
- *Khẩu xà tâm Phật*: Nhằm chỉ kẻ ngoài miệng tuy nóng nảy chửi bới, nhưng thẳng ngay, nhân đức.
- *Rắn đến nhà chẳng đánh thì quái, Gái đến nhà chẳng chơi cũng thiệt*: Ý nói rắn rết là loại nguy hiểm, rắn đến nhà mà không giết thì thế nào cũng bị nó cắn chết. Còn nếu thân mình là gái mà không biết giữ, ăn mặc khiêu khích, đem thân đi "cho không biếu không" thì thiệt thòi ráng chịu!
- *Rắn đổ nọc cho lươn*, tức đổ lỗi, gán ghép trách nhiệm cho người khác. Mình làm sai thì nhận, thì sửa mới khá được, chạy tội cũng có ai tin đâu, sự thật vẫn là sự thật.
Tục ngữ Campuchia nói: "*Rắn độc dù nó cắn cũng có thể chữa bằng thuốc. Con người độc ác hơn rắn, không có gì chữa được*", bạn có đồng ý không?
Bà Miện, mẹ của thi sĩ Nguyễn Bính bị rắn độc cắn chết năm 1918 lúc mới 24 tuổi, để lại cho ông Bình ba đứa con thơ.
Để chuẩn bị cho năm mới 2013, nhiều người có tiền, nhất là các "Đại Gia" tại Việt Nam đổ xô đi mua rắn về nuôi vì có lời đồn nuôi rắn sẽ "cầu được ước thấy". Rắn được tôn làm "Thần May Mắn".

Trong sách những Chuyện Lạ thế giới, có người lập kỷ lục để rắn độc chui vào lỗ mũi và chạy ra khỏi miệng một cách dễ dàng. Có người coi rắn là bạn, ăn chung ngủ chung, khiếp quá!
Rắn cũng tạo nhiều rắc rối trong cuộc sống. Một đoàn xe điện đi từ Kyoto đến Shiga đã phải ngừng chạy vì có con rắn to màu đỏ và đen cuộn tròn trên ghế hành khách. Việc ngừng một đoàn tàu cao tốc là sự kiện hiếm thấy tại Nhật Bản.
Cũng có lần rắn độc nằm ngay lối vào tòa nhà Orissa, khiến phiên họp của Quốc hội Ấn Độ bị chậm mất vài tiếng đồng hồ.

Mới đây nhất trong chuyến bay Qantas 191 từ Úc tới Papua New Guinea ngày 11 tháng 1, 2013, hành khách thâu được phim con trăn dài 3 mét nằm chễm chệ trên cánh máy bay. Có lẽ con trăn này nóng lòng muốn về quê ăn Tết, nên thay vì đi xe ôm, trăn đi "máy bay ôm" cho lẹ và khỏi tốn tiền vé. Không tay không chân trơn tuồn tuột, chẳng hiểu sao con trăn nầy có thể bám vào cánh phi cơ ở độ cao 35 000 feet mà không rớt, chịu được độ lạnh trừ 14 độ C với tốc độ 500 km một giờ. Thì ra với quyết tâm, cái gì cũng có thể làm được!

Tổ chức PETA trong chiến dịch bảo vệ động vật vừa lên tiếng chỉ trích Jessica Simpson, khi nữ ca sĩ kiêm diễn viên nổi tiếng này dùng các sản phẩm thời trang làm từ da rắn.

Brad Pitt và Angelina Jolie đã hoàn tất bộ nữ trang có tên The Protector - với hình dáng các con rắn. Những món hàng đặc biệt này được bán tại tiệm Asprey ở London, New York, Beverly Hills, Tokyo và Dubai. Giá thấp nhất là $525 đô Mỹ cho một chiếc muỗng bằng bạc, có hình con rắn cuộn dọc theo cán. Các vật dụng khác như chén, hộp, khung ảnh, bông tai và nhẫn làm bằng vàng và kim cương đều có hình con rắn.

Cặp tình nhân nổi tiếng Hollyood này chọn Rắn vì đó là biểu tượng bảo vệ gia đình họ.
Hãng đồng hồ Vacheron Constatin của Thụy Sĩ cũng cho ra đời 24 cái đồng hồ đặc biệt hình con rắn để chào đón năm Quý Tỵ 2013, mỗi cái ít nhất phải trên $10,000 đô Mỹ.

Theo Tây Phương, rắn là biểu tượng của sự giàu có và sẽ mang lại may mắn, thành công cho năm mới. Bộ Tài Chính Mỹ vừa phát hành 88,888 tờ một đô Mỹ để mừng năm Rắn, con số serial number của tờ $1 bắt đầu bằng 8888. Số 8 được người Tàu coi là biểu tượng của sự thịnh vượng. Tờ tiền này được thiết kế với các hình ảnh tượng trưng cho người Trung Hoa, đặt trong bao đỏ dát hình lá vàng.

Xuân sang, mọi người nhất là người Việt ly hương chắc không khỏi ngậm ngùi. Tội nghiệp lớp trẻ sanh ra ở hải ngoại, đâu có hiểu Tết như thế nào. Nhớ hồi con tôi còn bé, Tết năm đó tôi làm siêng nấu bánh chưng tặng bạn bè, làm xong mệt quá không nấu cơm nổi bắt cả nhà ăn bánh chưng trừ cơm. Năm sau tôi nói với hai cháu: Sắp Tết rồi đó con. Cháu Việt lo lắng hỏi lại: Tết thì phải ăn cái bánh "*sticky*" không được ăn cơm phải không mẹ! Bây giờ lớn rồi, Tết với các cháu có nghĩa là sẽ tham gia Hội Chợ Tết để gây quỹ, làm văn nghệ giúp vui. Dù sống trên đất Tự Do, no ấm nhưng hương vị Tết xưa với ông bà, truyền thống dân tộc đã mất đi rất nhiều. Nỗi buồn lưu vong và niềm thương nhớ người thân luôn canh cánh trong lòng. Hơn 80 triệu người dân tại quê nhà đa số ngày càng cơ cực, ăn Tết trong áp bức, đói khổ. Dân oan kêu thấu Trời xanh, những cảnh đau lòng nghịch lý xảy ra nhan nhản. Ý nghĩa thiêng liêng của cái Tết và niềm vui xưa hầu như không còn. Có dành dụm được chút tiền ra mua đồ ăn, đồ xài thì sợ mua phải đồ giả, đồ độc. Ôi xã hội ngày nay!

Trong một buổi họp mặt, người bạn rất hận Cộng Sản tuyên bố: Năm Tỵ tới, ước gì tôi có đàn rắn độc đem thả giữa Đại hội Đảng, cho bọn bán nước hại dân chết hết cho rồi! Một anh bạn khác trả lời: Không "*khả thi*" đâu ông ơi, rắn mà cắn cán bộ gộc, chính rắn lăn ra chết vì máu Cộng Sản độc hơn nhiều. Thật là buồn cười, nhưng buồn nhiều hơn cười!

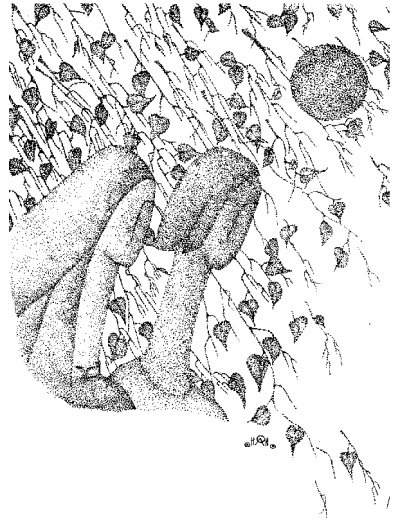
Năm Tỵ rắn ở ngọn cây,
Nằm khoanh trong bụi đâu hay sự gì?

Năm mới, tôi nhủ lòng phải cố gắng hơn, nếu "nằm khoanh trong bụi" bỏ ngoài tai những chuyện tốt cần làm, không thèm hay biết sự gì ngoài chuyện gia đình, cá nhân mình, để rồi trở thành "vô cảm" không giúp đỡ được ai, thì chính tôi sẽ trở thành loài rắn xấu, không tích sự gì. Năm mới tôi sẽ cầu xin Chúa giúp sức, ráng

thực tập làm người thẳng thắn cương trực "*Thẳng như rắn bò*", không nhiều chuyện tò mò "*Thao láo như mắt rắn ráo*", hoặc "*Len lét như rắn mùng năm*". Tôi sẽ cố gắng giữ lời ăn tiếng nói không là "*Miệng hùm nọc rắn*", tránh "*ấp rắn trong lòng*", dùng đầu óc suy xét cẩn thận các việc, khi cần thiết phải mạnh dạn "*đánh rắn phải đánh bằng đầu*". Tôi vốn ngại khó, sợ đụng chạm không dám lên tiếng dù biết đó là việc sai trái, bất công.

Chúc bạn năm mới tâm Phật, khẩu Phật luôn để chính mình và người chung quanh có được niềm vui, cuộc sống thêm phần ý nghĩa.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Ánh nắng mùa hè đang tỏa ấm đất Canada, nơi tôi tạm dung. Cây cối đâm chồi nẩy lộc, vài con chim lạ, màu lông sặc sỡ nhẹ nhàng đậu trên cành, hót tiếng rất đặc biệt. Ngồi ngắm cảnh rồi ngẫm nghĩ, tôi thấy chung quanh gần đây cũng có nhiều chuyện lạ.

Chẳng hạn vào ngày 16 tháng 5, 2012, một con gấu đen nặng khoảng 180 ký, "quởn" không có gì làm nên lang thang trong công viên Burlington, tiến về khu dân cư với dấu hiệu nguy hiểm. Cảnh sát phải đành phải bắn chết chú gấu này. Cuối tháng Năm, một con cá sấu dài 1 mét bất ngờ xuất hiện tại vườn sau một nhà ở Brampton, chú bị bắt trao cho Sở Thú Scarborough - gần nhà tôi. Không ai rõ xuất xứ của chàng cá sấu này, có thể là một con "pet" nuôi làm kiểng của một "đại gia" nào chăng? Hay ai đó muốn vỗ béo lấy thịt, vì nghe nói thịt cá sấu hơi "bị" ngon (Văn phạm lối mới - Rõ khổ!!)

Lạ hơn nữa là sự xuất hiện của con ma ăn thịt người (Zombie-like Attack) tại Miami, xứ Mỹ láng giềng. Sau 18 phút trần truồng tấn công, cắn nát mặt một người đàn ông vô gia cư ngay trên đường phố, Rudy Eugene cũng đã bị cảnh sát bắn chết. Rudy, 31 tuổi - được mẹ tả là một đứa con tốt, thích đọc Kinh Thánh. Bạn gái của anh cũng bật khóc khi xem khúc phim anh ăn thịt người, vì hình ảnh đó hoàn toàn khác với người bạn trai ngày thường của cô. Theo điều tra, Rudy Eugene đã dùng quá liều một loại "cocaine substitutes" hay "synthetic LSD" - tiếng lóng là "bath salts". Khi dùng thuốc này, người sẽ thấy nóng phừng phừng, phải cởi bỏ quần áo, miệng muốn cắn xé, tinh thần bị sai khiến bởi một ma lực quái đản. Poppo, người đàn ông 65 tuổi đã bị Rudy tàn phá 75% khuôn mặt, mất trán, mũi, đang ở tình trạng nguy kịch và sẽ tốn nhiều tiền, nhiều công sức của Bác Sĩ để tái tạo phần mặt đã bị nhai mất.

Cô bạn người Canada làm chung sở nói với tôi: Thứ thuốc bath salts này rất nguy hiểm, ai trách người cảnh sát vội vã bắn chết Rudy Eugene, chứ tao thì không. Những thứ ghiền làm hại người khác, hại xã hội thì phải có biện pháp thích đáng!

Câu nói của người bạn làm tôi hơi nhột, vì chính tôi cũng có khi ghiền – dù ở mức độ nhẹ hơn - hoặc đã có những biểu hiện làm buồn lòng người khác. Tôi phải suy nghĩ và điều trị bệnh ghiền, thói quen xấu của mình như thế nào? Ảnh hưởng tiêu cực của tôi với gia đình, chung quanh ra sao?

Có thời kỳ tôi ghiền coke. Thứ nước uống ngọt ngào, đậm đà này luôn có trong nhà. Tôi không uống nước lạnh, khát thì chỉ có café và coca-cola. Phải khó khăn lắm tôi mới bớt được coke. Bớt thôi chứ không bỏ hẳn được, dù tôi biết coke không tốt cho sức khỏe. Khoảng 25 năm trước, khi bắt đầu có phim Tàu, tôi cũng mê mải xem phim bộ. Chúng tôi "re-wind" sẵn mấy chục cuốn, xếp thứ tự như "xếp hàng vào trận", xem xong cuốn này là có ngay cuốn khác thế vào. Hồi ấy còn nghèo lắm, ở share chung nhà, người chắt chiu mua được cái TV, kẻ mua đầu máy chiếu phim, góp gạo nấu cơm chung. Có bữa phim đang gay cấn mà anh bạn lại sợ máy hư, nên ra lệnh tắt không cho coi nữa. Trời ơi! Máy nóng nhưng lòng chúng tôi còn nóng biết kết cuộc hơn mà. Cơm nước, nhà cửa bê bối, chưa kể thiếu ngủ sáng hôm sau đi làm mệt mỏi, vào phòng vệ sinh định rửa mặt cho tỉnh táo mà lao đao vấp té. Bỏ được phim bộ rồi thì bây giờ tới ghiền computer. Một ngày đi xa không có điều kiện xem email, không "ôm" computer là đã thấy … nhớ!

Cũng may tôi không ghiền bia rượu, thuốc lá. Của đáng tội tôi cũng đã uống thử mấy lần. Mùa hè nóng nực nhìn ly bia vàng óng, mát lạnh rất ngon, nhưng uống vào thấy đắng, chứ cũng chẳng tử tế gì! Riêng bạn tôi ghiền bia khá nặng, mỗi ngày hơn chục chai, uống vào thì lừng khừng, nói năng lung tung. Con đưa Report của nhà trường, anh hạ bút mà chẳng biết học vấn, yêu cầu của nhà trường ra sao. Khi hết say nhìn lại Report, anh hỏi ai ký kỳ cục vậy! Anh bạn khác uống say mà lái xe nhiều lần, bị treo bằng lái và bỏ tù. Ngày thường anh đi làm, cuối tuần vào tù ở, chừng nào hết giờ ông Tòa phạt tù mới được tự do. Bên Việt Nam thì tệ hơn, say xỉn là thường, suốt ngày la cà ở quán nhậu, tốn tiền hại bạc, ói mửa làm phiền vợ con. Hai mẹ con Leanne và Brittany Mahingen cùng uống say, rồi Brittany đã ngộ sát chính mẹ mình. Phiên tòa tại Calgary, Canada hôm cuối tháng 5 đã kết án Brittany 5 năm tù ở tuổi 20. Ghiền cờ bạc thì còn "bác thằng Bần" hơn nữa, biết bao người đã tán gia bại sản, bỏ bê trách nhiệm vì mê xì phé, casino, hoặc cao cấp hơn, mê stock.

Tôi cũng có mấy người bạn khổ sở vì con trai mê chơi games. Anh đập nát computer, cell phone của con, gia đình rối ren, con cái học hành không tới đâu. Tại Việt Nam cháu xin tiền ông nội để đi chơi games không được, đã nổi nóng đánh ông trọng thương. Nhiều thiếu niên đã gục ngay tại máy vi tính vì chơi games mấy ngày liên tục không màng đến chuyện ngủ nghỉ, ăn uống.

Có người ghiền hát Karaoke, líu lo quên bổn phận. Bạn tôi ghiền câu cá, cuối tuần nào cũng xách thuyền đi mất tiêu, có khi về trễ không chở vợ con đi nhà thờ được. Vợ anh tức quá bảo khi anh chết, chị sẽ bỏ cái cần câu vào quan tài! Có người ghiền ăn, lên cân khủng khiếp, không bị zombie tấn công nhưng 75% thân hình, ngoại diện bị tàn phá, ảnh hưởng tới sức khỏe. Có người ghiền nhảy đầm, thay vì chỉ như thể dục vui chơi, lại mua vui thâu đêm suốt sáng tại các vũ trường, nhiều cháu trẻ la cà ở các club, học đòi sa đoạ. Hoặc tệ hơn, ghiền xì-ke ma túy làm khổ chính mình và biết bao nhiêu người. Nhiều trường hợp mê "chat", mê internet tới nỗi phương hại gia đình, làm gương xấu cho con cái.
Lại cũng có trường hợp ngộ nghĩnh hơn: ghiền làm việc. Không cần thiết mà vẫn cày 2, 3 jobs, để rồi khi nhìn lại sức khỏe và gia đình mình thì hỡi ơi! Người quen tôi bỏ hai con dại một mình ban đêm đi làm, vợ chồng sắm được nhà đẹp, nhưng nếu có chuyện gì xảy ra cho con, làm sao bù đắp được? Cũng không ít người nghiện tình dục, chuyện Vua đánh Golf Tiger Woods chắc ai cũng còn nhớ. Thân bại danh liệt, mất vợ con, Tiger phải gặp chuyên viên để điều trị bệnh ghiền sex này.

Lại có người ghiền danh vọng tiền tài, không kể tới danh dự, dân tộc, như những người cướp đất của dân, bán nước cầu vinh, trực tiếp hoặc gián tiếp hại bao thế hệ. Hai mẹ con ở Cần Thơ không còn vũ khí nào để tự vệ, phải khỏa thân mong bảo vệ mảnh đất của mình, nhưng vẫn không thoát khỏi sự đàn áp bạo tàn. Một bài viết bình luận: Hai mẹ con này phải trần trụi nhưng không đáng xấu hổ, người phải xấu hổ là những công an mặc quân phục chỉnh tề ra tay hà hiếp dân lành kìa. Biết bao người dân đã phải bán sức lao động, bị "xuất khẩu" ra nước ngoài làm công để bị bóc lột tả tơi. Biết bao cô dâu Đài Loan, Đại Hàn - những Thúy Kiều thời đại vì nghèo mà phải bán thân, cực nhục để "chiều chiều ra đứng ngõ sau, ngó về quê Mẹ ruột đau chín chiều". Biết bao nhiêu người bị đe dọa, bắt bớ đã phải trốn tỵ nạn. Tại Thái Lan, họ sống chui nhũi tại đường rầy xe lửa, các xó xỉnh tối tăm, vẫn bị

ruồng bắt, đói khổ, tương lai mịt mờ. Những người cầm quyền này không chỉ là con ma nhai nát 75% mặt người, nhưng đã ăn tươi, nuốt sống biết bao sinh linh, bao niềm hy vọng. Đất nước và con người Việt Nam sẽ đi về đâu? Một thiếu nữ trẻ đã cúi xuống hôn ghế ngồi của thần tượng Đại Hàn khi anh qua Việt Nam trình diễn. Đây là thời đại gì, sản phẩm của ai?

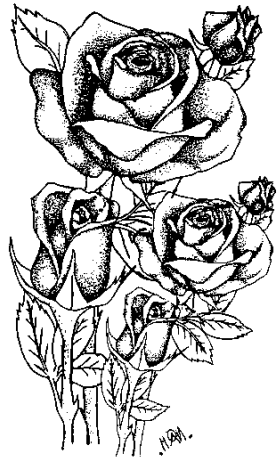
Gần đây thời sự cũng nhắc nhiều tới chuyện cháu Trần Diane, ở Texas - đã bị tù 24 tiếng và nộp phạt $100 vì bỏ học hoặc đi trễ nhiều ngày. Ông Tòa vì không tìm hiểu kỹ, đã phạt Diane để làm gương cho những đứa trẻ trốn học đi chơi. Nhưng thật sự, Diane là tấm gương dũng cảm, tự lập. Dù mới 17 tuổi cũng đã đi làm nuôi anh, nuôi em, ba má ly dị mà vẫn là học sinh giỏi. Cũng may với hơn 250 000 chữ ký khắp nơi, ông Tòa đã rút lại bản án. Những người hảo tâm cũng quyên góp hơn $100 000 đô Mỹ để giúp Diane, nhưng cô từ chối, muốn dành số tiền đó cho những trẻ em nghèo khổ hơn. Diane thật đáng phục. Tôi chợt nghĩ tới các trẻ em kém may mắn sinh ra và lớn lên thời Cộng Sản, lang thang bán vé số, bán hàng rong, đánh giày… ngoài trời nắng cháy. Có được tới trường thì hệ thống giáo dục cũng chẳng ra sao, họ chủ trương nhồi nhét dạy dỗ học sinh những điều không thật. Thầy cô giáo cũng phải chịu áp lực, không thể làm tròn thiên chức. Tôi cũng nhận ra chính mình từng là người quan tòa bất công, khi chưa tìm hiểu kỹ đã xét đoán, kết tội người khác, chê khen vô tội vạ! Hoặc khi thấy mình nói sai, hiểu sai, tôi có đủ can đảm để nhận lỗi và sửa đổi?

Càng lớn tuổi tôi càng trở lại giống hồi xưa, nghĩa là mau nước mắt. Khi kể cho con nghe chuyện hàng ngàn người Việt đang bị áp bức phải trốn sang Thái Lan, tôi rưng rưng nước mắt. Con trai tôi cười trêu chọc: Mẹ cải lương quá (Cháu coi vậy mà giỏi tiếng Việt gớm, biết dùng chữ "cải lương"!) Nhưng tôi biết khóc sẽ không giải quyết được chuyện gì, mà phải có hành động cụ thể. Tôi cũng là một người tị nạn, may mắn được giúp đỡ cho tới hôm nay, tôi có thể làm gì? Tôi thầm cám ơn chị Nguyễn Thị Ngọc Hạnh đã lên tiếng, cô Luật Sư trẻ An Phong đã dấn thân giúp những người tị nạn này về pháp lý. Tôi tự hỏi trong hoàn cảnh riêng, mình có thể làm được gì cho quê hương, cho nhân quyền, cho những người kém may mắn hơn? Nhiều khi tôi cũng nản lắm - chán chính mình, buồn khi nhìn thực tế xảy ra chung quanh, nhưng tôi cố nhủ lòng: Một cố gắng dù nhỏ bé bao nhiêu, một đốm lửa dù le

lói yếu ớt, nhưng với hết con tim, hết mọi người cùng đoàn kết thì sẽ có một kết quả nào đó.

Mong rằng chính tôi sẽ mạnh dạn hơn chiến đấu với những cơn ghiền, sự ngại khó của mình mà góp tay cùng mọi người làm đẹp cuộc đời, lên tiếng tranh đấu cho quê hương …

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Sách

Nếu bạn thích đọc sách, bạn sẽ được coi là Thượng Đế, là Ông Trời đấy! Chuyện như vầy: Một ngày đẹp trời năm 1972, tác giả Bùi Giáng mang theo cuốn "*Cõi Người Ta*" và "*Hoàng Tử Bé*" do chính ông dịch thuật vào tiệm chào hàng nhưng chẳng bán được. Cuối cùng một học sinh tên Phạm Văn Nga chịu mua, Bùi Giáng thắc mắc: Có tiền sao không để bao gái mà lại mua sách? Nga trả lời: *Dạ, tại con thích đọc*. Tâm đắc quá, thi sĩ họ Bùi rủ cậu học trò đi uống rượu rồi tặng thêm 4 cuốn khác. Ông đề trên trang đầu cuốn sách như sau: "*Kính tặng Ngài Văn Nga*" rồi giải thích: *Tao viết hoa chữ Ngài, cho mầy bằng Thượng Đế vì những người mê sách đều xứng đáng là Thượng Đế*!

Chữ nghĩa, sách báo là nét văn minh, phương tiện để truyền đạt văn hóa nhân loại, lưu giữ giá trị tri thức cho con người. Sách là sản phẩm tinh thần mà cũng là sản phẩm vật chất, sách hay cũng cần phải in đẹp, hình bìa mỹ thuật. Đọc sách cần cho đầu óc chẳng khác gì thân thể cần phải tập thể dục. Càng đọc ta càng nhận ra kiến thức mình hạn hẹp phải bổ sung. Theo Cao Bá Quát, thiên hạ có bốn bồ chữ, một mình ông giữ hết hai bồ, anh của ông là Bá Đạt và bạn là Nguyễn Văn Siêu giữ một bồ, còn một bồ phân phát cho thiên hạ. Tài sản văn hóa, sách báo ngày nay cơ man mà kể,không biết bao nhiêu bồ, bao nhiêu thúng dưới đủ hình thức, thể loại, nội dung.

Cuốn sách đầu tiên trên thế giới là những tấm đất sét nung (sun-baked clay tablets). Cuối thế kỷ 19, các nhà khảo cổ đã phát giác ra những tấm đất sét phơi khô có ghi những ký hiệu. Cho tới nay, người ta đã thu lượm được hàng chục ngàn tấm, hầu hết những "cuốn sách" này đã được dịch ra nhiều thứ tiếng.
Cuốn sách nhỏ nhất thế giới là cuốn sách kinh bằng đầu ngón tay với những ký tự Hy Lạp. Kế đến là truyện của văn hào Gogol (Nga) với nhan đề "*Chiếc Áo Khoác Dài*" vào cỡ 3 x 3.2 cm, dày 120 trang. Tuy bé nhưng sách có 300 bức tranh minh họa màu và bìa màu.
Cuốn sách lớn nhất thế giới được thực hiện vào đầu thế kỷ 13 trong tu viện Podlazice - Cộng Hòa Czech, tựa đề là *Codex Gigas* - hay còn gọi là *Kinh Quỷ Dữ*

- được sánh ngang với những kỳ quan thế giới thời Trung Cổ. Sách bề dài 92 cm, bề ngang 50 cm và dầy 22 cm. Tuy nhiên, Sách Kỷ lục Thế giới vừa công nhận một kỷ lục mới: Đó là quyển sách viết về vương quốc Bhutan do một nhà khoa học Mỹ tên M. Hawley gây quỹ để hình thành, to cỡ một cái bàn ăn lớn, dầy 112 trang và nặng 59 ký. Bạn muốn mua chỉ cần đặt qua mạng Amazon.com và chịu khó bỏ ra $10000 đô Mỹ.
Đặc biệt là sách khổng lồ làm từ đá gồm 1458 tờ: Đó là chùa Kuthodawở Mandalay, Myanmar với cuốn kinh Tam Tạng được khắc chữ, đổ vàng ròng lên các phiến đá cẩm thạch, mỗi tấm cao 1 mét rưỡi, rộng 1 mét. Du khách phải mất nhiều ngày mới có thể đọc và hiểu toàn bộ cuốn sách.

Người ta sáng tạo ra nhiều kiểu sách độc đáo, thí dụ thay vì để phần gáy bên phải trống trơn, người ta vẽ lên đó những bức tranh nghệ thuật, tranh sẽ hiện lên khi bạn gập sách vào. Có sách làm bằng gỗ như tác phẩm của Barbara Yates, tái chế từ những thân cây chết. Có sách làm bằng thiếc và đá như của Tim Baker, nhà nghệ thuật đồ họa và điêu khắc. Để minh họa cho nội dung quyển sách, người ta cắt sách thành hình dáng đặc biệt, như cuốn "*Nghệ Thuật Tội Phạm*" được cắt thành hình cây súng. Trong cuốn "*Chim Sẻ*", sách được cắt hình một con chim. (Nếu vậy sách viết về tội ác Việt Cộng chắc nên cắt hình đôi dép râu hoặc cái nón cối!). Lại có cuốn sách vô nghĩa nhất thế giới, được thực hiện bởi trang web Gogel Mogel nổi tiếng với các ý tưởng sáng tạo. Trong gần 200 trang, sách không hề có bất kỳ chữ gì ngoài chữ "blah blah blah" và dù nội dung không có nhưng sách vẫn chia chương, đánh số trang đàng hoàng. Thị hiếu ngày nay chuộng cái khác thường, miễn lạ là được, nhiều người ăn mặc tóc tai theo kiểu "quái chiêu" không cần biết có thẩm mỹ, hợp lý hay không.

Quyển sách bí ẩn nhất thế giới là bản thảo viết tay Voynich. Di vật 500 tuổi này được phát hiện ở Rome vào năm 1912, bao gồm 240 trang, người ta ra sức giải mã nhưng chưa thành công vì ngoài kiểu chữ chưa từng thấy, còn những hình vẽ thực vật và động vật không hề giống với thực tại.

Sách nổi tiếng trên thế giới phải kể là *Kinh Pháp Hoa* tại Đại Hàn (918-1392) được làm từ giấy lụa tơ tằm mạ vàng bạc, những hình ảnh minh họa về đức Phật được nạm kim cương, đá quý. Hoặc cuốn sách làm bằng vàng ròng thời Bắc Tống (1008)

ghi lại các tục lệ hiến tế Fengshan. Cuốn sách Thiên thần *Kells* là một kinh cổ vô giá nếu bạn muốn tìm hiểu về lịch sử đất nước Ireland. Cuốn sách được viết trên da dê với nét chữ cầu kỳ bay bướm và rất nhiều hình ảnh minh họa Chúa Jesus với bìa sách làm bằng vàng ròng & đá quý. Những tư liệu này gộp thành phần mở đầu của Kinh thánh Tân ước. Dù làm bằng tay nhưng sách không có lỗi nhỏ nào, khiến người ta tin rằng nó phải do bàn của các thiên thần làm ra. Năm 1986, trườngĐại học Trinity mới cho phép sao chụp cuốn sách Kells này. Bản chụp mà giá tới 18000 đô Mỹ.

Ở Việt Nam cũng có một cuốn sách vàng được làm vào thời vua Thiệu Trị. Cuốn sách có 10 trang, kích thước 14 x 23 cm được đúc từ vàng và bạc nặng hơn 2 ký, bìa sách được chạm trổ hình rồng tinh xảo.

Tại nhà thờ Mằng Lăng, Tuy Hoà có lưu giữ cuốn sách chữ quốc ngữ đầu tiên in tại Ý năm 1651. Đó là quyển Giáo lý của cha Đắc Lộ Alexandre de Rhodes - người khai sinh ra chữ quốc ngữ.

Thế nhưng hay nhất là cách viết trên lá do Nguyễn Trãi thực hiện. Vì muốn giúp Lê Lợi đánh thắng quân Minh, Nguyễn Trãi cho quân lính dùng mật ong viết chữ "Lê" lên lá cây, kiến ăn mật nên cắn lá theo nét chữ viết, dân nhặt được lá tin là điềm Trời sai Lê Lợi xuống cứu nước nên hết lòng chiến đấu, nhờ thế cuộc khởi nghĩa Lam Sơn thành công, triều đại nhà Lê được thành lập.

Tại Việt Nam, tờ báo chữ quốc ngữ đầu tiên là Gia Định Báo ra mắt vào ngày 15/4/1865 tại Sài Gòn. Nhà bác học Petrus Trương Vĩnh Ký (1837 -1898) được coi là Ông Tổ nghề báo. Nữ ký giả đầu tiên là con gái ông đồ Nguyễn Đình Chiểu - bà Sương Nguyệt Ánh. Tờ báo phụ nữ đầu tiên là báo Nữ Giới Chung (Tiếng chuông của nữ giới) xuất bản tại Saigon. Tầm ảnh hưởng của báo khiến bọn Pháp e ngại nên tháng 7, 1918 tờ Nữ Giới Chung bị đình bản.

Tờ Nam Phong Tạp Chí với ấn phẩm đặc biệt "Số Tết" năm 1918 đã trở thành tờ báo Tết đầu tiên, mở màn cho truyền thống làm báo Xuân, đặc san Tết sau này. Có nhiều tờ báo tuổi thọ rất ngắn (*tưng bừng khai trương, âm thầm đóng cửa*) như tờ Nhà Quê, chỉ ra được đúng một số vào ngày 11/2/1926 (*Quê thật*!)

Thời xưa, vua Tần Thủy Hoàng đã ra lệnh đốt sách, chôn sống học trò, nhưng ngày nay cũng có rất nhiều sách đã bị cấm, xin kể 3 cuốn tiêu biểu đã bị cấm trong thế kỷ qua: Đầu tiên là cuốn *The Adventures of Huckleberry Finn* của Mark Twain. Chuyện viết về những chuyến đi của cậu bé Huckleberry và người nô lệ đang trốn chạy. Để giữ được giá trị bình dân trung thực, tới hơn 200 lần các từ ngữ thô tục xuất hiện trong sách nên lúc đầu đã bị cấm tại nhiều nơi trong nước Mỹ. Kế tới là tác phẩm *Candide* của Voltaire. Đây là một cuốn truyện châm biếm với ba mươi chương kể về sự đen đủi của một chàng trai, nhưng qua các biến cố này anh đã châm chọc tới các thế lực lúc đó: nhà thờ, triết gia, nhà cầm quyền… Dù bị hội đồng Geneva cấm ngay sau khi được xuất bản, cuốn *Candide* bây giờ được coi là một tác phẩm giá trị. Thứ ba là cuốn *Harry Porter* của bà J.K. Rowling: Cuốn sách quá nổi tiếng đã được dựng thành phim, nhưng tập truyện này mới đầu đã bị các vị phụ huynh phản đối, đem đốt do có nhiều hình ảnh bạo lực và đề cao quá mức thế giới pháp thuật.

Do phong tục tập quán, nhận thức khác nhau, có sách được nước này hoan nghênh nhưng lại bị chê bai ở nước kia, như cuốn *Người Lái Buôn Thành Venise* - vở kịch nổi tiếng của Shakespeare. Năm 1931, trường Trung học ở New York - Mỹ cấm dạy, bởi một số cư dân Do Thái cho rằng nội dung khinh rẻ dân tộc họ. *Nỗi Đau Của Chàng Vécte*, tác phẩm của Goethe năm 1776 đã bị một số nhà thờ Đan Mạch cấm lưu hành. Cuốn *Giã Từ Vũ Khí* của Hermingway đã bị Ý cấm khoảng năm 1929 vì mô tả rất thật cảnh quân Ý rút lui. Cuốn *Kim Bình Mai* của Lan Lăng, Tiếu Tiếu Sinh thời Minh & Thanh cũng từng bị coi là dâm thư cấm đọc.

Gần đây nhất là cuốn Bà Mẹ Hổ "*Battle Hymn of the Tiger Mother*" của giáo sư Đại học Yale - bà Amy Chua - đã làm bùng nổ nhiều tranh luận. Amy Chua kể lại cách dạy dỗ hai con gái là Sophia và Lulu theo kiểu giáo dục Trung Hoa xưa. Nhờ mẹ cứng rắn độc tài mà hai cô đã nên người, nhưng dân Âu Mỹ phản đối kịch liệt, thậm chí có kẻ còn hăm dọa sẽ "*chiên khét*" bà vì tội hành hạ, ác độc với trẻ em. Tôi ưng có ai viết cuốn "*Bà Vợ Hổ*", dạy phái nữ làm sao để các ông An-Nam ta tài đức dễ thương, không về Việt Nam ăn chơi với bồ nhí, không say xỉn chồng Chúa vợ tôi, vô lý với con cái!

Trang Forbes.com đưa ra danh sách 10 nhà văn có thu nhập cao nhất thế giới, xin kể ba người thôi kẻo bài dài quá: J.K. Rowling, kiếm 300 triệu đô Mỹ vì ngoài bản quyền sách, còn tiền phần trăm làm thành phim và các sản phẩm khác. Thứ nhì là James Patterson, 50 triệu và Stephen King, 45 triệu.
Nhà văn Đậu Khấu (Dou Kou, sinh năm 1994) nước Tàu mới 6 tuổi đã có tự truyện *Đậu Khấu Phiêu Bạt Ký* dài 110 nghìn chữ được xuất bản.

Chú bé Thuỵ Sỹ Christopher Beale cũng đã hoàn thành cuốn chuyện đầu tay "Du Lịch trong Mùa này và Mùa trước" khi mới hơn 6 tuổi. Christopher còn tự dịch tác phẩm của mình sang tiếng Ý. Tuy thế, nhà văn ít tuổi nhất trong lịch sử thế giới là Meleik Delaney, viết sách khi chú bé mới lên ba và in thành sách khi 4 tuổi. Lạ nhỉ, chắc các bé kiếp trước là văn sĩ, chứ tuổi đó đánh vần còn chưa thông nói chi tới viết chuyện!

Chuyện *Kiều* của thi hào Nguyễn Du cũng là cuốn sách giá trị nên nhắc tới, người Việt mình có lẽ ai cũng thuộc ít nhất vài câu trong thi phẩm này. Trong chuyện chưởng Kim Dung, có mấy pho sách đặc biệt như cuốn *Cửu Dương Chân Kinh, Cửu Âm Chân Kinh, Ngọc Nữ Tâm Kinh và Tịch Tà Kiếm phổ*. Trong Anh Hùng Xạ Điêu, năm người võ công cao siêu nhất đã đấu trên đỉnh Hoa Sơn để tranh nhau Cửu âm Chân kinh và Vương Trùng Dươngđã giành được sách quý. Cầm bí kíp trong tay ông nghĩ lại, định đốt đi để tránh chuyện tàn sát trong võ lâm nhưng cuối cùng vì tiếc công người xưa nên Trùng Dương lại giao cho Châu Bá Thông đem đi giấu. Trên đường giấu sách, Bá Thông bị vợ Hoàng Dược Sư đánh lừa, dùng trí nhớ siêu phàm đọc qua một lần nhớ hết quyển Hạ rồi về viết lại cho chồng. Đầu óc đàn bà kinh khiếp chưa, nhớ dai quá sức, quý ông chớ coi thường mà phải khổ!

Tiểu Long Nữ trong Thần Điêu Đại Hiệp đã luyện Ngọc Nữ Tâm Kinh. Cô Long cuối cùng đã cùng Dương Quá vượt qua bao khó khăn để sống bên nhau, dù đây là mối tình cô trò rất khó được chấp nhận vào thời ấy (Tiểu Long Nữ là sư phụ của Dương Quá). Tịch Tà Kiếm Phổ là cuốn sách dạy võ rất quý nên nhiều người tranh dành, Dư Thương Hải đã tàn sát cả dòng họ Lâm để mong chiếm sách. Hậu duệ duy nhất còn sống sót là Lâm Bình Chi vì nóng ruột trả thù nhà đã phải tự biến mình thành Thái giám để luyện Tịch Tà kiếm pháp, đành lòng bỏ bê vợ là Nhạc

Linh San vừa hiền lành vừa xinh đẹp. Sau này chính Lâm Bình Chi đã ra tay giết Linh San, cô chết nhưng vẫn thương chồng hờ mà dặn dò Lệnh Hồ Xung chăm sóc Bình Chi lúc đó đã ra thân tàn ma dại. Tội nghiệp các bà thế đấy, luôn quan tâm, hy sinh dù có bị đối xử tệ!

Có nhiều cuốn sách thuộc loại đồ cổ rất mắc tiền, như cuốn*Vũ Trụ Học* của Ptolemy - 4 triệu đô Mỹ. Đây là tập bản đồ được làm vào thế kỷ thứ 2, xuất bản vào năm 1477 và hiện chỉcòn 2 bản. Cuốn "*Những Loài Chim Châu Mỹ*"của James Audubon được bán với giá 12 triệu. Bản chép tay *Leicester* của Leonardo Da Vinci - hơn 30 triệu được bán cho Bill Gates vào năm 1994.

Bộ sách in đầu tiên thế giới là cuốn Kinh Kim Cang (Diamond Sutra) của Phật giáo, in vào năm 868 AD. Bộ sách tôn giáo dài nhất là bộ Maha Prajna Paramita Sutra của Phật giáo, tiếng Hán Việt là "Đại Bát Nhã Tâm Kinh" gồm 600 cuốn, 3000 chương, tiếng Việt gom lại thành 589 cuốn.
Kinh Thánh là cuốn sách được phổ biến nhiều nhất trên thế giới, đến nay có khoảng 6 tỷ cuốn, dịch ra hơn 2000 ngôn ngữ khác nhau. Đứng thứ hai trong danh sách là Mao Tuyển. Cuốn sách Đỏ này là tập hợp những câu nói, bài viết của Mao Trạch Đông xuất bản năm 1964. Cho tới nay, sách đã bán được tới 1 tỷ bản (chắc nhà nước Tàu có lệnh ngầm ai không mua sẽ bị cúp hộ khẩu!) Đứng thứ ba trong danh sách là Kinh Koran của đạo Hồi, xấp xỉ 800 triệu bản.

Lột da người để bọc sách (Anthropodermic bibliopegy) là một tập tục bắt nguồn từ các nghi lễ trừng phạt thời xưa. Năm 1605, linh mục Henry Garnet bị bắt vì âm mưu lật đổ Thượng viện Anh. Sau khi bị treo cổ, vua James đã sai người lột da vị linh mục này để làm bìa cuốn sách "A True and Perfect Relation of the Whole Proceedings against the Late Most Barbarous Traitors, Garnet a Jesuit and his Confederats" như một cách để răn đe dân chúng. Tựa cuốn sách này dài quá, không biết có là cái tựa dài nhất thế giới không?!

Vua Melenik của Ethiopie - trị vì từ năm 1884 tới 1913 rất chăm đọc sáchđặc biệt là Kinh Thánh tới mức mê tín. Mỗi lần bị bệnh ông lại nuốt vài trang sách để chữa bệnh, kết quả ông đã bị chết vì sách. Bài hát của Bastard Fairies có nhắc tới lý do chết đặc biệt này, tuy vậy các văn bản chính thức ghi là Vua chết vì tai biến mạch

máu. Tôi còn nhớ mãi hình ảnh một người bạn tên Lương thời học lớp 1, lớp 2 trường làng với bà giáo già khó tánh. Lương không thuộc bài, bị bà bắt đứng trước lớp bảo không học bài thì ăn trang giấy đi cho chữ vào bụng. Lương xé từng miếng vở nhỏ ngậm vào miệng, nuốt từ từ cho hết trang giấy để được đi xuống. Tôi cũng bị bà giáo này tát và đánh u đầu, hơn 40 năm rồi mà vẫn không quên. Bà cho làm toán cộng, tôi làm đúng nhưng bị ốc-tọt, chị tôi xúi lên kiện bảo bà sửa điểm lại. Chắc là lúc đó tôi ăn nói không khéo nên bị bà tát tai sưng cả mặt, bảo là có lỗi còn dám "sửa lưng". Thì ra tôi đã xớn xác chép tựa đề sai nhưng cộng đúng, bà chỉ nhìn đáp số dựa vào đáp án nên gạch chéo. Má tôi "vui chuyện" kể cho cha hiệu trưởng nghe, cha nhắc nhở sao đó mà ngày kế bà dùng đuôi cây roi mây gõ vào đầu tôi sưng u, mắng là "còn dám đi méc cha sở hả"! Lần này tôi biết khôn dấu bặt không cho má và chị biết để tránh bị đòn thêm (Ấy chết, tôi lại "*linh tinh*" quá, đề tài là Sách chứ đâu phải Roi!)
Tháng 5, 2012 bắt đầu có sách in trên giấy chống thấm nước. Cuốn sách đầu tiên "waterproof" là cuốn *"The Greater Bad"*. Bạn có thể yên tâm thưởng thức sách trong phòng tắm hay ở hồ bơi, sách sẽ bền không sợ mối mọt, danh từ "*Con Mọt Sách*" để chỉ người thích đọc sách coi bộ sẽ lỗi thời.

Nói tới sách thì phải nói tới các cửa hàng bán sách đẹp nhất, như Nhà sách Selexyz, Maastricht, Hà Lan, được xây dựng lại trên nền nhà thờ Dominican tuyệtđẹp hoặc nhà sách Bookàbar, Rome, Ý với những thiết kế hiện đại. Hiệu sách Livraria Lello, Porto, Bồ Đào Nha, được thiết kế theo lối Gotic, mở cửa năm 1906 với cầu thang xoắn đẹp như cánh cổng tới thiên đường.

Thư viện Quốc hội Canada là một trong những thư viện đẹp nhất thế giới, giữa phòng đọc có đặt bức tượng của Nữ hoàng Victoria. Thư viện của Tu viện Admont (Áo) nằm trên bờ sông Enns, được xây dựng năm 1776 cũng đẹp không kém với các mái vòm được họa sĩ Bartolomeo Antomonte trang trí, chứa hơn 200000 tác phẩm. Thư viện sách hiếm Thomas Fisher nằm ngay tại Toronto, Canada. Thư viện Abbey St Gall, Thụy Sĩ nổi tiếng nhất vùng Địa Trung Hải. Tại Washington D.C. có Newseum chứa báo chí hằng ngày của hơn 80 nước trên thế giới.Mới đây nhất cô bé Trần Jennifer, 15 tuổi tại tiểu bang Virginia đã có sáng kiến làm bộ áo đầm bằng giấy báo. Rất nhiều người khen, muốn mua cái áo này nhưng cô quyết định tặng nó để trưng bày trong Newseum.

Khi Cộng Sản chiếm được miền Nam, nhiều tài liệu, sách quý đã bị hủy diệt thay vào bằng tài liệu để ca tụng Đảng, phục vụ nhà nước, nói sai sự thật. Heinrich Heine đã nói: "*Khi họ đốt sách thì chính họ cũng đang đốt cả loài người"*. Tôi nhớ khoảng 1976 ngồi dạy cháu làm toán mà buồn quá sức. Tựa đề bài toán là ngày hôm qua bộ đội ta bắn được 1 máy bay của đế quốc Mỹ, ngày hôm sau bắn được thêm 2 máy bay nữa như vậy tổng cộng là mấy máy bay tất cả? Tôi nhớ những sách Giáo Khoa mình được học ngày xưa dễ thương, giá trị biết bao nhiêu, nhiều bài học thuộc lòng mà tới bây giờ tôi vẫn còn nhớ. Nói tới chuyện bộ đội diệt Mỹ, tôi xin kể chuyện mượn xác Mỹ để lãnh Huân chương: Ngày Đại hội Đảng là ngày trao Bội tinh, thưởng vài cân gạo cho đồng chí nào lập nhiều thành tích, mọi người phải hồ hởi lập công. Có anh nôn được gạo quá nên mới phát huy sáng kiến, thí dụ bắn được 5 người lính Mỹ mới được thưởng, mà anh chỉ mới bắn được 4, nên anh đi mượn xác một lính Mỹ từ bạn mình cho đủ chỉ tiêu lãnh thưởng. Mượn thì phải trả đàng hoàng vì thành tích này quý lắm (nợ máu mà)!

Khoảng 1956 các ông Hoàng Cầm, Lê Đạt, Phan Khôi, Trần Duy… đã hình thành nên nhóm Nhân Văn Giai Phẩm, viết và phê phán những điều sai lầm của nhà nước thời đó. Báo Nhân Văn chỉ tồn tại 5 số và Giai Phẩm chỉ ra mắt được 4 số thì bị đình bản, các văn, thi sĩ bị đi học tập cải tạo tư tưởng, bị treo bút hoặc đi tù. Có lẽ ai cũng nhớ mấy câu thơ tiêu biểu của Trần Dần màtác giả bị tội chống phá, "bôi đen" chế độ:
Tôi bước đi
không thấy phố
không thấy nhà
Chỉ thấy mưa sa
trên màu cờ đỏ
Hai bài hát "Anh Là Ai?" và "Việt Nam Tôi Đâu?" của Việt Khang không chỉ là một bài ca văn nghệ đơn thuần, nó là một bài hịch, một trang sách quý làm nên lịch sử yêu nước. Ai có thể trả lời được về vận mệnh đất nước khi một màu cờ đỏ còn bao phủ quê hương?

UNESCO (Tổ chức Văn hoá, Giáo dục, Khoa học Liên hợp quốc) đã quyết định chọn ngày 23 tháng 4 hàng năm làm "*Ngày Sách và Bản quyền thế giới*"(World

Book and Copyright Day) dành cơ hội mua sách giá rẻ có kèm thêm chữ ký của tác giả cho những người mê sách. Ngày này ta có thể tải (download free) nhiều sách giá trị trên thế giới để dành xem dần.

Trước giờ tôi vẫn nghĩ người Tây Phương thiên về cá nhân, sống cho hiện tại, mừng sinh nhật chứ không quan tâm mấy tới ngày Giỗ, họ chụp hình đám cưới chứ không thích chụp hình đám tang, nhưng không hẳn vậy. Giải Nobel Văn học là một trong sáu nhóm giải thưởng của Nobel, được trao hàng năm đúng vào ngày Nobel chết, 10 tháng 12. (Thì ra có rất nhiều điều mình chưa nghe, chưa hiểu tỏ tường nên đưa ra kết luận sai lầm). Cho đến nay tác giả già nhất được nhận Giải Nobel Văn Học là nhà văn nữ người Anh - Doris Lessing, 88 tuổi. Jean Paul Sartre được chọn lãnh giải năm 1964 nhưng đã từ chối.

Trở lại chuyện Bùi Giáng - người điên vì Chữ - là tác giả của rất nhiều tập thơ, chuyện, sách dịch. Nét Thiền cộng một chút Tiên, một chút Điên đã làm ông thành một tác giả có một không hai. Tuy hơi mát mát nhưng ông khôn lắm, chỉ lựa người đẹp mà thích như kỳ nữ Kim Cương hoặc hoa hậu Thu Trang. Câu thơ "*Còn hai con mắt khóc người một con*" Bùi Giáng đã khóc cho người đẹp Thu Trang bị không chồng mà có con, thương cho cô gái một con trông mòn con mắt. Trịnh Công Sơn khi phổ thành bài hát, lại thêm vào câu "*Còn hai con mắt một con khóc người*" làm Bùi Giáng tức lắm. Khi TCS trích tiền nhuận bút bản nhạc gửi Bùi Giáng, ông cầm xấp tiền vừa đi vừa rải trên đường vừa la: *Thằng Sơn nó phá thơ tao*! Tức là phải, vì khi nghe bài hát, tôi cứ tưởng mấy ông này biết vận dụng công lực chỉ rơi nước mắt một bên, còn mắt kia ráo hoảnh! Bùi Giáng hay chửi nhà nước, cán bộ cũng chịu thua ông già điên không làm gì được vì bắt vào tù lấy bo bo đâu mà nuôi. Hôm ấy Bùi Giáng đi vào chợ thấy có nhiều công an đứng gần, ông tỉnh bơ "*chôm*" một ghi-đông xe đạp rồi đi thẳng, bà bán hàng tri hô: "*Ăn cắp lấy đồ của tôi*!" Ông nhìn đám công an trả lời: *Người ta đánh cắp cả nước sao bà không lên tiếng, tôi lấy có một chút đồ bà lại la ầm ỹ!* Bùi Giáng điên vì ông quá tỉnh.

Ngoài Bùi Giáng cũng có Phạm Công Thiện, viết rất nhiều sách đặc biệt là triết học, người cũng có thời kỳ "*bị khủng hoảng tinh thần*".Trong tủ sách nhà cũng có vài cuốn của ông, có điều chịu thua - đọc chẳng hiểu gì sất!

Thống kê của Jenkins Group cho thấy 33% sinh viên tốt nghiệp trung học và 42% sinh viên tốt nghiệp đại học không bao giờ đọc thêm sách khác sau khi rời trường. 80% gia đình Mỹ đã không mua hoặc đọc một cuốn sách nào trong năm. 70% số sách được xuất bản không tạo ra lợi nhuận. 20% dân Mỹ đọc sách điện tử "*online*". Ebook là sách điện tử ngày nay rất thông dụng, tiện lợi.

Nếu đang làm việc hoặc lái xe không đọc bằng mắt được có thể nghe đọc bằng tai qua các Audio Book - MP3, cũng thú vị lắm. Sách báo, truyện tiếng Việt ngày nay trên các diễn đàn internet có rất nhiều, tha hồ mà đọc. Nhân đây tôi cũng xin cám ơn các bạn bè, vi hữu xa gần đã chọn lọc, chuyển cho tôi rất nhiều emails hữu ích.

Xã hộiđang lên tiếng báo động vì việc đọc sách đang ngày một giảm, thay vào đó người ta nhất là các em chỉ thích xem TV, phim ảnh, chơi games. Nếu có đọc sách, chưa chắc các em đã thích đọc những văn phẩm giá trị, mà lại thích các cuốn có nhiều yếu tố tình dục, bạo lực, kinh dị. Các nhà Giáo dục cần suy nghĩ lại để giải quyết vấn đề này. Bạn chúng tôi người Canada, nhất định không cho con xem TV, chơi games, chỉ cho đọc sách và các môn giải trí khác, các cháu coi bộ rất thông minh, dễ thương học giỏi dù không biết cái TV ra sao.

Hai cuốn chuyện tôi đọc gần đây nhất là cuốn *Đứa Con Trong Thời Chiến* của Nguyên Bá, tác giả ở Canada và *Cuốn Ngàn Giọt Lệ Rơi* của Đặng Mỹ Dung – Yung Krall ở Mỹ. Cả hai đều xây dựng trên bối cảnh từ thời chống Pháp đến khi vượt biên qua hải ngoại, tình gia đình, tình quê hương, nỗi đau dân tộc đã làm người đọc phải bồi hồi rơi lệ. Mỗi cuốn khá dầy khoảng 500 trang, bạn tìm đọc đi sẽ thấy rất thích.

Cậu thanh niên Tàu – Kim Bằng, khi được gặp Tổng thống Clinton để nhận giải thưởng giỏi Toán nhất không có bộ quần áo lành lặn để mặc, thầy giáo cậu quan tâm nhưng Kim Bằng trả lời: Phúc Hữu Thi Thư Khí Tự Hoa - Trong lòng có sách vở tất mặt mũi sáng sủa, thầy đừng lo. Tôi tin Kim Bằng nói đúng. Hồi trẻ tôi cũng thích người đẹp trai, nhưng càng lớn tuổi tôi càng quý cái đẹp trong tâm hồn, cái sáng của trí tuệ, cái mã bề ngoài quả là không cần thiết. Trong Đoạn Tuyệt của Nhất Linh, vào đêm tân hôn khi thấy Thân đem chiếc khăn trắng ra trải lên chiếu, Loan đã cười khinh bỉ và nghĩ: *Chỉ có sự trinh tiết trong tâm hồn là đáng quý*. Một

câu nói hay, một cuốn sách tốt có thể thay đổi cả một đời người. Con của bạn tôi rất giỏi về tài chính, suốt ngày mê mải làm việc trên thị trường chứng khoán kiếm rất nhiều tiền, khi được tặng một cuốn sách đạo, anh lật ra xem và đã quyết định bỏ tất cả đi tu, sắp trở thành Linh Mục.

Từ lúc còn bé mấy chị em chúng tôi đã rất mê đọc sách, cuốn nào, thể loại nào cũng nghiền ngẫm, nhớ dai (bây giờ thì chịu thua, đọc xong lại quên). Chúng tôi còn chơi đố Tam Quốc Chí, như hỏi Quan Vân Trường được tặng danh hiệu gì, cỡi ngựa gì, Bàng Thống tên hiệu là gì, chết ở đâu, mấy tuổi? Câu trả lời đại khái là Quan Vân Trường có râu đẹp nên được đặt là Mỹ Nhiêm Công, cỡi ngựa Xích Thố. Bàng Thống tức Phượng Sồ Tiên Sinh chết trên đồi Lạc Phượng lúc mới 35 tuổi…. Khi chuẩn bị đặt tên cho con, tôi cũng có nghĩ tới các tên như Quý Sách, Hữu Thư để thể hiện sở thích, nhưng tính lại thấy nếu nước còn thì mới mong còn sách, còn các thứ khác, nước mất là mất tất cả, nên chúng tôi đặt tên cho hai cháu là Duy Việt và Duy Nam, với ước mong đất nước mãi còn, văn hóa và con người Việt Nam mãi mãi tốt đẹp….

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Năm ngoái chúng tôi có dịp hội ngộ với Nguyễn Quốc Phong khi thầy sang thăm Canada. Thầy là người thành lập và coi sóc Mái Ấm Thiên Ân, nơi nuôi và dạy nghề cho các em mù tại Saigon, Việt Nam. Thầy Phong bị mù vì tai nạn xe trong khi đang tu để thành Linh Mục Công Giáo. Khi nghe thầy nói ở Việt Nam có khoảng 900000 người mù, tôi nghĩ thầy nói lộn - vì theo tôi gần một triệu người bị mù là con số quá lớn khó tin được. Sau này xem lại, tôi biết thầy đã không sai. Trên thế giới, có khoảng 285 triệu người mù, gồm 39 triệu bị mù hoàn toàn và 246 triệu bị suy giảm thị lực. 90% những người khiếm thị này sống ở các nước nghèo, hai phần ba là phụ nữ, 19 triệu trong tuổi thiếu nhi. Trên thế giới, cứ mỗi 5 giây thì có một người bị mất đi ánh sáng. Chúng tôi cũng có vài người bạn và bà con bị mù, nên rất muốn tìm hiểu về đề tài này.

Trong Kinh Thánh, đã có nhiều đoạn nói về sự đui mù cũng như kể lại việc Chúa Giêsu chữa lành cho người mù được sáng. Dù mù hay què, tình thương Thiên Chúa luôn tràn đầy trên tất cả mọi người. Ngày còn bé, chúng tôi hay hát "*Có con dế mèn, thức trong đêm khuya, hát xẩm không tiền, nên nghèo xác xơ*". Hát xẩm là hát dạo để xin tiền kiếm sống, mà người hát thường là người mù. Nhà thơ Lưu Trọng Lư viết: "*Mắt em là một dòng sông, thuyền anh bơi lội giữa dòng mắt em"*. Nếu câu thơ này gởi tặng cho một cô gái mù để tỏ tình, thì thuyền tình đang bơi lội giữa dòng nước đen thăm thẳm!

Chắc ai trong chúng ta cũng thuộc vài câu thơ trong chuyện Lục Vân Tiên. Ông Đồ Chiểu đã dùng 2000 câu lục bát kể lại chuyện chàng trai lên kinh thành dự thi Trạng Nguyên, nửa đường hay tin mẹ mất nên khóc thương đến nỗi mù hai mắt. Bị hãm hại, rắc rối nhưng cuối cùng Vân Tiên đã được bà tiên chữa lành và trùng phùng với người yêu là Kiều Nguyệt Nga. Chuyện đời thật của ông Đồ Chiểu giống y như thế, chỉ khác là không có vị Tiên nào chữa ông khỏi mù! Ông sống bằng nghề dạy học và thầy thuốc. Để mua chuộc ông, bọn Pháp đề nghị trả lại đất nhà ông mà trước đây họ tịch thu, nhưng ông cương trực trả lời: "*Đất vua không ai trả, thì đất riêng của tôi có sá gì*". Thực dân Pháp cho Tôn Thọ Tường là bạn đến

khuyến dụ, nhưng Nguyễn Đình Chiểu luôn tìm cớ lánh mặt. Tường gửi tặng ông hũ mắm cá lóc, nói là do chính tay vợ Tường làm, rồi để dưới đáy hũ mấy nén vàng. Ông Đồ Chiểu rất giận, viết thư trách Tôn Thọ Tường và lập tức cho người trả lại (Chẳng bù với các cán bộ ta ngày nay, nếu không được tặng "phong bì" là có chuyện!). Ông Đồ không thèm xài xà-bông, không đi trên đường tráng nhựa do Pháp làm, dù mù lòa vẫn mò mẫm bước đi trên các con đường làng quanh co lầy lội. Quan Pháp Ponchon quý người tài đức, phải chịu thua cho ông thực hiện ước nguyện. Nguyễn Đình Chiểu được phép tổ chức một buổi lễ tế vong hồn người chết vì chống Pháp. Nghe ông đọc bài Văn Tế Nghĩa Sĩ Cần Giuộc, không ai cầm được nước mắt. Tôi rất ngưỡng mộ gương ái quốc của ông.

Trong các cây trái miền quê Việt Nam, có trái vừa mù vừa u mà vẫn giúp được trong việc chống Pháp. Chuyện kể khi lính Pháp kéo vào cửa Thuận An, gần đàn Xã Tắc vào ban đêm, vua Tự Đức đã cho quân mai phục đổ ra đường đầy hột mù u. Lính Pháp đi giày da, không chuẩn bị nên té bò càng, quân ta nhào ra đánh xáp lá cà, Pháp thua chạy tán loạn. Ngày nay người ta vẫn còn truyền tụng câu "*Ngó lên Xã Tắc hai hàng mù u*". Tôi chưa được thấy cây mù u ra sao, nhưng bạn tôi bảo sẽ về Việt Nam tìm một mớ hột, khi các ông chồng dở thói mát-xa, mát-gần (đi massage đấm bóp) đi nhậu về trễ, sẽ rải hột mù u trước phòng để mấy ổng té chỏng gọng cho bõ ghét. Nghe có lý quá phải không các chị?!

Trong bộ chuyện chưởng Cô Gái Đồ Long của Kim Dung, có một nhân vật cũng rất khó quên: Kim Mao Sư Vương Tạ Tốn. Ông là nghĩa phụ của Trương Vô Kỵ, rất giỏi võ công, bị nhiều hận thù oan trái chồng chất. Ông ác với kẻ ác nhưng tốt với người thân vô cùng. Tạ Tốn bị Hân Tố Tố đâm mù mắt. Sau khi ân đền oán trả, ông vào Chùa quy y cửa Phật, quên đi cuộc sống giang hồ đầy sóng gió. Hồi bé ở Tây Ninh tôi có xem vở cải lương này do kép Thanh Sang đóng vai Tạ Tốn, tôi phục lăn Thanh Sang vì anh giả mù rất giống thật, hầu như không chớp mắt cả buổi trình diễn.
Trên thế giới, có rất nhiều người mù tài giỏi, nổi tiếng. Đầu tiên phải kểtới Louis Braille (1809- 1852), bị mù lúc bé vì tai nạn do chính mình gây ra. Braille đã nghĩ ra bộ chữ nổi, giúp người mù đọc được bằng cách sờ vào mặt chữ.

Kế tới là Galileo Galilei (1564-1642) một nhà thiên văn học, vật lý học, toán học và triết học người Ý, đóng vai trò quan trọng trong cuộc cách mạng khoa học. Galilei bị mù hoàn toàn năm 1638.

Franklin Roosevelt (1882-1945) về già cũng đã bị mù. Ông là Tổng Thống thứ 32 của Hoa Kỳ, một khuôn mặt nổi trên thế giới giữa thế kỷ 20.
Emerson Moser là nhà sản xuất loại bút chì màu sáp Crayola, trẻ em nào chắc cũng đã dùng qua. Sau 37 năm làm việc, ông đã đúc hơn 1,4 tỷ bút chì màu. Ông bị loạn sắc, mù màu xanh, không thấy hết màu các cây viết ông đã chế tạo.

Bing Crosby, một nghệ sĩ nổi tiếng ở Mỹ, được ái mộ nhưng hay bị cười vềcách phục sức. Ông nhìn màu xanh da trời ra xanh lá cây, nhìn súp cà chua ra súp đậu, nên ăn mặc màu sắc tương phản. Nền của Facebook có màu xanh da trời vì người sáng lập- Mark Zuckerberg- bị mù màu đỏ và xanh lá cây. Chó, mèo, thỏ chỉ thấy chủ yếu là màu xám. Loài khỉ có tầm nhìn màu sắc mạnh hơn, trong khi ong bướm có thể thấy nhiều màu sắc khác lạ hơn con người. Nếu một phụ nữ bị loạn sắc, tất cả các con trai của bà cũng sẽ bị mù màu, nhưng người cha sẽ không di truyền bệnh loạn thị cho con trai mình. Có mắt kiếng đặc biệt giúp người loạn sắc chút chút, nhưng chưa có cách chữa bệnh mù màu này. Những người mù màu đỏ phải cẩn thận khi ăn thịt bò beefsteak, vì không biết thịt đã chín chưa hay còn đỏ máu. Ngày nay nếu cận thị, mình không cần đeo kiếng dầy cộm như xưa mà có kiếng siêu mỏng, hoặc dán sát tròng (contact lense), hay bắn tia laser cho khỏi đeo kiếng.

Tại huyện Mê Linh, Hà Nội có ông Nguyễn Văn Sơn, khiếm thị nhưng đạp xe đi khắp nơi. Nhưng ông Sơn nổi tiếng không vì tài chạy xe đạp, nhiều người biết tới ông vì ông mù mà có tới 11 vợ, 24 đứa con.
Ông Lê Đình Hậu ở Nghệ An có thể lái xe gắn máy đi khắp nơi dù không hề thấy ánh sáng mặt trời, nhiều người lo sợ vì việc này nguy hiểm cho chính ông và người xung quanh.

Thí sinh khiếm thị Nguyễn Thanh Bình đã đến với Vietnam's Got Talent làm ai cũng thích thú vì Bình chơi được 15 nhạc cụ khác nhau. Tại hải ngoại, người đàn guitar khiếm thị nổi tiếng Nguyễn Đức Đạt cũng rất được yêu mến.

Nhật là quốc gia đầu tiên đã có cuộc thi quần vợt (tennis) cho người mù. Rất nhiều người trên thế giới đã thành công, đoạt nhiều giải thưởng trong các bộ môn thể thao khác nhau, cũng như thành công trên thương trường, trong nghệ thuật, văn chương, tài giỏi gấp mấy lần người sáng mắt. Gần đây nhất là việc cô gái khiếm thị Mỹ gốc Việt đã thi làm Vua Đầu Bếp (Master Chef) - do đài truyền hình Fox tổ chức. Hà Christine chỉ cần lắng tai nghe tiếng nước sôi hoặc tiếng xèo xèo chiên tỏi là biết món ăn đã được nấu tới độ nào. Christine đã nổi bật trong số 30000 ứng viên đủ các sắc dân và có nhiều triển vọng đoạt giải thưởng $25000 đô Mỹ qua món cá bông lau kho tộ. Nhìn đĩa cá vàng óng nước mầu, trang trí đẹp mắt của cô mà tôi mắc cỡ, vì món cá kho của tôi khi thì đen thui, khi thì lợt lạt như nước ốc. Bếp của cô ngăn nắp thứ nào ra thứ đó để không bị lẫn lộn, không như tôi vất đồ đạc lung tung, khi cần kiếm muốn chết.
Mới đây nhất cô Connor Boss - người đẹp khiếm thị đã tham dự cuộc thi *Hoa hậu Tiểu bang Florida (Mỹ) 2012*. Connor Boss là sinh viên năm thứ nhất của Đại học Florida, cô mắc chứng rối loạn di truyền dẫn đến mù lòa từ khi mới 8 tuổi.
Rất tiếc Connor không giành được vương miện *Hoa hậu Florida 2012*, nhưng ông Mary Gravitt - giám đốc cuộc thi đã ca ngợi Connor Boss như một "vầng hào quang" thắp sáng cả cuộc thi năm nay.

Nhưng người đặc biệt nhất tôi muốn nói tới là Trần Quang Thành (Chen Guangcheng, sinh năm 1971), là một trong những nhà tranh đấu cho nhân quyền tại Trung Hoa hiện nay. Ông được mệnh danh là "Người Mù Đem Lại Ánh Sáng Cho Thế Giới". Bị mù từ nhỏ, nhà ở quê nghèo, nhưng ông không ngừng học hỏi để trở thành Luật Sư tranh đấu cho người dân, dám nói lên sự thật. Vì thế ông và cả gia đình bị nhà cầm quyền Trung Cộng thẳng tay đàn áp, đánh đập, giam lỏng. Không chịu thua, ngày 22 tháng 4 năm 2012, Trần Quang Thành tìm cách trèo tường, qua mặt mấy chục công an kiểm soát. Trong đêm tối, ông đi bộ hàng chục cây số, té lên té xuống gãy cả xương chân. May mắn, ông được giúp chở lên Tòa Đại sứ Mỹ ở Bắc Kinh. Tại đây, ông thu một cuộn phim video tố cáo Trung Cộng. Ông được can thiệp tới Mỹ tị nạn, dù Trung Cộng vẫn "sĩ diện" nói là họ cho ông đi du học (Nhà cầm quyền Tàu có lẽ nghĩ thế giới này mù hết, không ai biết sự gian dối của họ!).

Để giúp người mù, nhiều phát minh khoa học đã được sáng chế.

Loài dơi, cá heo không thấy đường trong đêm tối nên đã đánh lưỡi rồi nghe tiếng động dội lại để định hướng. Dựa theo nguyên tắc này, người ta có cách tập luyện cho người khiếm thị gọi là *Echolocation*. Đã có người tập thuần thục tới nỗi biết được người trước mặt mình là nam hay nữ, mập hay ốm, có thể leo núi, chạy pa-te (roller skate) một cách khéo léo. Con nít mù thì chơi game dễ như... chơi!

Những chú chó hướng dẫn - Guide Dog - cũng được tập luyện để giúp các người khiếm thị. Chó phải thuộc giống đặc biệt, được huấn luyện trong ít nhất hai năm, vượt qua 55 cuộc thi thử nghiệm trước khi làm việc. Loại chó dẫn đường này rất mắc, thông thường khoảng $35000 đô Mỹ một con (bằng giá một chiếc xe hơi tốt) nhưng không ai có thể tự bỏ tiền ra mua được. Người khiếm thị phải hội đủ một số điều kiện, phải đi gây quỹ xin đủ tiền ủng hộ mới làm chủ được con chó. Nếu ra đường gặp loại chó này, ta không nên đi sát bên trái của chó hoặc phía phải của người mù, vì sẽ làm chủ tớ lẫn lộn, nhất là không được ra lệnh cho chó hoặc tự ý giúp chủ nhân trước khi được phép.

Mái Ấm Thiên Ân chuyên sản xuất các cây gậy trắng, hữu dụng cho người mù. Hiện nay tại Âu Mỹ, có loại gậy được gắn thêm một công cụ đặc biệt, ngoài mụcđích dò đường, còn có thể "*cảm*" được người trước mặt mình đang vui hay buồn (Quý ông cũng nên sắm một cây gậy loại này, vì nhiều khi các bà hờn giận, buồn phiền mà các ông vô tình không biết!). Gậy *robot* thay cho chó dẫn đường cũng rất khôn, có nhiều chức năng.

Phôn, máy vi tính cho người mù ngày nay đã trở nên rất thông dụng. Rạp hát đặc biệt chiếu phim cho người khiếm thị cũng đã có. Các con *chip*, mắt điện tử, cách cấy võng mạc cũng đã có nhiều triển vọng giúp người mù thấy được. Khi hãng Apple bắt đầu chế ra các máy móc mà chỉ cần sờ vào màn hình để ra lệnh cho máy làm việc, người mù … mù luôn vì không sử dụng được loại *touch screen* này, không biết đường nào mà rờ! Cũng may hãng đã cải tiến, dựa vào bộ chữ nổi làm ra *Brailletouch* cho người mù. Văn minh hơn, Virginia Tech đã kết hợp với Hiệp hội Người Mù Quốc Gia đang chế ra xe hơi cho người mù sử dụng.

Nhưng đó là phương tiện của các nước Âu Mỹ giàu có. Tại Việt Nam, đa số vẫn chịu mò mẫm trong bóng tối. Ấy là chưa kể tới nạn mù chữ, biết bao người vì

nghèo khổ không được tới trường, không có cơ hội vươn lên trong cuộc sống. Nhà nước bận rộn hưởng thụ, đàn áp, ngu gì mà lo chuyện nâng cao dân trí!
Nhiều người ở vùng quê mắt chỉ bị kéo mây (cataract), nhưng không có bác sĩ điều trị nên sống trong tăm tối một cách oan uổng. Chúng tôi có sinh hoạt trong Hội Thân Hữu Quảng Ngãi, thỉnh thoảng gây quỹ giúp mổ mắt cho người nghèo. Nhiều người tìm lại ánh sáng đã mừng đến độ quỳ xuống lạy nhóm cứu trợ để tạ ơn. Nếu có ngày mấy người bạn, người nhà của tôi được sáng, tôi cũng sẽ không ngần ngại quỳ xuống mà cảm ơn vị bác sĩ, vị kỹ sư sáng chế đã mang lại thị lực cho họ.

Có câu chuyện kể trên chuyến xe lửa, trời mưa to, một anh thanh niên ngắm mưa và luôn miệng trầm trồ phong cảnh chung quanh. Cô gái ngồi kế bên bực mình vì mưa làm ướt tóc, đường sá ngập nước nên tỏ vẻ khó chịu. Cha anh thanh niên giải thích: Con trai tôi mới được mổ mắt tìm lại ánh sáng, nên thấy cái gì cũng lạ, cũng đẹp, xin cô thông cảm. Ước gì chúng ta luôn nhìn đời, nhìn người chung quanh với đôi mắt mới.

Giữa tháng Sáu, 2012 tại Toronto - nơi tôi định cư - đã xảy ra một tai nạn xe cộ. Tội nghiệp người tài xế xe bus công cộng chỉ mới 24 tuổi, còn đang tập sự. Anh cán phải một bà 82 tuổi khi quẹo trái, cuốn bà dưới gầm xe bị thương nặngrồi chết. Anh tài xế nhận lỗi: Tại tôi không thấy. Tương lai anh sẽ mù mịt vì sự không thấy này. Biết bao nhiêu chuyện đãvà đang xảy ra chung quanh, chính tôi cũng không thấy hoặc không muốn thấy. Nhiều lần tôi đã nhìn đời, nhìn người bằng nửa con mắt một cách coi thường, khi đó tôi đã thui chột, mất đi 50% thị lực. Tệ hơn, những khi đắp tai ngoảnh mặt làm ngơ, tôi đã"*mù mở*" hoàn toàn!

Tôi cũng ngẫm nghĩ tới một vài ý đẹp đã đọc được về cái mù trong tâm hồn:
Tính ích kỷ làm ta mù không thấy được nhu cầu của tha nhân. Nhiều người cô đơn, thiếu thốn cần giúp mà mình chẳng để ý nên chẳng thấy. Những lúc người thân buồn, mệt, chịu nhiều áp lực mà mình vô tâm không hiểu nên vẫn nhởn nhơ vô tình. Biết bao dân oan bị hà hiếp, đói khổ tại quê nhà nhưng ta chỉ thấy cái phồn vinh giả tạo bên ngoài, rồi lên tiếng ca tụng nhà nước đã đổi mới.

Tính vô cảm làm ta mù nên không thấy những việc ta đã làm đau lòng người khác, sẵn sàng "vô tư" nói những câu làm người khác xuống tinh thần, có khi làm họ mặc cảm suốt đời.

Tính tự phụ làm ta mù không thấy người chung quanh cũng có nhân phẩm như mình, nên không biết tôn trọng, quý mến. Tính kiêu căng làm ta mù không thấy khuyết điểm, cái sai của mình, mà chỉ biết phê phán người khác.
Những thành kiến làm ta mù không thấy được sự thật, không biết thông cảmđể nhìn sự việc ở những góc cạnh khác nhau. Sự bận rộn hối hả làm ta mù không thấy được vẻ đẹp của vũ trụ chung quanh. Khuynh hướng duy vật làm ta mù không thấy những giá trị thiêng liêng, tinh thần. Sự hời hợt làm ta mù không thấy chân giá trị của cuộc sống, chỉ đánh giá bề ngoài, hay lên án, trách hờn mà không nghĩ kỹ nguyên nhân.
Tâm hồn khô khan làm ta mù không thấy được cái đẹp của bức tranh, của bài nhạc, bài thơ mà người khác đã bỏ công sáng tác, chia sẻ với mình, không có mắt nghệ thuật.
Tính ngại khó và lười biếng đã làm ta mù không thấy được đường đi để chuẩn bị công việc, không có sức mạnh chiến đấu để hơn ngày hôm qua.

Nếu có thống kê đếm số người mù trong tâm hồn, tôi sợ là tỉ lệ sẽ cao hơn người mù về thể chất rất nhiều. Mỗi ngày tôi đã đui mù, hành động nông nổi bao nhiêu lần? Mỗi cơ hội tới, tôi có thể làm gì để giúp những người kém may mắn hơn? Liệu tôi có đủ sáng suốt, mở to mắt để nhận xét và chu toàn bổn phận của mình? Câu chuyện "*Nồi Cơm Khổng Tử*" vẫn nhắc nhở tôi nếu thấy tận mắt cũng chưa chắc sự việc đã như mình nghĩ, huống chi chỉ"nghe nói" rồi tiếp tục phổ biến điều sai sự thật.

Chúc bạn sáng mắt, sáng lòng.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Trong mục Tìm bạn Bốn phương, người ta thường dùng câu "đẹp xấu tùy người đối diện" khi nói về ngoại hình mình.
Câu này có lẽ đúng vì quan niệm về cái đẹp, về thẩm mỹ rất khác nhau, người thích màu đỏ, kẻ thích màu xanh, rất khó tranh cãi màu nào đẹp hơn màu nào.
Không phải những người đẹp là người hạnh phúc, mà người hạnh phúc mới là người đẹp. Thật vậy, người ngay thẳng hiền lành thì trông tươi tắn dễ thương, ngược lại người tâm địa nhỏ nhen đầy hận thù thì thần sắc lu câm, tăm tối. Các cụ xưa nói "*Hồng nhan bạc phận*", nhưng là phụ nữ mấy ai lại không muốn được… hồng nhan. Mời bạn cùng tôi điểm qua một số người đẹp xưa và nay, xem họ đẹp cỡ nào và cuộc đời như thế nào nhé.

Đầu tiên là người đẹp trong tranh "Bích Câu Kỳ Ngộ". Chuyện kể về một học trò nghèo ở Bích Câu, phía Nam thành Thăng Long rất hay chữ gọi là Tú Uyên. Uyên gặp một cô gái đẹp rồi đêm mơ ngày tưởng, nhờ duyên may Uyên mua được bức tranh vẽ hình nàng. Từ đó, mỗi bữa chàng dọn hai cái bát mời người trong tranh cùng ăn. Một hôm, Uyên rình bắt được cô gái từ trong tranh bước ra, chàng vội nắm tay nàng rồi xé bức tranh đi. Cô gái cho biết tên mình là Giáng Kiều, vốn có duyên nợ với Tú Uyên nên xuống trần kết làm đôi lứa. Khổ nỗi từ ngày được vợ Tú Uyên không buồn đụng đến sách vở lại uống rượu say sưa, Kiều không khuyên nhủ được nên buồn bã bay về trời. Tỉnh rượu Tú Uyên kêu khóc thảm thiết muốn tự vẫn, cảm động Giáng Kiều lại hiện ra (đàn bà vốn hay yếu lòng!). Uyên vừa mừng vừa thẹn, thề chừa hẳn rượu chăm lo học hành. Câu chuyện nghe quen quen, nhất là cái đoạn khi được vợ rồi thì say sưa bê bối! Cũng may cuối cùng chàng đã tỉnh ngộ và câu chuyện lại đẹp như trong tranh. Ước gì thực tế cũng được như vậy.

Người đẹp khác là Công Chúa Mỵ Châu sắc nước hương trời, cô đã bị Trọng Thủy lừa gạt lấy cắp nỏ thần. Trước khi bị cha chém, Mỵ Châu khấn rằng *Trung tín trọn tiết, bị người đánh lừa, xin hóa thành ngọc châu để rửa mối nhục này*. Máu cô chảy loang mặt biển, loài trai sò nuốt vào trở thành hạt ngọc trai quý giá. Người ta

cho rằng đây là vụ tráo hàng giả đầu tiên trên đất Việt, để rồi từ đó chuyện gian dối diễn ra không biết bao giờ chấm dứt.

Các vị công chúa nước Việt như Huyền Trân, Ngọc Vạn, Ngọc Khoa đã được xem là những người đẹp hy sinh cho việc mở mang bờ cõi, chịu kiếp xa nhà làm vợ vua Chiêm "*để cho thằng Mán thằng Mường nó leo"* mà đổi lấy đất đai cho quê hương. Thế nhưng ngày nay thay vì bảo vệ mảnh đất cha ông để lại, bọn cầm quyền Cộng Sản đã bán đất cầu vinh làm núi buồn sông tủi, các vị Công Chúa này chắc cũng phải ngậm ngùi nơi Chín Suối.

Khoảng 1930, dân Hà Thành thường nhắc đến "Tứ đại mỹ nhân" gồm cô Phượng Hàng Ngang, cô Síu Cột Cờ, cô Nga Hàng Gai và cô Bính Hàng Đẫy. Họ là những thiếu nữ có nhan sắc từng làm mê đắm bao trái tim, nhưng đã cùng phải chịu kết cuộc đầy trắc trở.

Cách đây gần 100 năm, cô ba Trần Ngọc Trà là Hoa Khôi Nam Kỳ đã từng làm điên đảo những tay chơi. Sở dĩ cũng gọi cô là "Cô Ba Xà-bông" vì hình của người đẹp này được in nổi trên các cục xà bông thời đó. Cô đã có không biết bao nhiêu mối tình, khi nghèo mạt rệp, khi lại cầm tiền nhiều không đếm được. Tuy đẹp nhưng cô rất khổ, thuở bé phải đi bán bánh ú dạo, mới 15 tuổi bị chính mẹ đem bán cho ông Tây đen bóng lưỡng, lông xoăn tít. Từ đó cô không giữ gìn nữa, sống như trả thù đời. Ngày nay một số ít cha mẹ cũng đành lòng đem con đi bán cho Campuchea, Thái Lan, Tàu để lấy tiền. Tệ nạn buôn bán trẻ em làm nô lệ tình dục là một nỗi ê chề nhục nhã mà xã hội Việt Nam trước giờ chưa có, thật đau lòng biết bao. Nhắc tới chuyện Cô Ba Trà, tôi mỉm cười nhớ tới cha mẹ chồng của mình. Chúng tôi đi làm, sợ ông bà ở nhà buồn nên mua một số tape chuyện đọc để ông bà nghe cho vui. Tôi để ý thấy ông bà cứ nghe đi nghe lại vài đoạn trong chuyện Cô Ba Trà của Xuân Vũ nên hỏi: Cha mẹ thích khúc này lắm sao mà nghe hoài vậy? Ông cụ trả lời: Đâu phải, vì tắt máy cassette để đọc kinh hoặc đi ăn cơm, khi muốn nghe tiếp máy đã trở lại từ đầu. Thì ra lúc đó ông không biết cách bấm để tạm ngưng hoặc fast forward máy! Ấy, không phải tôi lại linh tinh đang nói chuyện đẹp xấu mà lại lạc đề kể chuyện cha mẹ chồng mình đâu, có liên quan đấy. Số là khi mới sang Canada, ông bà gầy ốm, đen thui nhìn rất già. Từ từ ông bà mập mạp trắng trẻo ra trông đẹp lão hết sức. Khi về Quảng Ngãi thăm quê, hàng xóm cứ

trầm trồ "Dị quá, dị quá!". Dị tiếng miền Trung nghĩa là lạ quá, ngộ quá, sao lại từ già hóa trẻ như vậy. Thật thế, nhờ tẩm bổ, tinh thần vui vẻ mà con người có thể phục hồi lại sức khỏe, hình dáng. Có lẽ nhờ thế mà những người tù cải tạo thân tàn ma dại sau khi được nghỉ ngơi, thuốc men đã được hồi sức, những "viên ngọc nát" đã được vá víu để sống còn, chờ ngày quê hương vinh sáng. Viên Ngọc Nát là tựa đề bài viết của Thiếu Tá Vương Mộng Long, viết về tù cải tạo bị đánh đập tàn nhẫn, nhưng dù bị nghiền nát, những chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa vẫn là những viên ngọc quý. Ngược lại nhiều người rất xinh đẹp nhưng sau một thời gian gặp lại tôi hết hồn. Do đi chơi, uống rượu thức đêm nhiều, họ xuống sắc xấu đi đến tội nghiệp. Cái mập và ốm cũng làm ảnh hưởng đến ngoại hình, bạn tôi sau khi lên cân khủng khiếp, nhìn rất lạ nhận không ra!

Thương Thương là một nàng thơ đúng nghĩa của Hàn Mặc Tử, chưa bao giờ gặp mặt nhưng những sáng tác của thi sĩ về nàng thật diệu kỳ. Nhiều hình bóng giai nhân khác cũng đã đi vào dòng thơ họ Hàn như Mộng Cầm, Hoàng Cúc, Mai Đình…

Hình ảnh người thanh niên khỏe đẹp được Khái Hưng xây dựng trong "Trống Mái" là chàng Vọi, một thanh niên cường tráng miền biển. Tiếc là Vọi nghèo, ít học nên tình cảm với cô Hiền chẳng đi tới đâu và cuộc đời anh bị kết liễu trong miệng cá nhà táng.

Hoa hậu đầu tiên của Việt Nam năm 1955 là Thu Trang đã phải chịu nhiều cay đắng. Cô được nổi tiếng, tiệc tùng liên tục nhưng khi sang Nhật đóng phim, cô đã chịu cảnh không chồng mà có con vì tác giả bụng bầu là đạo diễn Tống Ngọc Hạp đã có gia đình. Chính Thu Trang cũng không biết việc mình đoạt chức hoa hậu là phúc hay họa. Bùi Giáng làm bài thơ "*Khóc người một con*" để tiếc cô gái một con Thu Trang mà Trịnh Công Sơn đã phổ nhạc, Bùi Giáng cũng sáng tác mấy câu thơ sau:

Trang của tờ giấy cũ
Của vầng tóc ban đầu
Trang của hồi vàng tụ
Về mệt mỏi mai sau

Anh nhớ em vô cùng
Đất sầu không xiết kể
Anh kêu gọi mông lung
Trang ồ Trang rất tệ…

Bùi Giáng đã tự nhận:
Người điên ngôn ngữ điệp trùng
dở chừng như mộng, dở chừng như mê
thưa em ngôn ngữ quặt què
làm sao nói hết nghiệp nghề người điên?!

Ông cũng viết: *Thơ Ta làm, là một cách dìu ba đào về chân trời khác. Người nào đọc thơ Ta, nẩy sinh ra cái ý gì người đó hoàn toàn chịu trách nhiệm. Ta làm thơ không thong dong tục tĩu được như Hồ Xuân Hương, không đoạn trường dìu dặt được như Nguyễn Du, không u sầu mênh mông được như Huy Cận. Tuy nhiên nếu bảo Ta đem cái chỗ thua kém của Ta để mà đổi lấy cái chỗ hơn Ta của những kẻ nọ, thì Ta không đổi*." Một ông già điên gầy còm xấu xí, nhưng với tôi ông rất đẹp.

Những người đẹp sau đó phải kể tới Thanh Nga, Thẩm Thúy Hằng, Kim Vui…. nhưng cũng như bao nhiêu phụ nữ khác, làm người thì phải chấp nhận "*đời là bể khổ*" nên xét tới cùng cuộc đời họ cũng có gì vui?

Trong lịch sử Trung Hoa, có 4 người được mệnh danh là "Tứ đại mỹ nhân" đã làm thay đổi cả lịch sử: Tây Thi, Vương Chiêu Quân, Điêu Thuyền và Dương Quý Phi, số phận họ đều kết thúc không có hậu.

Tây Thi ngay cả khi nhăn mặt cũng khiến người ta mê hồn, vì thế vua Phù Sai chìm đắm hưởng lạc bỏ bê triều chính. Trong mắt người Ngô, Tây Thi đích thực là một "yêu nữ" khuynh đảo quốc gia, còn đối với dân Việt (một nước chư hầu đời nhà Chu), nàng là một nữ nhi yêu nước đã đem thân mình ra cứu nguy xã tắc.

Chiêu Quân có sắc đẹp được ví là lạc nhạn nghĩa là làm chim nhạn phải sa xuống đất. Nàng có tiếng đàn tuyệt diệu và cũng đã chịu cống nạp cho Hung Nô. Một hôm

trong nỗi niềm thương nước nhớ nhà, giận kẻ gian thần nàng đã lao mình xuống sông Hắc Thủy. Cái chết của nàng đã khiến bao người ngậm ngùi thương tiếc.

Kế tới trong Tam Quốc Chí cũng có người đẹp Điêu Thuyền là con nuôi Vương Doãn, cô được gả cho cả Đổng Trác lẫn Lã Bố để làm họ ghen tuông, nhằm mục đích lật đổ Đổng Trác.
Dương Quý Phi cũng làm vua Đường đắm đuối bỏ mặc việc nước cho gian thần trông coi. Theo sách xưa, Quý Phi tròn trịa đẫy đà chứ không mình hạc xương mai, vì muốn thấy cô cười mà vua phải hao tốn biết bao vàng bạc, mạng người. Sau này các tướng sĩ buộc phải thắt cổ Dương Quý Phi. Lương thực hết, quân sĩ bất mãn, vua Đường đành đau lòng hy sinh người đẹp.

Người đẹp trong chuyện chưởng phải kể là Hoàng Dung trong *Anh Hùng Xạ Điêu.* Hoàng Dung không chỉ xinh đẹp mà còn võ công rất cao cường, cá tính nổi bật của cô là nghịch ngợm và nhanh trí. Với tình yêu cô đóng vai trò chủ động trong khi Quách Tĩnh lại rất thành thật khù khờ, có lẽ vì thế họ luôn cần nhau để bổ sung cho nhau.

A Châu là nhân vật chính trong *Thiên Long bát bộ* - người có số phận đau thương nhất trong các nhân vật võ hiệp Kim Dung. Khác với em gái là A Tử xinh đẹp nhưng tàn nhẫn độc ác, A Châu không đẹp rực rỡ, võ công bình thường nhưng đạo hiếu và mối tình nàng dành cho Kiều Phong thì không ai bằng. Vì lời vu oan của Mã Phu Nhân mà nàng giả trang để cứu cha rồi chết dưới tay người yêu là Kiều Phong. Trong thực tế, cũng có nhiều phụ nữ chết vì người mình yêu, có thể không chết thực thụ nhưng đã "*chết trong lòng một ít*" qua những hy sinh chịu đựng, dù bị hành hạ thể xác hay tinh thần cũng vì con cái mà chấp nhận tất cả.

Tiểu Long Nữ trong *Thần Điêu Đại Hiệp* là một cô gái tinh khiết từ thể xác đến tâm hồn. Tuy như viên ngọc không tì vết, Kim Dung lại cắc cớ bắt cô phải thất trinh với Doãn Chí Bình, cô và Dương Qua đã phải vượt qua biết bao những hệ lụy xã hội để đến được với nhau.

Nene là một phụ nữ nổi tiếng trong lịch sử Nhật Bản. Bà thường đưa ra lời khuyên cho Hideyoshi trong các vấn đề chính trị, quản lý. Đối với dân Nhật, Nene là mẫu đàn bà lý tưởng về "Công - Dung - Ngôn - Hạnh".

Phía trời Ai Cập xưa cũng có Cleopatra rất nổi tiếng. Bà tìm cách quyến rũCaesar bằng sắc đẹp, trí thông minh và sự lịch lãm của mình để được Caesar tái lập ngôi báu. Đã có câu nói nếu cái mũi của Cleopatra ngắn hơn một chút thì bộ mặt của trái đất hẳn đã thay đổi, câu này quả thật không sai.
Pretty Woman là cuốn phim do nữ tài tử Julia Roberts đóng. Đây là câu chuyện cô bé lọ lem thời đại: Cô gái nghèo phải bán thân được chàng trai giàu có thương yêu. Julia cũng từng được xếp hạng trong những người đẹp nhất thế giới, dù theo tôi cô hơi gầy, miệng hơi rộng.

Tại các quốc gia hàng năm đều có những cuộc thi Hoa Hậu chọn người đẹp nhất, tài nhất, đặc biệt là các cuộc thi Hoa Hậu Thế Giới, Hoa Hậu Hoàn Vũ, Hoa Hậu Trái Đất.

Đạt được chức Hoa hậu thật là vinh dự, tiền bạc và danh tiếng có cơ hội lên cao như diều gặp gió, nhưng phải coi chừng gió đứt dây. Nhiều người đẹp đã bị mất chức như Marjorie Wallace, người Mỹ đầu tiên được thành Hoa Hậu Thế Giới năm 1973- đã không hoàn thành nhiệm vụ và chỉ giữ được vương miện 104 ngày. Hoa hậu Mexico, Cynthia de la Vega bị tước danh hiệu vì không chịu ăn kiêng để giảm cân. Helen Morgan nước Anh chiến thắng năm 1974 giữ chức được 4 ngày cho đến khi bị phát hiện là bà mẹ độc thân. Ngắn hơn cả là Hoa hậu Ấn Độ Pandit buộc phải trả lại chức ngay sau buổi lễ vì cô không độc thân như khai trong lý lịch. Chị của Pandit là Kal-panna cũng bị tước danh hiệu Hoa hậu Hoàn vũ năm 1989 sau khi biết cô mang hộ chiếu Mỹ, không phải Ấn.

Một vài người đẹp khác lại khai gian tuổi, như người đẹp 16 tuổi Fiji - Torika Wattersđã bị ban tổ chức "nghỉ chơi" với lý do cô chưa đủ tuổi. Marie Hughes là Hoa hậu Ireland 2012 nhưng chỉ 4 ngày sau đã bị truất ngôi, cô khai là 21 trong khi đã 26. Thật ra cô không cần nói dối vì 26 vẫn còn được dự thi. Thế mới biết nói dối tai hại thế đấy. Anh bạn tôi khi đọc tin này thì chê phụ nữ khờ khạo, anh bảo đàn ông chỉ nói dối khi cần thiết, không nói dối vô thưởng vô phạt như phụ nữ!

Chuẩn bị đại diện cho Mexico dự thi Hoa hậu Hoàn vũ, Laura Zuniga lại bị cảnh sát bắt cùng 7 tay súng khác vì buôn ma túy. Laura còn bị tai tiếng là đã nhờ bạn trai - một trùm ma túy tại Mexico - can thiệp để cô giành được ngôi vị.
Tara Conner, Hoa hậu Mỹ 2006 bị dư luận đặt cho danh hiệu "Mess USA" thay vì Miss USA vì sống buông thả, nghiện rượu, dùng ma túy và bị chụp ảnh hôn môi Hoa hậu Teen Mỹ Katie Blair. Phải đi cai nghiện nhưng may mắn là Tara không bị tước vương miện.

Christina Silva, Hoa hậu California 2008 phải xuống chức vì ban giám khảođã cộng điểm sai, cô chỉ là Á hậu. Silva khởi kiện, đòi bồi thường $500000 đô Mỹ nhưng sau đó đã bãi nại. Tháng 5, 2010, ban tổ chức Hoa hậu Hoàn vũ Slovenia cũng đã khiến công chúng bất bình, họ tuyên bố người đoạt giải là Sandra Marinovic nhưng vài ngày sau, họ đính chính cô chỉ là Á hậu 2. Tôi cũng được biết có nhiều sự bất công, hối lộ, politics trong các cuộc thi Hoa hậu cũng như các cuộc thi Thế Vận Hội Thể Thao, thật là đáng chán.

Nhiều người đẹp đã rất "quậy": Lindsey Evans - Hoa hậu Teen tiểu bang Louisiana và là Á hậu 3 Miss Teen toàn nước Mỹ đã cùng bạn ăn quịt một nhà hàng ở Posados. Không may cho người đẹp, cô quên bóp và một túi đựng cần sa. Lindsey trở lại lấy và bị cảnh sát "tó" vì tội ăn cắp và tàng trữ chất ma túy. Hoa hậu Nga là cô Anna Malova được lọt vào top 10 của Hoa hậu Hoàn vũ 1998, nhưng cô lại bị mang tội giả mạo và ăn cắp. Kim Joo Ri - Hoa hậu Đại Hàn 2009 cũng vướng phải scandal ăn cắp.

Cuối năm 2011, Hoa Hậu Đại Hàn Han Sung Joo thuê người hành hung bạn trai cũ. Kumari Fulbright - Hoa hậu Tiểu bang Arizona đã chứng minh người đẹp không hẳn là phái yếu. Cô bắt cóc bạn trai cũ nhốt suốt 10 giờ, đánh đập và dọa giết bằng cả dao lẫn súng. Kinh chưa!

Người đẹp Hoàn vũ 1996 Alicia Machado đã dính vào một số rắc rối. Đầu tiên, cô lên cân quá sức nên đã bị ép ăn kiêng và luyện tập khắc nghiệt. Việc vóc dáng êm xuôi thì cô lại tham gia vào game show La Granja của Tây Ban Nha không được lành mạnh, rồi cô lại đồng ý chụp ảnh khỏa thân cho tạp chí Playboy.

Rất nhiều người đẹp bị mất chức vì ăn mặc quá nghèo: Sau 10 tháng giữ chức, những bức ảnh khỏa thân của William bị tung ra khắp nơi, cô là Hoa hậu da màu đầu tiên tại Mỹ và cũng là hoa hậu Mỹ đầu tiên phải trả lại vương miện. Gabriella Brum, Hoa Hậu Thế Giới người Đức 1980 bỏ ngôi sau một ngày vì từng chụp hình khỏa thân. Vanessa Williams là người gốc Phi đầu tiên đoạt giải Hoa hậu Mỹ năm 1983. Chiến thắng của cô xóa bỏ nạn phân biệt chủng tộc, tiếc thay chỉ vài tháng sau, Vanessa buộc phải trả lại danh dự khi ảnh nghèo công bố trên báo Penthouse. Còn rất nhiều người đẹp khác đã bị rắc rối vì chụp ảnh thiếu vải. Theo Tây Phương, tốt cứ việc khoe còn xấu mới che, nhưng khoe cũng tai hại gớm chứ đâu phải muốn khoe lúc nào thì khoe!

Hoa hậu Thế giới Bulgaria là Ina Mancheva bị mất chức vì ban tổ chức phát hiện ra có gian lận trong việc bình chọn qua internet.
Julia Lemigova là đại diện Nga Sô dự thi Hoa hậu Hoàn vũ 1991. Cô đoạt danh hiệu Á hậu 2 và sau đó đính hôn với tay quần vợt nữ số một thế giới - Martina Navratilova, nghĩa là cô công khai nhận mình là lesbian - người đồng tính.
Nàng Hoa hậu đỏng đảnh Sophie Grandon đã từ chối tham dự đêm chung kết để làm trách nhiệm trao lại vương miện cho người kế chỉ vì Ban Tổ Chức không đồng ý trả vé tiền tàu loại tốt cho cô (chảnh thế là cùng!).

Hoa hậu Iceland 1983, Unnur Steinsson đã mang thai ba tháng khi tham gia cuộc thi Thế Giới và là người Iceland đầu tiên lọt vào Top 5, giấc mộng Hoa Hậu không thành nhưng 22 năm sau, con gái bà là Unnur Vilhjálmsdóttir đã đăng quang Hoa hậu Thế giới vào năm 2005.
Hoa hậu Hoàn Vũ 2006 của Puerto Rico, Zuleyka Mendoza đã bất tỉnh trên sân khấu vì trời nóng, áo chật & nặng vì kết nhiều hạt cườm, trước đó các cô lại phải nhịn ăn để giữ eo. Thì ra muốn làm người đẹp cũng phải chịu rất nhiều áp lực.

Hoa hậu Thế giới 2012 mới đây được tổ chức tại Tàu và vương miện lọt vào tay Miss China, nhưng dư luận cho rằng có nhiều chuyện gian dối bên trong. Tôi tin điều này có thật vì chuyện xấu gì cũng có thể xảy ra được dưới tà quyền Trung Cộng.

Cuộc đời các người đẹp cũng có nhiều kết cuộc bi thảm như Hoa hậu Anh đầu tiên giành danh hiệu Hoa hậu Thế giới năm 1961 là Rosemarie Frankland, Rosemarie đã vỡ mộng với ngành công nghiệp sắc đẹp nên bị bệnh trầm cảm và chết vì dùng thuốc quá liều năm 2000. Hoa hậu Venezuela 1980 tự vẫn bằng súng. Người đẹp Solange Magnano - Hoa hậu Hoàn vũ 1994 đã từ giã kiếp người vì cuộc giải phẫu nâng mông cho mình bị trục trặc. Người đẹp Marilyn Monroe cũng đã tự tử kết liễuđời mình. Hoa hậu Nga 1996 yêu đời nhưng lại bị bắn chết vào ngày sinh nhật. Người đẹp Hoàn vũ Ấn Độ 1997 treo cổ tự tử khi cuộc hôn nhân với doanh nhân Gautam Khanduja bị hủy bỏ. Một Hoa hậu khác là Mauritius cũng treo cổ sau khi chia tay với bạn trai.

Nói toàn chuyện mất chức, chuyện buồn của các người đẹp sợ làm các bạn mang ấn tượng xấu, nên xin nhấn mạnh là đa số các hoa hậu khác đã thành công trong các lãnh vực phim trường, làm người mẫu cũng như khi làm các việc xã hội rất đáng được khen ngợi. Thí dụ với gương mặt đẹp và nghị lực phi thường, Aimee Mullins được xem là biểu tượng khác lạ của giới người mẫu. Cô cụt mất hai chân phải dùng chân sắt, nhưng cô được khen ngợi và rất thành công trong nghề người mẫu. Mới đây nhất là người đẹp khiếm thị đầu tiên dự thi Hoa Hậu tại Florida, Mỹ. Tên cô là Connor Boss, với sắc đẹp và cố gắng phi thường, cô đã thành công rất nhiều về mọi mặt. Tuy không được giải tại Florida, nhưng ai cũng công nhận cô gái mù này là vầng hào quang tỏa sáng cả sân khấu.

Ca sĩ kiêm diễn viên đến từ tỉnh Tứ Xuyên đã hy vọng trở thành người Trung Hoa đầu tiên thắng cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ năm 2004, tuy nhiên, đơn dự thi của cô đã bị bác vì cô là người chuyển giới. Cô nên đi Thái ứng thí, vì Thái Lan đã có các cuộc thi Hoa Hậu cho người chuyển giống. Nhìn các thí sinh yểu điệu này, không ai đoán được trước đây họ là nam giới. Jenna Talackova - Người đẹp Canada 2012 cũng đã bị loại khỏi cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ vì từng là đàn ông, nhưng cuối cùng cô đã được Donald Trump sửa luật cho thi với điều kiện Canada công nhận cô là … cô, không phải anh!

Tạp chí nổi tiếng Maxim vừa công bố danh sách 10 nàng gợi cảm và quyến rũ nhất thế giới năm 2012. Đứng đầu là siêu mẫu áo tắm Bar Refaeli, kế tới là Olivia Munn; Mila Kunis; Katy Perry; Jennifer Lawrence; Megan Fox...Trong khi đó tờ

People xếp hạng 10 phụ nữ đẹp nhất thế giới 2012 với Beyoncé, Sofia Vergara, Charlize Theron… Người đứng thứ 10 là Kate Middleton. Kate giống như một nhân vật trong truyện cổ tích khi cô trở thành vợ của Hoàng tử William nước Anh. Cô được công chúng ngưỡng mộ với khiếu thẩm mỹ và lòng vị tha của mình. Những gì cô mặc đều trở thành những món đồ được khen ngợi và bắt chước. Kate ngủ đêm trên đường phố để cảm nhận thật sự cuộc sống của người vô gia cư. Dù đây là "trò chơi" của người nhà giàu, nhưng cũng đáng khen, còn hơn những kẻ có tiền đi phá của hưởng thụ, hà hiếp dân lành như cán bộ trên đất Việt ta.

Báo Glamour đưa ra danh sách những người phụ nữ ăn mặc đẹp nhất thế giới, trong đó ngôi sao Emma Watson dẫn đầu, kế tới là Cheryl Cole, Kristen Stewart…
Thi Đẹp mà không nói gì tới quý ông thì xem ra cũng hơi thiếu sót. Các cuộc thi Mister, Nam Vương đã được diễn ra chính thức từ năm 1996. Người đàn ông hấp dẫn nhất thế giới Ryan Reynolds đã được tiếp tục bình chọn là ngôi sao đẹp nhất. Zac Efron khoe thân hình vạm vỡ cũng là nam nhân nổi tiếng.

Manhunt International là cuộc thi quốc tế dành cho nam giới tổ chức từ 1993 tại Singapore mà sau này bên Việt Nam cũng cử nhiều "Nam Vương" đi tham dự. Người đàn ông đẹp nhất Thụy Sĩ 2009 đã gây xôn xao vì không biết viết, nên anh được gọi là chàng đẹp trai "không có óc". Riêng các chuyện cười diễu các cô gái tóc vàng xinh đẹp nhưng... khờ khạo thì dẫy đầy khắp nơi.

Các anh các chị thi đua sắc đẹp được, thì cũng phải cho các bé gái, bé trai được cơ hội thi thố nét đẹp, tài năng chứ nhỉ. Bắt đầu năm 2009, tại Mỹ có cuộc thi Toddlers and Tiaras. Nổi tiếng là bé EdenWood đã trải qua khoảng 25 cuộc thi sắc đẹp lớn nhỏ. Bé đăng quang hoa hậu Nhí năm 2011 và đây là lần tham dự cuối cùng vì bé đã… già, trên 6 tuổi sẽ không được thi nữa.
Vấn đề là các cha mẹ đã lạm dụng chích thuốc botox cho các cháu, cho ăn mặc kỳ cục trang điểm quá đáng làm mất đi nét hồn nhiên, ép buộc các cháu quá nhiều. Bé Maddy mới bốn tuổi nhưng đã có bộ ngực và cặp mông nở nang, thì ra mẹ đã bắt cháu độn vào người những "phụ tùng" này, vì thế nên nhiều người đã phản đối chương trình Toddlers and Tiaras.

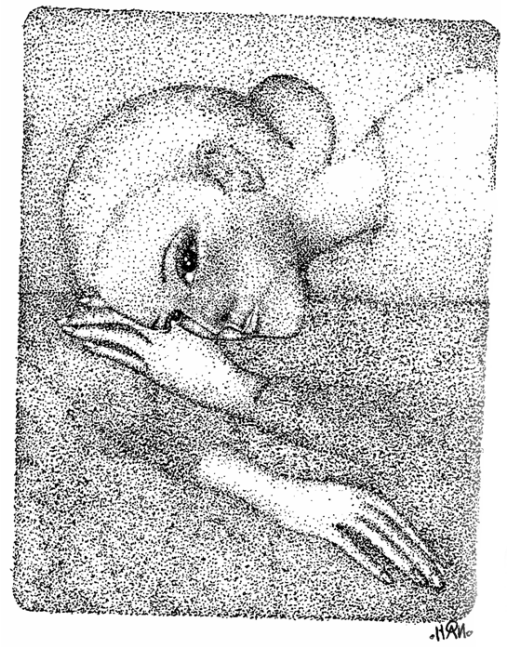
Việt Nam hiện nay có đủ loại thi sắc đẹp, nào là hoa hậu báo Tiền Phong, hoa hậu các tỉnh, hoa hậu áo tắm, hoa hậu áo dài, rồi nữ sinh duyên dáng, bà mẹ thanh lịch…Hồi mới chiếm được miền Nam, nhà nước lên án đua ngựa và xổ số vì cho đó là một thứ cờ bạc trá hình, cấm tiệt khiêu vũ vì tội đồi trụy, không cho thi hoa hậu vì là lạm dụng thân xác phụ nữ. Rồi bây giờ mọi thứ tràn ngập như nấm, chẳng biết nhà nước giải thích ra sao! Dù có rất nhiều người đẹp Việt trong những năm gần đây, tôi chỉ muốn nhắc tới hoa hậu Ngọc Khánh. Cô đăng quang năm 1998 và có nhiều sinh hoạt gây quỹ từ thiện, năm 2004 cô kết hôn với Luật Sư Lê Công Định, người bị cầm tù vì tranh đấu cho Tự Do và Nhân Quyền tại Việt Nam. Chồng bị kết án tù 5 năm, bản thân Ngọc Khánh cũng nhiều lần bị triệu tập lên gặp công an. Thật đáng khâm phục cho những người dám lên tiếng cho Sự Thật dù phải chịu tù tội, chết chóc, họ là những anh hùng thời đại.

Theo Hồ Trường An, phái nữ có thể làm đẹp bằng nhiều cách: tô mắt viền môi, bới tóc, ăn mặc hài hòa kể cả dùng nữ trang. Các nàng trong tiểu thuyết của ông đeo cả bộ sưu tập trong người, nào là vòng cẩm thạch màu xanh lặt lìa, nào là nhẫn ngọc màu phí thúy. Tôi không biết màu phí thúy là màu gì, nhưng theo tôi phụ nữ chẳng cần đeo gì cả cho khỏi tốn tiền, phiền phức, chỉ cần một chút trang điểm nhẹ, ăn mặc thích hợp, nói năng dễ thương sẽ được lòng người và cái đẹp nội tâm sẽ lâu bền hơn cả. "*Tốt gỗ hơn tốt nước sơn*" (nhưng chắc cũng phải sơn sao coi cho được được, đừng loang lỗ quá!) Có bài viết:
- Để được đôi môi xinh xắn, hãy nói những lời ngọt ngào, dễ nghe.
- Để được đôi mắt tinh tế, hãy tìm kiếm vẻ đẹp trong tâm hồn của người khác.
- Để được thân hình thon đẹp, hãy chia sẻ thức ăn với người nghèo khổ.
- Để được mái tóc óng ả, hãy để trẻ em vuốt ve trò chuyện mỗi ngày.…

Tôi đang cố gắng thực hành thử xem sao, cũng như tập bỏ vài thói quen xấu như rung đùi, nói leo, nói nhiều, bẻ đốt ngón tay, khi nói chuyện không tập trung, cứ à, ờ quá nhiều, ít quan tâm đến người khác mà chỉ muốn nói về mình.... hy vọng mình trở nên dễ thương hơn, hay ít ra cũng bớt xấu đi được phần nào.

Chân, Thiện, Mỹ là cội nguồn của cái đẹp, người có tâm hòa ái, bình tĩnh khoan dung và lòng thương người sẽ rất dễ gần gũi và được thương yêu, không cần chi cái đẹp bên ngoài. Chúc bạn tâm an, hành động nhân ái để cái đẹp của bạn luôn tỏa sáng và bền lâu.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Ghen

Bạn có ghen không? Nếu có thì mức độ như thế nào? Riêng tôi sẽ "*thành thật khai báo*" sau khi điểm qua vài câu chuyện xưa và nay về đề tài này.
Hầu như ai cũng ghen - Ghen với người yêu, người phối ngẫu, ganh với người chung quanh, tức tối với các việc xảy ra trong cuộc sống: *Trâu buộc ghét trâu ăn, Thua trời một vạn, không bằng thua bạn một ly*. Nhiều trận tranh hùng trong thiên nhiên đã được thâu hình lại, chứng tỏ ngay cầm thú cũng biết ghen và thi thố sức mạnh. Đứng về mặt tích cực, ghen là gia vị giúp tình yêu thêm thi vị đậm đà, như tô bún bò Huế phải có chút ớt cay, ganh đua là động cơ giúp ta làm việc để thăng tiến hơn. Vấn đề là ghen trong trường hợp nào và như thế nào để "*dừa đủ xài*".

Chuyện xưa kể rằng Hoàng Hậu Viên Thị thời Nam Bắc Triều rất hay ghen. Khi biết Văn Đế cho một thứ phi 30 ngàn đồng vàng và sủng ái hết lòng, Viên Thị ghen chết được nên bắt đầu "tịnh khẩu" để chống đối. Đến giờ lâm chung, vua nắm tay hỏi muốn gì, bà vẫn quay mặt không thèm nhìn. Hoàng tử Lưu Thiện khi lên ngôi đã giết chết Văn Đế lẫn thứ phi này để trả thù cho mẹ. Nếu trước khi chết Viên Thị bớt ghen nói vài lời, có lẽ đã không mất đi hai mạng người.

Lý Hoàng Hậu vợ vua Tống Quang Tông còn ghen cả với các tỳ nữ. Khi một nữ tỳ bưng nước cho vua rửa tay, vua thích thú khen bàn tay trắng trẻo quá đẹp, hoàng hậu liền chặt tay cô này gói làm quà tặng vua để dằn mặt. Vua khiếp vía rụt rè hơn trong việc qua lại với các cung phi, để hoàng hậu độc chiếm hoàng đế. Nhưng không phải chỉ đàn bà mới ghen ác như thế, đàn ông thời xưa cũng đâu kém. Hoàng hậu nước Tàu khi thấy trong cung có thêm vị tướng trẻ liền quay sang hỏi vua ai mà oai phong thế. Vua chẳng trả lời, lát sau cho quân sĩ dâng lên hoàng hậu cái mâm đựng đầu vị tướng trẻ này. Chỉ mới khen, chưa có tà ý hành động gì mà kết quả như thế, quý bạn nên cẩn thận khi khen người khác trước mặt vợ hay chồng mình nhé.

Lưu Bang là người sáng lập ra nhà Hán, có vợ từ thuởhàn vi tên là Lã Trí. Khi lên ngôi Lưu Bang lại sủng ái Thích phu nhân, Lã hoàng hậu ghen tức nhưng chẳng

làm gì được. Chờ khi Lưu Bang băng hà, Lã Trí cho người cột họ Thích vào trục đá lớn của cối xay, bắt kéo cối đá cho tới chết. Đòn ghen của Lã Trí làm con trai là Huệ Đế bất bình, ngày đêm cờ rượu chơi bời đến sinh bệnh chết khi mới 22 tuổi.

Ngay cả Kinh Thánh cũng có ghi lại nhiều chuyện về ghen: Cain xấu tính keo kiệt không được Thiên Chúa thương bằng Abel, bèn lập mưu giết chết em ruột của mình cho bõ ghét. Máu Abel thấm xuống đất nên Cain bị chúc dữ. Bà Sara - vợ tổ phụ Abraham - đã tự ý hiến tặng nữ tì Hagar cho Abraham, nhưng khi Hagar có thai, Sara lại ghen tức hành hạ Hagar đến nỗi cô phải bỏ trốn. Rồi đến chuyện Giuse con trai của Giacop. Giuse được cha cưng nhất nhà may cho áo đẹp, nên bị các anh ganh ghét đem bán cho Ai Cập. Nhờ biết đoán điềm giải mộng, sau này Giuse đã cứu cả gia đình. Vua Saul cũng đã ghen với David, vì David dũng cảm lập được nhiều chiến công, Saul hai lần lấy giáo đâm David, may mà David tránh được.
Trong Tân Ước, đã có lúc các môn đệ Chúa Giêsu tính toán xem sau này ai được ngồi bên tả, ai ngồi bên hữu của Chúa. Nhờ Chúa giảng dạy, các ông mới hiểu mà thương yêu nhau để cùng lên đường loan báo Tin Mừng. Các luật sĩ, thầy Thượng Tế thời đó cũng đã ganh ghét với Chúa Giêsu, luôn tìm cách hãm hại ngài.

Có người ghen như bão tố, la hét bù lu bù loa, có người ghen nhưng rất thâm trầm cao tay. Trong chuyện Vua Ngụy tặng mỹ nữ cho vua Kinh, vì thấy vua Kinh yêu quý tân giai nhân này quá sức, phu nhân là Trịnh Tụ mới giả làm thân với cô gái, to nhỏ rằng Vua thích hết mọi thứ trên người cô chỉ trừ cái sống mũi, khuyên cô khi gặp vua nên che mũi lại. Cô gái ngây thơ này tin lời. Trịnh Tụ mặt khác lại bẩm với vua: Mỹ nữ chê vua nặng mùi hôi phải bịt mũi lại, quả nhiên vua nổi giận cho xẻo mũi tân nương.
Nói tới chuyện mũi tôi nhớ một tục lệ ở đảo Kiribati, gần vùng Thái Bình Dương. Tại đảo này, ngoại tình sẽ bị người phối ngẫu cắn sứt một phần mũi theo đúng luật *nose-biting* hay *nasal imputation*. Tại sao phạt mũi mà không trừng trị chỗ khác? Theo người La Mã và người Anh thời xưa, mũi liên hệ mật thiết tới bộ phận sinh dục, cái này dài ắt cái kia cũng dài luôn. Cắn mũi là làm giảm đi cái hấp dẫn, dục tính của người kia. Điều này không chừng đúng, vì trên nguyên tắc người Tây mũi lõ thường "*khỏe*" hơn dân Á Đông mũi tẹt.

Trở lại các điển tích xưa về ghen, xin được kể chuyện "Bến Đò Ghen": Đời nhà Tấn có cô Đoàn Minh Quang là vợ của Liêu Bá Ngọc. Khi Bá Ngọc đọc bài phú của Tào Thực tả vẻ đẹp nữ thần sông Lạc thì say sưa nói với vợ: "Nếu tôi lấy được người như vậy thật không ân hận gì". Minh Quang tức tối trả lời: "Sao chàng lại khen thủy thần mà khinh ta, ta chết không thành thủy thần sao?" Nói xong nàng liền trầm mình tự tử. Bá Ngọc sợ quá từ đó không dám qua sông. Bến đò nơi Minh Quang chết đuối, các phụ nữ muốn qua sông phải ăn mặc lem luốc, giả ra xấu xí nếu không sẽ bị sóng gió nguy hiểm, vì vậy nơi đây được gọi là "Bến Đò Ghen". Quả là "*ghen bóng, ghen gió*", chỉ vì chuyện đầu đâu mà bỏ mình không tiếc!

Rồi tới chuyện xảy ra đời nhà Đường. Vua Thái Tôn muốn thưởng công cho Nhiệm Khôi nên đã tặng ông hai cô thị tì, Nhiệm Khôi không dám nhận vì sợ vợ ghen. Vua cho gọi vợ Nhiệm Khôi vào cung, ra điều kiện nếu không cho chồng nhận hai nàng hầu thì phải uống rượu độc. Vợ Nhiệm Khôi nhắm thấy sống trong ghen tuông thà chết sướng hơn, nên đã nhận chén rượu rồi trối trăn mọi việc. Cũng may đó chỉ là dấm chua nên bà không chết. Về sau người ta dùng chữ "uống dấm" để chỉ người đàn bà ghen, trong chuyện Kiều cũng có nhắc tới điển tích "dấm chua" này. Tôi đồng ý chuyện không chung chồng, có điều tội gì mà phải chết. Từ từ kiếm người nào "*quởn*" sẽ góp gạo nấu cơm chung, biết đâu *rồi con tim sẽ vui trở lại!*
Cổ tích Việt Nam cũng có chuyện Sơn Tinh & Thủy Tinh. Vì ghen không lấy được Mỵ Nương nên Thủy Tinh hằng năm vẫn làm bão lụt để hại Sơn Tinh, mong giành lại Công Chúa.

Trong Tiếu Ngạo Giang Hồ của Kim Dung có nhân vật Á Bà Bà (bà già câm). Khi còn trẻ, Á Bà Bà là một ni cô xinh đẹp, chàng đồ tể giết heo say mê vẻ đẹp đó nên cũng cạo đầu đi tu với pháp danh Bất Giới Hòa Thượng rồi sanh ra Nghi Lâm. Bất Giới gặp vợ của Nhạc Bất Quần quá đẹp nên không kịp giữ giới giữ lời, lên tiếng khen ngợi trửng giỡn, Á Bà Bà nổi cơn ghen bỏ đi vào phái Hằng Sơn, giả làm mụ già câm điếc khiến Bất Giới tìm muốn chết. Tôi cũng rất phục Á Bà Bà, vì nội công của tôi chỉ thâm hậu tới mức 8 ngày không nói, không thể im lặng lâu hơn được.

Cái ghen của bậc nữ lưu quý tộc còn ghê gớm hơn. Trong "Thiên Long Bát Bộ", vợ của Đoàn Chính Thuần - vương phi của nước Đại Lý- giận chồng lăng nhăng nên

đem tấm thân ngàn vàng ra "*cho không, biếu không*" một gã ăn mày thấp hèn, sinh ra Đoàn Dự. Bà còn hận đến nỗi bất cứ ai họ Đoàn đến sơn trang, bà đều cho giết để làm phân bón trồng hoa.
Cái ghen đã được Kim Dung nâng lên thành những thủ đoạn cao cường như chuyện nàng Chu Chỉ Nhược. Chỉ Nhược ganh ghét với Triệu Minh nên đánh thuốc mê mọi người, tự rạch mặt để đổ tội cho Triệu Minh hầu được làm vợ Trương Vô Kỵ, độc chiếm Đồ Long Đao, nhưng cuối cùng sự thật đã bị phanh phui. Vô Kỵ tuy biết chuyện mà vẫn ra tay cứu nàng Chu, khiến cô tỉnh ngộ và tìm lại con người hiền lương của mình khi xưa.
Trong thơ văn, Shakespear có viết chuyện chàng Othello. Othello bị Iago gài bẫy nên lên cơn ghen ra tay giết vợ, dù Desdemone là người hiền lành không hề phản bội. Othello sau cùng đã tự sát vì hối hận.

Trong chuyện Kiều, thi hào Nguyễn Du đã viết: Trời xanh quen thói má hồng đánh ghen. Ông Trời mà còn ghen, thì nói làm chi đến Hoạn Thư, vì bà chỉ là "*chút phận đàn bà, ghen tương thì cũng người ta thường tình*". Bài thơ "Ghen" của Nguyễn Bính cũng nổi tiếng vì ông ghen với cả hoa bướm, với mùi thơm nước hoa mà chỉ một mình ông được ngửi, không chịu "*share*"!

Vài thập niên trước, có chuyện kể hai vợ chồng đem máy hát ra thưởng thức cho vui tuổi hạc. Khi nghe bài Tỳ Bà do cô Bốn Khâm Thiên hát, ông cụ gật gù khen hay, tấm tắc người hát chắc phải đẹp. Bà cụ đứng ngay dậy đập bể cái máy hát quý giá đó. Điều oan ức là ông cụ chưa hề bước chân "xuống xóm", không biết chị em cô Bốn, cô Năm già trẻ ra sao. Nghe nói khi xem Nhật Trường và Thanh Lan tình tứ trong nhạc cảnh "Anh Không Chết Đâu Anh", vợ Nhật Trường ở nhà cũng đập bể TV, chẳng biết chuyện này có thật hay không!? Báo chí cũng đăng chuyện một nhà thầu khoán lén đưa người tình đi chơi bằng chiếc xe hơi mới. Bà vợ biết được đổ xăng thiêu rụi chiếc xe, mặc dầu nó là nửa gia tài của ông bà. Rõ phí của nhưng khi ghen thì làm sao mà sáng suốt, đốt chồng còn được, nói gì tới đốt xe!

Chuyện tình của vũ nữ Lý Lệ Hà và cựu hoàng Bảo Đại liên tục xuất hiện trên báo vào những năm 1940, rồi tới thứ phi Mộng Điệp và bao bóng hồng nữa, làm Hoàng hậu Nam Phương ở Huế phải chịu cảnh ngậm đắng nuốt cay.

Lại cũng nghe nói Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu có chút liên hệ tình cảm với Ca sĩ Kim Loan, phu nhân Mai Anh rất tức giận, nhưng vốn khôn ngoan muốn giữ chiếc ghế Tổng thống của chồng, nên đã sắp xếp cho Kim Loan bỏ xứ đi Tây Đức.

Ở Mỹ khoảng 1993 cũng đã um sùm chuyện của John & Lorena Bobbitt. Lorena trong cơn điên cuồng đã cắt mất cái ấy của chồng. Động từ "Bobbitt" từ đó được thêm vào trong tự điển Anh Ngữ. Khi ra tòa, Lorenađã chứng minh được chồng là người xấu, luôn bạo hành phản bội nên bồi thẩm đoàn đã tha bỗng Lorena. Chuyện này tiền hung hậu kiết, bác sĩ sau đó đã nối lại cái ấy cho Bobbitt, ông cũng chính thức xin lỗi vợ vì những hành xử không tốt trước đây và dù ly dị, ông vẫn tặng hoa cho bà mỗi dịp lễ Tình Yêu Valentine's. Phụ nữ Việt cũng đã chia động từ Bobbitt này rất "*nhuyễn"*, bỏ cả vào máy xay.

Chắc ta cũng không quên khoảng 1998, Tổng thống Bill Clinton đã lôi thôi với cô tập sinh Lewinsky, làm bà Hillary chết trong lòng một ít, nhưng vẫn phải nói dối để bảo vệ chồng, bảo vệ chức Đệ Nhất Phu Nhân của mình.
Rồi phải kể tới mối quan hệ giữa Jackie - vợ tổng thống Kennedy với người em chồng là Bobby. Bobby đã có với Ethel 11 người con, nhưng Bobby vẫn tức tối khi Jackie bắt bồ với những người khác. Bobby đã xem Aristotle Onassis, nhà tài phiệt Hy Lạp như kẻ thù khi Jackie vì tiền chịu lấy ông này.

Chuyện ngoại tình của tài tử Brad Pitt và cầu thủ Football David Beckham cũng làm hao tốn nhiều giấy mực. Truyền thông khen ngợi Angelina Jolie và Victoria Beckham là những bà vợ cao tay đáng nể. Hai cô im lặng chẳng phải vì không "*ke*" (care) hay dễ dãi chấp nhận trai năm thê bảy thiếp, đơn giản là để một vụ scandal tình ái qua nhanh, họ phải lờ đi cho chuyện tự chìm vào quên lãng. Ở nhà hành hạ bắt quỳ gai mít là chuyện khác, còn chuyện đối ngoại thì phải hành xử khôn ngoan hơn.

Một vụ tai tiếng khác là chuyện cựu thống đốc tiểu bang California Arnold Schwarzenegger, bị phanh phui có con với bà người ở giúp việc trong nhà. Cuộc hôn nhân kéo dài 20 năm giữa ông và nữ nhà báo Maria Shriver đã nhanh chóng kết thúc. Maria cũng rất muốn "*act cool*" nhưng chịu không nổi đã kích này. Bốn

đứa con cũng quay lưng lại với cha, khiến Arnold mất đi mọi thứ, chương trình đóng phim cũng gián đoạn.

Nữ tài tử Demi Moore ly dị chồng trẻ Ashton Kutcher khi phát hiện ra anh này nhiều lần phản bội. Diễn viên Julia Roberts, nổi tiếng với cuốn phim Pretty Woman đã hủy hôn với Kiefer Sutherland cũng vì ghen tuông khi chồng lăng nhăng với gái điếm. Mất vợ vừa đẹp vừa giàu, quý anh chớ khá xem thường cho là "*chỉ chơi qua đường*" thôi nhé!

Tài tử, ca sĩ kiêm người mẫu Mia Farrow phải chia tay với đạo diễn Woody Allen cũng vì ông già gân này "léng phéng" với cô con nuôi Soon-Yi thua mình nhiều tuổi (sau đó hai người lấy nhau và vẫn còn sống chung).
Hai nàng ca sĩ Britney Spears và Christina Aguilera cũng đã ganh tài đấu võ mồm liên tục trên báo chí. Thấy không ổn cho sự nghiệp, họ xin lỗi nhau nhưng sau đó lại vẫn tiếp tục lăng nhục hơn thua nhau.
Gần đây nhất là cuộc chiến Hoa Hồng giữa bồ và vợ cũcủa Tổng thống Pháp François Hollande. Hai bà Valérie Trierweiler và Ségolène Royal vì ghen đã làm rối loạn đời tư cũng như sinh hoạt chính trị của tổng thống Pháp.

Riêng chuyện ghen ở Việt Nam ngày nay thì như cơm bữa. Cô gái bị bạn cướp mất người yêu, hận thù đằng đằng quyết chiến, nên mời đông đủ mọi người tới dự tiệc sinh nhật mình. Trong tiệc, cô bất ngờ đổ nguyên chén nước mắm ớt lên đầu bạn gái, nhiếc mắng kẻ giật bồ không tiếc lời. Hả giận, nhưng dĩ nhiên có cho tiền anh bồ cũng không dám quay lại với người dữ như thế. Nhiều chàng ghen tương đã đánh đập hành hạ nàng, dùng điện dí chết nàng, xẻo tai tình địch, thậm chí có chàng sau khi chém tình địch còn cắt luôn của quý đặt lên bàn với mảnh giấy: "*Trừng trị kẻ tà dâm*".Trừng trị xong thì tới phiên mình bị luật pháp trừng trị cho ngồi gỡ lịch dài dài. Có nàng thì làm nhục cởi quần, xát muối ớt vợ bé, hoặc xâm hình rắn rết lên mặt, lên ngực kẻ cướp chồng cho thỏa lòng ghen tức, hành động nghe bắt sợ nhưng tính ra còn "nhân đạo" hơn chuyện tạt át-xít của vũ nữ Cẩm Nhung ngày xưa.

Thời gian gần đây, những vụ đánh đấm ghen tuông còn xảy ra ở trường học Việt Nam, trong lứa tuổi lớp 6 lớp 7, mà các nữ sinh mặc áo dài uýnh lộn với nhau mới

tài. Có cháu trai mới 13 tuổi đã nói với mẹ: "Con muốn giết thằng N. Vì nó mà cả tháng nay bạn H. không chơi với con. Con cũng chẳng muốn sống nữa". Hết chuyện con nít thì tới chuyện bà già 73, ông già 75 vác dao đánh ghen giết chết tình địch, cháu chắt vào tù thăm thấy bà, ông gầy yếu sau song sắt mà xót ruột.

Ghen thì thế đấy, nhưng không ghen cũng rắc rối lắm. Anh T. là biên tập viên của một tạp chí quyết định ly dị vợ sau ba năm chung sống với lý do chị không biết ghen, lúc nào cũng như cục bột. Có chị khi chồng vui vẻ để mình về Việt Nam mà không ngăn cản, kết luận rằng chàng chẳng còn yêu mình nữa rồi chán nản, kiếm chuyện. Anh bạn tôi biết rõ vợ ngoại tình, nhưng tuyên bố không chấp chi chúng sinh vô loài, thản nhiên nhìn vợ tình tứ với "người ta". Ngược lại chị kia quá tin chồng, chẳng nghi ngờ cho tới khi chồng chết, có bà khác đem con tới nhà xin chịu tang mới ngã ngửa! Có bà nọ đi thăm nuôi chồng, gặp chị khác cũng dắt con vào thăm. Nhìn thằng bé bà biết ngay vì nó giống chồng bà như đúc. Thế mà sau này bà đã đem đứa bé về nuôi, cho ăn học đàng hoàng dù chồng vẫn mút mùa trong trại cải tạo. (*Ý, hay là quý ông bịa ra chuyện này để nhắn nhủ gì đây!)* Cô bạn tôi gầy nhom không đẹp chút nào, thế mà khi chia tay với chồng đi theo tiếng gọi tình yêu, ông chồng run run nhắn nhủ bất cứ khi nào hối hận em cứ quay về, anh luôn mở rộng vòng tay chờ đợi em. Thì ra chuyện gì cũng có thể xảy ra trên cõi đời ô trọc này! Ngược đời cũng có nhiều chuyện "phở" lại đi ghen với "cơm", làm các ông cũng phân vân không biết nên bênh "cơm" hay bênh "phở".

Ghen với người yêu thì dễ hiểu, nhưng cũng có khi cha mẹ lại ghen với con, anh chị em trong nhà ganh ghét tị nạnh lẫn nhau, người dân trong một nước giết hại lẫn nhau. Các bà mẹ chồng ngày xưa đã từng hại con dâu, như chuyện Cô giáo Minh trong Đoạn Tuyệt của Tự Lực Văn Đoàn. Bạn tôi mớiđây tức tối kể chuyện con trai chị cưng vợ, bảo vợ nghỉ cho khỏe để mẹ làm *"mình ên*" được rồi!

Ngày nay có cả những công ty chuyên tư vấn đánh ghen, những thám tử tư sẵn sàng giúp trong dịch vụ này. Họ kê cả lý lịch, tình sử để chứng minh đối tượng bị đánh ghen là đáng tội một cách rạch ròi, sẵn sang "*làm thịt*" tình địch theo đơn đặt hàng của thân chủ.
Victor Hugo nói: "*Ganh ghét là tự thú nhận sự thua kém của mình*".

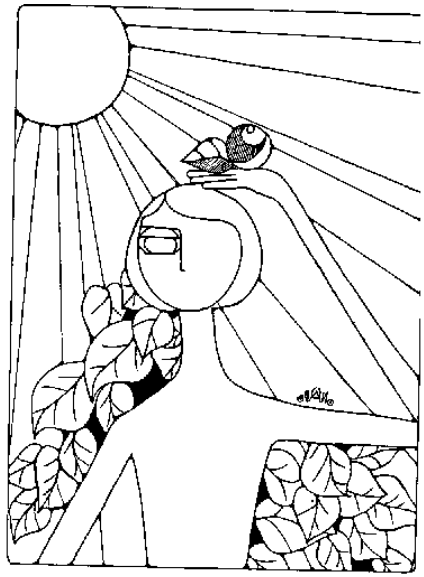
Dorothy Carnegie kể lại kinh nghiệm một người đàn bà ghen: "Một hôm soi gương, thấy hình thù tôi mà ghê sợ. Tóc tai rối bù không son phấn, mắt long lên mà quần áo thì như cái bao bố trùm lên cây chổi. Tôi tự nhủ:"Mình sợ mất chồng mà hình thù như vậy thì chồng nào thương cho nổi". Từ hôm đó tôi sửa sai, nhà tôi nhận thấy từ thái độ đến nhan sắc tôi đều thay đổi nên ân cần với tôi hơn, và tôi hết ghen". Sách dạy rằng vợ chồng phải tôn trọng tin tưởng nhau, ân cần với nhau, chăm sóc chính bản thân để tự tin mà giữ hạnh phúc. Với bạn bè người chung quanh thì đừng so sánh hầu tránh những ganh ghét làm khổ mình. Ca dao có câu "*Ai nhất thì tôi thứ nhì, Ai mà hơn nữa tôi thì thứ ba*". (Ủa, mà còn quan tâm tới thứ hạng là còn sân si lắm, chưa "ngộ" được). Dù sao tôi cũng tin tình yêu và sự thông cảm sẽ cảm hóa được con người và làm nên điều kỳ diệu trong cuộc sống. Tôi cũng cố nhủ lòng ráng quên mình, chia vui xẻ buồn với người chung quanh để được an vui. Lý thuyết thì như vậy, nhưng thực hành lại là chuyện khác.

Như đã nói ở phần đầu, bây giờ tôi xin trả lời câu hỏi về ghen. Vâng, tôi cũng là "*nhi nữ thường tình*" nên tôi rất ghen. Ngoài ghen chồng ghen con tôi còn ghen luôn với các chuyện "linh tinh" khác. Chẳng hạn khi Kinh Thánh kể chuyện người phụ nữ ngoại tình bị ném đá, hoặc khi truyền thông kết tội các người đẹp chân dài ở Việt Nam bán dâm mà không nhắc gì tới mấy ông có liên hệ trong "*vụ việc*", tôi cũng lấy làm ghen tức cho phận đàn bà. Hồi xưa có tục gọt đầu bôi vôi gái không chồng mà có thai, theo tôi, ông nào là tác giả của cái bầu phải chịu tội gấp đôi mới công bình. Tôi cũng ghen với cuộc sống dư thừa tại Âu Mỹ khiến người ta có khuynh hướng thích hưởng thụ, ít nhận ra chân giá trị cuộc sống, ít tận dụng cơ hội học hỏi để vươn lên. Ngay như mấy đứa con tôi ở Canada quá sung sướng nên không hiểu, không cố gắng nhiều hơn, có vẻ ngây thơ hời hợt. Tôi ghen dùm cho những đứa trẻ ở Việt Nam: thèm đi học mà không được, thèm ăn mà không có. Nhà thờ bên đây vừa nhiều vừa đẹp mà vắng hoe, chẳng mấy ai thiết tha đến niềm Tin, trong khi dân tôi muốn đi lễ, đi Chùa mà điều kiện khắc nghiệt. Tù nhân ở ngoại quốc có quyền chê bai, đòi hỏi đủ thứ, trong khi "tù" cải tạo chẳng có tội gì mà bị đối xử quá sức thê thảm. Ông Tướng Mễ Santa Ana - tên của miền nắng ấm Santa Ana, Cali - khi hy sinh một chân trong cuộc chiến, đã bắt mọi người tổ chức lễ truy điệu chôn chiếc chân cụt của mình long trọng theo đúng quân cách, còn các chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa đã hy sinh bao xương máu thì sao? Những dịp có thể hội tụ lại để tỏ lòng biết ơn họ như Lễ tưởng niệm 30 tháng Tư, được bao nhiêu người

tham dự? Tôi ghen cả với cái Tự Do thái quá của Tây Phương, chẳng bù cho dân tôi bị kềm kẹp mất quyền làm người, luôn bị trù dập, đàn áp.

Ước gì một ngày rất gần thanh bình, tự do dân chủ về trên quê hương, để người ngoại quốc ganh tị khi nhìn đồng lúa quê tôi chín vàng, thèm thuồng khi thấy mọi người sống hiền hòa yêu thương nhau, lấy đạo đức làm căn bản, đem "Nhân Lễ Nghĩa Trí Tín" lên hàng đầu. Mong lắm thay!

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Hôm rồi khi tản mạn về người đẹp và các cuộc thi Hoa Hậu, tôi cũng có tìm hiểu về người không được đẹp, vì cảm thấy chỉ nói tới mỹ nhân mà không nhắc gì đến người xấu thì thật là thiếu sót, nhưng lúc đó bài đã dài, sợ các bạn ớn không chịu đọc nên đã cắt chuyện về cái xấu để lần sau. Hy vọng trong mấy trang giấy này, bạn sẽ cùng tôi điểm qua vài câu chuyện xưa và nay, để thấy cái xấu ra sao, và nếu lỡ xấu, mình làm sao để trở nên đẹp đẽ hơn. Nói vậy nhưng cũng khó lắm, vì cái nhìn của mọi người rất khác nhau, không biết nên dựa trên tiêu chuẩn nào để kết luận ai xinh ai xấu, hơn nữa khi thương thì trái ấu cũng tròn, có khi "mũi nàng những tám gánh lông, chồng thương chồng bảo râu rồng trời cho". Ta thấy vợ và con mình đẹp, nhưng biết đâu họ đẹp dưới mắt mình chỉ vì mình quá thương yêu, cũng như trong cuốn "Giấc Mộng Con" Tản Đà đã tâm sự: "Phố Hàng Bồ có người con gái bán hàng tạp hóa, không biết có phải là tuyệt sắc hay không mà tựcon mắt mình bấy giờ thì như ngoài người ấy ra không có ai là con gái". Thôi thì cứ viết, xấu hay đẹp, vui hay buồn xin đành để người đối diện tùy nghi suy nghĩ.

Đầu tiên xin bắt đầu với một câu chuyện cổ tích: Ngày xưa có một con nhái rất xấu xí mà lại đòi mẹ đi hỏi công chúa Kiển Tiên xinh đẹp cho mình. Dĩ nhiên vua đâu có chịu, nhưng vì Nhái có phép thần thông nên vua đành phải gả con. Dị hình nhưng lại được vợ thương yêu, có lần Nhái hóa ra chàng trai tuấn tú đến gạ gẫm nhưng Kiển Tiên vẫn một lòng với Nhái. Hiểu được tình vợ, Nhái cho biết mình là con Ngọc Hoàng, rồi lột da biến thành người phong nhã cùng sống với nhau rất tương đắc. Chuyện này làm tôi nhớ đến một số những người phải đi tù cải tạo, vợ ở nhà một mặt chạy gạo nuôi con, một mặt dành dụm đi thăm nuôi chồng, cương quyết không để bị cám dỗ. Những người đàn bà Việt Nam này xứngđáng được ca ngợi và đền bù xứng đáng.

Kế tới là chuyện tình Trương Chi Mị Nương với nhiều xót xa. Tuy có tiếng sáo ngọt ngào làm Mị Nương ốm tương tư, nhưng với khuôn mặt "ma chê quỷ hờn", Mị Nương đã thất vọng não nùng sau lần đầu gặp gỡ. Thực tế ngày nay cũng thế, nhiều cặp với thuở ban đầu thật đẹp, đến khi chung sống mới lòi ra những cái xấu

nên bài ca đã được đổi thành bài "*Tình nghĩa đôi ta có thế thôi*…" và rồi anh đi đường anh, tui đi đường tui, chỉ có những đứa con ngơ ngác không biết đi đường nào, theo ba hay theo má. Tôi vẫn mắc cười bài "Cô hàng xóm" của Anh Bằng, tả một chàng trai nghèo chỉ có mái nhà tranh. Nghèo nhưng có tài hoặc đẹp trai thì may ra còn vớt vát, anh chàng lại "*ca không hay, đàn nghe cũng dở*", thế thì nàng lên xe hoa với chồng là đúng rồi. Như vậy mình phải lo học hành, làm việc tạo sự nghiệp nếu không thì thua là cái chắc!

Nói về đẹp và xấu tôi thích nhất câu chuyện sau đây:
Khi cưới Nguyễn Thị về thấy nàng xấu quá, Hứa Doãn muốn bỏ đi nên hỏi:
- Đàn bà có tứ đức: Công, Dung, Ngôn, Hạnh, nàng được mấy?
Nguyễn Thị liền thưa:
- Thiếp chỉ kém có Dung mà thôi.
Rồi nàng hỏi lại:
- Kẻ sĩ có bách hạnh, chàng được mấy?
Doãn đáp:
- Ta có đủ cả.
Nàng trả lời:
- Trong bách hạnh thì Đức là đầu. Chàng là kẻ hiếu sắc chứ không hiếu đức, sao lại bảo là có đủ cả bách hạnh được?
Hứa Doãn xấu hổ và từ đó luôn yêu thương kính trọng vợ mình.
Thế nên phụ nữ chúng ta nếu lỡ kém Dung thì phải có những cái khác bù lại, nếu không thì chàng sẽ "chẩu" mà mình không thể kêu than gì.
Ngoài ra cũng xin nhắc tới bốn phụ nữ có nhan sắc xấu nhất Trung Hoa thời xưa.
Đầu tiên là Mô Mẫu, thân hình giống quỉ Dạ Xoa. Tuy vậy đức hạnh và trí tuệ của bà không tầm thường nên Hoàng đế đã lấy làm vợ. Vua đánh bại Đế Viêm, giết được Suy Vưu đều do công Mô Mẫu giúp đỡ.

Kế tới là Chung Vô Diệm, nàng bốn mươi tuổi mà vẫn ê sắc ế vì tướng mạo không ai xấu hơn. Tuy vậy nàng rất quan tâm đến việc quốc gia, can đảm phê bình nhà vua xa hoa hủ hoại. Hoàn Vương rất khâm phục tài trí nên lập bà làm hoàng hậu. Có chuyện viết là Vô Diệm khi giúp vua xong đã trở thành người đẹp vì bản thân là tiên nữ bị đày xuống trần. Thôi thì hãy cứ tin như vậy, và nếu mình không được đẹp hay phải khổ, biết đâu chính mình cũng là tiên nữ đang bị đọa đày.

Người xấu thứ ba là Hoàng Nguyệt Anh- vợ Khổng Minh thời Tam Quốc. Dáng người cao thon nhưng khuôn mặt đen đúa đầy mụn nhọt, tuy thế bà lại là một phụ nữ rất dịu dàng chu đáo. Nếu không nhờ bà, Khổng Minh chưa chắc đã có thể toàn tâm phò trợ Lưu Bị. Khi mới quen bà tặng Khổng Minh một cái quạt lông và hỏi: "Có biết tại sao tôi lại tặng ngài quạt không?" Gia Cát Lượng nói: "Là lễ nhẹ mà nghĩa tình thì nặng phải không?" Nguyệt Anh đáp: "Còn ý nghĩa thứ hai?" Khổng Minh không thể trả lời. Bà tiếp: "Lúc tiên sinh đàm luận thiên hạ đại sự rất hiên ngang hứng thú, nhưng khi nói tới Tào Tháo, Tôn Quyền thì chân mày hiện rõ ưu tư. Tôi tặng chiếc quạt này là để ngài che mặt lúc đó".

Người xấu thứ tư là Giả Nam Phong hoàng hậu, bà này vừa xấu vừa ác vừa dâm loạn. Bà đố kỵ chanh chua, đã tự tay đâm chết một tiểu thiếp của vua làm bào thai trong bụng rơi xuống đất. Bố chồng là Tấn Vũ Đế định phế bỏ con dâu, nhưng vì nể cha của Giả Nam Phong vốn có công lớn với triều đình nên đành phải cho tại vị. Bà bắt đàn ông cường tráng hoan lạc mỗi đêm đến chán thì giết chết. Bà cũng chính là nguyên nhân gây ra loạn Bát Vương kéo dài 16 năm khiến nhà Tây Tấn suy yếu rồi diệt vong.

Nói về người xấu thì cũng nên nhắc tới Túc Lựu. Cô người nước Tề làm nghề chăn tằm dệt lụa, xấu xí dị dạng bởi có một bướu lớn trên cổ. Tề Mẫn Vương khi đi tuần du cờ xí rợp trời, ai cũng nô nức ra đón, chỉ có Túc Lựu vẫn thản nhiên hái dâu bên đường. Vua ngạc nhiên cho hỏi, nàng trả lời: “Cha mẹ sai đi hái dâu, thiếp không dám để tâm đến việc gì khác”. Hỏi thêm mấy câu nhà vua lấy làm thú vị vì cô gái quê mà thông minh không màng danh lợi, không sợ uy quyền nên đón về cung, các mỹ nữ trong cung cười khinh khi nhưng Tề Mẫn đã nói: “Cái đẹp của diện mạo sao dám sánh với vẻ đẹp của đức hạnh? Bên ngoài lụa thơm gấm đẹp mà trong xấu xa thì có ích gì?”.

Bao Công bị xếp là một trong bốn vị xấu trai nhất lịch sử nước Tàu. Khuôn mặt ông đen đủi đầy thẹo nhưng sự nhạy bén, xử án phân minh đã làm ông trở thành một quan tòa lỗi lạc nhất.
Nhân vật Du Thản Chi trong Thiên Long Bát Bộ của Kim Dung có khuôn mặt bị hủy hoại vì nàng A Tử hành hạ dán chiếc mũ sắt vào, nhưng Thản Chi vẫn một

lòng yêu thương, tự nguyện ở bên cạnh hầu hạ, thậm chí móc hai mắt tặng A Tử. Xem chuyện ai cũng lấy làm bất nhẫn nhưng cảm động vì sự hy sinh cho tình yêu. Trong cuộc sống, tôi cũng thấy nhiều anh si tình khá đặc biệt, chỉ tiếc là yêu em không được dài lâu, không biết vì phát hiện các nàng có tánh xấu hay tình yêu chỉ sôi nổi lúc ban đầu?!

Trong văn chương ta có hai nhân vật xấu nổi tiếng là Chí Phèo và Thị Nởtrong truyện ngắn Nam Cao. Ông tả "*Cái mặt của Thị Nở đích thực là một sự mỉa mai của hóa công*", thế nhưng khi thị lườm yêu Chí Phèo, hắn lại "phải lòng" ngay. Người xấu khi yêu cũng liếc cũng e lệ, có nghĩa là cũng duyên, cũng đẹp. Chí Phèo thì mặt đầy sẹo do những lần tự rạch mặt ăn vạ làng, cuối cùng đã chết tức tưởi để Thị Nở tiếp tục sống đời nghèo khổ không lối thoát, như vậy đâu phải chỉ hồng nhan mới bạc phận?

Hồi mới lớn tôi có đọc cuốn Chân Dung Hạnh Phúc của Thùy An. Đây là cuốn sách thuộc tủ sách Tuổi Hoa, loại Hoa Tím, kể chuyện hai chị em một đẹp một xấu. Cô chị không được xinh rất mặc cảm nhưng cuối cùng lại được chàng thương nhờ cái nết đánh chết cái đẹp. Tôi rất thích tâm tình của Thùy An đề cao người xấu, dù trong thực tế, tôi hơi nghi ngờ không biết có bao chuyện thật sự được như vậy.

Vài người có ngoại hình xấu trong giới tài tử Âu Mỹ phải kể tới cố ca sĩ Michael Jackson. Tài năng của anh thì khỏi nói, có điều qua nhiều phẫu thuật, anh đã hủy hoại khuôn mặt và sức khỏe của mình. Kế tới là Marilyn Manson, với cách hóa trang như ma quỷ: cổ áo đen, mắt đậm và môi màu máu, Marylin Manson thật sự là một chàng rất "quái chiêu". Jocelyn Wildenstein là người Thụy Sĩ, mỗi năm tiền điện thoại của cô khoảng $60,000 đô Mỹ, tiền bia rượu trên $500,000, nhưng gần đây đã trở thành "quái nhân" sau khi bỏ ra gần 4 triệu để giải phẫu thẩm mỹ. Michael Berryman là một "dị nhân" đúng nghĩa chứ không phải do hóa trang. Anh bị bệnh lạ nên không có tóc, không tuyến mồ hôi, không móng tay, không răng. Ma quỷ, quái nhân... là các vai "tủ" của anh.

Blackwell cũng đã sắp hạng 10 phụ nữ ăn mặc xấu nhất gần đây: Britney Spears - Công chúa nhạc pop trở thành thảm họa thời trang, thứ nhì là Mary Kate Olsen - ăn mặc như một phụ nữ cái bang thiếu hài hòa, thứ ba là Jessica Simpson- người phụ

trách thời trang cho Jessica đáng bị sa thải vì đã làm công việc này quá tệ, hoặc là Eva Longoria - Xinh đẹp mà ăn mặc lòe loẹt quá uổng!

Ông Đường Thụ Tuyền ởTứ Xuyên (Tàu), vừa được sách kỷ lục Guinness công nhận là người có thể tạo ra gương mặt xấu nhất thế giới với phần thưởng $10,000 đô Mỹ. Ông đã bỏ ra 7 năm để khổ luyện cách thức nhăn mặt, hóp mũi sao cho thật xấu xí!

Cuối tháng hai vừa qua, cuộc thi "Người đàn ông xấu nhất Colombia" lần thứ 3 đã được tổ chức với giải thưởng 500 đô Mỹ và… nụ hôn của những cô gái đẹp. Ngoài cái xấu, ban giám khảo còn chấm điểm dựa theo tài năng, sức mạnh và sự dũng cảm đàng hoàng. Thi chàng xấu thì cũng phải có thi nàng xấu, bà Mary Ann người nước Anh bị bệnh lạ làm khuôn mặt trở nên dị dạng, chồng chết phải một mình nuôi 4 đứa con, Mary ghi tên thi hoa hậu xấu để có tiền và đã thành công.

Nhiều người cũng nổi tiếng mập nhất thế giới như Manuel Uribe ở Mexico đã từng nặng tới 576 kg, mới đây anh xuống còn khoảng 200 ký. Paul Mason, người nước Anh cân nặng 445 ký, may nhờ cắt bớt dạ dày, ông còn lại 254 ký. Kenneth Brumley nặng 468 ký, có 4 đứa con, khi đưa anh đến bệnh viện người ta phải phá tường, nhờ ăn uống đặc biệt mà anh đã giảm được 76 ký trong vòng 40 ngày. Thế giới ghi nhận Robert Earl Hughes có vòng eo lớn nhất lịch sử loài người - hơn 3 mét. Về phía phụ nữ có Jennifer Lauren, Hoa Kỳ với vòng số 2 lên tới 1 mét rưỡi, so với Scarlett O'hara trong tiểu thuyết Cuốn Theo Chiều Gió, không biết vòng eo này lớn gấp bao nhiêu lần vòng eo của Scarlett. Trong khi những cô dâu khác luyện tập để có hình dáng thanh đẹp trong ngày cưới thì Susanne Eman lại ráng ăn thêm, mong đạt danh hiệu cô dâu mập nhất thế giới! Susanne ở tiểu bang Arizona đã có 2 con, cân nặng 360 ký, vừa lên xe hoa với Parker Clack. Susanne muốn xóa bỏ thành kiến mập là cái gì đó rất xấu, cô kêu gọi mọi người hãy chấp nhận người khác như chính bản thân vậy.
Janette Colantonio ở South Carolina bị cảnh sát phạt vì lái xe mà không đeo seatbelt. Đeo gì vừa mà đeo vì hãng xe đâu có làm dây đeo đặc biệt cho người mập. Nhờ bị phạt nên Jannett đã được "đánh động" bắt đầu ăn kiêng và đã từ 200 ký xuống còn 100 ký.

Kenlie Tiggeman đã kiện New Orleans Southwest Airlines vì tính cô tiền hai vé máy bay khi cô ngồi chiếm hết hai ghế.

Dù đã có 4 con nhưng Lacey Wildd vẫn không từ bỏ ước mơ có bộ ngực vĩ đại nhất, nên đã trải qua 12 lần phẫu thuật để tăng bộ ngực lên gần 10 ký mỗi bên, trông rất kỳ cục. Nói tới chuyện tăng cấp vòng số 1, tôi lại muốn "linh tinh" một chút: Ngày Tết một số người Việt chúng ta thường cúng trái mãng cầu, dừa, đu đủ và xoài để "Cầu vừa đủ xài", nhưng chị bạn tôi lại cúng mãng cầu, vú sữa, trái bần và dưa hấu, ý của chị là "Cầu vú sữa bằng dưa hấu", bởi chị bị chồng chê ngực xẹp lép!

Nhằm hạn chế tình trạng độc thân gia tăng tại Nhật, một nhà kinh tế nảy ra ý tưởng sẽ đánh thuế cao người đẹp trai. Theo ông Takuri, người điển trai sẽ phải trả tiền thuế 100% trong khi những chàng thuộc nhóm xấu nhất chỉ phải trả 20%, và sẽ được chia ra làm 4 loại. Phương pháp đánh thuế trên nếu được thực hiện sẽ giúp cân bằng thu nhập, từ đó phụ nữ sẽ thay đổi tiêu chuẩn chọn lựa và để mắt tới những chàng xấu xí, nhờ vậy mà hội chứng độc thân sẽ được ngăn chặn. Tôi thấy cũng có lý, nếu bị Trời bắt xấu thì ít nhất cũng được ưu đãi bằng cách đóng thuế ít. Ông bà mình hay nói câu: *Chồng xấu dễ xài, hoặc vợ đẹp là vợ người ta*, bạn đồng ý không?

Không chỉ tốn giấy mực cho người xấu xí, người ta còn sắp hạng thú vật xấu nữa: Đài truyền hình National Geographic Wild vừa cho ra một chương trình mới mang tên "Freaks and Creeps" nói về những loài động vật kỳ lạ. Heo có nanh sừng châu Phi, chuột chũi Đông Phi hay voi biển là ba động vật được xếp vào nhóm xấu nhất hành tinh.

Tổ chức thi chó đẹp, chó khôn khéo đã đành, tại Mỹ lại có cuộc tranh đua xem chó nào xấu nhất bắt đầu vào năm 1970. Nổi tiếng là con Ellie được sách kỷ lục công nhận là chú chó xấu nhất thế giới năm 2009 với cặp mắt lồi, lông trụi hay thè lưỡi và nhiều mụn nhọt khắp người, thế nhưng Ellie đã nổi danh và tham gia vào nhiều chương trình truyền hình Mỹ. Chú chó mũi tẹt Mugly đến từ Anh đã đánh bại 28 đối thủ để có được danh hiệu chó xấu 2012, chủ nhân rất mừng dù tiền thưởng chỉ là $1,000 đô và thức ăn miễn phí cho chú cẩu trong một năm.

Thi chó xấu được thì cũng phải cho mèo cơ hội, nên tại thủ đô Bishkek, Kyrgyzstan đã có hơn 100 chú mèo khắp thế giới rộn ràng lên đường ứng thí. Khi nhìn chú mèo Don Sphynx, người ta dễ rùng mình bởi Don giống như một con quái vật trụi lông, nhưng chú mèo này rất "ăn khách" vì vui vẻ và thông minh. Con mèo mập nổi tiếng tên là Sponge Bob hiện nay đã 9 tuổi, cân nặng tương đương với một em bé 4 tuổi, Bob đang phải ăn kiêng.

Ngoài ra người ta cũng xếp loại thực vật xấu xí nhất. Hiệp hội làm vườn Telegraph phong chức xấu cho hoa Tử Thi, tên khoa học là Amorphophallus Titanum. Hoa này có mùi như xác chết (như vậy hoa Cứt Lợn của mình đâu có thấm thía gì), hoa ăn thịt ruồi bọ, đây cũng là loài hoa to nhất thế giới, mỗi cánh dài hơn 1 mét.

Hội đồng giám khảo Virtual Tourist đã chọn Tòa thị chính Boston là một trong những công trình xấu nhất vì mặt tiền ảm đạm, kiến trúc nặng nề của nó. Thừa thắng xông lên, người ta cũng có các cuộc thi vòng đeo cổ xấu nhất, bìa sách xấu nhất, webpage xấu nhất, trái cà chua xấu nhất….

Thoạt đầu tôi cười người Âu Tây vì "huởn"quá không có việc gì làm nên bày đủ thứ trò, nhưng khi nghĩ lại tôi thấy họ rất công bình, giàu lòng thương người, đặc biệt người tật nguyền đã được quan tâm rất nhiều, chẳng hạn các cuộc thi thể thao dành cho người khuyết tật. Xứ sở họ thanh bình, không lo đói nên thảnh thơi tổ chức vui chơi lễ hội, thi đua liên tục. Chỉ cần chơi thể thao giỏi là được coi như thần tượng, anh hùng, không như đồng bào nước tôi chạy gạo ăn từng bữa, chịu áp bức đau khổ qua bao thế kỷ. Ước gì có ngày quê hương Việt Nam thật sự Tự Do, Dân Chủ, No Ấm, khi đó chắc tôi cũng ráng kiếm cái gì xấu ghi danh thi cho vui! Mà nghĩ cũng lạ, muốn đạt danh hiệu xấu cũng phải tập luyện, hay ít nhất phải bỏ công ra ghi danh, thi thố, chỉ có Đảng ta là chẳng tốn công sức gì, cứ "vô tư" hèn với giặc, ác với dân, tay vơ vét tiền vào túi mà lúc nào cũng nổi tiếng là nhà nước tệ và ác nhất nhì thế giới!

Có câu nói "*Không có người phụ nữ nào xấu, chỉ có người phụ nữ không biết làm đẹp*", tôi cũng đọc được một ý mới về cách trang điểm, xin chia sẻ cùng các chị: Trang điểm cho mắt môi là cách trang điểm bình thường, trang điểm cho tinh thần

là loại trang điểm quý hơn, và nếu phụ nữ chúng ta biết trang điểm cuộc đời, làm cuộc đời ý nghĩa hơn mới là cách trang điểm cao đẹp nhất. Ai chẳng thấy công nương Diana nước Anh là đẹp, nhưng thái tử Charles lại mê Camilla vì bà hợp tính hợp tình được coi là "*soul mate*" dù so với Diana, bà vừa già vừa xấu. Trong thực tế một số liền ông An Nam ta vẫn chưa "ngộ" được cái đẹp bên trong, đã bị nhiễm trùng H1N1 trầm trọng, lên tới cấp H6N6: Hát sáu là háo sắc, nên bỏ gia đình, danh dự về Việt Nam để bị bồ nhí lừa cho te tua đau đớn. Nói vậy chứ chính tôi nhiều khi cũng nhìn người khác qua dáng vẻ bề ngoài, thấy họ đenđủi thô kệch thì e dè, không dám tới gần để thấy cái đẹp nội tâm của họ. Có câu nói vui khuyên mình phải biết điềm tĩnh trước người xinh và không giật mình trước người xấu, có lý quá đi chớ!

Một vấn đề cũng khá nhức đầu là không biết lượng sức mình, thí dụ không đẹp mà cứ tưởng mình đẹp rồi hống hách đỏng đảnh, hát không hay mà cứ tranh giành, ôm cái mi-cà-rô được rồi thì không chịu nhả ra cho người khác, hoặc hiểu biết không bao nhiêu mà cứ nghĩ mình tài giỏi hơn thiên hạ. Thật vậy, người khó tính không công nhận mình khó, chỉ cho rằng mình phải, người bắt đầu bệnh tâm thần nổi điên lên khi người khác có ý định đưa mình đi bác sĩ. Tôi cũng đã từng không hiểu được mình cho tới khi "thấy quan tài" mới đổ lệ. Nhớ hồi hai đứa con còn nhỏ, ngày nào tôi cũng canh chừng, vặn hỏi xem chúng học bài chưa, đánh đàn piano chưa, một lần vô tình bị thâu giọng nói trong băng, tôi hết hồn khi nghe được. Trời ơi! bà nào cằn nhằn nhức xương chứ đâu phải tôi. Khi hỏi con, tôi nghĩ mình chỉ hơi lên giọng cho chúng sợ, chứ không "mean" la lầy chúng mà sao nghe giọng nói mình trong tape thật khó chịu. Từ đó tôi để ý ráng chải giọng nói chuyện nhẹ nhàng hơn. Tôi cũng không biết dáng đi mình trông khắc khổ vì lưng cong không được thẳng cho tới khi có người nhắc.

Nhiều anh chị có lẽ cũng không nhìn rõ được mình, ăn mặc, tóc tai không thích hợp nên không được đẹp. Nếu bạn có lòng quan tâm, hãy thành thật thương yêu góp ý khi có thể, để giúp người thân của mình, và nếu chính mình được phê bình nhận xét, hãy cởi mở lắng nghe và sửa đổi nếu cần thiết. Một điều khó thấy hơn về cái xấu trong tâm hồn là không biết mình đã vô tình làm người khác buồn. Thông thường mình nghĩ sao thì tưởng rằng người khác cũng nghĩ như vậy, nên vô tình đâm ra độc tài, thiếu thông cảm. Tôi thích ăn rau, nấu chè nên khi có hội họp

thường làm các món rau, chè đem tới, sau này tôi mới biết rất nhiều người khác thích thịt cá, phải kiêng đường nên món tôi đem tới bị ế. Ta rất quan tâm tới việc này, người khác lại cho là chuyện nhỏ, đâu có ép được người khác có cùng suy nghĩ như mình. Lần đầu tặng quà ra mắt chị chồng tương lai cũng thế, vì ở xa chưa bao giờ gặp, tôi suy nghĩ mãi mới tìm được món quà như ý, sau này tôi mới biết mình đã "trớt huớt" khi cho chị cái tôi thích, không phải cái chị thích. Cách dùng chữ cũng thế, khi nói chuyện nhất là khi viết email, có khi vội quá, có khi không xài đúng chữ, tôi đã làm người khác buồn, hoặc chính tôi thầm giận bạn viết gì kỳ cục, sau này hiểu ra mới biết bạn không có ý đó.

Xem tin tức ở Việt Nam, thấy xã hội ngày càng mất đạo đức với nhiều hiện tượng đau lòng, quan niệm đúng đắn về cái đẹp, sự quan tâm về cái tốt, xây dựng đời sống tinh thần hầu như biến mất. Tuổi trẻ ngày nay trả thù nhau bằng việc tung lên internet những hình ảnh riêng tư, lao đầu vào những thú chơi nguy hiểm như đua xe, ăn chơi nhậu nhẹt thuốc lắc, xâm mình 3D, nghĩa là tự tạo vết thẹo cho sưng phồng trước, rồi mới xâm con rắn con nhện gì đó lên sau cho có chiều nổi, hoặc ăn mặc xuyên da thịt, nghĩa là xỏ dây thật sự trên da thịt hoặc đeo các thứ quái lạ trên người tại các chỗ "hiểm". Về tinh thần thì vô cảm nhẫn tâm đến đáng sợ, học đòi vọng ngoại, không thích làm người đàng hoàng mà chỉ thấy vui khi rất "quậy". Xấu ngoại hình thì ráng trang điểm, ăn mặc đẹp để bù đắp, thậm chí đi mỹ viện, còn nếu xấu trong tâm hồn thì sao?

Nói chung ngoài những ưu điểm như thông minh, cần cù, gia đình đùm bọc lẫn nhau, người Việt mình vẫn còn một số khuyết điểm như đi trễ, ăn nói khoác lác, thiếu tinh thần cộng đồng "cha chung không ai khóc", hay xả rác, ồn ào nơi công cộng... Một số các ông thì độc tài vũ phu, thích văng tục, cờ bạc rượu chè trăng hoa bay bướm… Một số các bà thì nói nhiều, se sua, ganh ghét, ghiền mua sắm… tôi tin nếu mình để ý và cố gắng sửa sẽ có kết quả, cái đẹp sẽ hình thành và tồn tại. Thú thật tật xấu nào lai rai tôi cũng có, nhưng tôi cũng ráng lắm. Nếu mình không giúp chính mình thì ai sẽ làm đây? Có lẽ ta đâu mãi thế này? (Thơ Nguyễn Công Trứ). Tôi vẫn cầu nguyện và cố gắng lắng nghe, học hỏi với hy vọng ngày một bớt xấu hơn. Xin chép lại một vài câu châm ngôn ý nghĩa, hy vọng bạn có thể áp dụng được:
-Trang nghiêm đức hạnh, đó là thân đẹp

- Ăn ở hiền hòa, thủy chung, đó là nết đẹp
- Cư xử khiêm hạ, từ tốn, đó là cử chỉ đẹp
- Giúp đỡ người bị nạn đói nghèo, đó là lòng đẹp
- Hiếu thảo với cha mẹ, đó là tâm hồn đẹp
- Gặp người đau khổ sợ hãi, nói lời an ủi, đó là ngôn ngữ đẹp
- Can đảm chấp nhận, cố gắng vươn lên, đó là lý trí đẹp
- Sẵn sàng thông cảm, chia sẻ những gì mình có, đó là tim đẹp
- Không nghĩ xấu, hồ đồ, đó là ý đẹp
- Biết độ lượng, tha thứ, đó là đức hạnh đẹp
- Yêu nước, yêu dân, quan tâm đến người khác, đó là tình đẹp
- Khai mở tâm trí, mỗi ngày học hỏi, đó là trí tuệ đẹp

Đẹp và được yêu thì rất bình thường. Xấu mà biết làm cho mình được yêu mới là đáng khen. Chúc bạn được yêu thương và đẹp cả về thể xác cũng như tâm hồn.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Giàu chắc là phải sướng, nhiều người ước mơ - nếu không ngày Tết người ta đã chẳng chúc nhau được sang giàu, làm ăn phát tài tiền vô như nước. Thế lực của người giàu thường rất mạnh, chuyện anh nhà giàu đứt tay được chú ý hơn chuyện người ăn mày bị đổ ruột là lẽ thường. Thế nhưng giữa giàu và nghèo chưa chắc đâu là hạnh phúc, nghèo sinh bệnh, giàu lại sinh tật, cái nào cũng có cái khổ. Làm sao để giàu, có bao nhiêu thì được kể là giàu? Trong chuyện Kiều, thi hào Nguyễn Du đã viết "*Bắt phong trần phải phong trần, cho thanh cao mới được phần thanh cao*" (ngày nay có lẽ nên sửa lại là "*cho... lương cao mới được phần lương cao*"!) Mình nên quan niệm về cái giàu như thế nào, cũng như sẽ hành động như thế nào để "*được phần thanh cao*"? Mời bạn cùng tôi đọc vài trang giấy, nhớ lại một chút về các chuyện người giàu, biết đâu mua vui cũng được "*vài trống canh*"!

Đầu thế kỷ 20, trong tứ đại phú hộ ở miền Nam người ta sắp hạng: nhất Sỹ, nhì Phương, tam Xưởng, tứ Định. Đứng đầu là ông Huyện Sỹ Lê Phát Đạt (1841 - 1900). Gia sản ông để lại cho đời là nhà thờ Huyện Sĩ và nhà thờ Chí Hòa. Cháu ngoại của ông là Hoàng hậu Nam Phương, của hồi môn khi lấy vua Bảo Đại lên tới 20 ngàn lượng vàng. Người ta nói tuy là vua một nước, nhưng tài sản của cựu hoàng Bảo Đại không thể so sánh với ông Huyện Sỹ.
Sau đó là ông Bạch Thái Bưởi (1874 -1932), là người có gan tạo sự nghiệp lớn qua đủ các dịch vụ buôn bán, hàng hải, khai thác mỏ than... Đặc biệt ông Bưởi đã xây dựng Đông Kinh ấn quán, năm 1921 cho ra tờ Khai Hóa nhật báo với tôn chỉ giúp đồng bào tự khai hóa, dạy bảo lẫn nhau, cũng như giải bày cùng Chính phủ bảo hộ những yêu cầu của quốc dân.

Khét tiếng một thời cũng nên kể tới Công tử Bạc Liêu Trần Trinh Huy (1900-1973), do nước da ngăm đen, Ba Huy còn mang biệt danh "Hắc Công Tử". Ngoài

thú chơi gái, chơi thuyền chơi xe, Hắc Công Tử còn chơi máy bay, chẳng những tốn kém chi phí cho máy bay mà còn tốn tiền phạt nữa. Số là khi Ba Huy tự làm phi công ra bãi biển Hà Tiên hóng mát, đã lái con chim sắt lạc sang đất Xiêm, bị chính quyền Xiêm bắt giữ và phạt 200 ngàn gia lúa.
Còn Bạch công tử tên thật là Lê Công Phước, con của đốc phủ Lê Công Sủng ở Mỹ Tho. Bạch công tử rất mê cải lương và được học ngành sân khấu ở Pháp. Khi về nước, ông lập gánh hát Huỳnh Kỳ, lấy cô đào nổi tiếng Bảy Phùng Há làm vợ. Chuyện kể rằng khi đưa cô Ba Trà - người đẹp nhất miền Nam thời đó - đi xem hát, Trà làm rớt tờ giấy $5 nên mò trong bóng tối kiếm, Bạch công tử tỉnh bơ cầm tờ $20 đốt lấy ánh sáng cho cô Ba tìm tiền.

Hắc Bạch công tử đã thách nhau tham gia cuộc thi nấu đậu xanh, ai dùng tiền nấu chín đậu trước sẽ thắng. Bạch công tử thắng cuộc, dù không biết ông đã đốt hết bao nhiêu tiền cho cuộc chơi này. Bạch công tử ngày càng lún sâu vào nghiện ngập, gia sản dần dần tiêu tán. Ông mất vào đầu năm 1950 trong cảnh nghèo túng.
Trần Trinh Đinh, người anh trong số 7 anh em của gia đình Hắc công tử cũng là một tay ăn chơi có hạng. Người tài xế của Đinh có vợ gốc Khmer, nhan sắc hấp dẫn khiến Đinh như bị bỏ bùa. Đinh hỏi anh tài xế: "Mày bán vợ cho tao, bao nhiêu tao cũng mua". Người tài rất bực nhưng vẫn ra một cái giá không tưởng là 20 ngàn đồng, thế mà Đinh mua thật và sống với người vợ này đến cuối đời. Thế thì câu nói "Cái gì không mua được bằng tiền, có thể mua được bằng rất nhiều tiền" là đúng trong trường hợp này. Đinh mê vợ tới nỗi từ đó đi đâu cũng mặc xà-rông - trang phục truyền thống của người Khmer (*Ý, hay là cô này có bùa thật!?)*

Ngày nay ở Việt Nam cũng có các công tử muốn chứng tỏ mình sành điệu bằng nhiều kiểu chơi mới lạ. Chi 60 triệu VN mua chai rượu ngoại quốc về thưởng thức là chuyện nhỏ, có anh tốn rất nhiều tiền săn chim đại bàng về làm cảnh. Cậu khác chơi con bồ câu đã biến đổi "gien" với giá 10 ngàn đô Mỹ. Có anh chi tiền tỷ chơi cá rồng hoặc chơi con tép cảnh giá cả ngàn đô: Chơi cho đáng mặt dân chơi. Có người nuôi cọp trong nhà thì tôi chơi tép, thế mới là "hàng độc".

Các đại gia Việt cũng thi đua đặt tour du lịch nước ngoài rất mắc tiền, ở khách sạn siêu sao với giá $3,500 đô Mỹ một đêm hoặc nhiều hơn. Thú chơi trội của phe nữ cũng "hồ hởi" không kém. Có bà cho dát vàng toàn bộ biệt thự để đón Tết. Năm con chuột, bà cho đúc hơn một ngàn con chuột mạ vàng để tặng khách đến chúc Tết. Chờ xem tới năm con trâu thì bà cho làm con trâu vàng to cỡ nào! Hầu như họ đang chạy theo hội chứng khoe của. Càng coi trọng tiền tài, xã hội càng thêm thác loạn bởi gợi sự thèm muốn của người nhẹ dạ, trộm cướp, tuổi trẻ phạm pháp ngày càng gia tăng.

Nhân viên nghèo cũng phải thi đua săn quà quý tặng cấp trên để mong thăng quan tiến chức. Nào là vây cá mập trắng, cá hồi ở Nga, dạ dày cá heo, cá ngừ Bắc cực..., nhưng "độc" nhất là cá Người ở Việt Nam. Theo báo Eva, trong tuần vợ con "ân nhân" đi chơi xa, có đại gia nhỏ đã tặng riêng cho đại gia lớn một mỹ nhân ngư. Đó là một cô gái trẻ được giao kèo mướn tới giúp việc nhà, nhưng cô không cần nấu ăn dọn dẹp chi cả, cô chỉ cần tắm rửa sửa soạn thơm tho rồi mời ông chủ lên... xơi!
Bắt chước tư bản, phù vinh giả tạo hiện nay phải kể tới khách sạn Grand Plaza ở Hà Nội. Từ phòng đại sảnh tới nhà vệ sinh đều dát kim loại màu vàng. Có hai phòng "Tổng Thống" với giá $6,200 đô Mỹ một đêm. Nếu đã ở phòng "Tổng thống" thì sao lại không đi ăn tối theo kiểu "Hoàng đế" tại nhà hàng Long Đình trên phố Quán Sứ với ly tách muỗng nĩa mạ vàng. Thực đơn của quán toàn là những món lạ với tên gọi hào nhoáng, giá tiền thì chỉ những người "*mửa ra tiền*" mới nuốt nổi.
Coi vậy chứ các đại gia tại Việt Nam đời sống cũng rất bấp bênh, như chuyện chàng Linh quê ở xứ Quảng. Lúc đầu Linh gom được mấy chỉ vàng mua miếng đất nhỏ ở Quận 12, Saigon trồng rau muống kiếm sống. Ngờ đâu năm sau có người tới trả gần chục cây vàng. Linh phát hiện ra mua bán đất là lời nhất, nên chuyển qua ngành này rồi may mắn "*lên voi*" thành giàu có. Vừa xài quá sang, vừa hết thời làm ăn thua lỗ, Linh mất hết chỉ trong bốn năm. Khi "*xuống chó*" muốn trở về nghề cũ trồng rau muống cũng không được vì đã "bứt vốn". Có người vừa cho biểu diễn khoe xe, khoe của rất "hoành tráng" ngoài đường, về nhà thì thấy người tới đòi nợ

đứng đầy ở cửa. Nhiều xếp lớn khác đã phải nhảy xuống sông tự tử, hoặc thắt cổ quyên sinh. Thì ra cái giàu bất chính "*của thiên trả địa*" cũng rất thường tình.
Tại hải ngoại, vài người Việt giàu nổi tiếng là ông tỉ phú Trần Đình Trường - chủ nhân của nhiều khách sạn lớn ở New York. Ông là một trong số những người hay đóng góp từ thiện và quan tâm tới cộng đồng người Việt trên đất Mỹ. Ông cho xây trung tâm thương mại Việt Nam ở Philadelphia nhưng dự án chưa hoàn thành thì mất vào tháng 5, 2012. Người giàu khác là ông Nguyễn Văn Hiển làm chủ Trung tâm Thương mại Đồng Xuân ở Đức. Ông Hiển đang đầu tư khoảng 30 triệu euro để làm khu Văn hóa & Kinh tế tại Lichtenberg, Berlin nhằm quảng bá văn hóa, ẩm thực và con người Việt Nam. Kế tới là Chu Chính - chồng của ca sĩ Hà Phương - là Giám đốc điều hành của Private Equity, Blackstone Group với mức đầu tư từ đến 1,5 tỷ Mỹ kim. Ngoài ra cũng nên kể Darunee là một trong những người Thái gốc Việt thi đậu vào trường Chulalongkorn University, Thái Lan. Máy lạnh Senator của vợ chồng ông đã trở nên rất nổi tiếng ở Thái với hàng ngàn nhân viên và doanh thu 500 triệu baht hằng năm. Bà Nguyễn Ngô Thủy đã tặng Bảo Tàng viện Chicago USA viên ngọc 5,899 cara, nặng 1.2 ký và nhiều nữ trang quý, bà có nhiều tiền nhờ đầu tư vào địa ốc, chồng con là bác sĩ.

Trên thế giới, chuyện giàu cũng rất ... giàu, rất phong phú, trước hết xin điểm qua vài người giàu nhất. Tạp chí nổi tiếng Forbes vừa công bố danh sách 10 người giàu nhất thế giới, nhưng xin kể 3 người thôi. Đứng đầu là ông trùm truyền thông người Mexico - Carlos Slim. Mặc dù bị giảm khoảng 5 tỷ đô Mỹ so với năm 2011, Carlos vẫn được xếp là người giàu nhất trong 3 năm liên tiếp. Thứ nhì là ông chủ của Microsoft với tài sản khoảng 67 tỷ, chuyện Bill Gates xin kể chi tiết ở phần sau. Thứ ba là Warren Buffet, mặc dù nắm giữ 53 tỷ đô Mỹ trong tay, ông già 82 tuổi này vẫn sống rất bình dị và đã dành hơn 31 tỷ cho các hoạt động từ thiện. Carlos Slim hàng ngày lái chiếc Bentley Continental Flying Spur đi làm, giá hơn 300 ngàn đô Mỹ, Carlos vẫn được cho là mẫu người không hoang phí. Bill Gates sở hữu một trong 230 chiếc Coupe Porsche trên thế giới. Warren Buffett thì lái chiếc Cadillac mà ông mua để ủng hộ hãng xe General Motors đã phá sản của Mỹ, giá chỉ khoảng

$45,000.
Tạp chí 24/7 Wall Street cũng vừa công bố giá trị tài sản của 10 tổng thống Mỹ giàu nhất, đứng đầu là John Kennedy: 1 tỷ mỹ kim, kế tới là George Washington: 525 triệu và Thomas Jefferson: $212 triệu mỹ kim.
Ba trong 10 vị CEO được trả tiền cao nhất năm 2012 mà USA Today đã công bố là John Danahoe của công ty eBay với tiền thù lao gần 30 triệu và hơn 25 triệu tiền cổ phiếu. CEO khác là Philippe Dauman của hãng truyền thông Viacom lãnh hơn 33 triệu lương và 18 triệu tiền cổ phiếu. Robert Iger của hãng giải trí Disney lãnh hơn 37 triệu tiền lương và 17 triệu tiền cổ phiếu trong năm 2012.

Bây giờ xin điểm qua về chuyện xài sang và tổ chức tiệc to, bắt đầu là Steve Schwarzman - nhà sáng lập công ty tài chánh Blackstone đã khiến báo chí lời ra tiếng vào khi tổ chức mừng sinh nhật tốn 3 triệu đô Mỹ. Nội màn trình diễn của nghệ sĩ nổi tiếng Rod Stewart đã tốn hết 1 triệu. Sau đó ít lâu, Schwarzman nói lời xin lỗi công chúng về bữa tiệc xa hoa của mình.
Nhưng 3 triệu thì thấm thía gì, Philip Green đã xài 20 triệu cho sinh nhật của mình. Doanh nhân người Anh này đã mời những nghệ sĩ hạng A như Leonardo DiCaprio, Kate Hudson và Naomi Campbell đến biểu diễn trong bữa tiệc kéo dài 4 ngày trên bờ biển Mexico. Khách mời được đưa tới bằng trực thăng riêng. Philip thậm chí đã thuê Chris Brown, Carlos Santana và Stevie Wonder chỉ để hát bài "Happy Birthday".
Quốc vương Brunei Bolkiah đã long trọng tổ chức sinh nhật lần thứ 50 kéo dài hai tuần lễ. Theo CNN, tổng chi phí lên tới 25 triệu đô Mỹ. Bên cạnh rất nhiều nghi lễ, một bữa tiệc với 3000 vị khách được tổ chức linh đình tại cung điện của quốc vương, với màn trình diễn của ông hoàng nhạc Pop Michael Jackson, mà tờ Forbes cho biết phải trả cho ban nhạc Jackson tới 16 triệu.
Không biết tổng số chi phí là bao nhiêu, người ta chỉ biết Hoàng tử Brunei Azim đã chi $100,000 đô chỉ để mua bông hồng trắng mừng sinh nhật cho mình và 3 anh chị em.
Riêng lãnh đạo Đại Hàn Kim Jong-il vẫn được ăn một bữa tiệc sinh nhật hết sức vĩ

đại khi ông chết rồi. Theo tờ Guardian, Đại Hàn đã tiến hành kỷ niệm sinh nhật lần thứ 70 cho Kim chủ tịch vào ngày 15 tháng 2 tại Pyongyang. "Birthday boy" là bức tượng ông Kim khổng lồ cao 20 feet, với cuộc diễn hành "hoành tráng" và khẩu hiệu tưởng nhớ được khắc tại một ngọn núi.

Cựu CEO của DHB Industries - David Brooks đã bỏ 10 triệu đô Mỹ không phải mừng sinh nhật mình, mà để tổ chức sinh nhật lần thứ 13 cho con gái Elizabeth. Những tên tuổi lớn trong ngành giải trí như 50 Cent và Don Henley của nhóm The Eagles đã được mời tới biểu diễn. Theo The New York Post, David Brooks đã tặng iPod và máy ảnh cho khách dự tiệc.
Quà cho con của các người nhà giàu cũng rất "sộp". Con gái của Tom Cruise và vợ cũ Katie Holmes là Suri Cruise đã nhận các món đồ chơi trị giá 50 ngàn đô Mỹ làm quà Noel. Đó là ngôi nhà đồ chơi theo kiểu Victoria và chiếc xe Mercedes làm riêng cho trẻ em. Tủ áo của cô bé 6 tuổi này tốn khoảng 3 triệu đô Mỹ với những bộ đầm Ralph Lauren và áo khoác Chloe nổi tiếng. Mới đây Tom Cruise đã dùng một máy bay riêng chở Suri đi mừng sinh nhật với tốn phí hơn 3 triệu đô. Con gái của ngôi sao nhạc pop Beyonce và Jay-Z, bé Blue Ivy đã sinh trong khu bệnh viện riêng, Jay-Z đã thuê cho vợ nguyên tầng khu hộ sản danh tiếng để không bị ai quấy rầy. Mừng sinh nhật đầu tiên, bố mẹ đã tặng con gái cưng búp bê Barbie đặt làm riêng với giá $80,000 đô. Búp bê nhà giàu nên cũng được đeo cả 160 viên kim cương và các trang sức bằng vàng trắng. Justin Dior Combs, con trai của rapper P. Diddy cũng là một chú bé sống trong nhung lụa, vào ngày sinh nhật thứ 16, Justin nhận được chìa khóa chiếc xe Maybach màu bạc, trị giá $360,000 đô Mỹ nhờ học cũng khá. Petra Ecclestone, con gái thứ hai của chủ tịch Bernie Ecclestone đã được cha tặng cho căn biệt thự ở Los Angeles trị giá 85 triệu. Chị em Tamara và Petra sẽ thừa hưởng tài sản có giá trị 4,8 tỉ đô Mỹ của người cha 82 tuổi này.

Khi đi mua sắm, có khi chúng ta phải so đo chờ tiệm giảm giá, hoặc tính toán trước khi mua một cái áo tương đối mắc, cỡ vài trăm đô. Bạn nghĩ sao nếu phải mua chiếc áo lót giá 20 triệu đô Mỹ? Đây là cái áo che ngực mắc nhất thế giới được

thiết kế bởi Susan Rosen, làm bằng platinum với những viên hột xoàn 15 cara. Đứng hạng nhì trong bảng những chiếc áo lót đắt nhất thế giới là 'Red Hot Fantasy Bra'. Bộ đồ này giá 15 triệu và là sản phẩm của Victoria's Secret, với 1,300 viên ruby Thái, cộng lại lên tới 300 cara đính trên nền vải satin đỏ, được ghi vào sách kỉ lục Guinness. Chiếc áo Heavenly Star Bra do siêu mẫu người Đức Heidi Klum mặc xếp thứ 3 với giá hơn 12 triệu đô Mỹ. Được đính 1,200 viên sapphire Sri Lanka màu hồng, chiếc áo này còn có thêm một viên kim cương 90 cara gắn ở giữa. Chỉ riêng viên kim cương này đã đáng giá hơn 10 triệu.

Bộ đồ lót mà mắc vậy tính ra cũng phí, vào ngày quan trọng nhất trong đời, nếu có thể thì sắm một chiếc áo cưới thật đẹp coi bộ có lý hơn. Vì thế nên đã có chiếc váy cưới độc đáo trị giá 1,5 triệu đô Mỹ, làm bằng lông công thật và nhiều trang trí khác. Nhưng mắc hơn là áo cưới do nhà thiết kế Nhật Bản Yumi Katsura thực hiện. Giá của chiếc đầm này là 8 triệu vì nó được gắn viên kim cương màu xanh lá cây gần 9 cara, cũng như vàng trắng và hàng ngàn viên ngọc trai trên vải lụa và satin. Nhưng kỷ lục áo cưới đắt nhất thế giới lên tới 12 triệu, sử dụng trên 150 cara hột xoàn.
Chờ tới khi cưới mới có cơ hội diện đồ đẹp e rằng hơi lâu, nên nhà tạo mẫu người Anh - Debbie Wingham đã giới thiệu bộ đầm nạm kim cương đen trị giá hơn 4 triệu đô, có 50 cara kim cương và nặng tới 13 ký, là bộ đầm mắc nhất thế giới, mặc vào đi đứng khó khăn và dĩ nhiên làm mình cân nặng hơn nhiều.
Người giàu đốt tiền không hết, nên phải xài cho các chuyện lạ để biết mùi đời cũng như để lấy tiếng. Bên Tàu, các đại gia đã trả giá trọn gói "niên dạ yến" của một khách sạn ở Tô Châu gần 600,000 tệ (2 tỷ VN) với thực đơn 10 món như vi cá mập nấu với sương ngưng trên cây bạch tùng, tổ yến hầm với tổ ong rừng... Các xì-thẩu ăn xong thì cũng nên sử dụng chiếc toilet bằng vàng được trưng bày tại buổi triển lãm ở Quảng Đông.

Tỷ phú Stanley Ho, ông vua sòng bạc ở Macau đã chi $330,000 đô Mỹ để mua 2 cây nấm trắng trong một cuộc bán đấu giá ở London rồi không ăn. Tờ Forbes

không cho biết rốt cuộc ai ăn hai cái nấm này.
Người ta đã quá quen với việc Roman Abramovich vung tiền mua du thuyền, sắm biệt thự.... nhưng có lẽ chuyện ông chủ của Chelsea ăn trưa cũng làm nhiều người tấm tắc. Theo TMZ.com, chỉ trong bữa trưa Roman đã đốt số tiền mà nhiều người cặm cụi làm cả năm không ra. Tại nhà hàng Nello ở New York, để tẩm bổ cho cô bồ Daria Zhukova bụng mang dạ chửa và khoản đãi tất cả 10 người, Abramovich đã gọi nhiều món ngon và rượu quý. Tính cả 20% tiền "tip", cái bill lên tới gần 50 ngàn đô Mỹ, Abramovich còn hào phóng "bo" thêm 5 ngàn nữa nên bữa ăn tốn trên 50 ngàn.

Người Việt mình hay bị diễu vì đi trễ, biết đâu tại không có đồng hồ tốt để xem giờ. Nếu làm chủ những cái "đồng" hằng triệu đô Mỹ, chắc sẽ không còn chuyện đi trễ nữa. Cái đồng hồ Jaeger Le Coultre Joaillene Manchette giá 26 triệu đô, nó nhìn giống như một chiếc vòng đeo tay, nạm 576 viên kim cương. Thứ nhì là chiếc đồng hồ Chopard 201-Carat của Thụy Sĩ đã được mua đấu giá 25 triệu, nó có 874 viên hột xoàn. Kế tới là cái đồng hồ trị giá 11 triệu, kết quả cuộc thi đua giữa hai người bạn là James Packard - một nhà sản xuất xe và Henry Graves - ông chủ ngân hàng. Henry đã đặt hãng Patek Philippe làm chiếc đồng hồ Super Complication với số tiền gấp 5 lần người bạn của mình để được coi là chiến thắng.

Nhẫn là vật trang sức hầu như ai cũng có, riêng chiếc nhẫn mắc nhất thế giới theo thống kê năm 2013 là chiếc cà-rá của Jay-Z xin cầu hôn với Beyonce, 18 cara trị giá 5 triệu đô Mỹ. Rẻ hơn nhưng có tiếng hơn là cái nhẫn của Napoleon tặng Josephine. Josephine lúc đó 32 tuổi, lớn hơn Napoleon 6 tuổi và là góa phụ của một nhà quý tộc giàu có, còn Napoleon thì chưa thành công, vét hết tài sản mới mua được cái cà-rá này. Người mua đấu giá chiếc cà-rá này đã trả 50 lần nhiều hơn giá rao bán, rốt cuộc chiếc nhẫn giá 1,17 triệu đô.
Để tỏ ra mình ăn mặc lịch sự, quý ông phải thắt cà-vạt là chuyện thường, nhưng chiếc cà-vạt Satya Paul giá tới hơn 200 ngàn đô Mỹ. Làm bằng lụa tím, nạm 150 gram vàng và 261 viên kim cương với tổng số 77 cara, nam diễn viên Salman Khan

là người đầu tiên đeo chiếc cà vạt này trình diễn trên sàn catwalk.
Rầu rĩ râu ria ra rậm rạp, bạn sẽ rầu lắm nếu phải tốn 100 ngàn đô mua chiếc dao cạo râu Zaffiro. Phần thân của chiếc dao được làm bằng Iridium - kim loại hiếm gấp 4 lần so với bạch kim. Lưỡi dao được làm bằng đá Sapphire mỏng chỉ bằng 1/5000 so với sợi tóc.
Cạo râu xong bạn cũng nên đội nón Montecristi Panama giá $100,000 ra đường. Chiếc mũ độc quyền này được làm bằng sợi Tequila Straw, một chất liệu hiếm chỉ có ở một số vùng tại Ecuador.
Tay bạn cũng nên cầm cái vỏ đựng iPhone nạm kim cương khoảng $100,000. Với sự hợp tác của nhà thiết kế Davide De Nizza và nghệ sĩ Stuart Hughes, mẫu ví đựng điện thoại này ra đời 3 cái duy nhất làm bằng da trăn, da ngựa, da cá sấu, 46 gram vàng và 35 viên kim cương.
Cái vỏ đựng điện thoại giá như vậy, thì bên trong nó phải chứa cái điện thoại giá trị kẻo không xứng. Cái phôn Le Million giá 1 triệu đô Mỹ, là sản phẩm của công ty Goldvish Thụy Sỹ với 120 cara hạt xoàn. Hoặc bạn hãy mua cái iPhone đắt nhất thế giới giá 3,2 triệu đô xài cho oách. Vỏ phôn làm bằng vàng nguyên chất 22K, mặt trước có 136 viên kim cương tổng cộng 68 cara, logo Apple phía sau được làm bằng 53 viên đá quý.

Nếu bạn hút thuốc, hãy sắm cái bật lửa Ligne 2 Champaign giá hơn $70,000. Đây là loại hộp quẹt được sản xuất với số lượng hạn chế của S.T. Dupont, nằm trong bộ sưu tập Prestige, làm bằng vàng khối và 468 viên kim cương được cắt gọt tỉ mỉ. Khi mưa, bạn nên che dù làm từ da cá sấu, tốn $50,000 thôi, cũng như đi đôi giày hiệu Testoni giá chưa tới $40,000 cho đủ bộ.
Mặc quần áo đi giày đẹp xong bạn phải xức nước hoa cho thơm. Chai nước hoa 500ml của Imperial Majesty giá hơn $200,000 đô. Lọ đựng dầu thơm được trang trí vàng 18K và các viên kim cương. Giàu thì đồ đạc nhiều, bạn có thể bỏ các thứ linh tinh vào chiếc vali hiệu Henk giá hơn $22,000 cho gọn, hoặc bạn mua ngay cái vali của Liz Taylor, hiệu Louis Vuitton hôm rồi đấu giá $245 ngàn đô để bạn được trở nên nổi tiếng.

Sau khi đeo nữ trang trên tất cả những chỗ có thể đeo trên người rồi, bạn còn có thể gắn thêm lên móng tay nữa. Cherish Angula, chuyên gia làm "neo" đã rất thành công trong việc này. Tùy sở thích và túi tiền mà thợ có thể gắn đến 10 cara kim cương lên móng tay, tốn hơn $50 ngàn đô Mỹ chứ bao nhiêu. Người Việt mình rất nổi tiếng về các tiệm nail, chắc thế nào cũng có dịch vụ này với giá rẻ hơn.

Túi áo bạn cũng cần cài cây viết cho sang. Xin giới thiệu bạn mua cây bút rất xinh, được cẩn thận bao bọc bằng hơn 2000 viên kim cương với lõi bạch kim bền bỉ, đây là cây viết mắc nhất thế giới - Aurora Diamante Fountain Pen - $1,47 triệu đô.

Chưng diện đẹp xong bạn phải giải trí cho khuây khỏa, bớt "*boring*". Bộ cờ Monopoly mắc nhất được trưng bày tại viện bảo tàng Tài chính của Mỹ, được làm bằng 18K vàng do hãng Parker Brothers thực hiện với giá 2 triệu đô. Nội hột xúc xắc đã lên đến $10,000 đô với 42 viên kim cương khảm làm các con số. Và tháng 5 vừa rồi Pavel Durov - CEO trẻ tuổi của nước Nga đã xếp nhiều tờ $5,000 ruble ($160 USD) thành máy bay ném qua cửa sổ tiêu khiển thì giờ. Durov giải thích là để tạo không khí vui vẻ cho mọi người, tốn $2,000 đô Mỹ chứ có bao nhiêu!

Còn nếu bạn thích đánh đàn, hãy dùng cây guitar với chữ ký của các nghệ sĩ lừng danh như Jimmy Page, Eric Clapton, Mick Jagger, Bryan Adams, Keith Richards, Paul McCartney và Sting. Đây là cây đàn mắc nhất thế giới tại buổi đấu giá tại Doha, Qatar với giá 2,8 triệu. Nhạc cụ này được bán để ủng hộ các nạn nhân của sóng thần năm 2004 và đã phá kỷ lục thế giới trước đây khi chiếc guitar Black Strat của Eric Clapton giá chưa tới 1 triệu. Không cần đàn hay, bảo đảm hình ảnh bạn với cây ghi-ta này sẽ được đưa lên truyền thông.

Nếu bạn muốn tỏ tình hay đính hôn, hãy mua những bó hồng hình trái tim bằng vàng được trưng bày tại cửa hàng Nam Kinh, tỉnh Giang Tô Trung Hoa. Những đóa hồng tươi như trong bài hát Triệu Đóa Hồng quý thật, nhưng rồi sẽ héo, "chơi" hồng vàng để tồn tại "forever" bạn nhé!

Mặc đẹp thì phải ăn ngon. Bây giờ mời bạn thử món trứng cá muối Beluga, được cho là loài cá tồn tại từ thời khủng long còn sống, giá một ký khoảng $5,000 đô Mỹ. Bạn cũng có thể nếm loại pizza đắt nhất thế giới tại Ý khoảng 8,300 euro với

“topping” là tôm hùm, trứng cá và được tưới rượu Louis XIII Remy Martin thượng hạng. Món bánh của nhà hàng Le Parker Meridien tại New York giá khoảng $1,000 đô gồm trứng cá muối, tôm hùm và trứng. Nếu bạn muốn tự làm ở nhà cho rẻ thì cũng mất tới $700 đô mua vật liệu. Một con cá ngừ nặng hơn 220 kg bắt được ngoài khơi Nhật Bản đã được bán đấu giá ở Tokyo với con số 1,8 triệu USD. Bạn ăn một lát cho khỏe nhé, nghe nói người Nhật sống lâu nhờ ăn cá. Ăn cá sống thì phải chiêu một hớp rượu mạnh mới dễ tiêu. Mời bạn nâng ly rượu mắc nhất thế giới - chai Cognac Henri IV Dudognon khoảng hai triệu đô. Rượu phải 100 năm tuổi, rồi ủ trong thùng sấy khô không khí 5 năm trước khi sử dụng. Vỏ chai được nhúng trong vàng và bạch kim kèm với 6500 viên kim cương chạm trổ. Uống ly cognac này vào bảo đảm tối tăm mặt mũi, trời đất lăn quay.

Xong bạn nhớ ăn món tráng miệng là ly icecream giá $1,000 làm từ kem đậu vanilla Tahitian & Madagascar cùng với lá vàng 23K có thể ăn được, rắc loại sôcôla mắc nhất thế giới Amedei Porceleana lên mặt. Cầu kỳ hơn là ly kem Sundae vàng, chứa 28 loại ca-cao, kem chocolate với giá $25,000 đô đã làm nhà hàng Serendipity 3 trở thành nổi tiếng. Bạn không ăn cái ly vàng được nhưng có thể ăn các viên chocolate chứa 5 gram vàng 23K. Ăn kem xong bạn hãy nhâm nhi ly trà bón bằng phân gấu trúc Panda, giá khoảng hơn $200 đô Mỹ một ly. Sáng ra, bạn cần một tách cà-phê cho tỉnh ngủ phải không? Những chú voi Thái Lan đã được cho ăn các quả cà phê chín, sau đó với quá trình tiêu hóa cộng những phản ứng khác nhau trong ruột, sẽ đem lại một hương vị đặc biệt cho ly cà-phê phân voi này, giá mỗi ký là $1,100 đô Mỹ. Cà-phê cứt chồn coi bộ quê rồi.

Đi phố về mệt, da mặt dính bụi bặm không tốt, bạn cần đắp mặt nạ vàng 24k để bồi dưỡng da. Umo Inc. của Nhật đầu tiên đã tung ra thị trường loại dịch vụ này, nhưng bất cứ ở đâu kể cả Việt Nam bạn cũng làm được, chỉ cần chi tiền khá khá thôi.
Đắp mặt bằng vàng được, sao bạn lại không đi trên đống vàng cho nó sướng! Cửa hàng vàng tại Tân Châu, tỉnh Sơn Đông trang hoàng lại mặt tiền bằng vàng ròng để chào đón khách vào Tết 2013. Người ta có dịp đi trên con đường hoàng kim với số vàng lên tới 1 tấn. Sẵn đây tôi “linh tinh” một chút. Số là lúc mới sang Cali gần 30 năm trước, khi có chút tiền dư thì chị tôi mua ngay mấy cây vàng về để. Chúng tôi cười bảo chị nên gởi tiền ngân hàng cho có lời, mua vàng làm gì. Chị trả lời ở Việt

Nam chị đã khổ nhiều, cái gì cũng tính bằng "cây", khi cầm trên tay được chỉ vàng thấy run run, qua Mỹ vàng rẻ, mua để ngắm cho ... bõ ghét! Ấy thế mà chị "trúng" vì vàng tại Mỹ lúc sau này lên quá xá!
Hồi đầu năm, người ta "choáng" khi hay tin một cặp cô dâu chú rể con chủ tịch xã ở Sơn Tây bên Tàu trải tiền làm thảm cưới. Họ bước trên chiếc thảm được xếp bằng 15,000 tờ $100 nhân dân tệ, tương đương với $230,000 đô Mỹ. Trước những nghi vấn của công chúng về chuyện chủ tịch xã tham nhũng, đôi uyên ương thanh minh rằng những tờ tiền là giả.

Riêng về xe hơi mắc nhất, mời bạn lái thử chiếc Saleen S7 Twin Turbo, $555,000 đô Mỹ, trang bị động cơ V8 với 750 mã lực, hoặc mắc hơn chút xíu là chiếc Pagani Zonda C12-S7.3 mui xếp của nhà sản xuất Ý. Chiếc xe Mercedes-Benz SL 600 đã trở nên giá trị hơn khi được phủ 300 ngàn mảnh pha lê ánh vàng Swarovski. Đây là công trình của hãng Nhật Bản, để rửa chiếc xe này mất khoảng 250 giờ và tiền công khoảng $12,000 đô Mỹ. Tuy nhiên, chiếc xe mắc nhất thế giới hiện nay là chiếc Ferrari 250 Testa Rossa đời 1957 đã được bán hơn 12 triệu đô Mỹ tại một buổi đấu giá. Nó là chiếc xe thể thao đã chiến thắng 10 trong 19 cuộc đua xe từ giữa năm 1958 và 1961.

Đi xe mắc thì bảng số xe cũng phải đặc biệt. Theo trang Bornrich, Abu Dhabi là nước nhỏ thuộc vương quốc Arab nổi tiếng với bảng số xe mang số 1, đã bán với giá hơn 14 triệu đô Mỹ lập thành tích trên thế giới. Sẵn nói chuyện bảng số xe, thì chiếc xe hơi dành cho Đức Giáo Hoàng mang bảng số CV1 (Cité du Vatican 1), Đức Tân Giáo Hoàng Phanxicô không đi xe này, mà thường dùng phương tiện di chuyển công cộng để thể hiện tinh thần nghèo khó.
Có tiền thì bạn cũng nên mua danh tạo tiếng tăm. Khi hãng CBS độc quyền chiếu trực tiếp trận đấu Super Bowl 2013 đã phải trả cho NFL 800 triệu mỹ kim. Quảng cáo trong trận đấu này mỗi 30 giây phải trả 4 triệu mỹ kim. Bạn cần chừng 1 phút, tốn 8 triệu để quảng cáo cho mình là đủ nổi tiếng rồi.
Đoạt danh hiệu mái tóc mắc nhất là cô đào Jennifer Lopez, những lọn tóc đẹp giúp

cô có những động tác biểu diễn nóng bỏng trên sân khấu. Cô đã mua bảo hiểm cho mái tóc với con số kỷ lục 50 triệu, cặp mông 27 triệu đô Mỹ. Cô cũng được tạp chí People bình chọn ở vị trí số 1 trong 100 nghệ sĩ có ảnh hưởng nhất thế giới. Tổng số tiền mà J. Lo bảo hiểm cho cơ thể là 200 triệu đô, thân ngàn vàng thì có thấm gì với giá tiền này.

Nếu bạn có mắt một mí, đừng nghĩ thế là không đẹp nhé: ảnh hậu Loan Tần Hải Lộ rất hài lòng với cặp mắt một mí của mình, cô đào Đài Loan này đã đầu tư 26 triệu nhân dân tệ để mua bảo hiểm cho mắt. Riêng kiều nữ đoạt hai tượng vàng Oscar là Elizabeth Taylor đã mê hoặc khán giả thế giới bằng đôi mắt màu tím, để bảo đảm an toàn cho cửa sổ tâm hồn, bà đã chi 1 triệu đô Mỹ để bảo hiểm.

Hay không bằng hên, điều đó có thể đúng với những trường hợp trúng số hoặc như chuyện một phụ nữ mua tấm vải vẽ hoa hòe giá 10 đô tại một hội chợ, bà không biết đó là một bức tranh nổi tiếng trị giá rất lớn, và như tấm tranh "The White Owl" (Con cú trắng) của danh họa William James Webbe cũng như bức tranh thất lạc của Leonardo Da Vinci, có người tìm được một cách hi hữu và trở nên giàu có. Cũng như người đàn ông Đức may mắn mua được món hời trong chợ trời - một cuốn sách đáng giá cả gia tài. Một chiếc bát cổ nghìn năm, được bán ở chợ trời chỉ 3 đô, vừa đạt mức đấu giá 2,2 triệu đô Mỹ tại New York. Bạn nhớ lục tủ chén bát trong nhà xem sao, thấy cái tô nào cũ cũ đừng vứt đi nhé, biết đâu có thể thành triệu phú. Theo Itarr Tass, giá kỷ lục chiếc bình cổ Trung Hoa lên tới 40 triệu đô Mỹ. Nó được làm từ đời vua Càn Long nhà Thanh, và được phát hiện khi dọn dẹp một căn nhà cũ ở London. Nghĩ cũng lạ, đồ cổ ai cũng trầm trồ, còn vợ cũ vợ già các ông lại chê, đem tiền đi nuôi đào nhí!

Prokhorov rất giàu nhưng lại hiếm khi dùng điện thoại di động và máy tính. Ông vẫn giữ thói quen cầm trên tay tờ báo đọc hay viết thư tay, không xài những thứ tự động online. Đến nay Prokhorov vẫn còn độc thân dù đã 45, ông sở hữu một du thuyền trị giá 45 triệu nhưng ít khi đi vì say sóng, bạn có thấy phí không?

Hoàng tử Alwaleed Talal của Saudi Arabia đã tậu một chiếc máy bay Airbus 280 với giá khoảng 500 triệu đô Mỹ. Máy bay có 3 tầng với phòng tắm kiểu Thổ Nhĩ Kỳ, phòng hòa nhạc và phòng họp trang bị tối tân, có cả một gara đậu xe cho chiếc Rolls Royce. Tuy nhiên, mới đây, Alwaleed đã bán lại chiếc máy bay này. Nổi tiếng không kém là chiếc máy bay của Donald Trump, giá hơn 100 triệu đô Mỹ với cái logo bảng tên "Trump" bên ngoài máy bay làm hoàn toàn bằng vàng lá. Máy bay của Quốc vương Brunei cũng khoảng 100 triệu USD, nhưng toàn bộ phòng ngủ, phòng tắm… bên trong trang trí bằng vàng nên tốn thêm khoảng 120 triệu đô Mỹ nữa.

Bây giờ xin trở lại chuyện Bill Gates. Theo thống kê tài sản hiện tại, nếu làm toán chia thì mỗi ngày Bill đã kiếm được 20 triệu đô Mỹ. Nếu đổi tiền của tỷ phú này thành tờ $1, tiền có thể trải dài thành con đường từ trái đất tới mặt trăng. Khi Bill làm rớt tờ $100, ông không nên cúi xuống lượm vì như vậy sẽ mất khoảng 4 giây, trong 4 giây đó ông có thể kiếm được $1,000. Giả sử Bill tặng $15 đô Mỹ cho từng người trên trái đất, ông vẫn giữ riêng cho mình được 5 triệu. Bill Gates 54 tuổi, nếu sống thêm 35 năm nữa, ông phải xài gần 7 triệu mỗi ngày mới hết số tiền đang có. Bill Gates rất đáng kính trọng vì tấm lòng nhân ái, công việc từ thiện giúp người.

Tiền có mua được tình yêu không? Chuyện nữ công tước giàu có của xứ Alba Tây Ban Nha Cayetana Stuart 85 tuổi thành hôn cùng người tình trẻ hơn bà 25 tuổi là một nghi vấn. Nữ đại gia Việt Nam Yvonne Thúy Hoàng hết sức hạnh phúc với anh bồ trẻ Vũ Hoàng Việt, dù bà ngang tuổi mẹ anh. Cũng như tháng 12 năm ngoái, Hugh Hefner - chủ nhiệm tờ báo Playboy làm đám cưới với người mẫu 26 tuổi Crystal Harris - người thua ông tới 60 tuổi. Ông già Hugh rất vui với cuộc hôn nhân này và đã khẳng định sau đám cưới sẽ không ngoại tình, dù trước đó đã từng lên giường với hàng ngàn phụ nữ. Ai thắc mắc thì thắc mắc, "đôi trẻ" thấy vui là được rồi.

Người giàu và nổi tiếng đôi khi kiêu căng làm phách, nhưng có khi "*già néo đứt dây*" như chuyện cô nàng Jennifer Lopez. Theo chương trình, cô sẽ trình diễn tại lễ khai mạc giải Premier môn cricket của Ấn Độ ngày 2 tháng 4, 2013 với 60 triệu

người xem. Tuy nhiên do những yêu cầu quá đáng, Jennifer đã bị gạt ra khỏi danh sách nghệ sĩ biểu diễn. Cô đòi ban tổ chức một máy bay riêng, một khách sạn lớn để tiếp nguyên đoàn người làm việc cho cô, từ stylist giúp cô ăn mặc trang điểm tới các phụ tá và đầu bếp riêng, chưa kể Jennifer cần ghế sofa trắng, nến trắng, nhiều hoa... chuẩn bị cho màn trình diễn. Trước đây để thực hiện buổi phỏng vấn với BBC, nhóm của cô có tới 90 người, phải có 9 phòng thay quần áo và nhiều yêu sách khác. Cười Jennifer nhưng tôi cũng hơi nhột, chính tôi và các con, các cháu dù không giàu nhưng đôi khi cũng rất "*chảnh*": chê món này món kia không thèm ăn, quần áo xanh xanh đỏ đỏ có khi quá phí.

Tôi đồng ý giàu cũng sướng, nhưng của cải vật chất cũng phù du lắm. Theo tờ Los Angeles Times, Eike Batista đã mất 6 tỷ đô Mỹ chỉ trong 2 ngày khi giá stock của hãng dầu xuống 40%, cũng như Sheldon Adelson bị mất 25 tỷ, khoảng 90% tài sản chỉ trong vài tuần. Cô Sharon Tirabassi ở Hamilton khá gần khu nhà tôi trúng số 10 triệu rưỡi Canada (tiền Canada tương đương tiền Mỹ), chẳng bị trừ thuế như luật trúng số bên Mỹ nhưng đã xài hết tiền chỉ sau 9 năm. Bây giờ cô phải đi làm bán thời gian để trả tiền mướn nhà. Ít giàu hơn có thể đỡ nhức đầu hơn nhưng cũng rất nhiều phiền muộn kể cả cái lo bị lường gạt, phải giữ của, bị ganh ghét.... Khi giàu có nổi tiếng lại mất cả tự do, làm gì cũng bị theo dõi, chụp hình làm phiền. Lại nữa ít ai được giàu từ trong trứng nước giàu ra, đa số muốn có tiền thì phải làm việc nhiều: *Giàu đâu đến kẻ ngủ trưa, sang đâu đến kẻ say sưa tối ngày* - cực chứ đâu có sướng! Rồi như chuyện cô tài tử xinh đẹp Ôn Mỹ Linh vai Hoàng Dung trong phim Quách Tĩnh không thiếu tiền bạc danh vọng nhưng đã tự tử chết. Tổng thống Mỹ Nixon cũng mấy lần muốn quyên sinh, cái chết đột ngột của người đẹp Marilyn Monroe, ca sĩ Elvis Presley nhiều người cũng cho là họ đã chán đời tìm cái chết, giàu có thật sự sung sướng không, bạn giúp tôi trả lời đi nhé!

Nhiều người giàu mà đâu có sang vì có tiền mà keo kiệt không dám xài, phú nhưng chưa quý vì xuẩn ngốc, thí dụ bên Tàu có người dám bỏ cả triệu Mỹ kim mua một con chó ngao Tây Tạng về cung phụng như cha mẹ, nhưng chẳng dám cho ai đồng

nào từ thiện. Bên Việt Nam cũng không thiếu những kẻ hà hiếp cướp bóc của dân lành, cấp lãnh đạo giàu sụ trên xương máu người dân, ranh giới giàu nghèo tại Việt Nam khác biệt hơn bao giờ.
Riêng tôi vẫn cho rằng nghèo nhưng thấy vui, sống thanh thản là được. Trong tình yêu, tôi cũng quan niệm chỉ cần một túp lều tranh, hai trái tim vàng là đủ. Bài hát Túp Lều Lý Tưởng của Hoàng Thi Thơ vẫn còn là bài kích động nhạc vui nhộn, hữu lý. Ông bà mình vẫn nói: *Khó mà biết lẽ biết lời, biết ăn biết ở hơn người giàu sang*. Nhà thơ Nguyễn Công Trứ đã viết: *Tri túc tiện túc, đãi túc, hà thời túc*, có nghĩa là biết đủ là đủ, đợi cho đủ thì bao giờ mới đủ. Mình cũng nên nghĩ tới cái giàu bên trong, cái phong phú về tinh thần: đó là sự hiểu biết cũng như lòng nhân ái. Ngoài ra còn có cái giàu về sức khỏe rất quý mà ta vẫn đang có. Bạn cũng có thể tự chọn lối sống thanh cao, làm giàu cho mình bằng cách mỉm cười, cho đi và tha thứ, không cần chờ đến khi Trời cho mới « *được phần thanh cao* ». Rõ ràng nếu bạn điều khiển được tiền bạc, bạn là người tự do và giàu có, còn nếu để tiền bạc điều khiển bạn, bạn sẽ là kẻ bần cùng đáng thương. Hơn nữa tham lam của cải nhưng rồi có giữ mãi được không, biết ngày nào mình sẽ ra đi, khi đó sẽ mang theo được gì vào cõi chết?

Tôi vốn tin ông Trời có mắt, tin Thiên Chúa sẽ phán xét từng người vào ngày sau hết, nên dù không giàu tôi vẫn nhủ lòng chấp nhận. Tôi cũng xin nghiêng mình cảm phục trước những người không bị tiền bạc mua chuộc, cũng như những người luôn cho đi trong mọi hình thức. Nguyện xin ơn Trên ban cho bạn, cho tôi một cuộc sống an bình thanh thản dù giàu hay nghèo.

Nguyễn Ngọc Duy Hân
http://duyhantrinhtayninh.blogspot.ca/

Lá Vợ Sinh

Hôm rồi đi dự tiệc Sinh Nhật một người bạn, tình cờ chúng tôi gặp lại vài người quen từng ở cùng trại Tỵ Nạn hồi xưa tại Nam Dương. Chúng tôi vui lắm, nhắc lại nhiều chuyện cũ, trao đổi tin ai còn ai mất, ai đã định cư nơi nào và sinh hoạt, thành công ra sao. Chúng tôi cũng nhắc tới Linh Mục Dominici, nhắc tới báo quán Tự Do với những cuốn báo, cuốn kỷ yếu Đoàn Thanh Niên Công Giáo thực hiện vào lúc ấy, cũng như nhớ lại những bài hát mà đài phát thanh đã cho nghe đến nỗi hầu như ai cũng thuộc lòng. Riêng có một chi tiết nhỏ ở hòn đảo Kuku gần trại tỵ nạn Galang - mà tôi vẫn nhớ, nhưng hôm đó tôi mắc cỡ không dám đề cập tới. Hôm nay tôi kể ra, coi như một dịp để ôn lại đoạn đời tỵ nạn đã qua - hơn 30 năm rồi còn gì!

Số là khi vượt biên rời Việt Nam, thuyền chúng tôi may mắn được đưa vào hòn đảo tạm cư tên là Kuku ở Indonesia. Vừa tìm lại được cảm giác an toàn khi đến bến bờ tự do, biết mình đã thoát khỏi gông cùm Cộng Sản, lại nhìn thấy đảo Kuku thật đẹp với biển xanh và những hàng dừa thơ mộng nên chúng tôi vui lắm. Cả tàu có 56 người, bé nhất là cháu trai gọi tôi bằng cô, lúc đó chỉ mới được 3 tháng, nhờ nó mà cả tàu được cứu vớt.

Trên chuyến hải trình, sau khi bị công an Việt Nam cướp của rồi thả đi chứ không bắt về bỏ tù, chúng tôi trôi dạt tới hải phận quốc tế rồi gặp tàu Tây Đức đi ngang qua. Họ không muốn rắc rối nên chỉ cho thức ăn nước uống để đi tiếp. May quá một người nhanh trí đã ẵm cháu tôi giơ lên cao cho người Đức thấy. Có lẽ vì thương trẻ em cùng với con thuyền bé nhỏ mong manh trên biển cả, họ bảo chúng tôi đục cho tàu ngập nước, rồi gọi về cho cấp trên nói là chúng tôi đang chết chìm nên phải cứu. Chao ôi là mừng, và tàu họ chở chúng tôi tới nơi tạm cư. Chúng tôi thật may mắn so với bao nhiêu đồng bào khác, đã bị cướp bóc, bị cưỡng hiếp, đói khát hoặc chôn thây trong bão biển.

Kuku vào năm 1981 có khoảng vài ngàn người tị nạn như chúng tôi, ngày ngày nhận cơm do Cao Ủy Tỵ Nạn Liên Hiệp Quốc cung cấp, chờ được đưa tới trại tị nạn chính thức là Galang để học tiếng Anh & huấn nghệ rồi sẽ đi định cư ở nước thứ ba. Cơm Cao Ủy là một bịch ny-lông gồm gạo, đồ hộp phát cho từng người ăn

trong nguyên tuần. Tôi đi vượt biên với hai gia đình anh chị, đa số là con gái nên ăn tạm đủ no, chứ nhiều thanh niên ăn thiếu chịu đói rất tội nghiệp.
Ăn cơm và đồ hộp khô khan thiếu rau xanh, ấy thế nhưng việc đi tiêu vẫn là nhu cầu cần thiết. Trại Kuku chỉ thiết kế sơ sài nên nhà cầu là những tấm vách làm bằng lá khô ghép lại tại một góc biển, "ấy" xong không cần giật nước như toilet bây giờ, mà sóng biển sẽ tự động cuốn trôi và giải quyết "nó" một cách gọn ghẽ. Thế nhưng chuyện lau chùi sau khi xong việc mới thật là vấn đề, vì lúc ấy Cao Ủy không hề phát giấy vệ sinh! Giấy báo, giấy viết cũng là xa xỉ phẩm, người rủng rỉnh tiền có thể mua giấy vệ sinh tại một tiệm nhỏ do người Nam Dương bán, nhưng "con bà phước" như chúng tôi thì bó tay. Được cái trại được bao bọc bởi nhiều cây xanh, cây nào cây nấy lá to và mềm mại, nên chỉ cần hái một nắm là giải quyết chuyện lau chùi tốt đẹp. Công nhận ai là người đầu tiên nghĩ ra việc dùng lá này thật đáng khen thưởng.
Căn lều tạm cư của chúng tôi ở cuối con đường mòn, gần nhà vệ sinh công cộng. Chúng tôi "quởn" lắm vì chưa có việc gì làm, thỉnh thoảng được Cao Ủy cho vài bộ quần áo to tướng của người ngoại quốc thì đem cắt xén, sửa lại thành áo nhỏ để mặc. Dì cháu chúng tôi đang là học sinh, sinh viên có bao giờ may vá đâu, nhất là cả nhà chỉ có một cây kim, bà chị bảo đứa nào không cẩn thận làm gẫy kim là ... nhịn ăn. Chúng tôi cũng không có kéo, cắt áo bằng con dao rất cùn, ấy thế mà cuối cùng vẫn có áo mới mặc. Chiều chiều nấu cơm ăn xong dì cháu tôi ngồi hóng gió xây mộng tương lai, xem ông đi qua bà đi lại, mà đi ngang lều chúng tôi thì chỉ là để viếng "lăng Bác Hồ", chứ có lẽ chẳng còn lý do nào khác.
Chúng tôi để ý thấy có một thanh niên trẻ dáng cao, "*đôi mắt buồn vời vợ*i" hay đi ngang mỗi buổi chiều. Anh chắc trạc tuổi tôi, tức là lúc ấy khoảng trên hai mươi. Đứa cháu gái đặt cho anh biệt danh là "Lucky Luke" vì anh có mái tóc dài bờm xờm trước trán trông khá giống nhân vật trong truyện hoạt họa này. Anh cẩn thận lắm, nhìn quanh quất không thấy ai rồi mới nhảy thót lên chộp vài cái lá, rồi tiến về phía nhà vệ sinh, nhưng chúng tôi ngồi trong lều nhìn ra thấy rõ mồn một.
Hôm đó anh đi ngang - một ngày như mọi ngày - tôi giả vờ không thấy nhưng con cháu nhỏ của tôi tự nhiên lên tiếng:
- Chú đi đâu đó, chú vào đây chơi!
Anh ngập ngừng chưa biết trả lời sao thì con bé lại ngây thơ hỏi tiếp:
- Tay chú cầm gì vậy, chú bỏ xuống ăn bánh bột chiên dì Út cháu mới làm!

Trời ơi, tôi xấu hổ không biết chạy đi đâu. Anh đang cầm mấy cái lá xanh mướt dù đã cuộn tròn trong tay nhưng vẫn không dấu hết được. Anh ngượng thì chớ, mà tôi lại càng "quê" hơn, chúng tôi "*nhìn nhau mà lệ ứa*" không biết phải nói gì, làm gì. Con bé cháu tôi sao lại vô duyên tệ, tự nhiên chặn người ta lại rồi hỏi câu trớ trêu như vậy. Mấy đứa cháu khác bên trong cũng không nhịn được cười khúc khích. Tôi ấp úng nói vài câu vu vơ rồi giả vờ bận rộn bỏ vào trong. Lucky Luke cũng không dám tiến về nhà cầu, quay ngược về khu lều mình và từ đó không thấy đi ngang căn lều tạm cư của chúng tôi nữa.

Một cô cháu lớn suy luận:

- Cả tuần nay không có chuyến nào đi Galang, vậy là ông Lucky Luke vẫn còn ở đây, nhưng không thể táo bón quá lâu như vậy, ông làm sao để giải quyết "*vụ việc*"?

Đứa cháu khác nhanh nhẩu trả lời:

- Đầu trại bên kia có thêm một nhà cầu khác, vậy là ông ấy chịu đi xa để tránh không gặp dì cháu mình nữa. Tội nghiệp, nếu bất ngờ chột bụng không đi xa được thì làm sao!?

Rồi chúng tôi cũng rời Kuku sau mấy tuần tạm trú, được chuyển sang Galang để học Anh Văn chuẩn bị đi Mỹ. Ở Galang thì điều kiện tốt hơn, có nhà cầu dội nước, có trung tâm Youth Center sinh hoạt, có Nhà Thờ và Chùa, có hàng quán và được mệnh danh là "Ngưỡng Cửa của Tự Do và Tình Người". Nơi đây tôi vẫn nhớ lần duy nhất được uống ly Milo sữa đá, mà sau này ở hải ngoại dù được uống bao nhiêu loại chocolate mắc tiền, vẫn không sao ngon bằng hương vị tại trại Tỵ nạn.

Sau đó chúng tôi định cư ở Cali, dù gặp khó khăn, ít nhiều chúng tôi cũng học hành nên người trên xứ cờ Hoa, nhất là các cháu của tôi. Nhớ ngày nào còn ở trại Tỵ nạn ốm đói, dòm ngó nhau từng miếng ăn, nay đứa là kỹ sư, đứa là bác sĩ, con cái đùm đề, không biết có đứa nào còn nhớ chuyện lá vệ sinh năm xưa. Anh chàng Lucky Luke bây giờ chẳng biết định cư nơi nao, có thể cũng đã là kỹ sư bác sĩ và cái thời phải dùng lá vệ sinh chắc cũng đã phai mờ trong tâm trí.

Riêng tôi thì lại thấy không dễ dàng quên được những ngày tháng cơ cực tại quê nhà, tại trại tỵ nạn ngày nào. Hồi ấy dù không có máy chụp hình, nhưng trong tâm trí tôi hình ảnh căn nhà gỗ xưa tại Tây Ninh - nơi tôi sanh ra và lớn lên - hình ảnh Kuku, trại tỵ nạn Galang với những "barrack" nối dài vẫn rõ như in. Ngày nay dù may mắn có xe có nhà, có Tự Do tôi vẫn không quên chuyện cũ. Tôi phải luôn nhớ để biết mình là ai, nguồn gốc từ đâu để biết thương xót những người nghèo khổ,

những kẻ không may mắn vượt thoát được như mình, cũng như quan tâm đến vận mạng đất nước trước sự tàn hại của nạn Cộng Sản và âm mưu thôn tính của Tàu Cộng.
Mà nghĩ cho cùng, nếu vì thiếu thốn nên phải xài lá thay vì giấy vệ sinh, thì đã có gì là xấu. Xấu chăng là những người giàu có sung sướng, nhưng tư cách không ra gì, tệ hơn nữa là những kẻ bán nước hại dân, sâu mọt trong xã hội. Nghe nói tại Việt Nam ngày nay có những "Đại gia" chưng bày giấy vệ sinh giát vàng sang trọng trong phòng tắm, hoặc xài các loại giấy in màu mè kiểu cọ mắc tiền. Xài giấy đi cầu sang trọng làm gì trong khi liêm sĩ, nghĩa khí không có, nhiều chuyện nhục nhã xấu xa biết lấy gì lau chùi che đậy?
Tôi bỗng chạnh lòng, hiện nay dù sống ở thế kỷ thứ 21, nhưng biết bao triệu người dân quê tôi vẫn lầm than khổ cực, đói ăn khát uống quần áo không đủ che thân, vẫn đi vệ sinh trong điều kiện mất vệ sinh thật tồi tệ. Nhất là những người từng ở trong trại tù "Học tập Cải tạo", họ đã phải ăn ở, dùng các phương tiện vệ sinh thấp kém nhất. Nếu dám lên tiếng phản đối, thắc mắc sẽ bị biệt giam, chịu hành hạ khổ nhục, trong đó có việc đổ bô, đi làm tạp dịch nhặt phân, hoặc có khi bị đày đọa đến chết ... Ngày nay thì có những tù nhân lương tâm, khi mạnh dạn đấu tranh cho Tự Do Dân Chủ thì bị trù dập hành hạ, khi ở tù bị bỏ đói, mang đủ thứ bệnh, nhất là bệnh kiết lỵ, họ phải làm sao? Sự hy sinh của họ biết lấy gì để bù đắp lại? Tôi thật nghiêng mình cảm phục những vị anh hùng này. May mà đất nước vẫn có những người con kiên cường bất khuất như vậy, để chúng ta còn có chút hy vọng một ngày gần đây mọi người sẽ cùng nhau đứng lên dành lại tự do, dân chủ cho dân tộc Việt Nam.
Tôi cũng nhớ tới những cái lá trong văn chương, trong lịch sử. Ngày xưa khi Lê Lợi bắt đầu khởi nghĩa chống Tàu, nhờ mưu trí của Nguyễn Trãi mà cuộc chiến đấu đã thành công. Hồi ấy ông cho lính dùng mật ong viết chữ Lê trên lá rừng, kiến ăn mật nên đục thủng lá cây theo hình chữ Lê. Người dân cho là điềm Trời nên hết lòng tin tưởng và nô nức kéo về đầu quân dưới trướng người anh hùng Áo Vải Lam Sơn, cùng nhau đánh thắng giặc Minh lấy lại nền độc lập cho dân Việt. Sau khi đánh đuổi được quân Minh, Lê Lợi lên ngôi lập ra nhà Hậu Lê, lấy hiệu là Lê thái Tổ. Đây là triều đại lâu dài nhất trong lịch sử nước Việt.
Tích xưa cũng có nhắc tới chuyện ông Châu Trí nhà nghèo đến nỗi phải đốt lá đa lấy ánh sáng thay đèn để học bài, thế mà ông thành nhân.

Ca dao Việt Nam thì kêu gọi "*Lá lành đùm lá rách", "Đố ai quét sạch lá rừng, để ta khuyên gió, gió đừng rung cây*". Nhà văn Thế Lữ, trong phần lời tựa cho tác phẩm Đôi Bạn của Nhất Linh có nói về việc "Nhặt lá bàng", tả cảnh hai chị em nhà nghèo chờ gió thổi để lá bàng rụng nhiều, lượm về bán cho người khác sưởi trong những ngày giá rét. Mặc dầu trời đêm rét buốt, mà áo thì rách hở cả hai vai, đứa em trai vẫn cầu khẩn "Gió lên... lạy Giời gió nữa lên", nghe sao muốn đứt từng khúc ruột, thương cho cảnh đời nghèo khổ của dân mình.
Gần đây thì Mường Mán có viết chuyện "Lá Tương Tư" cho tuổi Ô Mai học trò thật dễ thương.
Bài thơ "Lá Diêu Bông" của Hoàng Cầm được nhiều người biết tới, nhiều nhạc sĩ đã phổ thành nhạc dù cho tới nay vẫn chưa ai hình dung được lá Diêu Bông xanh đỏ tím vàng ra sao, vì lá này không hề có trên đời.
Trong bài thơ "Tống Biệt" do Tản Đà sáng tác, câu thơ "*Lá đào rơi rắc lối thiên thai*" hầu như ai cũng thuộc, nói lên cảnh thơ mộng thần tiên. Hàn Mặc Tử thì có "*lá Trúc che ngang mặt chữ điền*" đẹp như trăng rằm.
Bài hát Trường Làng Tôi của Phạm Trọng Cầu với "*Cây xanh lá vây quanh ... Đời tươi như bao lá xanh, lá xanh...*" là bài hát thật dễ thương để nhắc nhớ lúc còn ngây thơ, hàng ngày cắp sách đến trường trên con đường làng quê yêu dấu. Lá Đổ Muôn Chiều của Đoàn Chuẩn & Từ Linh với câu "*Thu đi cho lá vàng bay, lá rơi cho đám cưới về*" thật vừa buồn vừa nên thơ với dòng nhạc trữ tình êm ái. Tôi cũng nhớ câu chuyện ngắn Chiếc Lá Cuối Cùng của O' Henry, nói lên được tình người thật sâu sắc với ý tưởng mới lạ.
Còn trong cuộc sống thực tế thì có nhiều loại lá dùng trong nhiều mục đích khác nhau. Các lá rau cải, rau xanh để xào nấu ăn cơm, các loại như dấp cá, tía tô, kinh giới...để ăn sống cho thơm làm món ăn tăng thêm khẩu vị. Lá dừa, cỏ tranh để làm vách, lợp nhà. Lá chuối, lá dong, lá sen dùng trong việc gói bánh, gói thức ăn. Lá cọ, lá cối được chế tạo thành nón lá che mưa nắng nổi tiếng của Việt Nam. Rồi tới các loại lá làm ra thuốc lá, thuốc lào để hút. Lá trầu là món ăn chơi đặc biệt của miền quê xưa, "*miếng trầu là đầu câu chuyện*". Lá xiêm-xâm vò nát trong nước trở thành món uống mát mẻ có vị thuốc. Ngoài ra cũng nên kể tới rất nhiều loại lá đặc biệt dùng làm thuốc Nam, thuốc Bắc trị nhiều loại bệnh. Lá dứa, lá cẩm ngoài việc cho màu sắc đẹp trong bánh trái xôi chè, còn cho hương thơm đặc biệt. Hồi bé chúng tôi thường ngâm lá đa, lá bồ đề trong nước vo gạo để lá chỉ còn gân trông rất đẹp. Khi cần thì ép vài nhánh lá Thuộc Bài vào vở để mong mau học thuộc bài, lá

cây Trinh nữ biết thẹn thùng xếp cánh khi có người đụng vào (*Cây lá còn biết phản ứng, mà sao có lúc chính con người khôn ngoan lại vô cảm trơ trơ*?) Nhiều nghệ nhân còn tỉ mỉ khắc hình nọ hình kia trên lá cây rất nghệ thuật.
Đó là những chuyện hay hay về lá, còn chuyện không hay tại Việt Nam thì có chuyện trường học "Xã Hội Chủ Nghĩa - Đỉnh Cao Trí Tuệ" đã phát huy sáng kiến, nhằm tránh không cho học sinh xin ra ngoài đi nhà cầu thường xuyên, các em đã phải làm đơn và nếu đơn xin được "approve" mới được đi, hậu quả là nhiều em phải "bỉnh" tại chỗ trong khi chờ đơn được cô giáo cứu xét. Chuyện này làm tôi nhớ tới vấn đề Tự Do Tôn Giáo tại quê nhà. Nhà nước Việt Cộng tại nhiều nơi, nhất là các vùng xa xôi đã khó dễ bắt phải làm đơn xin trước cả năm mới được phép cử hành Thánh Lễ, hội họp. Nếu bất ngờ có người qua đời thì đành chịu chết cô đơn không ai hội họp cầu nguyện, vì ai biết được giờ chết để làm đơn xin trước!
Rồi tới việc học sinh khi đến trường phải tự mang theo giấy vệ sinh, nếu không có thì đành xé sách vở ra làm việc ấy.
Trong khi hãng Charmin chế tạo cuộn giấy vệ sinh với chiều cao 2,4 mét & đường kính 2,7 mét được ghi vào sách kỷ lục của thế giới, hoặc nhiều hãng giấy Âu Mỹ sáng kiến làm giấy đi cầu được tẩm hương thơm, có thể tự phát sáng để dùng trong đêm tối, tôi cũng đọc được tin tại Việt Nam người ta xài giấy đi cầu của Ba Tàu nên bị nhiễm trùng, chịu ngứa ngáy dị ứng khổ sở.
Riêng tại nơi tôi đang sống là đất nước Canada xứ lạnh tình nồng này, Liên Hội Người Việt Canada cũng đang cố gắng từng bước thực hiện một viện bảo tàng để trưng bày những hình ảnh về Thuyền Nhân cùng với tội ác của Cộng Sản Việt Nam. Tôi mong cho dự án này được sớm thành công, để con cháu và người ngoại quốc có thể hiểu thêm về Cộng Sản mà tránh xa. Trong viện bảo tàng này nếu có trưng bày những chiếc lá tại Kuku, loại lá đã được đồng bào dùng làm lá vệ sinh, cũng có lý lắm chứ!
Tôi cũng sẽ cố gắng nhắc nhở con cháu về những ngày cơ cực phải dùng lá này, để các cháu thấy mình may mắn hạnh phúc biết bao mà vươn lên góp mặt làm vẻ vang người dân Việt. Nghĩ cũng buồn, các cháu được sinh tại đây đầy đủ tiện nghi sung sướng, đâu hiểu nhiều về sự thiếu thốn nên luôn đòi hỏi chê khen, nào là quần áo giày dép phải là đồ hiệu mắc tiền, nào ăn uống phải món này món kia, không như ý không thèm ăn (*Ấy mà đâu phải chỉ các cháu, chính tôi đôi khi cũng thế!)*. Thật lạ, khi xưa gia đình nghèo khổ thì mọi người luôn gần gũi yêu thương nhau, ngày nay dù đời sống vật chất dư thừa, nhưng ai nấy lại bận rộn không có giờ cho nhau, thậm

chí quá căng thẳng về vật chất mà quên đi giá trị tinh thần, nhiều gia đình đã xảy ra chuyện ly dị, con cái bỏ nhà ra đi. Có lẽ chúng ta nên nghĩ lại mà điều hòa cuộc sống cho hợp lý tốt đẹp hơn.
Ước mong với sự thông minh cần cù và các đức tính tốt thừa hưởng từ nhiều thế hệ, dân Việt ta sẽ ngày càng phát triển về mọi mặt. Về vật chất thì ngày càng văn minh tiện nghi hơn, về tinh thần thì luôn đoàn kết bất khuất đầy Tình Người để cùng nhau xây dựng một đất nước phú cường, để những chiếc lá mọc trên quê hương mãi mãi là những chiếc lá xanh tươi đầy tin yêu và hy vọng. Những lá cây ấy cũng sẽ là những chiếc lá thơ mộng trong thi ca, trong văn học, là những chiếc lá làm thành rừng xanh trù phú bên cạnh những cánh đồng với ngàn bông lúa chín vàng, để mọi người được sống trong Thanh Bình No Ấm, và nhất là lá cây không bao giờ bị sử dụng như lá vệ sinh nữa.

Nguyễn Ngọc Duy Hân

Vài hàng về tác giả 188

Các thân hữu trong Làng Văn Nghệ viết về Duy Hân

1. Cao Huy Hoàng 189
2. Chinh Nguyên 190
3. Đặng Hoàng Sơn 191
4. Dư Thị Diễm Buồn 196
5. Hoàng Đức 197
6. Hoàng Xuân Sơn 200
7. Kiên Thanh 201
8. Liên Bình Định 202
9. Lm Bảo Lộc 203
10. Lm Mi Trầm 204
11. Nguyễn Thanh Toàn 204
12. Nguyễn Văn Hiển 205
13. Nguyễn Văn Thông 208
14. Phan Nam 209
15. Phan Ni Tấn 212
16. Trần Trung Đạo 212
17. Văn Duy Tùng 212
18. Vi Phương 213
19. Vũ Thủy 215
20. Vy-Hùng 217

Vài hàng về tác giả

Tên: Hân
Họ: Trịnh
Quê: Tây Ninh
Tên ông xã: Duy
Hai con trai: Việt & Nam
Các bút hiệu: Trịnh Tây Ninh, Ái Miên, Nguyễn Ngọc Duy Hân
Nhà: Toronto, Canada
Thích: Đọc sách, làm thơ, viết bài, vẽ, làm slideshow, làm việc từ thiện, thích nhạc buồn

Sinh hoạt: Tham gia Ca đoàn nhà thờ, nhóm Thăng Tiến Hôn Nhân, các sinh hoạt Cộng Đồng (Ủy Ban Yểm Trợ Dân Chủ Quốc Nội – Toronto, Canada). Góp bài trong các tờ báo Viet Lifestyle, Chân Lý, Viettimes, Thời Mới, Người Việt Boston, Vietnam Daily, các đặc san, các trang webpage... Góp mặt trong bộ sách "Các nhà thơ Công Giáo" do linh mục Trăng Thập Tự biên soạn. Có nhiều slideshows trên channel Trần Năng Phùng và các trang web khác.

Nhận giải thưởng về thơ năm 1981 do báo Tự Do tại trại Tị Nạn Galang tổ chức và năm 2013 do nhóm Văn Thơ Lạc Việt, California tổ chức.

Trang blog Duy Hân gồm tâm tình, hình ảnh sinh hoạt, thơ nhạc, slideshow:
http://duyhantrinhtayninh.blogspot.ca/

Các sách đã thực hiện:
Đất cũ - Tuyển tập truyện ngắn và truyện rất ngắn
Những Viên Sỏi Nhỏ - Tuyển tập các bài phiếm luận và tâm tình cho quê hương
Nỗi Niềm Riêng Ta -Tuyển tập thơ Trịnh Tây Ninh

Sẽ thực hiện:
Mong Manh Ngọn Cỏ - Tuyển tập thơ văn viết về niềm tin của một giáo dân đạo Công Giáo
Chuyện dài: Vách Sầu - Tiểu thuyết tình cảm xã hội tại Hải Ngoại

Các phản hồi trong Làng Văn Nghệ viết về Duy Hân

Trịnh Tây Ninh - Thi sĩ ở một xó đời cô đơn với nỗi niềm rất riêng

Một nửa người với cái xác phàm có đôi khi rất duyên dáng dễ xem, mà lắm lúc ai cũng chán ngó, ngán nhìn, và một nửa thần thiêng ẩn kín ở bên trong hồi bay lên chót vót, hồi lọt thỏm xuống vực sâu, ấy là loài thi sĩ.

Một tay chạm cái tính hay chết của kiếp người chóng vánh, một tay kia nắm chắc mẫm cái túi đựng số phận mình trong tương lai, từ rất gần, đến rất xa, cũng là loài thi sĩ.

Nói rất thực những lẽ kín trong lòng mình, trong lòng người, mà thiên hạ cho là mộng, là mơ, là ảo tưởng, rồi quăng cái loài thi sĩ ấy vào một xó đời cô đơn với nỗi niềm rất riêng, chỉ có thần thiêng mới cảm cảnh.

Chuyện buồn đau vô vọng của loài thi sĩ như một lẽ thường tình khi thông điệp viết bằng loại ngôn ngữ của chân lý không thuộc về số đông người.

Có đôi khi sẻ chia của loài thi sĩ mộc mạc bình dị như khúc ca dao, như câu tục ngữ mà cũng bị ai ấy đọc nghiêng, đọc ngửa để chẳng hiểu ra điều mà loài thi sĩ muốn người nhìn thẳng chữ mà đọc cho ra tình, cho thấu tận cái chân tâm.

Nỗi niềm riêng của loài thi sĩ rất thật thà đến nỗi thoát cả xiêm y khoe con người thực, xé cả lồng ngực để lộ trái tim bằng thịt còn đang thoi thóp tiếng yêu người, mà chắc gì ai người thấu cảm.

Dễ gì tóm lại được hết những điều loài thi sĩ thao thức, trăn trở, suy tư, chọn lọc và tỏ bày, và cũng dễ gì ai cũng quảng đại đón nhận một thứ chân lý như một mạc khải tư cho loài thi sĩ….

Nhưng loài thi sĩ vẫn lắng nghe, tiếp nhận nguồn thần hứng rất thật và can đảm để chân lý chảy tràn trên ngòi bút nhỏ những nét lung linh huyền diệu của kiếp người tưởng như là đau khổ, vô vọng.

Xin cảm ơn một loài thi sĩ rất thần thiêng mang tên Trịnh Tây Ninh, qua tác phẩm "Nỗi Niềm Riêng Ta", đã gợi lên cho tôi chân lý về cuộc người: bình an, niềm vui, hy vọng, hạnh phúc phía sau bức màn đau khổ, vô vọng…

PM. Cao Huy Hoàng (Nhạc sĩ - Việt Nam)

Bản hòa tấu của Nhà Văn/Thi sĩ Duy Hân (Trịnh Tây Ninh)

Tác Giả Duy Hân (Trịnh Tây Ninh) đã trúng giải Văn Thơ Lạc Việt năm 2013 và từ đó tôi thường bắt gặp những tác phẩm của Duy Hân-Trịnh Tây Ninh trên các diễn đàn. Ba tuần nay tôi vừa đọc qua ba tác phẩm Những Viên Sỏi Nhỏ (20 bài viết), Đất Cũ (79 Truyện ngắn) và Nỗi NIềm Riêng Ta (200 bài thơ).

1/ Những Viên Sỏi Nhỏ là những bản nhạc cung Mi buồn cho dĩ vãng một thời của tuổi trẻ, chiến tranh và tình yêu đã qua đi làm mê muội người đọc.

2/ Đất Cũ lại là những nốt Si trầm của yêu thương, tình người, quê hương và gia đình đồng loại. Quê hương bỏ lại sau lưng xa ngút ngàn còn đó với thăng trầm. Làm lệ hoen mi người lưu vong phi xứ.

3/ Tập thơ Nỗi Niềm Riêng Ta là một sự chấm phá của những bản nhạc với đâu đó có tiếng kèn Sac-so-phone dẫy dụa quằn quại đau thương và mất hút theo tiếng sáo trúc tan loãng vào không gian vô tận, rồi thoảng thột tiếng Hạ-uy-cầm đổ sóng tắt ngấm trong tiếng vọng của biển trầm buồn mang mang…

Không khóc mắt sao cay lệ ướt
Không buồn sao tủi chuyện năm xưa
Nhìn qua biển động thân ly khách
Hận, tủi một đời phận đong đưa!

Chinh Nguyên (Chủ tịch Cơ Sở Văn Thơ Lạc Việt, USA)

Duy Hân - Đặt tên con là Việt - Nam

Thật hân hạnh cho tôi, khi tôi là một trong số các thân hữu được Duy Hân ưu ái cho đọc trước ba tác phẩm mới dưới dạng PDF, trình bày rất đẹp và chuyên nghiệp.

1- "Nỗi Niềm Riêng Ta" là tuyển tập 197 bài thơ với bút hiệu Trịnh Tây Ninh. Mở đầu là bài thơ Buồn và kết thúc với bài Gánh Buồn. Trong đó tác giả dùng đủ các thể thơ rất bình thường như tứ ngôn, ngũ ngôn, thất ngôn, lục bát v.v... để dàn trải tâm tình và ưu tư nhìn lại chính mình sau chặng đường dài đấu tranh không ngưng nghỉ.

Mặc dù dùng các thể thơ bình thường để diễn đạt nội tâm nhưng thơ Trịnh Tây Ninh không hề rơi vào lối mòn, và điều này khiến người đọc thích thú. Đây cũng là

một trong các yếu tố tạo nên sự thành công cho "Nỗi Niềm Riêng Ta" mà không ai có thể phủ nhận.

Một là có rất nhiều bài thơ trong "Nỗi Niềm Riêng Ta" được các nhạc sĩ nổi tiếng phổ thành ca khúc, tới hơn 50 bài.

Hai là tác giả đã hai lần đoạt giải thơ. Lần thứ nhất năm 1981 do báo Tự Do tại trại tỵ nạn Galang trao. Và lần mới đây, bài thơ số 16 - Ngũ Ngôn Cho Mẹ trong "Nỗi Niềm Riêng Ta" được Cơ Sở Văn Thơ Lạc Việt California trao giải năm 2013.

Và các bài thơ ngắn rất dễ gây cảm xúc cho người đọc:

Xuân về
Xuân về sao vẫn lạnh căm,
Nỗi buồn nhức nhối, đứng nằm vẫn đau.

Vô Thường
Thế gian mê đắm bụi trần,
Lòng ta vẫn mãi một bông vô thường.

Cà Phê
Cà phê rơi tí tách,
Như giọt lệ trong hồn.
Giọt trong và giọt đục,
Như sầu mãi tràn tuôn.

Vô Đề
Ngắt một nụ hồng,
Tặng người tôi yêu.
Gió chiều lồng lộng,
Hương trầm hắt hiu.

Xen kẽ với những bài thơ layout dưới dạng text, còn có nhiều bài thơ được trình bày như những bức tranh - thư họa - với kiểu chữ dành riêng cho thư pháp khiến người đọc khó thể rời mắt.

2- "Những Viên Sỏi Nhỏ" là tuyển tập dài 187 trang, gồm 20 bài viết, có thể xem là tâm niệm và hoài bão của Nguyễn Ngọc Duy Hân trên con đường đấu tranh chống độc tài cộng sản.

Chúng ta đều biết "Duy Hân" là tên ghép của Nguyễn Ngọc Duy và phu nhân Trịnh Ngọc Hân, tức Trịnh Tây Ninh. Cả hai là một đôi vợ chồng tương đắc, sẵn sàng "tát cạn biển Đông," đã đồng hành trên suốt quảng đường dài hơn ba mươi năm và cùng chia xẻ gánh nặng đau thương của quê hương dâu bể.

Tôi cư ngụ cùng thành phố Toronto với Duy Hân, cùng dự lễ Chào Cờ VNCH và Tưởng Niệm Quốc Hận 30/4 hàng năm. Rất nhiều lần chúng tôi gặp nhau trong các sinh hoạt cộng đồng và các buổi tiệc gây quỹ, trong đó có tiệc gây quỹ của Uỷ Ban Yểm Trợ Phong Trào Dân Chủ Quốc Nội mà vợ chồng cô là thành viên.

Chúng tôi cũng đi nhiều nơi với đồng hương để biểu tình chống Tàu Cộng xâm chiếm Biển Đông, chống Việt Cộng đàn áp nhân quyền, vi phạm tự do tôn giáo, bán nước cho Tàu... Chúng tôi còn sang cả Thủ Đô nước Mỹ, vào Quốc Hội để vận động nhân quyền, tự do tôn giáo cho đồng bào ruột thịt ở quê nhà và sự toàn vẹn lãnh thổ của đất mẹ Việt Nam yêu dấu.

Xin trích một đoạn trong bài viết tạm gọi là tiêu biểu, Những Viên Sỏi Nhỏ Trên Con Đường Lớn để chứng minh:

"... Tôi thật lòng cảm kích những bác lớn tuổi không quản ngại đường xa, sức khỏe yếu kém, luôn có mặt và đóng góp cho việc chung. Tôi ngưỡng mộ những anh chị đấu tranh không mệt mỏi để ủng hộ cho các phong trào Dân chủ tại Việt Nam. Tôi trân trọng những bài viết, những sáng tác nhạc đã góp phần nâng cao tinh thần tranh đấu, ca ngợi tình thương nhân loại. Tôi biết mình cần phải có một tấm lòng,

từng chút từng chút một để làm đẹp cuộc sống. Một ngọn gió mong manh không làm lung lay nổi cành cây gai góc to lớn, nhưng nhiều ngọn gió góp sức, có thể lay động làm gãy từng cành, từng nhánh rồi có ngày đạt được mục đích tốt đẹp. Tôi biết mình cần phải tích cực học hỏi, có hành động cụ thể thay vì ngồi im chờ đợi hoặc lên tiếng trách cứ, kết tội người khác. Vẫn có những tên "công an mạng", những người xấu viết lời chửi bới làm nản lòng mọi người trên các diễn đàn, nhưng nói chung tinh thần đoàn kết, sắt son với quê hương, với dân tộc vẫn luôn triển nở..."

Bên cạnh các sinh hoạt chính trị kể trên, Duy Hân còn là tín đồ ngoan đạo Chúa và hết lòng với công việc từ thiện.

Nói chung, Duy Hân là người nặng lòng với quê hương như nhiều đồng hương khác; đã đóng góp tiền bạc, công sức cho công việc chung suốt mấy mươi năm dài. Đối với tôi đó là một sự hy sinh to lớn, nhưng Duy Hân lại rất khiêm nhường cho rằng đó chỉ là "viên sỏi nhỏ" lót đường.

Con đường tuy gồ ghề, khó bước như chính vận nước đang bấp bênh, như đồng bào chúng ta đang chịu cảnh trầm luân dưới sự cai trị khắc nghiệt của cộng sản Việt Nam, nhưng nếu mọi người cùng chung vai sát cánh và mỗi người đều là "viên sỏi nhỏ" thì chắc chắn con đường sẽ trở nên bằng phẳng hơn nhiều và cũng sẽ được rút ngắn, cho dù đó là con đường thiên lý.

Trong "Những Viên Sỏi Nhỏ" còn có các bài viết về cuộc sống nơi xứ người. Xin trích một đoạn từ bài số 8, Say:

"... Bacardi là loại rượu Rum sử dụng hình con dơi làm logo vì Rum làm từ mía, mà dơi có công diệt các côn trùng làm hại mía.

Cocktails là thức uống rất phổ biến trên thế giới, do pha chế các loại rượu và nước trái cây chung với nhau theo các công thức đặc biệt, vừa ngon ngọt vừa nghệ thuật với các tên hấp dẫn như Angel's Kiss, Sex on the beach (Cái hôn của Thiên thần,

Yêu nhau trên biển)… Ly đựng cocktails cũng phải đẹp và đúng, thí dụ không thể lấy ly cao của Singapore Sling mà đựng cho Daiquiri được..."

Có lẽ người đọc sẽ nghĩ rằng Duy Hân phải tốn công tra cứu tài liệu để viết bài Say, nhưng không phải thế. Trong một lần vợ chồng tôi được mời đến nhà dùng cơm gia đình, Duy Hân đã giới thiệu với chúng tôi bar rượu dưới tầng hầm rộng lớn của cô. Hoá ra Duy Hân đã từng là người pha rượu (bartender) chuyên môn.

Tôi kể lại chuyện này chỉ để chứng minh rằng Duy Hân là người có nhiều kinh nghiệm sống, và các đứa con tinh thần của cô đều được khai sinh từ những va chạm thực tế trong cuộc sống hàng ngày, vì thế người đọc sẽ nhận thấy sự chân phương, trong sáng trong mỗi tác phẩm, dễ dàng cảm nhận hết ý, tình mà cô gửi gắm.

3- "Đất Cũ" là một tuyển tập dài 225 trang, gồm 30 truyện ngắn và 44 truyện rất ngắn, viết về quê hương, tình người và gia đình cũng với bút hiệu Trịnh Tây Ninh.

Bàng bạc trong "Đất Cũ" là hình ảnh của quê hương ngàn đời yêu dấu mà tác giả đã ôm ấp trong lòng suốt mấy mươi năm xa cách.

Xin trích một đoạn ngắn trong Đất Cũ, truyện ngắn được đặt tên cho quyển sách để biết tại sao Duy Hân chọn bút hiệu Trịnh Tây Ninh:

"... Tôi sanh ra và lớn lên ở Tây Ninh, một tỉnh lỵ đất đỏ miền đông khô khan, nghèo nàn. Riêng gia đình tôi thì còn nghèo hơn nữa. Ba tôi là một công chức nhỏ, chỉ sống bám vào đồng lương nhỏ bé do chính phủ chu cấp. Má tôi hiền lành còn hơn khoai sắn, chỉ ở nhà nội trợ chăm sóc đàn con, ai gạt bà lấy tiền, bán hàng cân thiếu bà cũng đều im lặng chịu đựng..."

Ngoài ra, khi đọc hai bài số 24, 25 viết cho hai cậu con trai Duy Việt & Duy Nam, người đọc sẽ thấy rõ tấm lòng của Duy Hân, không những qua việc dạy dỗ con mà còn bao hàm cả quê hương bằng cách đặt tên con là Việt - Nam. Tôi đã vài lần gặp

hai cháu Việt - Nam và vô cùng hãnh diện khi cộng đồng mình có rất nhiều thế hệ trẻ như hai cháu.

Đặc biệt, điểm xuyết đó đây trong cả ba tác phẩm là những bức tranh, do tác giả tự vẽ lấy, đã làm tăng nét thẩm mỹ và dĩ nhiên tăng thêm giá trị của các tác phẩm.

Về văn nghệ, ngoài việc góp thơ, truyện, bài viết cho các báo in địa phương và báo in lẫn báo online trên nhiều nước khác, Duy Hân - Trịnh Tây Ninh còn vẽ và làm rất nhiều slideshows ca nhạc, Thánh Ca, danh ngôn... Gần đây nhiều người mới được biết Duy Hân đã có hơn 300 slideshows trên Youtube Channel của giáo sư Trần Năng Phùng.

Với kinh nghiệm sống phong phú và tài năng đa dạng như thế, cộng thêm bút pháp trong sáng và văn phong - trong một số bài viết - rất dí dỏm, tôi tin rằng dù người đọc khó tính đến đâu cũng sẽ không thất vọng khi thưởng ngoạn khu vườn văn học nghệ thuật của Duy Hân.

Đặng Hoàng Sơn (Phóng viên, thi sĩ)

Duy Hân - Thấm thía và có chiều sâu

Tôi hân hạnh quen Duy Hân với tình văn nghệ. Bởi chúng tôi có duyên góp mặt trong tập thơ *"Quê Hương Trong Hồi Ức"* (với nhiều tác giả, phát hành năm 2014).

Ở trong tôi, tấm bán ảnh chụp nghiêng của Duy Hân, có nét đài trang từ thuở thiếu thời. Duy Hân trải tâm hồn mình qua những dòng văn, thơ với lời lẽ mộc mạc, chân tình, trong sáng, mượt mà và khiêm tốn… không dao to, búa lớn… Cho dù trong hoàn cảnh nào, lúc: vui, buồn, thương yêu, hờn oán … ý tình của Duy Hân cũng

nhẹ nhàng, ngọt ngào, êm đềm… thấm thía và có chiều sâu! Nếu *"Văn chương là phản ảnh của tâm hồn"* thì quả thật Duy Hân mặt cũng như lòng.

Trên đây là đôi dòng cảm nghĩ riêng tư của một đồng điệu! Người xưa đã nói: *"Người cầm bút sở dĩ được độc giả mến mộ, phần lớn là do đức độ chớ không phải chỉ do tài năng mà được. Người cầm bút phải có 3 đức tính: Khiêm tốn, nhân cách, trọng quần chúng và bạn đọc".*

Cho nên từ trước đến nay, độc giả phê bình văn thơ vẫn là trọng tài cao quý nhất… Trong chúng ta ai cũng biết: "Tiền bạc, danh vọng, quyền lực… tất cả với ta cuối cùng cũng sẽ trở thành vô nghĩa... Có còn ý nghĩa chăng là những gì chúng ta đã tạo ra trên cõi đời nầy".

Tệ xá Diễm Diễm Khánh An

Dư Thị Diễm Buồn (Thi sĩ, California, USA)

Duy Hân - Cô Giáo Viết nhạc và làm slideshow Nhạc Cảnh

Tôi đã nghe đi nghe lại nhiều lần hai bài hát do Duy Hân sáng tác, đó là bài Áo Tím Hoa Vàng và bài Đơn Khúc. Ngạc nhiên và thích thú.

Người ta, giờ đây hay ước ao ở lứa tuổi "Mùa Thu hay Mùa đông" rồi, mà vẫn có sự trẻ trung trong tâm hồn "Young at heart" và sự chín chắn trong suy nghĩ. Qua hai bài hát này với cách trình bày slideshow, chọn lựa hình ảnh và giai điệu sáng tác của tác giả Duy Hân, tôi thấy rõ những yếu tố đó. Tôi cứ cười vui suốt thời gian tôi lắng nghe và có suy nghĩ rất ngộ nghĩnh về "cô giáo" DUY HÂN này.

Làm sao, hai tính cách có thể hòa vào được trong con người này nhỉ? Các bạn đã thấy cô giáo này ngoài đời chưa? Cô dương mục kỉnh lên, trông nghiêm nghị, lặng lẽ, nhỏ nhẹ, có vẻ khô khan, boring lắm (vui một chút thôi!) Vậy mà xem hai

slideshows này, tôi như thấy một cô gái nhỏ lần đầu được nhiều quà Noel, đang chơi bầy hàng. Cô bày la liệt mọi thứ trước mặt, vui vẻ ngắm chúng cũng như muốn phô cho mọi người biết cô ta giầu có thế nào, miệng thì ca hát những giai điệu cô tự sáng tác ra, vui vẻ hồn nhiên mà cũng rất thành thục, chín muồi.

Mây, khói, hoa, chim bướm lượn, ánh sáng lấp lánh, những ngọn nến lung linh..v.v.. những di chuyển của những chiếc lá vàng trên khung hình, làm ta nhớ tới những bàn tay trẻ thơ đang chơi trò chơi Ô ĂN QUAN xưa. "Cô bé" này có tham chi tiết không?

Tôi là người thích giản dị, thích phong cách tối giản, ÍT MÀ LÀ NHIỀU, nhưng phải tạo được ấn tượng ĐỦ và THANH LỊCH. Vậy mà tôi cố tìm cách "chê" mà không chê được, chỉ còn biết vui vẻ ngắm nhìn. Trong khi đó nét nhạc, lời hát thì đúng là của một "CÔ GIÁO" chứ không phải là của một cô bé!

Kỳ vậy? Một cô bé con và một cô giáo hòa làm một trong hai tác phẩm này; mà lại hài hoà với nhau.

Cảm ơn tác giả, đã cho tôi hiểu hơn thế nào là YOUNG AT HEART một cách nghệ thuật, cho một người đã ở lứa tuổi mùa Thu.

Tôi cũng đã đọc gần hết các bài viết của Duy Hận. Tôi cũng đã xem những lời nhận xét của nhiều người về con người cũng như văn phong và quan niệm văn chương nghệ thuật của chị. Họ đã không còn để cho tôi khoảng trống nào để tôi còn có thể chen vào vài câu khen, vài câu chê. Nhưng ít nhất, tôi xin có vài nhận xét cuả tôi:

Phải chăng, xuất phát điểm là một người công giáo, một con cái CHÚA từ trong hồn trong tim, chứ không phải trên miệng môi; mà nó có ảnh hưởng xuyên suốt trong mọi lĩnh vực, hình thức biểu cảm nghệ thuật của tác giả Duy Hân.

Từ thơ, truyện ngắn, phiếm, slideshows, hình vẽ minh họa đều phản ánh con người ĐẠO của tác giả. Nhẹ nhàng, thủ thỉ, chân thành, đau đáu nỗi buồn về thân phận,

về vận nước và tình người. Ở đây, chúng ta không hề thấy sự "LÀM VĂN" sự uốn éo câu chữ, hay thấy những cách dùng ngôn từ đao to búa lớn mà nhiều khi tối nghĩa của khá nhiều người viết xưa cũng như nay. Mọi thứ, nó tự nhiên như hơi thở, tác giả trút đổ nỗi lòng thẳng từ tim mà ra, cho nên nó chạm tới trái tim, tình cảm người đọc một cách chân thành, đáng tin cậy. Điều đó thật đáng quý.

Một trong những điều giá trị nhất, mà con người săn tìm cả một đời và ao ước là có được vài người bạn ĐÚNG NGHĨA trong cuộc đời. Những người BẠN viết hoa. Để mà mình cảm thấy có thể mở lòng mình, nói thẳng, nói thật suy tư của mình, chia sẽ buồn vui, niềm hạnh phúc, nỗi đau mà không hề sợ bị phản bội. Những người bạn đó, bạn có thể nói chuyện, tâm tình nhiều giờ mà không chán tới mức không còn gì để nói, chỉ im lặng bên nhau, cũng vẫn thấy dễ chịu, thoải mái, yên bình và tin cậy lẫn nhau. Thì ai đã quen biết, đọc tác phẩm của tác giả Duy Hân, sẽ có kinh nghiệm như vậy - Không hơn, không kém. Duy Hân và tác phẩm của chị, sẽ luôn như một người bạn chân thành, luôn động viên, khuyến khích, làm hòa dịu những khác biệt... và quan trọng là con người như vậy làm phong phú và nuôi dưỡng cuộc sống, làm cho nó có ý nghĩa cao đẹp hơn, chứ không như nhiều người khác chỉ gây chia ly, tạo đau khổ, hay ném những viên sỏi vào trong giầy của người khác. Tôi ước ao, trong cộng đồng của chúng ta, càng ngày càng có nhiều hơn những con người có cái TÂM như vậy để mỗi người, sẽ như dòng suối nhỏ, góp lại thành con sông lớn, mang nặng phù sa bồi đắp, nuôi dưỡng đôi bờ và mang cả cộng đồng đi ra biển lớn.

Mong lắm thay.

Tôi yêu quý những tác giả, những CON NGƯỜI như vậy.

Hoàng Đức (Thi sĩ, Văn sĩ – Toronto, Canada)

Duy Hân. Một trời tâm sự

Tôi vừa nhận được 3 tác phẩm đồ sộ của Duy Hân dưới dạng PDF. Đồ sộ không chỉ ở hình thức, bề dày của tác phẩm; mà còn ở nội dung tâm cảm của Duy Hân: dằng dặc một trời tâm sự.

Cuốn thứ nhất - Đất Cũ - tuyển tập trên 70 chuyện ngắn và truyện rất ngắn dưới bút danh Trịnh Tây Ninh. Những chuyện ngắn là nỗi niềm của thân phận lưu vong hướng về quê hương, tình người, gia đình và chính bản thân mình. Truyện chớp như những ngụ ngôn đời thường, nhưng chan hòa tình ý qua những tiếp xúc, va chạm cuộc nhân sinh phù trầm.

Cuốn thứ nhì - Nỗi Niềm Riêng Ta - cũng với bút hiệu Trịnh Tây Ninh. Tuyển thơ gồm gần 200 bài dưới những thể loại quen thuộc - lục bát, ngũ ngôn . . .- được viết ra như một tâm tình ấp ủ dành riêng cho mình, thao thức, trăn trở về niềm đau, hạnh phúc trên hành trình đi vào cuộc sống.

Cuốn thứ ba - Những Viên Sỏi Nhỏ - bút danh Nguyễn Ngọc Duy Hân (Hân, tên người viết nữ; ghép chung với phu quân Nguyễn Ngọc Duy) - Là những bài viết dưới dạng tùy bút, ký sự; như những chương thời sự lật từng chặng đời đã qua, những đoạn đường gai lửa, bến bờ hạnh phúc, con đường trước mặt cùng với những ước mơ hoài bão dành cho quê hương đất nước. Tôi không có khả năng phân tích sâu rộng bằng ngần ấy tác phẩm của Duy Hân. Tôi chỉ là một người làm thơ bình thường nên xin chia sẻ với tác giả vài tâm tình qua bộ môn này. Thơ Duy Hân (Trịnh Tây Ninh) dung dị, biểu tỏ tâm hồn bằng những lời thơ trong sáng, chân thành; mà tránh được không bị rơi vào lối sáo mòn, ước lệ của nguồn thi ca thời thượng, tán tụng, du dương. Dù không có yếu tố bất ngờ để làm nổi bật vóc dáng ngôn ngữ thơ, tôi thấy Duy Hân đã thành công qua những lời tâm sự thủ thỉ, chân tình. Duy Hân cũng đã từng 2 lần đoạt giải thưởng bộ môn thơ. Đó há chẳng phải là giá trị tinh thần bảo đảm cho những gì đã được viết ra?

Hơn thế nữa, Duy Hân cùng với đức lang quân là những người năng nỗ trong sinh hoạt cộng đồng, tín ngưỡng, văn học nghệ thuật liên mạng đã để lại được nhiều tiếng vang đáng kể. Một người tài năng và dấn thân thời nào cũng hiếm. Xin chúc mừng Nguyễn Ngọc Duy Hân. Xin mời quý bạn đọc thong thả dạo chơi vườn thơ văn Duy Hân Trịnh Tây Ninh để nhìn ngắm hình ảnh thân thương của chính mình trong đó. Qua từng chặng tử sinh.

Hoàng Xuân Sơn (Thi sĩ, Văn sĩ, Ca sĩ – Quebec, Canada)

Duy Hân - Không gian xưa giờ đã là kỷ niệm

Với những câu thơ thật trong sáng, hồn nhiên và giản dị, Duy Hân cho tôi có cảm giác đắm mình vào ngày ấy, những ngày mà tuổi trẻ tôi đã đi qua với bao buồn vui đong đầy. Cám ơn Duy Hân đã cho tôi cảm xúc, chắp thêm cho tôi đôi cánh để trở thành "Công chúa và Hoàng tử" về lại không gian xưa giờ đã là kỷ niệm. Tôi có duyên may phổ nhạc hơn 10 bài thơ Trịnh Tây Ninh. Tiếng thơ là tiếng lòng, khiến tôi cũng cùng nỗi buồn man mác của tác giả với cùng một câu hỏi: "*Ai mượn niềm vui, mà không đem trả*?".... Riêng trường ca "Cánh Chim Ba Miền" là tiếng thơ của lòng yêu quê hương, ước mơ dân tộc thanh bình. Chúc Duy Hân luôn sáng tác với cả tấm lòng.

Kiên Thanh (Nhạc sĩ - Việt Nam)

Vài dòng ngưỡng mộ thơ văn...Trịnh Tây Ninh "Một bông vô thường".

Ai đó... đã nói: *"thơ là nhạc, nhạc là thơ"*. Điều này cũng thể hiện phần nào những bài thơ chí tình với Quê hương Dân tộc. Lãng đãng chút tình lãng mạn thời tuổi xanh đâu đó... còn đọng lại nơi trang thơ & thiết tha với đồng nội, tình quê, bạn bè... qua những dòng thơ mượt mà, đằm thắm, được chắt chiu của nhà thơ họ Trịnh.

Có thể nói: thơ Trịnh Tây Ninh, được nhiều nhạc sỹ: thơ phổ nhạc khá nhiều ở Hải Ngoại. Thật vậy, mỗi lần Lbđ được đọc thơ Trịnh Tây Ninh gởi cho xem; thì hầu như đã được Nhạc Sĩ nào đó... thơ phổ nhạc rồi. Sao vậy nhỉ!? Cùng tâm trạng chăng!!!??? Đúng như nhà thơ Lam Nguyên, Seattle, Washington, USA, nhận xét về thơ:

"Hồn thơ là siêu Việt; Ý thơ là trang nhã; người làm thơ là trồng hoa mà là thứ hoa thơm"; người trồng hoa mà là thứ "hoa thơm" ở đây, chính là nhà thơ dễ mến, luôn chân tình với mọi người..., TRỊNH TÂY NINH, vậy!!!

Liên Bình Định (Nhạc sĩ - Seattle, USA)

Duy Hân, người đặt tên cho những nỗi buồn

Tôi gặp chị vào một buổi chiều chớm thu, khi lần đầu đặt chân đến Toronto lúc tan tầm, phố đông, người tấp lập vội vàng, mang bao nhung trở về chốn quen.

Chị đứng đó giữa bao người, rất chung nhưng cũng rất riêng. Chung trong những lắng lo xao động của đời thường, trong vấn vương công việc bộn bề của ngày vừa tan sở; nhưng riêng trong cái nhìn xa xăm, trong tâm hồn sâu lắng. Tôi nhận ngay ra chị với vóc dáng mảnh mai và trang phục thuần Việt.

Lần đầu gặp mà như đã quen thân. Qua ly trà và cà phê ấm áp trong không gian quán vắng, tĩnh lặng rất đặc trưng của vùng Bắc Mỹ, chúng tôi có dịp làm quen và chuyện trò tâm sự.

Vài ngày lưu lại Toronto, tôi khám phá ra phần nào sự hòa điệu giữa chị và những áng thơ văn chị sáng tác. Theo cảm nhận riêng tôi, đó chính là "nỗi buồn". Một nỗi buồn tha hương, luôn hướng về nơi xứ xa; một nỗi buồn hoài cổ, nơi một thời gởi gắm những ước mơ; một nỗi buồn nhân thế, xót xa cho phận người còn bao ê chề, trái ngang và cả những nỗi buồn không thể gọi tên…

Qua những tác phẩm của chị, đặc biệt là thơ, ta dễ dàng cảm nhận điều đó. "nỗi buồn" như vắt vẻo trên cây, đọng trên khoé mắt, đè nặng bước chân; "nỗi buồn" như giăng mắc, đan xe, len lỏi vào tận tâm can, mạch não; "nỗi buồn" như tan chảy, bời rời trong không gian…

Điều quan trọng, sau những con chữ mênh mang buồn ấy, chị muốn chuyển tải điều gì? Phải chăng là chua chát, ê chề, thất vọng? Phải chăng là buông xuôi, mặc đời, cam chịu? Không ít những bài thơ, áng văn hay và cả những bản nhạc được ưa thích đã đi vào đường cụt như thế.

Nhưng với chị, qua những câu chữ, lời thơ, lại toát lên niềm khao khát và hy vọng khôn nguôi. Phải chăng đó chính là điều mà chúng ta đang mong ước, đang cần đến. Như một ai đó đã từng nói: sống mà không hy vọng, thì kể như đã chết.

Mong sao những áng văn thơ của chị ngày càng được nhiều người biết đến và nên như thực phẩm bổ dưỡng cho người đọc, đặc biệt là sự trợ đỡ cho những mảnh đời đang lạc lõng, chơi vơi.

Cảm ơn chị đã đồng hành và cộng tác với Tập San Chân Lý của chúng tôi trong suốt thời gian qua.

Lm Bảo Lộc (Chủ nhiệm Toà soạn Chân Lý, Alberta, Canada)

DUY HÂN - Tình người, Tình bác ái yêu thương

Tôi đọc một số truyện ngắn, thơ, lời danh nhân ... và tôi cảm phục con người của Duy Hân.
Nơi con người tác giả, tôi thấy nổi bật tình người, tình bác ái yêu thương xuất phát từ niềm tin của một người Công Giáo.
Qua các Slideshow, tôi thấy tác giả luôn tìm cái mới trong các hình ảnh. Đó là dấu của tính nghệ sĩ sáng tác.
Qua các bài viết, bài thơ, tôi thấy tác giả luôn tìm ý mới… như bài 10 NGÓN TAY NGUYỆN CẦU mà tôi đã phổ nhạc. Mỗi ngón tay đều nêu lên một bổn phận. Tôi cảm và sáng tác nhạc được ngay.
Nói tóm lại, theo tôi, tác giả đã viết và sống những gì mà lời Chúa dạy người Công Giáo phải sống. Cám ơn Chúa đã ban cho thế gian nầy một phụ nữ đáng phục và đáng mến như vầy.

Lm Mi Trầm (Nhạc sĩ, Việt Nam)

Duy Hân - Lời trăn trở cho những mảnh đời bất hạnh

Ai đó đã kể; rằng có một du khách làm một chuyến nghỉ hè trên bãi biển. Mỗi sáng, người này thường lang thang trên bãi biển, nhặt những con sao biển bị sóng xô dạt vào bờ, và ném chúng trở lại biển khơi. Có người bản xứ ngạc nhiên hỏi:

- Mọi người đến đây để nghỉ ngơi, còn cô vất vả nhặt một vài trong số hàng ngàn, hàng vạn con sao biển bị trôi giạt. Liệu có hoài công không?

- Vâng, tôi không thể cứu tất cả con sao biển bất hạnh kia, nhưng ít ra cũng giúp được vài con tìm lại được đại dương để sống. Người du khách trả lời.

Tôi như người dân bản xứ, rất đổi ngạc nhiên khi thấy Duy Hân đêm ngày tận tuỵ góp nhặt những mẫu chuyện nhỏ của đời người Dân Việt đâu đó, kết thành tuyển tập "Những Viên Sỏi Nhỏ"; như đang cố gắng nói hộ cho ai đó; rằng Tôi-Muốn-Được-Sống.

Trân trọng giới thiệu đến quý vị độc giả tuyển tập "Những Viên Sỏi Nhỏ" cuả Duy Hân; như thay lời trăn trở cho những mảnh đời bất hạnh.

Nguyễn Thanh Toàn (Mục Sư - Nhạc sĩ – Toronto, Canada)

Trịnh Tây Ninh - Nhạc sĩ và MC "e lệ"

Tôi biết Duy Hân từ khi được mời giúp cuốn Đặc San "Gia Đình Thăng Tiến" của Chương Trình Thăng Tiến Hôn Nhân Gia Đình do Duy Hân chịu trách nhiệm về *layout* và in cách đây hơn 20 năm. Từ đó năm nào nhóm chúng tôi cũng thực hiện Đặc San chung với nhau. Dĩ nhiên cuốn Đặc San không thể thiếu văn và thơ của Trịnh Tây Ninh. Văn, nói về tình gia đình mà hạnh phúc là chính. Thơ, thể hiện tình yêu vợ chồng đậm đà, mượt mà tha thiết. Tôi thích đọc những bài viết của Trịnh Tây Ninh vì nó thật, một cuộc sống của đời thường trong gia đình. Tôi cũng thấy những bài thơ của Trịnh Tây Ninh nằm rải rác đó đây trong cuốn Đặc San. Chính những bài thơ này làm cho cuốn Đặc San phong phú hơn hơn.

Càng làm việc chung với Duy Hân, tôi càng nhận thấy về sự đa tài của Trịnh Tây Ninh: Viết văn, làm thơ, làm slideshow, vẽ, kể cả làm MC giới thiệu chương trình - dù Hân luôn nói mình không có khiếu ăn nói. Ngoài cuốn Đặc San của chúng tôi ra, một số báo khác đã dùng những hình vẽ của Hân để trang điểm cho tờ báo của mình.

Gần đây chắc nhiều độc giả không khỏi ngạc nhiên và khâm phục Trịnh Tây Ninh vì tác giả đã dày công sưu tầm để viết lên những câu chuyện phiếm như Đẹp, Xấu, Giàu, Say, Ghen... trong tuyển tập "Những Viên Sỏi Nhỏ". Bài nào cũng có một giá trị đặc thù và có tính cách đa dạng của bài viết. Riêng tôi càng thán phục hơn nữa vì ngoài công việc trong công sở, trong gia đình và nhiều việc ở ngoài xã hội, thế mà Trịnh Tây Ninh cũng đã dành riêng cho mình một góc thời gian nào đó cho sở thích của mình.

Một khích lệ rất lớn cho Trịnh Tây Ninh là đã có một số nhạc sĩ trong nước cũng như ngoại quốc yêu chuộng thơ của Trịnh Tây Ninh mà dệt thành nhạc, chẳng hạn như Linh mục Mi Trầm, Vũ Đình Ân, Phạm Trung, Võ Tá Hân, Vũ Thái Hòa, Phan Ni Tấn, Nguyễn Hữu Tân, Tùng Nguyên v.v... Tôi cũng mạo muội gieo rắc những nốt nhạc vào bài "Còn Mãi Tiếng Ru", "Trọn Kiếp Yêu Nhau" và "Trang Điểm" trong tuyển tập thơ "Nỗi Niềm Riêng Ta". Riêng bài "Trọn Kiếp Yêu Nhau" tôi phổ nhạc như một chút quà nhỏ vào dịp Duy Hân tổ chức kỷ niệm 25 năm thành hôn vào năm 2009. Tất cả những bài thơ được phổ nhạc đều được Trịnh Tây Ninh chắt chiu và ghi cảm nhận của mình bằng những hình ảnh đẹp và tạo những hình ảnh đó trở nên sống động vào Slideshow rồi nhờ Giáo Sư Trần Năng Phùng đưa lên Youtube.

Một điểm lý thú mà nếu ai biết sẽ không khỏi ngạc nhiên. Đó là Trịnh Tây Ninh cũng là một nhạc sĩ, nhưng lại e lệ không dám nhận mình là nhạc sĩ. Nếu Trịnh Tây Ninh được trau dồi thêm về phương diện này, tôi tin tất cả những bài thơ của Trịnh Tây Ninh sẽ thành nhạc hết và sẽ là những tác phẩm hay. Trịnh Tây Ninh trình làng hai bài nhạc mang tựa đề "Áo Tím Hoa Vàng" và "Đơn Khúc" và nghe nói còn nữa. "Áo Tím Hoa Vàng" là bản nhạc đầu tay nghe rất tha thiết. Lời và nhạc quyện vào nhau lôi cuốn người nghe. Bài này đã được thu âm và đưa vào CD Tình khúc thơ Duy Hân mà một số thân hữu đã thực hiện để tặng vợ chồng Duy Hân nhân dịp kỷ niệm 25 thành hôn. Quí vị có thể vào link sau đây để thưởng thức hơn 50 bài nhạc đã phổ thơ của Trịnh Tây Ninh:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLEFF1B3173617B13C

Trịnh Tây Ninh là một người đa tài và rất nghệ sĩ, nhưng không phải vì thế mà phóng túng để tâm hồn mình phiêu du lãng mạn theo nghệ sĩ tính của mình. Trịnh

Tây Ninh đã ép mình trong một khuôn khổ khắt khe cho chính mình. Đó là trong gia đình, Trịnh Tây Ninh chu toàn bổn phận làm vợ và làm mẹ. Đối với cộng đồng xã hội Trịnh Tây Ninh cùng chồng là anh Duy nhiệt tâm hăng say trong mọi công việc không ngoại trừ tôn giáo nào. Hẳn ai đã một lần gặp Duy Hân chắc cũng phải công nhận cả hai vợ chồng Duy-Hân có một tấm lòng quảng đại, bao dung và thiết tha. Bài thơ "Trang Điểm" của Trịnh Tây Ninh mà tôi phổ nhạc là một điển hình cụ thể khi Trịnh Tây Ninh viết câu kết cho bài thơ như một quyết tâm, hay nói cách khác như một kim chỉ nam cho cuộc sống của cả hai vợ chồng Duy-Hân:

Nay con đã hiểu rồi
Muốn góp phần đẹp tươi
Muốn trang điểm cuộc sống
Phải hy sinh vì người.
(Trang Điểm)

Một chút hết sức riêng tư của tôi về Duy Hân - Trịnh Tây Ninh. Đơn sơ. Chân thành. Tôi tin rằng người đọc dù là đọc truyện hay đọc thơ của Trịnh Tây Ninh sẽ nắm bắt được một cái gì đó và mỉm cười thật tươi vì mỗi bài viết và mỗi bài thơ là một bông hoa đẹp.
Cám ơn Duy Hân - Trịnh Tây Ninh đã thêm vào vườn hoa cuộc đời những bông hoa đẹp có đủ mầu sắc cho mọi người thưởng thức.

Nguyễn Văn Hiển (Nhạc sĩ – Toronto, Canada)

Nàng Thơ - Cái nhìn mới vào sự việc cũ

Tôi nghĩ sẽ phải viết thành bài đàng hoàng về Nguyễn Ngọc Duy Hân, nhưng xin hẹn trong tương lai. Bây giờ chỉ xin gởi người bạn quí của tôi ít dòng trong dịp cô trình làng ba tuyển tập thơ và văn của cô. Hân viết truyện ngắn, thơ và tạp bút khảo-luận về mọi đề tài trong cuộc sống dưới cái nhìn nhân ái, lòng nhạycảm và trái tim của một nhà thơ. Đọc Nguyễn Ngọc Duy Hân, chúng ta sẽ ngạc nhiên được

Hân cho mình cái nhìn mới vào sự việc cũ, những cảm nghĩ lạ ở những chuyện quen.

Ai biết Duy Hân còn được cái thú đối chiếu những tâm tình và cảm xúc của cô với người thật. Người ta sẽ ngạc-nhiên và cảm-phục Hân trong mọi sinh-hoạt văn-hóa đã đành mà thường còn cùng chồng và con đứng đầu trong các công-tác tranh-đấu cho Tự-do và Nhân-quyền. Dáng người thơ của Hân ở các cuộc biểu-tình và ở trên sân khấu đấu tranh luôn luôn làm chúng tôi cảm phục, hãnh diện lây nhưng lại cũng mắc cỡ cho mình. Ở trường hợp của Hân, văn quả là người.

Có những chuyện tình rất nên thơ của thời trẻ nhưng phũ phàng qua thời cuộc, rồi chuyến đi tìm lại người xưa. Kết quả toàn là vỡ mộng bởi vì hình dáng của người xưa khác bây giờ rất nhiều, mà khác một cách tuột dốc chứ không ... lên dốc. Tôi thoáng nghĩ đến các chàng trai ở đất Tây Ninh đã nâng niu bong dáng nàng thơ Trịnh Tây Ninh trong trái tim - mà thế nào chẳng có - nếu các chàng còn ... chung tình, đi tìm và thấy nàng thơ của mình vẫn tuyệt vời và còn hơn xưa thì chắc phải sung sướng lắm và cũng thổn thức lắm.

Tôi may mắn hay không may mắn khi chỉ gặp Hân từ khi vượt biển đến trại Kuku, Indonesia và sau đó lại trở thành bạn thân với anh Duy ở trại Galang, rồi cứ ít năm lại mang vợ con đi thăm nhau từ hơn 30 năm nay. Cám ơn hai bạn Duy Hân.

Nguyễn Văn Thông (Nhà Văn - USA)

Về những tác phẩm của Duy Hân: Thông điệp vào đời với tình thương:

Duy Hân, tác giả ba tác phẩm: Đất Cũ, Những Viên Sỏi Nhỏ và thi phẩm Nỗi Niềm Riêng Ta… với bút hiệu Trịnh Tây Ninh. Đất Cũ gồm 73 truyện ngắn, Những Viên Sỏi Nhỏ viết phiếm luận 20 bài.

Phải nói rằng số lượng cầm bút như Duy Hân ở thời điểm này trong hàng nữ lưu rất ít thấy. Lịch sử đã sang trang gần bốn mươi năm. Tại Việt Nam dẫy đầy những tệ nạn xã hội, cảnh tượng cướp đất đai của dân oan quá trắng trợn! Sự mất dần biên thổ và lãnh hải… hiện tình là thế! Người ra đi chỉ còn mong nhớ vòng sâu trong tâm khảm, nỗi buồn thương đất nước như một hoài niệm.

Đọc "Đất Cũ" Trịnh Tây Ninh (TTN) đã viết: …."*Những kỷ niệm ở đất cũ mà tôi còn nhớ được, tôi nguyện với lòng sẽ mãi chắt chiu, sống với nó, học từ nó, trân trọng nó, yêu thương nó với cả một tấm chân tình mà tôi luôn hướng về …".*

Biết bao những chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa đã hy sinh trước 1975 cho lý tưởng Tự do, và sau 1975 đã mòn hao, chết trong các trại tù, trong rừng sâu và trên biển cả… Cái xã hội buồn đen, không một luồng ánh sáng ở cuối đoạn đường hầm cho dân hiền đi … Một ánh dương quang mong được sáng dọi trên quê hương đó cho dù viên sỏi nhỏ, cũng mong được góp phần xây dựng công trình lớn lao kia! Qua tác phẩm của Trịnh Tây Ninh "Đất Cũ" & "Những Viên Sỏi Nhỏ" đã làm cho tôi rất cảm xúc, lời văn nhẹ nhàng, muốn tả những mẫu chuyện về thực tại xã hội, gia đình cùng những người thân thương, người và người, tha nhân, nói chung những chuyện mang sắc thái quê hương xứ sở, không xa vời cuộc sống thời bấy giờ.

Tác giả đã viết, có phải ý hướng vươn lên như mang một thông điệp vào đời với tình thương, người người mong sống an vui hạnh phúc, nữ có tứ đức: công, dung,ngôn, hạnh 功 容 言 行(幸).

Việc gì cũng có cái tương đối, chừng mực, làm gì nam giới có đủ bách hạnh vi tiên! Đối với tác giả, nỗi niềm riêng với ước mong chia xẻ những trăn trở trong cuộc sống, cũng như để gần thêm với đau khổ và niềm thất vọng với chính mình … Trong Nỗi Niềm Riêng với các bài thơ tựa đề Giận, Sợi buồn, Ai đi, Gánh Mộng:

"…Cô em gánh mộng
đổ xuống dòng sông
nước đen thăm thẳm

phủ đời rêu rong.

Cô em lệ đọng
khói trời mênh mông
ai lau nước mắt
giọt sầu rất trong ... " (Trịnh Tây Ninh)

Những bài thơ như thế ta nên đọc mới hiểu rõ ý tưởng người viết.

Ngoài ra còn những vần thơ, một số đã được phổ nhạc rất hay:
" Sớm mai đi chợ đời,
Tìm một nụ cười tươi
Cô gánh hàng nhỏ nhẹ
Em chỉ bán lệ rơi.

Sớm mai đi chợ đời
Lòng chẳng thấy thảnh thơi,
Sao không ai bày bán,
Chút yêu thương cuộc đời ...." (Trịnh Tây Ninh)

Ôi Cho cả Mùa Xuân đến nghe vang vọng lời ca:
Khi nàng Xuân ghé đến đây
Ta mang áo mới đi hài thiên nga
Tóc dài rũ dáng mây xa,
Giọng ngân nga tiếng thiết tha ân cần ... " (TTN).

Những bài Chiều Đông, Trăng Sầu, Trọn Kiếp Yêu Nhau, để rồi " Gặp người quê cũ", Có Phải em là thơ v.v. Cái bâng khuâng, cái chờ đợi, cái buồn lay lắt, chữ yêu thương lâu dài, cái phước báu đến mong sao được tồn tại như tình quê! Nhưng đời còn có câu: "Phước bất trùng lai, hoạ vô đơn chí" kia mà! Phải không? Nếu có thể ghép lại tất cả những bài sáng tác, những tên ca khúc thành một trường bản, rất ý vị, ẩn dụ đó đây trong xã hội loài người! Tình thương bao la của Chúa, hoa tình thương đó vút bay bổng lên tận cung trời rồi tỏa hương ngọt ngào cho cả thế gian

này … Có đi tất phải tới, cái tư duy, cái mộng mơ và cái sống thực luôn gắn liền quá khứ, hiện tại, và vị lai xoay diễn! Ít nhiều qua những bài thơ đã có phảng phất hương vị Thiền trong Phật giáo…Vì ý tại mà ngôn ngoại đó ư? "…

Thế gian mê đắm bụi trần, lòng ta vẫn mãi một bông vô thường.." TTN.

Và *"Ngồi thiền trăng tĩnh lặng ,*
" sao lòng sầu chơi vơi ? …" Thơ TTN.

Thể hiện qua những việc làm hữu ích cho cộng đồng người Việt Hải ngoại nhiều năm, Duy Hân đã góp công sức rất lớn. Thật khả kính đến một thục nữ tài năng đa dạng, với những đức tính tốt như vậy! Tôi trân trọng giới thiệu đến quí vị độc giả về ba tác phẩm viết đặc sắc này.

Kính chúc Nguyễn Ngọc Duy Hân với những sáng tác mới thành đạt như ý nguyện.

Phan Nam (Thi sĩ, Văn sĩ, Võ sĩ - Miền Đông Canada)

Trịnh Tây Ninh: Cởi mở và thân tình

Dù có lây lất trên dòng đời dâu bể, thơ Trịnh Tây Ninh vẫn dịu dàng như hoa nở, nhẹ như mây trôi. Thơ cũng có đức tính từ người.

Trịnh Tây Ninh rất tự nhiên, thoải mái, cởi mở và thân tình. Đó là lý do vì sao chữ nghĩa trong Thơ Văn của Trịnh Tây Ninh có mặt và được đông đảo giới thưởng ngoạn ưa chuộng.

Phan Ni Tấn (Nhạc sĩ, Thi sĩ)

Trịnh Tây Ninh - Tiếng nói dịu dàng của một tâm hồn đầy ắp thi ca

Trịnh Tây Ninh, đối với một số độc giả đây là một bút danh còn khá lạ nhưng đừng vì thế mà dừng lại khi bắt gặp thơ Trịnh Tây Ninh. Trong vóc dánh mảnh mai và tiếng nói dịu dàng là một tâm hồn đầy ắp thi ca. Hãy đọc những vần thơ lục bát ngọt ngào như những câu ca dao tình tự trong "Nỗi Niềm Riêng Ta" để biết cám ơn một đất nước, một nền văn hóa, một dòng sữa mẹ Việt Nam đã sinh ra và nuôi dưỡng nên nhà thơ xuất sắc Trịnh Tây Ninh.

Trần Trung Đạo (Thi sĩ, Văn sĩ, Ca sĩ – USA)

Không gian 3 chiều của Duy Hân

Trịnh Tây Ninh hay Nguyễn Ngọc Duy Hân cũng cùng là một nhà thơ, nhà văn. Suốt cuộc đời của chị luôn đi tìm cái đẹp trong chữ nghĩa để vá lấp vào cái khập khiểng của cuộc đời. Thơ và Văn của chị luôn có chiều sâu của văn học và trí tuệ, chiều ngang của tình người và quê hương, và dĩ nhiên luôn có chiều dọc nối liền giữa trời với đất để ta dễ cảm nhận mà không còn cái khoảng cách giữa Thượng Đế và con người.

Văn Duy Tùng (Nhạc sĩ - Chủ Tịch Hội Nhạc Sĩ Công Giáo Việt Nam Hải Ngoại – USA)

Về Trịnh Tây Ninh - Nhà thơ Công Giáo

Tôi có diễm phúc được gia nhập nhóm "Viết Cho Nhau" gồm một số anh chị em thích văn thơ trong đó có vài nhà thơ tên tuổi như: Trầm Hương Thơ, Cao Bồi Già, Vũ Thủy và đương nhiên có nhà thơ Trịnh Tây Ninh.

Hơn 20 năm gặp gỡ, thân tình, trao gửi cho nhau những bài thơ Đạo, đời và những truyện ngắn, thật ngắn hoặc những bài bút ký, những bài sưu tầm rất phong phú, rồi thì được xem những slideshow mà TTN đã bỏ công làm đủ thể loại, cho những người muốn đưa bản nhạc lên youtube... Bên cạnh đó những sinh hoạt cộng đoàn trong giáo xứ, trong ca đoàn và sinh hoạt Cộng Đồng khắp nơi, không lúc nào không có TTN. Tôi có thể mượn câu:" Đâu cần Duy Hân có, đâu khó có Duy Hân-Duy là phu quân của cô Hân." Thật không ngoa.

Vì thích đọc thơ, nên tôi xin được chia sẻ những cảm nhận của tôi qua thơ mà thôi. Có nhiều lần gặp mặt vui với bạn hữu, tôi hay giới thiệu cô TTN với bạn bè: " Đây là nhà thơ chuyên trị Thất Tình" Phải, thơ của TTN man mác nổi buồn của những người buồn vì tình, vì người yêu đi xa, hay vì hoàn cảnh nào đó… thế nhưng mặc dầu có buồn nhưng lời thơ không yếm thế, không tuyệt vọng, không oán trách, hận đời và luôn có một niềm hy vọng!

Tim nhức nhối vô vàn
Ai đánh hồn vỡ tan?
Bằng môi hôn, mật ngọt
Vẫn còn đó xốn xang… (Trăng Biển trang 38)
Không phải chỉ có viết những bài thơ về tình yêu Nam Nữ mà còn trăn trở về vận nước điêu linh…Qua bài thơ Chợ Đời, tác giả đã ghi lại như sau:

Sớm mai đi chợ đời
Tìm một nụ cười tươi
Cô gánh hàng nhỏ nhẹ
Em chỉ bán lệ rơi!

Sớm mai đi chợ đời
Lòng chẳng thấy thảnh thơi
Sao không ai bày bán
Chút yêu thương cuộc đời!
(Chợ Đời trang 68)
Ngoài những bài thơ tình yêu, nhà thơ TTN còn đặt trọn tâm tư thương nhớ về quê hương nhất là người mẹ dấu yêu, chúng ta nghe nhà thơ viết về mẹ như sau:

Nếu Mẹ là dòng suối
Con sẽ đến ngồi chơi
Thả hồn theo dòng nước
Con vui hát tiếng cười
Nhưng hôm nay suối cạn
Hững hờ mây lặn trôi
Mẹ đã đi xa mãi
Suối buồn, con chơi vơi. (Ngũ ngôn cho mẹ trang 30)

Thơ tình đã hay, thơ Đạo cũng tuyệt vời không kém - nghe nói cuốn Thơ văn về Đạo Công Giáo sẽ thực hiện sau - như bài thơ: "Soi bóng mình" (trang 132) đã được tuyển chọn trong cuốn "Có một vườn thơ Đạo" gồm nhiều nhà thơ Công Giáo khác nhau. Xin trích một đoạn như sau:

Khi về soi bóng mình
Có Chúa chùi nước mắt
Xin được học chữ Tình
Cho đi là quý nhất!

Trách cứ mãi mà chi
Yêu thương dù đã mất…

Với lời văn đơn sơ của một người thích đọc, tôi chỉ có bấy nhiêu cảm nhận để viết về nhà thơ Trinh Tây Ninh. Còn nhiều bài thơ làm say đắm lòng người, còn nhiều

bài văn đầy ý nghĩa, còn nhiều nỗi nhớ thương, ray rứt về phận người nơi quê hương yêu dấu …

Vậy thì chúng ta hãy cùng bước vào vườn thơ Trịnh Tây Ninh để chiêm ngắm những nụ tình sầu, những đóa hồng lung linh trước gió và khi gối đã mỏi hãy đến ngồi bên bờ suối có gió mát hiu hiu để mơ về một tình yêu bất diệt của Lòng Mẹ.

Vi Phương (Thi sĩ – Toronto, Canada)

Tấm lòng của Duy Hân - Nỗi khát khao được phụng sự cho đất nước

Tuyển tập thơ NỖI NIỀM RIÊNG TA của Trịnh Tây Ninh gồm nhiều thể loại, đặc biệt những bài thơ lục bát của chị đã điểm xuyết cho tuyển tập này một vẻ đẹp man mác chân quê, và đã làm nên cái hồn của nó. Mặc dù phảng phất nét buồn, song thơ Trịnh Tây Ninh nhiều hình ảnh, âm thanh và màu sắc khiến cho vẻ u hoài của nó trở nên hết sức sống động. Phần lớn những bài thơ trong tuyển tập NỖI NIỀM RIÊNG TA là những vần thơ nói về tình yêu lứa đôi, những chuyện tình vu vơ được mô tả một cách đầy ngẫu hứng. Chất chứa trong đó là nghĩa nghì, là nuối tiếc và là những mong ước tốt đẹp cho nhau. NỖI NIỀM RIÊNG TA còn mang nét đẹp thuần túy của tình yêu gia đình và quê hương làng mạc, qua đó tác giả phần nào trang trải được món nợ nghĩa tình với những người thân người quen, và cũng là chốn để chị có thể bộc bạch những nỗi niềm riêng tư của mình cho những ai thực sự yêu thơ. Có thể hiểu tại sao Trịnh Tây Ninh lại đặt cho tuyển tập thơ của chị cái tên NỖI NIỀM RIÊNG TA là vì vậy!

Qua tâm tình của NHỮNG VIÊN SỎI NHỎ, Nguyễn Ngọc Duy Hân đã chia sẻ với bạn đọc những suy tư khắc khoải của một người con đất Việt sống lưu vong, đang đau đáu hướng về Tổ quốc. Trăn trở của NHỮNG VIÊN SỎI NHỎ cho ta một cảm tưởng rằng, nỗi khát khao được phụng sự cho đất nước, niềm hy vọng mong chờ

một sự đổi mới tốt đẹp ở quê hương Việt Nam, hầu như lúc nào cũng đeo bám tác giả, nó khiến cho người đọc cảm thấy day dứt cùng với chị. Vũ Thủy xin cảm ơn tác giả đã dành rất nhiều tâm huyết cho đất nước và con người Việt Nam, vì Vũ Thủy cũng là một trong những người con của đất Việt như chị vậy!

ĐẤT CŨ của Trịnh Tây Ninh gồm những mẩu chuyện mang đậm tính nhân văn. Trong đó: những mối tình chân chất nhẹ nhàng, dung dị, phảng phất nét buồn của người con gái quê; những chuyện rất đời thường, và những xung đột trong gia đình, làng xóm, với những nút thắt đau đớn và những nút mở tinh tế, khiến người đọc phải trăn trở nhìn lại chính mình. ĐẤT CŨ bảng lảng những nỗi buồn và niềm thương cảm, buồn cho quê hương đất nước mãi còn lầm than, thương cảm cho cảnh vật và con người Việt Nam sao mãi hoài trong thiếu thốn. Trịnh Tây Ninh có lối kể chuyện mộc mạc nhưng dí dỏm, những câu chuyện của chị hấp dẫn người đọc đến cùng; đặc biệt, mỗi câu chuyện của chị là một bài học đáng để suy nghĩ cho những người đọc nó. Ngoài ra, những câu chuyện trong ĐẤT CŨ còn mang tính giáo dục cao, nó nhắc nhở người đọc về những hành vi ứng xử của mỗi người trong cuộc sống hàng ngày, điều này cũng góp phần làm cho đất nước và con người mình trở nên tốt đẹp hơn. Vũ Thủy thực sự cảm kích trước tấm lòng của chị dành cho ĐẤT CŨ.

Vũ Thủy (Nhà thơ - Việt Nam)

Duy Hân viết trên lá quốc kỳ lụa đào miền Nam Việt Nam

Ba quyển sách của Duy-Hân sẽ được gởi đến bạn, mà tôi tin rằng bạn sẽ đọc một cách rất trân trọng, đó là quyển: Đất Cũ (tập truyện ngắn, dài 224 trang), Thơ Duy-Hân (tuyển tập thơ, dài 250 trang) và Những Viên Sỏi Nhỏ (bút ký bác học, nói đủ thứ chuyện trên đời, dài 186 trang). Nội dung ngoài kiến thức uyên bác ra, còn chuyên chở nhiều trăn trở thao thức buồn vui theo mệnh nước của mỗi chúng ta. Có

thể ví von là Duy-Hân đã viết trên lá Quốc kỳ lụa đào miền Nam Việt Nam, vì qua những hình ảnh sinh hoạt cộng đồng của nhóm Duy-Hân mà tôi xem qua, luôn có bóng Cờ Vàng, cũng như văn thơ luôn thao thức như một chí sĩ - tôi thật tình quý trọng,vì văn chương có khi dũng mãnh như một binh đoàn...

Ngoài ra Duy Hân cũng tích cực giúp đỡ bằng hữu nghệ sĩ qua việc thực hiện những slideshow với những hình ảnh thích hợp, chuyên nghiệp. Cũng nên nói qua dòng nhạc châu ngọc óng mượt mà những nhạc sĩ quen với hơi thở thơ Duy-Hân (qua bút danh Trịnh Tây Ninh) đã phổ nhạc với trên 50 bài. Tôi còn chưa nói đến đến tài vẽ tranh của Duy-Hân, đặc biệt và có nét như tranh của Nguyên Khai, Lê Vĩnh Ngọc,Võ Hùng Kiệt, Nguyễn Quốc Tuấn...

Kinh nghiệm sống phong phú, kiến thức sâu rộng về nhân văn và vi tính, lòng nhiệt tình hăng hái tham gia sinh hoạt cộng đồng – đã dàn trải trên 3 quyển sách rất sung sức nói trên - là minh chứng hùng hồn, là dấu ấn ghi đậm nét về nữ sĩ Duy-Hân. Xin trân quý giới thiệu bạn vàng Duy-Hân: một nhân tài đa năng đa diện, một tấm lòng đôn hậu sôt sắng và tử tế của làng văn nghệ người Việt hải ngoại.

Vy-Hùng (Giảng viên âm nhạc – Montreal, Canada).

